

SVATÁ VÁLKA

kterou vedl Šaddaj s Diabolem o hlavní město světa

aneb

Ztráta a znovuzískání města Duše

JOHN BUNYAN

„Předkládal jsem podobenství“ (Oz 12:10)

Čtenáři

Podivné zdá se mi, když ti, kdo vypráví,
s chutí vám malují prastaré výjevy,
se střípky dějin si barvitě hrají,
o válce v Duši však nic neodtají.
Ta pro ně zůstává báchorkou pouhou,
jež ani nezkrátí chvilenu dlouhou.
Pomysli, kam jejich vůle je svádí,
dokud to nezjistí – k neštěstí pádí!
Znám mnohé příběhy různého hávu,
cizí či domácí, nesou však zprávu.
O tom, jak bujné měl pan autor představy,
knihy vám na stránkách okatě vypráví.
Mnozí tak zatouží po tom, co nebylo,
co ani nebude – co smysl již ztratilo.
Vášnivě tvrdí vám takové věci
o králích, o zemích, o vlastních předcích,
že jejich paskvil moudrým být zdá se –
na stránkách to rozmáznou v celé své kráse.
Ačkoli už nadpis volá: „Toť marnost!“
kdejaký blázen pro obsah má slabost.
Milý můj čtenáři – já jiné mám úmysly
než trápit tě zbytečně těmito nesmysly.
Co budu nyní psát, mnozí již znají
a se svou troškou rádi přispěchají:
To město Duše dnes mnohým je známé,
těž jeho bolest jim na mysli tane,
pozorně četli si zápisy v dějinách

o válkách tam v oněch nebohých krajinách.
Přilož své ucho sem, blíž k mému výkladu,
o stavu Duše ti věrnou chci dát zprávu:
Jak byla ztracena, zabrána, spoutána,
a jak se bránila, když přišla záchrana.
Jak zlými stezkami staví se Pánu,
svému nepříteli otvírá bránu.
To vše je pravda, a ten, kdo to popírá,
jazykem lživým se kronikám vysmívá.
Vždyť i já sám jsem na své vlastní oči
viděl Duši povstávat i jak se loučí,
spatřil jsem Ďábla, jak patří mu vlada,
viděl jsem, jak město pod obrem strádá.
Byl jsem tam, když Duše patřící Pánu,
za oka mžiknutí změnila stranu,
když svaté vláčela v nesvaté špíně,
v bahně se válela jak stará svině,
když se pak po zuby meči ozbrojila,
jménu Immanuel v boji postavila.
Byl jsem tam, pravím, a jásal jsem, vida,
že k Diabolovi ráda se přidá.
Nemějte mne tedy za bajkopravce,
nevysmívejte se, jsem věrný správce,
z mé vlastní hlavy je to, co zde předkládám,
že to je pravda jen, na svou čest přísahám.
Viděl jsem přitáhnout princovy vojáky
zástupy tisíců, jezdce i pěšáky,
mocné velitele; jasný zvuk polnice
zazněl, když přikryly zemi ty tisíce.
A jak se řadili, vždy podle pokynů,
budu mít v paměti, dokud nezhynu.
Viděl jsem praporce vlající ve větru
i jak se ti uvnitř přiklání k záměru
rozvrátit Duši, bez prodlení, náhle,
že ji hned zahubí, měla namále.
Viděl jsem náspy až k hradbám navršené,
viděl jsem praky výhruzně umístěné.
Slyšel jsem kameny hvízdát kol uší,
v očích stín strachu já bál se o Duši.

Slyším, jak padají, působí zkázu,
a jak Smrt rozbíjí života vázu.
Pod černým sluncem zní její volání:
„Den béd je tu, hle, kdopak tě zachrání!“
Vidím beranidla i jejich dílo,
na Ušní bránu jdou, kde jsi, má sílo!
Bojím se, třesu, o celé to město,
vydržíš údery, budeš stát přesto?
Viděl jsem šarvátky, slyšel křik hrdinů,
a také toho, kdo opustil družinu,
viděl jsem zraněné, jak je smrt klátí,
i jak se do mrtvých život navrátil.
Slyšel jsem sténání, v krvi se brodil,
však jiné válčící strach neodradil.
„Zabij ho! Zab ho!“ slyším krutý řev,
v potůčcích mísí se slzy a krev.
Nestrh se každý den urputný boj,
však pořád nás sužují, jak vos a včel roj,
„Obrat' se, navrať,“ zní městem jejich křik,
žes nemoh' spočinout ani na okamžik.
Byl jsem tam v den, kdy se zbortily brány,
vniveč se obrací naděje, plány.
Vidím velitele – do města míří –
jak sráží soupeře, každou ranou čtyři.
Slyšel jsem prince, Hroma k boji pobídl:
„Pospěš si k hradu, bys obra tam přistihl.“
Viděl jsem pak, jak ho s vojáky vláčí,
v okovech, s hanbou, v poníženém pláči.
Poté Immanuel zasedl na svůj trůn
v dobyté Duši a za něžné hry strun
jak městu požehnal, jak tehdy jávalo,
když milost úplnou z jeho ruk přijalo!
Diaboloňané když byli zatčeni,
po právu souzeni, po právu popraveni,
byl jsem i přítom, stál jsem hned u klece,
když Duše přibila na kříž ty vzbouřence.
Viděl jsem ji v kmentu bělostném oděnou,
o lásce princově pevně ujištěnou,
jak jí pak nasadil korunu ze zlata,

prsteny, náramky; hanba je odváta.
Co ještě dodat? Tam leskly se slzy,
však v tvářích potůčky princ otírá brzy.
Pak přišlo sténání, radost i mdloba,
kdybych to popsat měl, nenajdu slova.
Z toho, co vyprávím, jedno je jasné:
že vím, proč nad Duší má duše žasne.
Duše! Ach, touhou jsi, knížat snem drahým,
když jeden získá tě, druhý tě ztratí.
Diabolus moh' lkát: „To město je moje,“
Immanuel vést při, za právo boje,
za právo na Duši; pak padaly rány,
a Duše naříká: „Ach, spěju do jámy.“
Mír je v nedohlednu jak konec duhy,
když jeden odtáhl, získal ji druhý.
A ten, kdo ztratil ji, zvolá pak: „Přísahám!
Buď se mi poddá, anebo ji roztrhám!“
Duše se nachází v ohnisku války,
přišly dny trápení, přehořké dárky.
Vždy, když jen zaslechne ryk a hluk bojů,
chvěje se před zlobou nepřátel vojů,
když malé šarvátky meč s mečem zkříží,
když strach ji na srdci strašlivě tíží,
vidí jak do ruda barví se meče,
jak její zraněné smrt k sobě vleče.
Nediv se, že tma a úzkost ji svírá,
víc než ty, jimž se zář dne neodpírá,
či ty, kdo neznají ďábelských bubnů zvuk,
a nikdy v panice neprchli z domovů.
Duše však nezná jen ostrý hlas polnice,
ale i mužů děs, hrůzu, bledé líce,
i chvilka oddechu je jen snem vzdáleným,
pod palbou jazyka lží, klamem ostřeným,
a tam, kde přísliby nesmírné zkázy
zní místo jednání, nesou se vzkazy.
Pro Duši byly však války jen předzvěstí
věčného blaha či věčného neštěstí.
Týkalo se jí to tak mnohem více
než těch, kdo žijí v bezpečí jak lvíče,

těch, kteří za ze všech nejtrpčí osud
mají jen smrt nebo ztrátu obnosu.
Kdo dlí ve Vesmíru a znají můj příběh,
sdělí vám totéž, vždyť nebe jim kyne.
Nemějte mne tedy za tvůrce pohádek,
toho, kdo pro slávu sít klamných snů klade,
s velikou jistotou vypráví o hvězdách,
že každá z nich jistě – mudrcům prý se zdá –
statečná stvoření u sebe hostí
a to vše tvrdí i bez zkušeností.
Pak všechno vypráví každému člověku,
který má rozum či odvykl mléku.
Ale už dost řečí vedených v předsíni,
kde moje pochodeň slunce svit zastíní.
Vejděte dále, ó, jen vkročte do dveří,
uzříte mnohem víc než jenom příšeří,
niterné klenoty nesmírné krásy,
jež mysl rozchvějí, potěší jazyk.
Křesťanské oči pak zřetelně uvidí
převzácné věci, tak nesmírné pro lidi.
Nepustím tě tam však bez svého klíče,
sic bys v těch tajemstvích jen bloudil více,
takto snad v dobré se vše tobě obrátí,
hádanku pochopíš, neskončíš na úpatí.
Zde v okně leží a já ti dám sbohem,
než se zas setkáme, až projdeš hrobem.

Kapitola 1

Pád

Na svých cestách jsem procházel mnohými kraji a zeměmi, a tak se přihodilo, že jsem navštívil i nádherný světadíl jménem Vesmír. Je to veliká a rozlehlá země. Rozkládá se mezi dvěma póly a přesně mezi čtyřmi kouty nebes. To místo je skvěle zavlažované, zkrášlené kopci a údolími, směle položené a z větší části – tedy tam, kde jsem byl – i velmi úrodné, hustě osídlené, s vlahým a čerstvým ovzduším.

Lidé zde nemají jen jednu barvu pleti, ani jeden jazyk, způsob života nebo snad společné náboženství, ale liší se, jak se říká, jako samotné planety. Někteří jsou dobří a jiní zlí, právě tak, jak se to děje i v nižších oblastech.

Jak už jsem říkal, v této zemi bylo mým údělem cestovat. To jsem také dělal, dokud jsem se nenaučil dost z jejich mateřštiny a neosvojil si zvyky a mravy těch, mezi kterými jsem pobýval. A abych řekl pravdu, byl jsem nadšen z mnoha věcí, které jsem mezi nimi viděl. Ano, byl jsem jimi a jejich zvyklostmi tak uchvácen, že bych mezi nimi zcela jistě žil i zemřel jako jeden z nich, kdyby mě můj pán neodvolal zpět do svého domu, abych se staral o jeho záležitosti a zajistil jejich úspěšné dokončení.

V té krásné zemi jménem Vesmír je vzácné a vybrané město, společenství jménem Duše. Výstavba toho města je tak jedinečná, jeho umístění tak skvělé a je pro svá privilegia tak vyhledávané – a to ještě ani nemluvím o jeho původu – že o něm mohu směle říci, tak jako o světadílu, na kterém je umístěno, že mu není rovného pod celičkými nebesy.

To město je položeno přímo mezi dvěma světy a jeho zakladatel a stavitel, alespoň podle těch nejpůvodnějších záznamů, které jsem byl schopen sehnat, byl kdosi jménem Šaddaj a postavil ho pro své vlastní potěšení. Udělal ho zrcadlem a slávou všeho, co vytvořil, mistrovským kouskem, který předčil vše, co kdy v zemi vybudoval. Ano, to město bylo tak nádherné, že se říká, že při jeho založení i bohové sešli dolů, aby se podívali, a jásali radostí. A jak krásné bylo na pohled, tak také oplývalo mocí, aby vládlo vši zemi okolo. Ano, všem bylo přikázáno, aby uznali Duši za své hlavní město, každému bylo nařízeno, aby mu vzdal slávu. Dokonce od svého krále obdrželo pověření a moc, aby si smělo vyžádat službu ode všech a aby si podrobilo kohokoli, kdo by to odmítal.

Uprostřed města se vypínal proslulý a překrásný palác. Pro jeho mohutnost by jej klidně mohli nazývat hradem, pro přívětivost rájem a pro rozlehlost místem tak přehojným, že by se do něj vešel celý svět.¹ Toto místo si však král Šaddaj hodlal ponechat jen pro sebe a pro nikoho jiného, částečně proto, že v něm měl veliké zalíbení, a také protože nechtěl, aby město sužoval strach z cizinců. Král Šaddaj jmenoval i hradní posádku, ale vybíral pro ni jen z mužů samotného města.

Hradba toho města byla umně vystavěna, ano, tak pevně, tak zručně spletena do jednoho celku, že bez pomoci samotných měšťanů by nemohla být navěky otřesena ani prolomena. Zde se totiž ukázala výtečná moudrost toho, který Duši postavil, protože zdi nemohly být nikdy strženy nebo poškozeny dokonce ani tím nejmocnějším protivníkem, pokud by k tomu měšťané nedali souhlas.

To slavné město jménem Duše mělo pět bran, kterými se vycházelo a vcházelo. Ty byly vystavěny podobně jako hradby, to jest nedobytné, tak, že nemohly být nikdy otevřeny násilím, jen podle vůle těch, kdo žili ve městě. Jména těch bran byla: Ušní brána, Oční brána, Ústní brána, Nosní brána a Pocitová brána.

Byly tu však i další věci, jež náležely Duši, a když je připočítáte k těmto všem, ještě jasněji ukáží nesmírnou slávu a sílu toho místa. Město mělo vždy dostatek zásob uvnitř svých zdí a ten nejlepší, nejúplnější zákon, jaký kdy byl na světě vytvořen. V jeho branách nežil žádný darebák, lupič ani zrádce. Všichni jeho obyvatelé byli přímí muži, pevně spojení dohromady, a to – jak jistě víte – je veliká věc. A k tomu všemu mělo vždy – alespoň dokud bylo věrné svému králi Šaddajovi – jeho vzezření a ochranu a bylo jeho potěšením.

Ale pojďme dál. Jistý Diabolus, mocný obr, na to slavné město zaútočil, aby ho získal a učinil z něj svůj vlastní příbytek. Ten obr byl král černochoů a jeho zuřivost neznala mezí. Pokud vás to potěší, budeme se nejprve zabývat jeho původem a až poté obsazením slavného města Duše.

Diabolus je zajisté veliký a mocný kníže, ale zároveň i nuzný a bídný ztroskotanec. Co se týká jeho původu, byl nejprve jedním ze služebníků krále Šaddaje, který ho stvořil a posléze ustanovil do nejvyššího a nejdůležitějšího úřadu, ano, dostal jedno z nejlepších knížectví, jaké vůbec král Šaddaj měl. Diabolus byl stvořen jako syn jitřenky a díky tomu měl i skvělé postavení.² Přineslo mu to mnoho slávy a jeho tváři propůjčilo veliký jas, zisk, který mohl uspokojit jeho luciferské srdce, jen kdyby nebylo nenasatné jako samo peklo.

Když viděl, že je tak vyvýšen ve slávě a cti, a v mysli zuřivě toužil po vyšším stavu a titulu, začal si představovat, jak je ustanoven pánem nade vším, ba, dokonce má Šaddaje pod svými podrážkami! Jenže to postavení už král vyhradil pro svého syna, a dokonce mu titul již udělil. Diabolus tedy nejprve sám přemýšlel, co je třeba udělat, a po čase otevřel svou mysl některým ze svých společníků, kteří s ním souhlasili. Nakonec došli k závěru, že by se měli pokusit zničit králova syna, aby celé dědictví získali oni. Abych to zkrátil, zrada byla ujednána a čas stanovený. Slovo dalo slovo, vzbouřenci se setkali a pokusili se o útok.

¹Kaz 3:11

²Iz 14:12

Jenže král i jeho syn byli všudypřítomní a vidoucí, a tak znali na svém panství každou skulinku. A protože král miloval svého syna jako sám sebe, nutně se ho to – když to vše zpozoroval – velmi dotklo a podráždilo jej to. Proto si dal na spiklence pozor a při první výpravě, kterou podnikli kvůli svému záměru, je usvědčil ze zrady, ohavné vzpoury a spiknutí, které vymysleli a nyní i zkoušeli uvést ve skutek, a všechny je vyhnal pryč z místa důvěry, cti a povýšení. Když to učinil, vyhostil je ze svého dvora a svrhl je do strašných jam spoutané v řetězech, aby již nikdy nemohli očekávat ani tu nejmenší laskavost z jeho rukou, ale snášeli jeho rozsudek, a to na věky věků.³

Nyní, když byli vyhnáni z místa důvěry a cti a také věděli, že navždy ztratili princovu přízeň, byli odstraněni z jeho dvora a uvrženi do strašlivých jam, můžete si být jisti, že ke své dřívější pýše přidali tolik zášti a hněvu na Šaddaje a jeho syna, kolik jen mohli. A tak se toulali z místa na místo, ve snaze najít cokoli, co by patřilo králi, a pak to pomstychtivě zničit.⁴ Nakonec narazili i na ono rozlehlé místo jménem Vesmír a namířili si to přímo k Duši. A když si uvědomili, že to město bylo jednou z nejlepších prací krále Šaddaje a jeho potěšením, co neudělali, než že po společné poradě město přepadli.

Říkám, že moc dobře věděli, že město patří Šaddajovi, protože byli u toho, když ho stavěl a zdobil sám pro sebe. A tak když ho našli, zvolali strašlivou radostí, řvali na něj jako lev nad svou kořistí a volali: „Konečně jsme našli způsob, jak se pomstít králi Šaddajovi za to, co nám udělal.“

Pak se posadili a svolali válečnou poradou, kde společně uvažovali, jaké cesty a způsoby budou nejvhodnější pro útok a vítězství nad slavným městem Duší. Tyto čtyři věci byly navrženy k uvážení:

Za prvé: Jestli se všichni mají ukázat Duši tak, jak jsou.

Za druhé: Jestli je vhodné, aby se utábořili před Duší ve svém rozedraném a žebráckém rouchu.

Za třetí: Jestli je rozumné prozradit Duši své úmysly a záměr, se kterým přišli, nebo ji raději napadnout slovy a cestami klamu.

Za čtvrté: Jestli bude výhodné, když vydají některým ze svých společníků zvláštní rozkazy: Aby zastřelili jednoho nebo více z předních měšťanů, pokud se jim podaří je spatřit a budou mít za to, že to prospěje jejich věci a plánu.

Za prvé: První návrh byl zamítnut, to jest, že by nebylo dobré, kdyby se všichni ukázali před Duší, protože vzhled mnohých z nich by mohl město vyděsit a znepokojit, zatímco u hrstky nebo jen u jednoho z nich to nebude tak pravděpodobné. A aby Diabolus prosadil svou radu (právě on totiž zrovna hovořil), poznamenal ještě, že „když je Duše vyděšená nebo znepokojená, nemůže se nám podařit město získat, protože do něj nikdo nemůže vejít jinak než se souhlasem Duše. Ať tedy město napadne jen hrstka, nebo jeden muž, a podle mého mínění,“ dodal Diabolus, „bych to měl být já.“ S tím všichni souhlasili a přešli k druhému návrhu, jmenovitě:

³ 2 Pt 2,4

⁴ 1 Pt 5:8

Za druhé: Jestli je vhodné, aby se utábořili před Duší ve svém rozedraném a žebráckém rouchu. Odpověď byla rovněž zamítavá – rozhodně ne, neboť i když město znalo neviditelné věci a mělo s nimi dříve co do činění, dosud nikdy nevidělo nějaké ze svých spolustvoření v tak smutném a zaneřádném stavu, v jakém byli oni. To byla rada hrozivého Alec-ta. Pak poznamenal Apollyon, že „tato rada je zajisté případná, protože objevení byť i jen jednoho z nás v tom stavu, v jakém jsme, by nepochybně muselo zplodit a znásobit takové myšlenky, které by vedly ke zděšení ducha a donutily by je postavit se na stráž. A když se tak stane,“ řekl dále, „pak, jak už podotkl můj pán Alecto, je úplně zbytečné pomýšlet na zabrání města.“

K tomu dodal mocný obr Belzebub, že „tato rada je jistě spolehlivá, vždyť třebaže lidé z Duše vídávali stvoření, jakými jsme byli, určitě žádný z nich nespátril taková, jakými jsme dnes. A nejlepší bude, tedy podle mého názoru, přijít mezi ně v nějaké obyčejné a jim dobře povědomé masce.“

Když se na tom shodli, bylo dále třeba zvážit, v jakém tvaru, barvě nebo masce se má Diabolus ukázat, když půjde Duši zabrat. Jeden říkal to a druhý ono, až nakonec Lucifer navrhl, že podle jeho mínění bude nejlepší, když si Jeho Veličenstvo vezme tělo jednoho z těch stvoření, nad kterými má město vládu. „Ta jsou jim nejen známá,“ dodal, „ale také jsou jim poddána. Nebudou schopní si představit, že by skrze ně mohl přijít nějaký útok na město. A abychom je úplně zaslepili, ať převezme tělo jednoho z těch zvířat, která Duše považuje za moudřejší než ostatní.“⁵

Této radě všichni spontánně zatleskali, a tak bylo určeno, že obr Diabolus by měl vypadat jako drak, protože ten byl v těch dnech v Duši něčím tak obyčejným a všedním, jako je dnes pro malé dítě ptáček, zkrátka nic, co by bylo pro obyvatele Duše nějak překvapivé. Pak se posunuli k další poznámce a tou bylo:

Za třetí: Jestli je rozumné prozradit Duši záměr, se kterým do ní přišli. I tuto myšlenku nakonec zavrhl, hlavně kvůli váze už zmíněných důvodů, to jest, že v Duši jsou silní muži, mocní lidé v mocném městě, jehož zdi a brány jsou neprorazitelné – nemluvě o jejich hradu – a nemůže být v žádném případě dobyto jinak než s jejich souhlasem.

„Kromě toho,“ řekl Legie (protože právě on zrovna hovořil), „pokud poznají naše úmysly, mohlo by je to přimět, aby poslali ke králi pro pomoc. A kdyby se tohle stalo, je mi jasné, jak hořké dny by nám nastaly. Uchlácholme je tedy předstíranou počestností, skryjme své záměry pod roušku lži, lichocením a klamných slůvek, předstírejme věci, které nikdy nebudou, a slibme jim to, co nakonec nikdy nedostanou. To bude cesta, jak získat Duši, jak je donutit, aby nám sami otevřeli své brány, ba dokonce, aby nás do nich osobně pozvali. Důvod, proč věřím v úspěch tohoto plánu, je ten, že lidé Duše jsou teď všichni nevinnost sama, každý jeden z nich je příliš čestný a opravdový na to, aby věděl, co je to být napaden klamem, lstivostí a pokrytectvím. Lhaní a proradné rty jsou jim naprosto cizí, a proto, jestliže se takto převlečeme, nemohou nás ani poznat, naše lži budou vypadat jako pravda a naše přetvářka jako čestné jednání. Co jim slíbíme, to nám uvěří, obzvláště, když k nim slovy i přetvářkou budeme předstírat velikou lásku a tvrdit, že naším cílem je jen jejich prospěch a čest.“

⁵Gn 3:1; Zj 20:1,2

Proti tomu už pak nikdo nic nenamítal, ta řeč byla jasná jako paprsek za úsvitu, a proto pokračovali k poslednímu návrhu, což bylo:

Za čtvrté: Jestli bude výhodné, když vydají některým ze svých společníků zvláštní rozkazy: Aby zastřelili jednoho nebo více z předních měšťanů, pokud se jim podaří je spatřit a budou mít za to, že to prospěje jejich věci a plánu.

To bylo schváleno a jako muže, kterého měli touto lstí zahubit, vybrali pana Odolávajícího, jinak nazývaného kapitán Odolávající. Kapitán Odolávající byl v Duši výjimečným mužem a také člověkem, kterého se obr Diabolus a jeho banda báli víc než celého zbytku města. Kdo ho má zavraždit, byla další věc na pořadníku, a tak vybrali jakéhosi Tisifona, zuřivce z jezera, aby to vykonal.

Když ukončili válečnou poradou, povstali a udělali vše, jak se dohodli. Pochodovali k Duši, ale všichni neviditelní, kromě jednoho, jen jednoho, a ani on nepřišel k městu ve své vlastní podobě, ale v podobě a v těle draka.

Odtáhli tedy a osadili se před Ušní branou, protože z tohoto místa bylo slyšet vše mimo město právě tak, jako bylo z Oční brány vše vidět. Jak už jsem říkal, Diabolus přišel i se svými vojáky k bráně a na dostřel od města připravil léčku na kapitána Odolávajícího. Potom obr vystoupil blíž k městu a žádal, aby mu věnovalo pozornost. Nevzal s sebou nikoho, jen pana Marná-prodleva, který byl jeho mluvčím při obtížných záležitostech. Diabolus přišel až k bráně, jak to bylo v těch dnech obvyklé, a rozezvučel svou polnici. Představení města Duše jako lord Nevinný, lord Vůlizvolí, lord starosta, pan zapisovatel a kapitán Odolávající okamžitě sešli dolů na hradby, aby se podívali, kdo tam je a co se děje. Když se lord Vůlizvolí podíval dolů z hradeb a uviděl, kdo stojí před branami, začal se příchozího vyptávat, kdo je, odkud přišel a proč zburcoval celou Duši tak neobvyklým zvukem.

Tehdy Diabolus, jako by byl beránek, zahájil svou řeč a pravil: „Pánové ze slavného města Duše, jak jste již jistě zjistili, nejsem žádný cizinec z dalekých končin a navíc jsem jedním z těch, kterým král přikázal, abychom vám prokazovali veškerou úctu a byli vám všemožně ku pomoci. Mám-li být upřímný k sobě i k vám, mám něco, co se vás týká a co bych vám chtěl sdělit. Věnujte mi tedy prosím svou pozornost a trpělivě mi naslouchejte. Nejdříve bych vás však chtěl ujistit, že to nedělám kvůli sobě, ale kvůli vám, nehledám svůj prospěch, ale ten váš, když k vám takto přicházím, což bude mnohem zřejmější, až vám vyjevím, co mám na mysli. Pánové, abych vám řekl pravdu, přišel jsem, abych vám ukázal, jak můžete dosáhnout plného vysvobození z pout, ve kterých se nevědomky nacházíte a jste jimi zotročeni.“

Město okamžitě zbystřilo své uši. „Co je to?“ říkali si, „copak to je?“ přemýšleli.

Diabolus pokračoval: „Chci vám říci něco o vašem králi, jeho zákonech a také něco, co se týká vás samotných. O vašem králi vím, že je veliký a mocný, nicméně to, co vám řekl, není ani pravda, natož aby to bylo pro vás výhodné.“

Za prvé, není pravda, že se stane to, čím vás děsil, i když uděláte věc, kterou zakázal. Ale i kdyby tu bylo nějaké nebezpečí, jaké je to otroctví žít ve strachu z neskutečného trestu za to, že uděláte tak nepatrnou věc, jako sníst maličké ovoce?

Za druhé, co se týká jeho zákonů – a o tom budu mluvit více – ty jsou jak nesmyslné, tak zamotané a nepříjemné. Nesmyslné, jak jsem naznačil dříve, protože trest není úměrný přestupku. Je přeci veliký rozdíl a nepoměr mezi životem a jablkem, a přesto jedno musí být odplatou za druhé, tedy aspoň podle práva vašeho Šaddaje. Je také zamotané, když nejdříve řekne, že můžete jíst ze všeho, a pak najednou zakáže jíst z jediného stromu. A nakonec, musí být i nepříjemné, protože právě to ovoce, které máte zakázáno jíst, a jen ono, vám tím, že ho sníte, může posloužit k dobrým věcem, které jste ještě nepoznali.

To je patrné už jen ze jména toho stromu, vždyť se nazývá strom poznání dobrého a zlého, a řekněte mi, máte již toto poznání? Ne, nemáte, a nebudete si dokonce ani umět představit, jak dobré, jak příjemné a jak žádoucí je, aby člověk získal tuto moudrost, dokud zůstanete u příkázání svého krále. Proč byste měli být drženi v neznalosti a slepotě? Proč by vaše poznání a porozumění nemělo růst?

A nyní, ó obyvatelé Duše, abych k vám hovořil ještě jasněji: Vy nejste svobodní lidé! Jste drženi v otrockých poutech, a to jen a jen ubohými hrozbami bez jakéhokoli rozumného důvodu! Nu, ale jaké si to uděláte, takové to budete mít. Není žalostné i jen pomyslet, že právě ta věc, kterou máte zakázanou, by vám mohla propůjčit jak moudrost, tak váženost? Jen se odvážit! Vždyť pak se vaše oči otevrou a budete jako bohové! A protože je tomu vskutku tak, může vás snad jakýkoli kníže držet ve větším otroctví a pod těžším jhem, než jaké nese- te až do dnešního dne? Jsou z vás jen poskoci, až po krk v nepříjemnostech, jak už jsem vám dobře ukázal. Je snad horší otroctví než potácet se ve slepotě? Cožpak vám i rozum neříká, že je lepší mít oči, než být bez nich? A právě tak je lepší dýchat na svobodě, než být zavřený v tmavé a páchnoucí jeskyni.“

Právě ve chvíli, kdy Diabolus takto hovořil k Duši, Tisifon vystřelil na kapitána Odolávajícího, který stál na bráně, a smrtelně ho zranil na hlavě, takže k údivu všech měšťanů a k Diabolově nesmírné radosti padl mrtev přes hradbu. Když byl kapitán Odolávající mrtev – a naneštěstí to byl jediný válečník ve městě – přišla nebohá Duše o veškerou odvahu k boji a přesně to ten ďábel chtěl. Nato vystoupil pan Marná-prodleva, řečník, kterého si Diabolus vzal s sebou, a zahájil svůj proslov k městu, jehož hlavní myšlenka byla následující:

MARNÁ-PRODLEVA: „Pánové,“ začal, „můj kníže je velmi potěšen, že má dnes tak tiché a poučitelné obecenstvo, a věříme, že u vás převáží odhodlání nezavrhnout dobrou radu. Můj pán k vám chová velikou náklonnost, a přestože, jak velmi dobře ví, riskuje hněv krále Šaddaje, jeho láska ho žene učinit ještě více než to. Již není třeba říkat nic, co by dotvrdilo pravdu, kterou vám ukázal, vždyť nebylo slova, které by s sebou samo neneslo důkaz o své pravdivosti; jen jméno samotného stromu by mělo ukončit veškeré spory o tuto věc. Proto bych vám chtěl v tomto čase dát jen jednu radu, s dovolením svého pána.“ (A na ta slova vysekl Diabolu hlubokou poklonu.)

„Přemýšlejte nad jeho slovy, podívejte se na onen strom a na jeho lákavé plody, připomeňte si též, že zatím znáte jen maličko. Vždyť zde je cesta, jak se

dozvědět více! A jestli vás tyto důvody ještě nepřesvědčily, abyste přijali tak skvělou radu, nejspíše nejste těmi muži, za které jsem vás pokládal.“

Když měšťanstvo vidělo, že strom má plody dobré k jídlu, je lákavý pro oči a navíc sli-
buje vševědoucnost, udělali, jak jim starý Marná-prodleva poradil: Vzali a jedli. A o tom
jsem vám měl říct ještě dřív, že už tehdy, když Marná-prodleva pronášel svou řeč k městu,
lord Nevinný – ať už střelou z obrova tábora, nebo nějakou skličující obavou, jež ho náhle
zasáhla, nebo snad páchnoucím dechem toho zrádného bídáka Marného-prodlevy, což mi
připadá nejpravděpodobnější – klesl k zemi na místě, kde stál, a již ho nebylo možné přivést
zpět k životu.

Tak zemřeli dva stateční muži, nazývám je statečnými, neboť byli slávou a ozdobou
Duše, dokud v ní přebývali, a nyní v ní už nezůstal ani jeden ušlechtilý duch. Všichni padli,
slíbili poslušnost Diabolovi a stali se jeho otroky a vazaly – jak ještě uslyšíte.

Když tito zahynuli, zbytek měšťanů se nezmohl na nic lepšího, než že jako hlupáci, kteří
našli bláznův ráj, museli vyzkoušet pravdivost obrových slov, a tak se zachovali podle do-
poručení Marného-prodlevy – podívali se na strom, chvíli rozvažovali, zaujati zakázaným
ovocem, pak vzali a jedli a jakmile pojedli, okamžitě se ovocem opili, takže otevřeli brány –
jak Ušní, tak i Oční – a pozvali Diabola i s jeho družinou dál. Na Šaddaje, jeho zákon a soud,
který vynesl nad tím, kdo poruší jeho příkázání, téměř zapomněli.

Kapitola 2

Vzpoura v Duši

Když Diabolus získal volný přístup do bran města, napochodoval až do jeho středu, aby Duši dobyl tak rychle, jak jen to bude možné. Protože přitom zpozoroval, že lidé k němu chovají vřelé city, rozhodl se kout železo, dokud je žhavé, a tak pronesl k městu ještě další šalebnou řeč:

„Běda, ó má nebohá Duše! Skutečně jsem vám prokázal službu, abych vás pozvedl ke cti a rozšířil vaši svobodu, ale běda, ó ubohá Duše, vždyť budeš nyní potřebovat někoho, kdo by tě bránil, neboť když Šaddaj uslyší, co se stalo, zajisté přijde, vždyť bude znepokojen tím, že jste zlomili jeho pouta a odvrhli od sebe jeho okovy. Co budete potom dělat? Strpíte, aby vám nakonec byly odebrány všechny vaše nově nabyté výsady? Jak se rozhodnete?“

Tehdy všichni jako jeden muž řekli tomu trnitému keři: „Ty nad námi vládni.“ Diabolus návrh přijal a stal se králem nad Duší. Potom mu svěřili do vlastnictví hrad a tím i celou sílu města. Vstoupil tedy do hradu – ano, byl to tentýž hrad, který Šaddaj postavil v Duši pro svou vlastní radost a potěšení; ten se nyní stal doupětem a državou obra Diabola. Když se zmocnil tohoto nádherného paláce či hradu, umístil do něj svou posádku, posílil ho a obrnil všemi druhy zajištění proti králi Šaddajovi a těm, kdo by se Duši snažili znovu získat a přivést k poslušnosti.

Neboť si stále ještě nepřipadal dost zabezpečený, začal posléze uvažovat o přetvoření města; a jak si předsevzal, tak učinil, jednoho povýšil a druhého svrhl – jak se mu zrovna zalíbilo. Ze zodpovědných míst odstranil lorda starostu, jehož jméno bylo lord Porozumění, a zapisovatele jménem Svědomí.

I když byl starosta celkem rozumný člověk a navíc jeden z těch, kdo spolu se zbytkem Duše vyhověli obrově žádosti o vpuštění do města, nepovažoval Diabolus za vhodné ponechat mu jeho dřívější lesk a slávu, neboť byl mužem, který vidí. A tak jeho slávu zatemnil nejen tím, že ho odstranil z úřadu, ale také přesně mezi slunečními paprsky a okny starostova paláce vystavěl vysokou a pevnou věž,¹ čímž se starostův dům i celý jeho příbytek stal tak temným jako temnota sama. Když byl takto odloučen od světla, začal se chovat jako

¹2 Kor 10:4-5

slepý od narození.² Vlastní dům se pro mého pána stal domácím vězením, dokonce ani na své čestné slovo nemohl vyjít za jeho zdi. A i kdyby mu v hrudi zůstalo srdce bijící pro Duši, co by pro ni mohl vykonat a jak by jí mohl být ku prospěchu? A tak dokud byla Duše pod Diabolovou mocí a vládou – to znamená po celý čas, kdy jej poslouchala, tedy až do té doby, než byla bojem vysvobozena z jeho rukou – potud byl lord starosta městu spíše přítěží než posilou.

Co se týká pana zapisovatele, předtím, než bylo město dobyto, to býval muž zběhlý v králových zákonech a při každé příležitosti odvážně a věrně vyhlášoval pravdu, měl jazyk jako břitvu a mysl naplněnou správným úsudkem. Diabolus ho nemohl vystát, neboť přestože mu zapisovatel také dal své svolení ke vstupu do města, nedokázal jej žádnou lstí, úskokem, trápením ani žádnými jinými způsoby, které mohl vymyslet, dostat plně na svou stranu. Pravda, pan Svědomí v mnohém odpadl od svého někdejšího krále a také byl velmi potěšen mnohými z obrových zákonů a služeb, ale to vše Diabolovi nestačilo, protože ho nikdy zcela nezískal. Zapisovatel stále čas od času přemýšlel nad Šaddajem a míval hrůzu z jeho zákona. Tehdy hřímal proti Diabolovi hlasem silným, jako když řve lev. Ba, dokonce když míval občas své záchvaty (protože byste měli vědět, že občas upadal do strašlivých záchvatů), dokázal otrást celou Duši svým hlasem, a i proto ho současný král Duše nemohl snést ve své blízkosti.

Diabolus se bál zapisovatele víc než kteréhokoli muže, který žil v Duši, protože, jak už jsem říkal, jeho slova otrásala celým městem, byla jako burácející hrom, jako hřmění. Jelikož ho obr nemohl plně získat, začal zkoumat vše, co by mohl použít k tomu, aby starého pána zkazil, zkažeností otupil jeho mysl a ještě více zatvrdil jeho srdce na cestách marnosti. Jeho pokoušení nakonec přineslo své ovoce. Zapisovatele zkazil, kousek po kousku ho stahoval do hříchu a špatností, takže nakonec nebyl zkažený a poskvrněný jen tak jako na počátku, ale ztratil již téměř všechno vědomí hříchu. Dál už Diabolus zajít nemohl.

Proto si vzal do hlavy další plán, a to přesvědčit měšťany, že se zapisovatel zbláznil, a tak není třeba mu věnovat pozornost. Kvůli tomu zdůrazňoval jeho záchvaty, říkal totiž: „Kdyby byl příčetný, proč by se tak choval? Ale všichni šílení lidé mají své záchvaty a v nich mluví ztřeštěnosti,“ pokračoval, „a má je i tento starý a senilní pán.“

Za pomoci těchto dvou prostředků Diabolus rychle naučil Duši, aby jakékoli slovo vyřčené panem zapisovatelem přehlížela, zanedbávala, a nadto jím pohrdala. Kromě toho, co jste již slyšeli, dokázal Diabolus starého pána ve chvílích, kdy byl rozjařený, přimět, aby odvolal a zapřel vše, co tvrdil ve svých záchvatech. To byl samozřejmě ten nejlepší způsob, jak ho zesměšnit a způsobit, aby jej nikdo nebral vážně. Zapisovatel se také nyní už nezastával krále Šaddaje sám od sebe, ale vždy jen z donucení a pod nátlakem, a kromě toho občas zapáleně horlil proti něčemu, co ho druhého dne nechalo úplně chladným, tak byl ve svém jednání nevyrovnaný. Někdy se choval, jako by tvrdě spal, a jindy byl zase jako mrtvý, a to i když se celé město zaobíralo marnostmi a tancovalo, jak obr pískal.

Občas, když byla Duše vyděšená zapisovatelovým hřímajícím hlasem, chodila si stěžovat k Diabolovi. Ale on všechny uklidňoval slovy, že to, co jim starý pán říkal, nebylo z lás-

² Ef 4:18-19

ky ani z lítosti nad nimi, ale kvůli jeho bláznivému zalíbení v hloupostech. Tak Diabolus všechny umlčel a upokojil. A protože nechtěl promarnit žádnou příležitost, aby si obyvatele města dále pojistil, říkával často: „Ó Duše! Uvědom si, že i přes zuřivost starého pána a hluk jeho hlasitých a burácejících slov jste ještě neslyšeli nic o Šaddajovi samotném.“ To tvrdil (lhal a podváděl totiž jako obvykle), přestože byl každý zapisovatelův výkřik proti hříchu v Duši hlasem Božím určeným pro město. Diabolus si toho nevšímal a tvrdil: „Vidíte, že Šaddaj nepřikládá význam ani tomu, že vás ztratil, ani tomu, že jste se proti němu vzbouřili. Dokonce se ani nebude obtěžovat s tím, že by po vás chtěl skládat účty za to, že jste se svěřili pod mou ochranu. Ví totiž, že i když jste bývali jeho, nyní jste po právu moji, a tak tím, že nás ponechal jednoho druhému, jen potvrdil má slova.“

Dále, ó Duše,“ vyzýval, „zvažte sami, jak jsem vám sloužil až do krajnosti svých sil, a tím nejlepším, co jsem měl nebo pro vás mohl získat či opatřit v celičském světě. Kromě toho, dovoluji si podotknout, zákony a zvyky, které nyní zachováváte, a tak mi vzdáváte hold, vám přeci poskytují mnohem více útěchy a důvodů ke spokojenosti, než skýtal celý ráj, který jste dříve vlastnili. Vaše svoboda, jak jistě víte nejlépe sami, se díky mně nesmírně rozšířila – vždyť tu není nikdo, kdo by seděl za mřížemi. Nevložil jsem na vás žádné jho, ode mne nemáte žádný zákon, výnos či příkaz, který by vás děsil, nikoho z vás jsem nevyzýval, aby skládal účty ze svého jednání – kromě toho blázna ovšem, vždyť víte, o kom mluvím. Každému z vás jsem umožnil žít jako knížeti, jak sám chce, s tak malým dohledem z mé strany, jak vy sami dohlížíte na mne.“

Takto Diabolus tišil a uklidňoval Duši, když ji zapisovatel čas od času obtěžoval, ba, takovými prokletými řečmi mnohdy strhával celé město k hněvu a zuřivosti vůči starému pánovi, a dokonce se ho ta banda darebáků občas snažila i zahubit. Často si přáli, aby od nich žil na tisíc mil daleko, a jeho společnost, slova, a dokonce i jeho přítomnost je děsila a dráždila – zvláště tehdy, když si vzpomněli, jak jim v dřívějších dobách vyhrožoval a odsuzoval je. Nyní to již tolik nedělal, protože byl sám také zkažený.

Ale všechna přání byla marná, protože ani nevím jak, snad Šaddajovou mocí a moudrostí, starý pán zůstal při životě. Kromě toho byl jeho dům opevněný jako hrad a sloužil ve městě jako pevnost. Navíc, kdykoli se ho někdo z té tlupy darebáků snažil odstranit, mohl zapisovatel zvednout stavidla a vypustit takovou záplavu, že zatopila vše kolem domu.

Nyní opustíme pana zapisovatele a přejdeme k lordu Vůlizvolí, dalšímu ze šlechticů slavného města Duše. Lord Vůlizvolí měl tak vznešený původ jako kterýkoli jiný muž v Duši, a byl právě tak, jestli ne ještě více, svobodným člověkem. Kromě toho, jestli si to dobře pamatují, měl některé výsady, které byly ve městě vyhrazeny jen pro něj. Zároveň byl mužem velmi mocným, cílevědomým a odvážným, a když dostal příležitost, nikdo jej nedokázal zastavit. Ale jak říkám, protože byl pyšný na své postavení, výsady či moc, nebo co to bylo – ale jistojistě to bylo kvůli nějaké pýše – odmítal dělat v Duši otroka, a proto se rozhodl přijmout úřad pod Diabolem, aby se tak ve městě stal drobným vládcem a guvernérem.

A jelikož byl velmi cílevědomý, začal se činit. Když měl Diabolus svou řeč u Ušní brány, právě Vůlizvolí byl jedním z prvních, kdo byli pro to přijmout jeho rady jako prospěšné,

otevřít mu brány a vpustit ho do města. Díky tomu pro něj měl Diabolus zvláštní slabost, a tak pro něho přichystal výjimečný úkol. Když totiž viděl jeho chrabrost a nebojácnost, začal prahnout po tom mít ho mezi svými vybranými muži, aby lord za obra jednal v záležitostech jeho svrchovaných zájmů.

Poslal tedy pro něj a hovořil s ním o tajných věcech, které měl na srdci. V tomto případě však nebylo třeba žádného přesvědčování, protože jak byl Vůlizvolí nejprve svolný k tomu, aby byl Diabolus vpuštěn do města, tak mu nyní sám chtěl sloužit. Když ten despota upozoroval lordovu ochotu mu sloužit, a sám mu byl více než nakloněn, ustanovil ho hradním kapitánem, správcem nad zdmi a strážcem bran v Duši, a v jeho pověření byl dokonce i příkaz, že bez něj se nemá v Duši nic podnikat.

Hned po samotném Diabolovi nebyl v Duši nikdo takový jako lord Vůlizvolí a nikdo v celém městě nesměl udělat nic proti jeho vůli. Za svého úředníka si lord vybral jistého pana Mysl, muže v každém ohledu podobného jemu samotnému. Zvolil si ho, protože pan Mysl a on sám byli ve svých zásadách jednotní a co se týká skutků, byli si velmi blízcí.³ Duše tedy byla poddána vůli a mysli, aby plnila jejich žádosti.

Zprvu jsem si ale vůbec nedokázal představit, jak žalostným se Vůlizvolí stane, když mu bude do rukou svěřena moc.

Za prvé: Rozhodně odmítl, že by snad dlužil jakoukoli službu nebo úsluhu svému bývalému princi a lennímu pánu. Hned poté složil slib a přísahal věrnost svému slavnému pánu Diabolovi, a nadto, když se zabydlel na svých místech, v úřadech, privilegiích a povýšeních, ó, nedokážete si představit, pokud jste to neviděli na vlastní oči, jak podivnou práci tento dělník v Duši dělal.

Za druhé: K smrti nenáviděl pana zapisovatele, nedokázal se na něj ani podívat, natož poslouchat slova z jeho úst, zavíral oči, když ho viděl, a zacpával si uši, když ho slyšel mluvit. Také nemohl snést, když se někde v Duši objevila byť jen nepatrná stopa po Šaddajových zákonech. Například jeho úředník, pan Mysl, měl doma pár starých a roztrhaných pergamenů se zákony dobrého Šaddaje, ale když je Vůlizvolí objevil, hned je vyhodil ven.⁴ Pravda, pan zapisovatel měl některé ze zákonů ve své studovně, ale tam se k nim lord nemohl nijak dostat. Také si myslel a též říkal, že okna starého lorda starosty jsou stále příliš jasná, než aby to bylo Duši k užitku.

Lord Vůlizvolí teď nesnesl ani světlo plápolající svíčky. Netěšilo ho nic než to, co těšilo také jeho pána Diabola. Nikdo na veřejnosti tak neoslavoval udatný charakter, moudré počínání a velikou slávu nového krále jako on. Potloukal se ulicemi Duše, aby provolával slávu svému velikému pánu, a choval se opovrženímhodně – přebýval se sprostým a ničemným lidem, aby tak vzdal hold svému statečnému knížeti. A kdekoli se dostal ke svým podlým a darebáckým poddaným, ve svém chování si s nimi nezadal. Vydal se po každé špatné cestě, aniž ho k tomu musel kdokoli vybízet, a působil škody i bez příkazu.

³Ř 8:7

⁴Neh 9:26

Vůlizvolí měl pod sebou ještě náměstka a jeho jméno bylo pan Vášeň. Ten byl ve svých postojích velmi zhýralý, čemuž odpovídal i jeho život.⁵ Úplně se vydal tělu, a proto mu začali říkat Mrzká-vášeň. Vrána k vráně sedá, a tak se zamiloval do Tělesné-žádosti, dcery pana Mysli, a protože si spolu rozuměli, nakonec se vzali a měli spolu několik dětí – Nestoudného, Zlá-ústa a Výtky-nenávidím; ti tři měli pleť černou jako eben. Kromě nich měli ještě tři dcery – Pohrdá-pravdou, Přehlíží-Boha a jméno té nejmladší bylo Odplata. Ty všechny se ve městě vdaly a také zplodily a vychovaly mnoho zkažených spratků, příliš mnoho, než abych je zde vypisoval.

Když se obr usídlil v Duši a ponížil a povýšil, koho uznal za vhodné, vrhl se do ničení. V Duši se totiž na tržišti a na hradních branách skvěl obraz krále Šaddaje vyvedený v ryzím zlatě, a to tak přesně, že se Šaddajovi podobal více než cokoli jiného na celém světě. Byly to právě tyto obrazy, které Diabolus nařídil poničit hned jako první, což bylo vykonáno rukou jistého pana Bezpravdy. Obr také vydal rozkaz, aby ten stejný Bezpravda vztyčil na jejich místě hrozivý a strašlivý obraz Diabola samotného a tak urazil bývalého krále a ponížil celé město.

Diabolus též způsobil spoušť ve všech ostatcích Šaddajových zákonů a nařízení, které se daly ve městě najít, to jest těch, co obsahovaly učení o mravech spolu se všemi řádnými a hodnotnými spisy. Snažil se také vyhubit jakoukoli kázeň. Abych to zkrátil, ve městě nezůstalo nic dobrého, co by se s lordem Vůlizvolí nepokusili zničit, neboť jejich záměrem bylo skrze působení pana Bezpravdy změnit Duši ve zvíře podobné divoké svini.

Když zničil tolik zákonů a dobrých nařízení, kolik jen mohl, tak, aby se přiblížil ke svému cíli, totiž odcizit Duši jejímu králi Šaddajovi, nařídil, aby vyvěsili jeho vlastní edikty, zákony a nařízení na každém veřejném prostranství v Duši, zákony takové, které dávaly svobodu všem žádostem těla, žádostem očí i pýše života, zákony, které nejsou od Šaddaje, ale ze světa.⁶ Prosazoval a vydržoval ve městě necudnost a jakoukoli bezbožnost. Ano, dělal, co se jen dalo, aby v Duši zapustila kořeny každá špatnost. Slíbil všem klid, spokojenost, radost a blaženost, pokud budou zachovávat jeho nařízení, a také slíbil, že je nikdy nebude volat k zodpovědnosti, pokud nebudou dělat pravý opak. To mělo posloužit i jako příklad cizozemským lidem, kteří milují vyprávění o věcech, jež jsou za hranicemi jejich poznání a dějí se v zemích daleko od nich. Když se mu Duše plně poddala a celá se před ním skláněla, nezbylo v ní téměř nic než to, co bylo Diabolovi nakloněno.

Poté, co zbavil lorda starostu a pana zapisovatele jejich úřadu v Duši, uvědomil si, že než do města přišel, bylo nejstarobyljším společenstvím na světě, a tak se bál, že pokud nezajistí městu proslulost, lidé by mohli kdykoli namítnout, že jim ve skutečnosti ublížil. Aby tedy viděli, že nijak nezamýšlí snížit jejich velkolepost nebo jim snad odebrat některá z jejich privilegií, vybral pro ně sám nového lorda starostu a zapisovatele, ale volil takové, kteří byli blízcí jeho srdci a našli u něj zalíbení.

Nový starosta, který se Diabolovi zamlouval, se jmenoval pan Žádost. Byl to muž, který neměl oči ani uši, a vše, co dělal jako člověk a úředník, dělal podle přirozenosti, právě tak

⁵Ř 1:25

⁶1 J 2:16

jako divá zvěř. Také si nikdy nedokázal pořádně vychutnat dobro. Zato si lebedil ve zlu, což jej činilo ještě více nežádoucím, ne snad pro Duši samotnou, jako spíše pro ty, kdo viděli její ruiny a truchlili pro ně.

Zapisovatelem se stal kdosi jménem Dobro-zapomeň, a to byl velmi žalostný chlapík. Nemohl si vzpomenout na nic jiného než na samé neplechty, a prováděl je s velikým potěšením. Měl přirozenou náklonnost k věcem, které byly škodlivé, a to dokonce i Duši a jejím obyvatelům. Tito dva tedy svou mocí a skutky, svým příkladem a potěšením ze všeho špatného napáchali ještě více škody a utvrdili tak obyčejné lidi v jejich zlých cestách. Vždyť kdo si ještě nevšiml, že když jsou vládcové na trůnu sami zlí a zkažení, poskvrní celou oblast i zemi, kde vládnou?

Kromě toho Diabolus povybíral některé měšťany a starší z Duše, ze kterých by si město mohlo v případě potřeby zvolit své úředníky, místodržitele a soudce. Jména nejváženějších z nich byla: pan Nevěřící, pan Nadutý, pan Láteřivý, pan Čubka, pan Tvrdé srdce, pan Bezcitný, pan Zuřivý, pan Bezpravdy, pan Prolhaný, pan Klamný-pokoj, pan Opilý, pan Švindlíř a třináctý z nich, pan Ateista. Pan Nevěřící z nich byl nejstarší a pan Ateista nejmladší.

Konaly se také volby obyčejných radních a dalších úředníků jako exekutorů, seržantů, konstáblů a kdejakých dalších, ale všichni byli podobní těm, které jsem již jmenoval, neboť to byli jejich otcové, bratři, bratrance či synovci, a tak jejich jména kvůli stručnosti vynechám.

Když obr viděl, jak ve svém díle pokročil, usmyslil si, že ve městě postaví pár pevností. Za nějaký čas se už ve městě tyčily tři a všechny vypadaly nedobytně. První byla pojmenována Država Vzboru. Ta měla velet celému městu a bránit je před poznáním jeho pradávného krále. Druhá se nazývala Půlnoční, protože byla zbudována, aby Duši uchránila od pravého poznání sebe sama. A třetí nazval Sladký-hřích, protože díky ní byla Duše opevněna proti všem dobrým touhám. První z nich stála blízko Oční bráně, a to tak, aby v ní potmělo co nejvíce světla. Druhá byla zbudována poblíž hradu, aby byl pokud možno co nejvíce oslepen, a třetí stála na tržišti.

Ten, koho Diabolus ustanovil guvernérem nad první pevností, byl jakýsi Vzborbohu, rouhačský ubožák. Přišel se vši tou pakází, která poprvé zaútočila na Duši, a sám byl jedním z nich. Guvernérem Půlnoční se stal kdosi jménem Světlo-nenávidím, také jeden z těch, kdo jako první zaútočili na město. A jako guvernér nad pevností Sladký-hřích byl ustanoven Tělo-milující. To byl velmi chlípny chlapík, nepocházel však ze stejné země jako dva předchozí guvernéři. Tento člověk nacházel mnohem více rozkoše v tom, když se ponořil do svých žádostí, než ve všech radostech Božího ráje.

Nyní si Diabolus konečně připadal v bezpečí. Zabral Duši a usadil se v ní, sesadil staré úředníky a ustanovil nové, znetvořil Šaddajův obraz a místo něj vystavěl svůj, znehodnotil staré knihy zákonů a vyvýšil své vlastní lži. Jmenoval také soudce a starší a vybudoval pevnosti, které rovněž sám obsadil. To vše udělal, aby se zabezpečil pro případ, že by proti němu dobrý Šaddaj nebo jeho syn podnikli nějaký výpad.

Kapitola 3

Královská odpověď

Nyní byste si určitě mohli pomyslet, že se král Šaddaj – ať už se to k němu dostalo jakkoli – o tom všem zajisté doslechl, a měli byste pravdu. Špatné zvěsti o tom, že králova milovaná Duše a celý světadíl Vesmír byly ztraceny a že je pro sebe zabral padlý obr Diabolus, který býval služebníkem Jeho Veličenstva a nyní se proti němu vzbouřil, se již donesly ke královým uším se všemi podrobnostmi.

A tak se král dozvěděl, jak Diabolus se vším svým umem, důmyslností, lstivostí a záludností zaútočil na Duši, když v ní ještě přebývali lidé prostí a nevinní. Jak zrádně zavraždil ušlechtilého a statečného kapitána Odolávajícího, když stál na branách se zbytkem měšťanů. Jak padl chrabří lord Nevinný, ať už skolen zármutkem, který mu způsobila slova jakéhosi Marného-prodlevy, či – jak někteří tvrdí – otráven páchnoucím dechem tohoto šeredného Diaboloňana (jakým ten zbrojnoš Marná-prodleva bezesporu byl), který svými ústy urážel spravedlivého a právoplatného pána těchto končin, krále Šaddaje.

Posel dále vypověděl, jak po krátkém projevu Marného-prodlevy, ve kterém dotyčný před měšťany vychvaloval svého pána Diabola, to prosté město uvěřilo všemu, co říkal, a obyvatelé Duše jednomyslně otevřeli hlavní vstup do města – Ušní bránu – a vpustili Diabola dovnitř i s jeho družinou, aby se slavná Duše stala jeho državou.

Pak posel vyprávěl, jak nechal Diabolus odstavit lorda starostu a pana zapisovatele, a to tak, že je zbavil jejich vlivného postavení. Vypravoval také o tom, jak se lord Vůlizvolí vzbouřil a stal se z něj zrádce, a že stejně tak skončil i jakýsi pan Mysl, jeho úředník, a jak potom ti dva ve městě hýřili a řádili a všechny proradné lidi naváděli, aby se k nim přidali.

A ještě dodal, že tento Vůlizvolí byl dosazen do vlivného postavení, protože Diabolus do jeho rukou svěřil veškeré městské opevnění. Náměstkem lorda Vůlizvolí pro ty nejodbojnější záležitosti se stal pan Vášeň. „Ano,“ pokračoval posel, „tato nestvůra, lord Vůlizvolí, se otevřeně distancoval od svého krále Šaddaje a přislíbil věrnost Diabolovi. A kromě toho,“ vysvětloval, „tento nový samozvaný král Duše, uchvatitel trůnu dříve slavného, nyní však bídně hynoucího města, ustanovil svého vlastního lorda starostu a zapisovatele. Za starostu

ustanovil jistého pana Žádost a za zapisovatele pana Dobro-zapomeň, dva z nejhorších lidí, jací v Duši vůbec žijí.“

Oddaný posel pokračoval dál a vylíčil, jak Diabolus vytvořil nový měšťanský stav, a že v Duši bylo rovněž zbudováno několik nových silných pevností, věží a tvrzí. Vylíčil také – málem bych na to zapomněl – jak Diabolus město vyzbrojil, aby je lépe připravil na odpor proti jejich králi Šaddajovi, kdyby je snad přišel přinutit ke dřívější poslušnosti.

Zvěstovatel špatných zpráv však to vše nevyprávěl jen někde v soukromí, ale o všem mluvil přímo na královském dvoře, v přítomnosti jak Šaddaje a jeho syna, tak nejvyšších šlechticů a vojevůdců. A kdybyste tam byli zrovna v tu chvíli, kdy všichni uslyšeli tu zlou novinu, nejspíš byste byli nesmírně překvapeni, jaká lítost, zármutek a nevýslovný žal je všechny zasáhl, když se dozvěděli, že proslulá Duše byla ztracena. Jen král a jeho syn to předvídali již dlouho dopředu, a tak připravili pro Duši i nutnou pomoc, přestože v tuto chvíli o tom jen málokdo věděl.

I tak však oba soucítili s nesmírným utrpením Duše a dávali to najevo, když naříkali nad její ztrátou. Král prohlásil jasně, že se trápil ve svém srdci, a můžete si být jisti, že jeho syn za ním nezůstal v ničem pozadu.¹ Tak všechny přesvědčili, že ke svému drahému městu v srdci stále chovají lásku a soucit.

Poté král se svým synem odešli do soukromých komnat, aby zde znovu probrali svůj dávný plán, který spočíval v tom, že na čas ztrátu Duše připustí. Tato ztráta však měla vést k obnově Duše, a to takové, že při ní král i jeho syn získají věčnou slávu a čest. Když porada skončila, podal Šaddajův syn ruku svému Otci a slíbil, že mu bude sloužit, aby znovu obnovil Duši, a že ve svém rozhodnutí vytrvá a nezmění jej.² Ano, za Duši hodlal bojovat sám Šaddajův syn, ten laskavý a pohledný muž, Diabolův nepřítel na život a na smrt – k tomu byl totiž určen, protože jej Diabolus chtěl okrást o korunu a důstojnost – a soucitný ochránce všech, na které doléhá soužení

Obsah dohody byl tento: V jistém předem určeném čase se králův syn vydá na cestu do zemí Vesmíru a zde cestou práva a spravedlnosti nahradí to, o co Duše ve svém bláznovství přišla, a tak položí základ pro její dokonalé vysvobození z Diabolových tyranských rukou. Navíc se Immanuel rozhodl v příhodný čas vyhlásit válku Diabolovi, aby ho silou své paže vyhnal z jeho državy, vyrval mu Duši ze spárů a zabral město pro sebe jako svůj příbytek.

Když padlo rozhodnutí, byl vydán pokyn lordu Vrchnímu Tajemníkoví, aby pořídil krátký zápis, který by mohl být vyvěšen na všech nárožích v království Vesmíru. Zde uvádím jeho stručné shrnutí:

Na vědomost se dává všem, že syn Šaddaje, velikého krále, se zavázal smlouvou se svým otcem, že mu přivede Duši zpět a mocí své nezměrné lásky ji zbuduje do mnohem lepšího a šťastnějšího stavu, než v jakém byla kdy předtím, než ji Diabolus uchwátí.

Tyto listiny byly poté vyvěšeny na mnoha místech k nemalému znepokojení krutovládce Diabola, „protože nyní,“ pomyslel si, „budu sužován a můj příbytek mi bude vzat.“

¹Gn 6:5,6

²Iz 49:5, 1 Tim 1:15, Žd 13:14

A ani nelze vypovědět, jak byli všichni vznešení lordi a mocní šlechticové a vojevůdci uchváteni, když se na královský dvůr dostala zpráva o úmyslech krále a jeho syna! Nejprve si o tom dvořané jen šeptali z ouška do ouška, ale zkrátka už se ta novina nesla celým královským palácem a všichni žasli nad znamenitým plánem pro ono nebohé město, který se zrodil u krále a jeho syna. Dvořané zkrátka toho dne nedokázali vykonávat žádnou službu pro krále a království, aniž by u toho velikým hlukem a jáсотem neoslavovali lásku, kterou král se synem chovali k Duši. Ani velební lordi, vojevůdci a šlechtici nebyli schopní udržet tyto novinky za zdmi dvora a ještě než byly zprávy úplné a jasné, sestoupili sami do Vesmíru, aby o tom vyprávěli. Nakonec se vše dostalo až k Diabolovým uším a nemálo ho to znepokojilo. Musíte si říkat, že byl nejspíš dost bezradný, když slyšel, co se proti němu připravuje, ale po chvíli se zase vzpamatoval a vymyslel tato čtyři opatření:

Za prvé: Tyto zvěsti se pokud možno nesmí dostat k uším obyvatel Duše. „Protože kdyby jednou došli k poznání, že jejich bývalý král Šaddaj a jeho syn Immanuel zamýšlejí pro Duši dobro,“ říkal si, „nelze očekávat nic jiného než to, že se proti mně Duše vzbouří a vrátí se k nim zpátky.“

Aby to zajistil, začal znovu lichotit lordu Vůlizvolí a dal mu přísný rozkaz, aby dnem i nocí hlídal brány města, hlavně Ušní a Oční bránu. „Slyšel jsem totiž o záměru,“ vyprávěl Diabolus lordovi, „pomocí kterého z nás chtějí udělat zrádce, aby Duše byla znovu ujařmena do otroctví. Doufám, že jsou to jen babské tlachy,“ pokračoval, „ale v každém případě nesmíme nechat takové zprávy proniknout až do Duše, nebo by tím lidé mohli být sklíčeni. Věřím, lorde, že vás tato zpráva netěší o nic víc než mě, a tak si myslím, že bude třeba vši naší moudrosti a péče, abychom takovým báhorkám zatnuli tipec, dříve než budou moci trápit naše občany.“

Proto si přeji, abyste v této záležitosti jednal, jak jsem vám přikázal, a dal brány každý den střežit silnou posádkou. Rovněž zastavujte a prověřujte každého, kdo bude vypadat jako kupec z dalekých krajů, a takového v žádném případě nepouštějte do Duše, pokud nebude zřejmé, že je přívržencem naší skvělé vlády. Navíc nařizuji,“ dodal Diabolus, „aby město neustále křižovali špehové, kteří budou mít právo rozprášit a zlikvidovat jakýkoli náznak protivládního spiknutí a kteří zakročí vždy, když uslyší lidi tlachat o plánech Šaddaje a Immanuela.“

Diabolova slova byla okamžitě proměněna v činy. Lord Vůlizvolí pozorně naslouchal svému pánu a mistru a pak šel, aby všechna jeho nařízení do puntíku splnil. A tak bylo ve vstupu do města bráněno každému, kdo přicházel zdaleka nebo by mohl přinést do Duše zprávy o Šaddajových plánech, a dělo se tak s nejvyšším nasazením a pečlivostí.

Jako druhý krok přiměl Diabolus měšťany složit další strašlivou přísahu a stvrdit smlouvu, ve které se zavázali, že nikdy neopustí Diabola ani jeho vládu, nezradí jej ani se nebudou snažit změnit jeho zákony, ale že ho budou uznávat jako svého právoplatného krále, budou stát při něm a budou odporovat komukoli, kdo by chtěl jakýmkoli právem nebo titulem či pod jakoukoli zástěrkou vznést nárok na Duši.

Myslel si totiž, že Šaddaj nebude mít moc, aby je této smlouvy se smrtí a úmluvy s podsvětím zprostil.³ Ale ani nad tak příšerným závazkem se Duše vůbec nepozastavila, ale spolkla ho celý i s navijákem, jako by to byla jen sardinka ve velrybí tlamě. Byli tím snad rozrušeni? Ani v nejmenším, spíše se vytahovali a chlubili věrností ke svému současnému králi, tyranovi, a přísahali, že z nich nikdy nebudou zběhové, ani neopustí svého krále kvůli jinému.

Tak si Diabolus ubohou Duši pevně zavázal. Ale žárlivost, která se nikdy necítí dostatečně silná, ho přivedla k další myšlence, a to, aby Duši ještě více zkazil, bude-li to možné. Prikázal tedy panu Nečistému vytisknout jeden hnusný, odporný a nemravný výplod zvržekosti a vyvěsit jej na všechny hradní brány, aby dal lidem na vědomí, že všichni věrní a praví synové Duše získali právo činit vše, po čem ve své žádostivosti zatouží. Navíc jim v tom nikdo nebude smět zabránit ani je kontrolovat, protože to by vyvolalo nelibost u samotného knížete.

Udělal to z těchto důvodů:

1. Především aby Duše slábla a slábla, protože čím víc zeslábne, tím pro ni bude těžší uvěřit zprávám, že se připravuje její vykoupení. Vždyť rozum jasně říká: Čím větší hříšník, tím menší naděje na milost.

2. Druhým důvodem bylo, aby Immanuel, syn krále Šaddaje, uviděl strašlivé a bezbožné činy, které Duše páchala. Diabolus měl totiž naději, že kvůli tomu Immanuel změní názor, a i přesto, že již smlouvu o vykoupení města uzavřel, nakonec od ní odstoupí. Věděl totiž, že Šaddaj je svatý a i jeho syn Immanuel je svatý, ano, věděl to z vlastní bolestné zkušenosti, neboť právě pro svůj hřích a nepravost byl svržen z nejvyšších míst. Přišlo mu tudíž logické, že kvůli hříchu se bude stejně dařit i Duši. Ale protože se bál, že i tento uzel se může rozvázat, uvažoval ještě o dalším, a to:

3. Přesvědčit všechna srdce v Duši o tom, že Šaddaj pozvedá vojsko, aby celé město zahnal do úzkých a zničil. „Tak předejdu všem zprávám o vysvobození, které by snad měšťané mohli zaslechnout,“ říkal si. „Vždyť pokud nejprve rozšířím takové zvěsti, znevěrohodní to zprávy, které by mohly přijít později. Co jiného si Duše řekne, když uslyší, že má být vysvobozena, než to, že ve skutečnosti ji Šaddaj hodlá smést z povrchu země?“ Svolal tedy celé město na tržiště a znovu je oslovil klamnou řečí:

„Pánové, přátelé mí drazí, všichni jste, jak dozajista víte, mí právoplatní poddaní a občané našeho slavného města Duše. Víte, jak jsem se mezi vámi choval od prvního dne, kdy jsem se s vámi setkal, až dodnes, z jaké svobody a z jakých velikých výsad jste se mohli těšit pod mou vládou. Já sám jsem přesvědčen, že to bylo nejen k vaší i mé cti, ale především k vaší spokojenosti a potěšení. Nyní, ó má slavná Duše, od hranic k nám doléhají ozvěny soužení, jež se na Duši valí, a já z toho jsem – kvůli vám samozřejmě – upřímně sklíčen. Právě před chvílí jsem totiž dostal dopis od lorda Lucifera – a on má špičkové vyzvědače – že váš starý král Šaddaj shromažďuje vojsko, aby vám poutíval větve a úplně vás vykořenil, a to je, ó Duše, důvod, pro který jsem vás dnes svolal dohromady – abych vám poradil, co bude za současných okolností třeba udělat.

³Iz 28:15

Pokud jde o mne, sám bych jistě unikl, a kdybych to měl v úmyslu, mohl bych snadno jednat jen ve svůj prospěch, to bych však nechal Duši napospas strašlivému nebezpečí. Mé srdce je ale s vámi tak pevně spojeno a jsem tak neochoten vás opustit, že s vámi chci bojovat i padnout přes jakékoli riziko, které to obnáší. Co na to odpovíš, ó má Duše? Opustíš nyní svého starého přítele, nebo budeš stát při mně?“ A lidé jako jeden muž jednými ústy zvolali: „Nechť zhyne ten, kdo nebude!“

Pak Diabolus pokračoval: „Je zbytečné, abychom doufali v milost, protože tento král neví, jak ji prokazovat. Pravda, možná, že když s námi bude jednat poprvé, bude hovořit o milosti a předstírat, že ji chce dát, aby se pak pohodlně a bez nesnází znovu stal pánem v Duši. Ať tedy řekne cokoli, nevěřte z toho ani slabice ani písmenku, protože každá taková řeč slouží jen a jen k tomu, aby nás přemohl a učinil z nás, zatímco se budeme válet v krvi, trofeje svého nemilosrdného vítězství. Můj návrh tedy zní, abychom se rozhodli vzdorovat mu do posledního muže a nevěřili mu za žádných okolností, protože to by pro nás bylo velice nebezpečné. Mají nás snad zabít kvůli lichotkám? Věřím, že víte mnohem víc o umění politiky, než abyste se nechali nachytat na tak ubohou léčku.

Předpokládejme však, že kdyby nás donutil vzdát se a ponechal některé z nás naživu nebo ušetřil životy těch, kdo jsou v Duši poskoky, co to bude platné vám, kteří ve městě vládnete? A jak to prospěje vám, které jsem ustanovil a kteří své posty držíte jen a jen proto, že mi zachováváte věrnost?

Ale i kdyby dal milost každému z vás, buďte si jisti, že vás znovu uvede právě do toho otroctví, ve kterém jste byli dříve ujařmeni, nebo do ještě horšího! K čemu vám pak bude takový život? Budete s ním snad žít v rozkoších jako teď? Ne, ne, budete svázáni jeho zákony, které vás pěkně přidusí, takže budete muset dělat to, co nyní nenávidíte. Já stojím za vámi, pokud vy budete stát při mně. A je určitě lepší čestně zemřít, než žít jako politováníhodný otrok!

Ale já vám říkám, že život v otroctví by byl pro Duši příliš dobrý, vždyť v každém zatroubení Šaddajovy polnice proti Duši zní: ‚Krev, krev a jenom krev!‘ Vyzývám vás, připravte se, neboť jsem slyšel, že již přichází! Ozbrojte se, a když budete mít volnou chvíli, budu vás učit válečnému umění. Mám pro vás zbroj, kterou jsem sám vytvořil a která vás ochrání od hlavy až k patě, a pokud ji budete mít správně nasazenou, nemůžete být zraněni žádnou silou ani mocí. Pojd'te tedy do mého hradu a vyzbrojte se pro válku. Zde je přilbice, hrudní plát, meč a štít, a když už nic jiného, toto vám pomůže bojovat jako hrdinové.

Má přilbice je naděje, že vše nakonec dobře dopadne, ať už žijete jakýkoli život. Tu mívali vždy ti, kteří tvrdili, že mohou mít pokoj, i když chodí v zarputilosti srdce, vždyť to dopadne stejně s opilým jako se střízlivým.⁴ Je to prověřený kousek výzbroje a kdokoli si ji nasadí, nemůže být zraněn žádným šípem, hrotem nebo mečem. Proto ji mějte vždy na sobě a uniknete mnohým ranám.

Můj hrudní plát je vytvořen ze železa. Vykoval jsem jej ve své vlastní zemi a všichni mí vojáci jsou jím vyzbrojeni. V prostém jazyce je to neoblomné srdce, srdce tvrdé jako železo, citlivé asi tak jako kámen. Když jej budete mít, pak vás žádná milost nedokáže získat ani

⁴Dt 29:18

žádný soud vyděsit.⁵ Proto je nezbytné, aby tento kousek výzbroje měl na sobě každý, kdo nenávidí Šaddaje a bude proti němu bojovat pod mým praporem.

Můj meč je jazyk, který je podpalován pekelným ohněm⁶ a dokáže se ohýbat, aby neutivě hovořil o Šaddajovi, jeho synu, o jeho cestách a lidu.⁷ Používejte jej, byl vyzkoušen již tisíckrát a kdokoli ho vlastní, pečuje o něj a užívá ho k tomu účelu, který jsem doporučil, nemůže být nikdy poražen mým nepřítelem.⁸

Můj štít je nevěra - zpochybňování pravdy Slova a všech úsloví, hovořících o soudu, jenž Šaddaj ustanovil pro zlé lidi. Používejte tento štít!⁹ Mnohokrát se ho pokoušeli zlomit a pravdou je, že někdy bývá pořádně potlučený.¹⁰ Ale ti, kdo psali o válkách Immanuela proti mým služebníkům, svědčili, že ani on mezi nimi nemohl udělat žádné mocné skutky kvůli jejich nevěře.¹¹ Používat tuto mou zbraň správně, znamená nevěřit věcem jen proto, že jsou pravdivé, ať už je říká kdokoli. Jestli mluví o soudu, nevsímejte si toho, když hovoří o milosti, ať vás to vůbec nezajímá, když přísahá, že jestliže se Duše obrátí, prokáže jí dobro, a ne zlo, nevěnujte tomu vůbec pozornost a pravdivost toho všeho zpochybňujte. Přesně takto se štít nevěry správně používá a jste-li moji služebníci, musíte toto umění skvěle ovládat. Kdo mne nemiluje, toho nepovažuji za nikoho jiného, než za nepřítele.

Další kousek mé skvělé výzbroje,“ pokračoval Diabolus, „je hloupý a neprosící duch - duch, který pohrdá voláním o milost. Proto jej, má Duše, zcela určitě využij! Cože? Volat o milost? Nikdy to nedělejte, pokud chcete zůstat moji. Víím, že jste nebojácní muži, a oděl jsem vás pevnou zbrojí, ať je vám tedy vzdálena každá myšlenka, která by chtěla volat k Šaddajovi o milost. Kromě toho mám kyje, sekery a šípy, samé skvělé zbraně, co se hodí i k popravám...”

Poté, co takto vybavil své muže brněním a zbraněmi, promluvil k nim zhruba takto: „Pamatujte,“ začal, „že jsem váš právoplatný král. Složili jste slib a tím jste se mnou vešli do smlouvy a přislíbili jste věrnost mně i mým záměrům. Říkám vám: pamatujte na to a jednejte jako nebojácní a udatní hrdinové Duše. Rozpomeňte se také na laskavost, kterou jsem vám vždy prokazoval i bez vašich žádostí, vždyť jsem vás obklopil nejrůznějšími dary a pozornostmi. Teď vás všechny ty výsady, jimiž jsem vás zahrnul, volají k věrné službě. Ó, bojovníci Duše, muži lví odvahy! Copak kdy nastal příhodnější čas, abyste mi prokázali věrnost, než když se někdo jiný snaží ukončit mou vládu nad vámi a uchvátit ji do svých vlastních rukou? Ještě jednu větu a skončím: Pokud vydržíme první otřes a první nápor, nepochybuji, že v krátkém čase bude celý svět náš! A až ten den přijde, mí věrní, učiním z vás krále, knížata a velitele. Jak slavné dny pak přijdou!”

Když Diabolus vyzbrojil své služebníky a vazaly v Duši do boje proti jejich dobrému a právoplatnému králi Šaddajovi, dal zdvojnásobit strážu v městských branách a sám se uchýlil do hradu, který se stal jeho útočištěm. Jeho poddaní, aby ukázali svou dobrou vůli

⁵ Zj 9:9

⁶ Ž 57:4

⁷ Ž 64:3

⁸ Jk 3:3-5

⁹ Jb 15:26

¹⁰ Ž 76:3

¹¹ Mk 6:5-6

a předpokládanou, i když nešlechtnou, rytířskou, se každý den cvičili ve zbrani a učili jeden druhého válečnému umění. Také haněli své nepřátele, zpívali ódy na tyrana a hrozili, jak strašnými protivníky budou, pokud by věci dospěly až k válce mezi Šaddajem a jejich králem.

Kapitola 4

První výzvy

Mezitím se dobrý král Šaddaj připravoval k vyslání armády, která by Duši obnovila a vysvobodila ji od tyranie lžikrále Diabola. Nechtěl ji však hned napoprvé poslat pod vedením svého syna, statečného Immanuela, ale pod vedením některých svých služebníků, kteří by nejprve zjistili náladu v Duši a jestli by se jí snad i takto nepodařilo získat zpět pro krále Šaddaje. Vojsko čítalo celkem čtyřicet tisíc vojáků, všechno to byli věrní muži, neboť přišli přímo z králova dvora a vybíral je on sám.

Přitáhli k Duši pod velením čtyř nebojácných generálů, z nichž každý byl velitelem nad deseti tisíci muži. Toto byla jejich jména a znaky: Jméno prvního bylo Hrom, jméno druhého kapitán Usvědčení, třetí se jmenoval kapitán Rozsudek a poslední z nich byl kapitán Trest. Toto byli vojevůdci, které Šaddaj poslal, aby pro něj získali zpět Duši.

Tyto čtyři velitele hodlal král poslat do Duše jako první. Měli se pokusit město dobýt a popravdě řečeno, ve všech svých válkách je Šaddaj posílal jako předvoj, neboť to byli smělí a tvrdí muži, schopní prolomit ledy a prosekat si cestu vlastním mečem, a jejich vojáci byli právě takoví jako oni.¹ Každému z těchto vojevůdců věnoval král prapor, který měl být vyvěšen na znamení správnosti celého jejich počínání a kvůli právu, které měl Šaddaj na Duši.

Nejprve vám povyprávím něco o kapitánu Hromovi, neboť právě on byl vrchním vojevůdcem. Velel deseti tisícům mužů. Jeho vlajkonošem byl pan Hřmot, jeho barvou byla černá a v jeho erbu žhnuly tři planoucí blesky. Druhý v pořadí byl kapitán Usvědčení, kterému bylo taktéž svěřeno deset tisíc mužů. Jeho vlajkonošem se stal pan Smutek, nosil barvy bledé a ve znaku měl doširoka rozevřenou knihu zákona, z níž šlehal plamen ohně.² Třetí velitel byl kapitán Rozsudek a i jemu bylo dáno deset tisíc mužů. Jméno jeho vlajkonoše bylo pan Strach, nosil červené barvy a v jeho erbu byla hořící ohnivá pec.³ Poslední vojevůdce se jmenoval kapitán Trest a i jemu svěřili deset tisíc mužů. Jeho vlajkonošem byl pan

¹Ž 60:4

²Dt 33:2

³Mt 14:40-41

Spravedlnost, nosil taktéž červené barvy a v jeho znaku byl strom bez ovoce a sekera, která byla přiložena k jeho kořeni.⁴

Tito čtyři vojevůdci měli každý pod svým velením deset tisíc mužů, kteří do jednoho zachovávali věrnost svému králi a v boji byli udatní jako lvi. Velitelé a jejich síly, jejich muži i nižší důstojníci byli ze dne na den povoláni Šaddajem do války, zavolal je jejich jménem a postavil je na místo podle hodnosti a služby, kterou měli králi prokázat.

Když král shromáždil své vojsko – neboť to byl on sám, kdo je svolal do bitvy – předal velitelům pověření spolu s požadavky a příkazy, a to za přítomnosti všech vojáků, aby i oni dbali na věrné a odvážné plnění královských rozkazů. Pověření všech velitelů byla v podstatě totožná, třebaže podle jména, titulu, umístění a hodnosti kapitánů zde občas mohly být malé odchylky. Nyní mi prosím dovoluňte seznámit vás se záležitostmi a souhrnem příkazů v jejich pověření.

Pověření od velikého Šaddaje, krále Duše, jeho věrnému a ušlechtilému kapitánu Hromovi, k vedení války proti městu Duše.

Ó Hrome, přední z mých statečných velitelů nad deseti tisíci udatných a věrných služebníků, jdi v mém jménu, v této své síle, do ubohého města Duše. Když tam přitáhneš, nabídní jim nejprve podmínky míru⁵. Přikaz jim, aby odhodili jho a vládu podlého Diabola a navrátili se ke mně, jejich pravému princi a pánu. Přikaz jim také, aby se očistili ode všeho, co je v Duši jeho, a vzpomněli si, jak spokojeni bývali v pravé poslušnosti. Když jim toto přikážeš a oni se opravdu podvolí, pak vynalož všechnu sílu, která v tobě dřímá, abys pro mne v Duši vybudoval stálou posádku. Pokud se mi poddají, nesmíš při tom zranit ani toho nejmenšího z těch, kteří ve městě vychází a vchází, ale budeš s nimi zacházet, jako kdyby to byli tví přátelé a bratři, protože já všechny takové miluji a budou mi drazí; a řekni jim, že k nim v určený čas sám sestoupím, aby poznali, že jsem milosrdný.⁶ Ale pokud ti budou bez ohledu na výzvy a tvé oprávnění odporovat a postaví se proti tobě, pak ti nařizují, abys použil všechnu svou moudrost, moc, sílu i schopnosti a dobyl je silou své paže.

Zde jsem vám tedy popsal souhrn pověření všech čtyř vojevůdců, neboť jak jsem uvedl již dříve, úkol všech byl v podstatě tentýž.

Když všichni velitelé přijali z královny ruky svou pravomoc a byl určen den a místo jejich setkání, každý z nich se zachoval podle svých rozkazů. S vlajími prapory se pak vydali směrem ke slavnému městu jménem Duše. Kapitán Hrom vedl předvoj, kapitán Usvědčení a kapitán Rozsudek tvořili hlavní voj a kapitán Trest celý průvod uzavíral.⁷ Měli před sebou dlouhou cestu, protože Duše byla velmi daleko od Šaddajova dvora, pochodovali krajinami a zeměmi mnohých národů, nikoho neutiskovali ani neobtěžovali, ale přinášeli požehnání, kamkoli přišli. Navíc po celou dobu svého tažení žili na královny náklady.

⁴ Mt 3:10

⁵ Mt 10:11, Lk 10:5

⁶ 1 Tes 2:7-10

⁷ Ef 2:13,17

Cestovali po mnoho dní, až se nakonec dostali až na dohled k Duši. Jakmile ji spatřili, propukli velitelé vojsk v pláč, neboť rychle zpozorovali, jak je ujařmená pod Diabolovou vládou, jak pokřivená je podle jeho cest a úmyslů. Když si otřeli slzy, přesunuli se až do těsné blízkosti města, napochodovali k Ušní bráně a utábořili se u ní, protože to bylo místo naslouchání. Poté, co rozbili tábor a usadili se, zaměřili se plně na svůj úkol.

Jakmile měšťané poprvé uviděli tu rytířskou společnost, tak směle vyzbrojenou a skvěle vycvičenou, a poprvé zahlédli jejich třpytivou zbroj a vlající prapory, vyšli ze svých domovů a žasli. Ale Diabolus, ta liška podšitá, se začal bát, že lidé by po takovém pohledu mohli na náhlou výzvu otevřít velitelům brány, a proto spěšně sestoupil z hradu a donutil je stáhnout se zpět do středu města. Když je tam shromáždil, takto lstivě a šalebně k nim promluvil:

„Pánové,“ pravil, „přestože jste mí věrní a milovaní přátelé, musím vás vyplísnit za vaši neuváženou činnost, když jste vyšli, abyste se podívali na to veliké a mocné vojsko, které teprve včera přitáhlo a dnes se usadilo před branami, aby obléhalo slavnou Duši. Víte, kdo to je, odkud přišli a proč se usadili před Duší? Jsou to ti, o kterých jsem vám říkal již dávno, že přijdou, aby zničili toto město! Vždyť právě kvůli nim jsem vám dal brnění pro vaše tělo i opevnění pro mysl. Kdybyste raději při prvním pohledu na ně začali křičet, zapálili signální ohně a zburcovali celé město, abychom se připravili na boj a přivítali je zuřivým odporem! To byste jednali jako muži podle mého gusta, zatímco tím, co jste udělali, jste mne napůl vyděsili. Ano, napůl vyděsili, že když dojde na střet mezi námi a nimi, zjistím, že se vaše odvaha rozplynula!

Copak jsem vám nepřikázal držet stráž a zdvojnásobit ostrahu na branách? Copak jsem se nesnažil zatvrdit vás jako železo a z vašeho srdce učinit kus mlýnského kamene? Myslíte si snad, že to bylo proto, abyste jednali jako baby a jako parta nevíňátek se vyšli podívat na své smrtelné nepřátele? Že vám není hanba! Připravte se do obranného postavení, tlučte na bubny a shromážděte se k boji, aby naši protivníci zjistili, ještě než začnou dobývat město, že mají co do činění se statečnými muži.

Nyní vás však už přestanu plísnit a nebudu vás znovu kárat, zato vás žádám, abych už nemusel být svědkem takových věcí. Ať se od nynějška bez mého svolení nikdo ani nepokusí vyhlédnout z městských hradeb! Vyslechli jste si mne a nyní učinite, jak jsem přikázal. Tak budu mezi vámi přebývat v pokoji a budu se starat jak o své záležitosti, tak o vaši bezpečnost i čest.“

V okamžiku byli měšťané jako vyměnění. Jako šílenci zasažení panickým strachem pobíhali sem a tam po ulicích a volali: „Pomoc! Pomoc! Lidé, kteří obrátili svět vzhůru nohama, přitáhli až k nám!“ A ani jediný z nich se nehodlal uklidnit, ale všichni jako bez rozumu křičeli: „Ničitelé našeho pokoje přišli až k nám!“ To se doneslo až k Diabolovi. „Ano,“ řekl si, „tohle se mi líbí, takto si to představuji, nyní prokazujete poslušnost svému knížeti. Jen v tom vytrvejte a ať si zkusí město dobýt, pokud to zvládnou.“

Neuplynuly ani tři dny od chvíle, kdy se králova vojska utábořila před Duší, když kapitán Hrom přikázal svému trubači, aby sestoupil k Ušní bráně a zde ve jménu velikého Šaddaje vyzval Duši, aby naslouchala zprávě, kterou jim měl ve jménu svého pána doručit.

Stalo se tedy, že trubač, jehož jméno bylo Dbej-na-to-co-uslyšíš, sestoupil podle příkazu k Ušní bráně a zatroubil na polnici, ale neobjevil se nikdo, kdo by mu dal odpověď nebo mu věnoval aspoň trochu pozornosti, neboť přesně tak to přikázal Diabolus. Trubač se tedy vrátil ke svému veliteli a oznámil mu, co udělal, a také jak to dopadlo. Kapitána to trápilo, ale i tak vybídl trubače, aby si šel do svého stanu odpočinout.

Po čase vyslal kapitán Hrom svého trubače k Ušní bráně znovu, aby trubením vybídl město k naslouchání. Ale brány znovu zůstaly uzavřené, měšťané nevyšli ven ani mu nedali jakoukoli odpověď, tak pozorně plnili nařízení svého krále Diabola.

Vojevůdci a ostatní polní velitelé tedy svolali válečnou poradou, aby se domluvili, co podniknou pro získání města. Po důkladné poradě usoudili, že ještě několikrát dají městu prostřednictvím trubače možnost vyslechnout si jejich výzvu, ale pokud budou i nadále odmítáni, to jest, pokud město zůstane tiché, pak bude muset trubač měšťany varovat, že se velitelé pokusí všemi dostupnými prostředky město přinutit k poslušnosti vůči jejich právoplatnému králi.⁸

Kapitán Hrom tedy přikázal svému trubači, aby se znovu vydal k Ušní bráně a ve jménu velikého krále Šaddaje dal městu velmi důraznou výzvu, aby bez prodlení sestoupilo k Ušní bráně a vyslechlo si poselství od králových nejvznešenějších vojevůdců. Trubač šel a učinil, co mu bylo přikázáno. Přišel k Ušní bráně, zatroubil na polnici, dal Duši třetí výzvu a navíc jim oznámil, že pokud znovu odmítnou odpovědět, přijdou na ně královi velitelé se vši svou silou a mocí, aby je k poslušnosti přinutili.⁹

Tehdy povstal lord Vůlizvolí, který byl tou dobou guvernérem města. Vůlizvolí byl strážcem bran v Duši a rovněž to byl ten odpadlík, o kterém jsem se zmínil předtím. Velikášskými a hrubými slovy začal požadovat po trubači, aby mu sdělil, kdo je, odkud přišel a z jakého důvodu dělá před branami takový rámus a užívá proti Duši tak nesnesitelných slov.

Trubač prohlásil: „Jsem služebník nejvznešenějšího velitele, kapitána Hroma, generála sil velikého krále Šaddaje, proti kterému jste se vy i celé město vzbouřili. Můj pán, kapitán, má pro město, a tím pádem i pro vás jakožto měšťana, zvláštní zprávu. Pokud ji však odmítnete pokojně vyslechnout, počítejte s důsledky, které to přinese!“

Lord Vůlizvolí mu opáčil: „Oznámím tato slova svému pánu a přinesu jeho odpověď.“ Ale trubač s tím nesouhlasil a namítal: „Naše poselství není pro obra Diabola, ale pro nebohou Duši. Nebudeme brát v potaz žádnou jeho odpověď ani s ním nebudeme mluvit. Jsme poslání k tomuto městu, abychom jej osvobodili od Diabolovy krutovlády a přesvědčili je, aby se poddalo nejvznešenějšímu králi Šaddajovi jako v dřívějších dobách.“

Lord odvětil: „Vyřídím vaši záležitost ve městě.“ Trubač ho ale varoval: „Pane, nepodvádějte nás, neboť když tak činíte, obelháváte sami sebe mnohem více,“ a dodal: „Pokud se nám v míru nepoddáte, jsme rozhodnuti vést proti vám válku a podrobit si vás silou. A na potvrzení toho, co nyní říkám, vám dáme toto znamení: zítra uvidíte na hoře vztyčenou

⁸ Lk 14:23

⁹ Iz 58:1

černou vlajku s planoucími blesky, jako symbol odporu proti vašemu knížeti a našeho rozhodnutí znovu vás podrobit vašemu pánu a pravému králi.“

Lord Vůlizvolí poté sestoupil z hradeb a trubač se navrátil do tábora. Sotva tam došel, velitelé a důstojníci mocného Šaddaje se shromáždili, aby zjistili, zda byl vyslyšen a jak dopadla jeho výprava. Trubač tedy začal vyprávět: „Když jsem zatroubil na svou polnici a hlasitě svolával město ke slyšení, lord Vůlizvolí, guvernér města, který má na starosti brány, vystoupil na hradbu. Slyšel mě troubit, a tak shlédl dolů z hradeb a zeptal se mne, kdo jsem, odkud jsem přišel a proč dělám takový rámus. Přednesl jsem mu tedy svou záležitost a v čí autoritě jsem ji přinesl. ‘Dobrá,’ řekl on, ‘vyřídím vaši zprávu guvernérovi a Duši.’ Pak jsem se navrátil zpět k vám.“

Když to statečný kapitán Hrom uslyšel, navrhl: „Zůstaneme po nějaký čas v našich zákopech a budeme sledovat, co ti vzbouřenci udělají.“ Když se přiblížil čas, kdy měla dát Duše nebojácnému Hromovi a jeho společníkům odpověď, bylo všem válečníkům v Šaddajově táboře nařízeno, aby se jako jeden muž postavili do zbraně a připravili se přijmout město s milosrdenstvím, pokud je vyslyší, a donutit je k poslušnosti, pokud se tak nestane. Když ten čas již nadcházel, zatroubili trubači a celý tábor se musel připravit ke své dnešní práci. Ale když obyvatelé Duše zaslechli zvuk polnic v Šaddajově táboře, mysleli si, že to musí být příkaz k útoku na město, a jejich duch byl úplně ochromen. Po chvíli se však trochu oklepali a začali se připravovat na boj, aby se v případě útoku mohli bránit.

Jakmile se čas naplnil, vyslal kapitán Hrom znovu svého trubače, aby městu ještě jednou vyřídil zprávu od Šaddaje, protože chtěl slyšet jejich odpověď. Trubač tedy vyšel a zatroubil a měšťané se vyšli podívat, Ušní bránu však zajistili, jak jen mohli.¹⁰ Když se měšťané ukázali na vrcholku hradeb, kapitán Hrom hledal očima lorda starostu, ale nemohl ho poznat, protože starostou byl v té době lord Nevěřící, který nahradil lorda Žádost. Když se lord Nevěřící dostavil na hradby, pozvedl k němu kapitán Hrom své oči a hlasitě zvolal: „To není on! Kde je lord Porozumění, odvěký starosta Duše? Jemu mám vyřídít svou zprávu!“

Na to se ozval obr – neboť Diabolus také sešel dolů – a řekl kapitánovi: „Pane, dal jste Duši ve své smělosti nejméně čtyři výzvy, aby se poddala vašemu králi. Nevím jakou mocí a ani se o to teď nehodlám přít, ale ptám se: jaký máte důvod pro takový povyk?“

Kapitán Hrom, který nosil černé barvy a ve znaku měl tři planoucí blesky, si obra ani jeho řeči vůbec nevšiml a takto promluvil k městu: „Nechť je ti známo, ó nešťastná a vzpurná Duše, že nejmilostivější vládce, veliký král Šaddaj, můj pán, mě k vám vyslal s posláním, abych vás znovu přivedl k poslušnosti jemu,“ a tehdy ukázal městu svou pečeť. „A přikázal mi, abych se k vám v případě, že se mi vzdáte, choval, jako byste byli mí přátelé nebo bratři. Nařídil mi ale také, že když zůstanete vzpurní i po všech výzvách ke kapitulaci, máme se snažit podmanit si vás silou.“

Pak vystoupil kapitán Usvědčení – tomu patřily bledé barvy a v jeho erbu byla rozevřená kniha zákona, z níž šlehal plamen ohně – a řekl: „Slyš, ó Duše! Kdysi jsi byla proslulá pro svou nevinu, ale nyní jsi upadla do lží a klamu.¹¹ Slyšelas, co ti říkal můj bratr, kapitán

¹⁰ Za 7:11

¹¹ Ř 3:3,10-23, 16:17-18

Hrom, a bylo by moudré, aby ses sklonila a přijala podmínky míru, když jsou ti nabízeny. Přineslo by vám to i štěstí, zvláště když jsou ty podmínky nabízeny tím, proti kterému jste se vzbouřili a kdo má moc vás roztrhat na kousíčky! Neboť takový je Šaddaj, náš král – vždyť když se hněvá, nemůže před ním obstát nic.¹²

Jestliže říkáš, že jsi nehřešila, ani proti králi nejednala vzpurně, pak proti tobě dostatečně svědčí všechny tvé činy ode dne, kdy jsi mu odmítla sloužit. To byl počátek tvého hříchu. Jak jinak si mám vyložit vaši oddanost tyranovi a to, že jste jej přijali za svého krále? Co jiného snad znamená vaše odmítání Šaddajových zákonů a vaše podřízenost Diabolovi? Ano, jaký jiný důvod se ukrývá v tom, že jste se proti nám, věrným služebníkům vašeho krále, ozbrojili a zavřeli jste před námi své brány? Rozhodněte se tedy, přijměte pozvání mého bratra a nezmeškejte čas milosti, ale dohodněte se rychle se svým odpůrcem!¹³ Ó, Duše, nevyhýbej se milosti, vždyť jinak budeš lichotivými lstmi Diabola vehnána do tisíců trápení. Možná se vás ten prolhaný šarlatán snažil přesvědčit, že zde hledáme svůj vlastní prospěch, ale vězte, že je to poslušnost našemu králi a touha po vašem štěstí, co je důvodem této výpravy.

Ještě jednou ti říkám, ó Duše, zvaž, jaká je to ohromující milost, že se Šaddaj tak pokořil. On k vám nyní skrze nás promlouvá v duchu proseb a laskavého přesvědčování, abyste se mu poddali. Potřebuje vás snad tak, jak jsme si jisti, že vy potřebujete jeho? Ne, ne, ale je milostivý a nechce, aby Duše zahynula, ale aby se obrátila k němu a žila.“¹⁴

Poté vystoupil kapitán Rozsudek, který byl oděn v červených barvách a ve znaku měl hořící ohnivou pec, a zvolal: „Ó vy obyvatelé Duše, kteří jste žili tak dlouho ve vzpouře a zrádných skutcích proti králi Šaddajovi, vězte, že jsme dnes na toto místo a tímto způsobem nepřišli s poselstvím z naší vlastní hlavy nebo snad ujmout se naší vlastní pře. Je to král, můj pán, kdo nás vyslal přinutit vás k poslušnosti, a když to odmítnete přijmout mírovou cestou, máme za úkol vás k tomu donutit. A nikdy si nemyslete, ani nestrpte, aby vás ten tyran Diabolus přesvědčil, že náš král není schopen vás svou mocí srazit a položit pod své nohy! On je totiž počátkem všech věcí, a když se dotýká hor, kouří se z nich. Ani brány královny shovívavosti však nezůstanou otevřené navždy, protože přichází ten den jako hořící pec, ano, blíží se rychle a neotálí.“¹⁵

Ó lidé Duše, je to snad ve vašich očích nepatrné, že vám náš král nabízí milost po tolika urážkách? Ano, stále k vám natahuje své zlaté žezlo a nechce před vámi zavřít své brány. Nebo jej chcete dráždit, aby to udělal? Pokud ano, zvažte má slova: Již vám nebude nikdy otevřeno. I když říkáte, že jeho rozsudek nespatříte, stejně před ním leží. Věřte tomu! Ano, ať tě rozhořčení nezláká k tleskání a velké výkupné ať tě nesvede z cesty.¹⁶ Bude si snad vážit tvých pokladů? Ne, před ním nemá cenu ani tvoje zlato ani tvá síla! Soudnou stolicí má připravenou,¹⁷ proto přichází v ohni a jeho vozy jsou jako vichřice, aby vylil hněv svůj

¹² Ž 1:21-22

¹³ Lk 12:58-59

¹⁴ 2 Kor 5:18-21

¹⁵ Mal 4:1, 2Pt 2:3

¹⁶ Jb 36:18

¹⁷ Ž 9:8

v prchlivosti a své hrozby v plamenech ohně.¹⁸ Proto, ó Duše, dbej na ta slova, nebo poté, co se naplní rozsudek nad zlými lidmi, zmocní se i tebe spravedlnost a soud.“

Když kapitán Rozsudek pronášel k Duši tato slova, všimli si někteří, že se Diabolus roztrásl. Kapitán ale pokračoval ve své řeči a volal: „Ó, ty žalostné město! Cožpak neotevřete své brány, abyste přijali nás, vyslance svého vlastního krále? Nás, kteří se zaradují, uvidí-li vás žít? Obstojí tvá odvaha, budeš jednat rozhodně ve dnech, kdy proti tobě zakročím?¹⁹ Říkám vám, můžete snad vydržet, když budete přinuceni místo sladkého vína vypít moře hněvu, které má váš král připraveno pro Diabola a jeho anděly? Zvažte to včas!“

Nato vystoupil i čtvrtý z velitelů, vznešený kapitán Trest, a pravil: „Ó Duše, kdysi tak slavná, ale nyní jako neplodná větev, dříve potěšení vznešených, ale teď Diabolovo doupě, věnuj pozornost mně i slovům, která k tobě budu hovořit ve jménu velikého Šaddaje. Podívej se: Sekera je už na kořeni stromů; a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyťat a hozen do ohně.²⁰

Ó Duše, ty jsi právě takovým neplodným stromem, neneseš nic jiného než trní a bodláčí. Tvé zlé ovoce tě usvědčuje z toho, že nejsi dobrý strom. Vaše réva je z révy sodomské, z vinic Gomory, jejich hrozny, hrozny jedovaté, mají trpká zrnka.²¹ Vzbouřili jste se proti svému králi! Pohleďte, my, Šaddajova síla a moc, jsme tou sekerou, která je přiložena k vašemu kořeni. Co na to odpovíte, obrátíte se? Říkám znovu, povězte mi ještě předtím, než přijde první rána, obrátíte se? Naše sekera musí být nejprve položena na kořen, než bude položena ke kořeni, musí být nejprve položena na kořen jako výstraha, než je položena ke kořeni jako výkon trestu! Mezitím se od vás čeká pokání – a to je všechen čas, který dostanete.

Co učiníte? Obrátíte se, nebo mám udeřit? Jestli udeřím, ó Duše, budeš sražena, protože mám pověření přiložit sekeru ke kořeni právě tak jako na kořen, a nic jiného, než že se vzdáte našemu králi, vás neuchrání od trestu. K čemu se hodíš, ó Duše, pokud tomu milost nezabrání, než abys byla vyťata, vhozena do ohně a spálena?

Ó Duše, trpělivost a shovívavost nejednají navěky, rok nebo dva i tři poshovní, ale když je budete dráždit tříletou vzpourou – a vy už jste udělali více než to – co jiného bude následovat než vaše vlastní porážka? Ano, potom jej dáš porazit.²² A myslíš si snad, že jsou to jen hrozby, protože náš král nemá moc svá slova uskutečnit? Ó Duše, ve slovech našeho krále, jakkoli je hříšníci zlehčují, není jen hrozba, ale také hořící uhlíky ohně! Již dlouho jste obtížnou zemí. Budete v tom pokračovat? Váš hřích přivedl toto vojsko k vašim hradbám; má přinést i soud a trest do vašeho města? Slyšeli jste, co říkali velitelé, ale přesto jste zavřeli brány. Pověz, Duše, budeš tak jednat i nadále, nebo přijmeš podmínky míru?“

Město sice odmítlo poslouchat proslovy čtyř vznešených velitelů, ale jejich hlas i přesto tloukl na Ušní bránu, třebaže neměl dost síly na to ji otevřít. Když skončili, město si přálo dostat čas k přípravě odpovědi. Velitelé jim odvětili, že jim čas ke zvážení poskytnou, když jim Duše vydá jistého Marného-prodlevu, který se nachází ve městě, aby mu Šaddajovi

¹⁸ Iz 66:15

¹⁹ Ez 22:14

²⁰ Mt 3:10

²¹ Dt 32:32

²² Lk 13:9

muži mohli odplatit podle jeho skutků. Pokud jej ale za hradby Duše nevydají, pak žádný čas nedostanou. „Víme totiž,“ řekli královi vojevůdci, „že dokud Marná-prodleva dýchá v Duši, každá dobrá rozvaha bude zmařena a nevzejde z toho žádný užitek.“

Diabolus, který rozhovoru celou dobu přihlížel, byl vpravdě neochotný vzdát se Marného-prodlevy, neboť to byl jeho řečník a velitelé by na něj jistě vztáhli svou ruku. Nejprve chtěl tedy na slova Šaddajových poslů zareagovat sám, ale v poslední chvíli si to rozmyslel a přikázal lordu Nevěřícímu, jenž zastával úřad starosty, aby tak učinil za něj: „Lorde, vyřídte to s těmi nactiutřači a hovořte hlasitě, aby vás Duše slyšela a rozuměla vám.“

Nevěřící na Diabolův příkaz začal a řekl: „Pánové, jak vidíme, utábořili jste se zde, abyste narušovali klid našeho knížete a obtěžovali naše město. Odkud jste ale přišli, nevíme, a co jste zač, vám věřit nebudeme. Ano, svými hrozivými slovy nám sice tvrdíte, že máte zplnomocnění od Šaddaje, ale jakým právem vám je udělil, nikdo neví. Také jste v již zmíněné autoritě vyzvali město, aby opustilo svého nynějšího pána a pro pomoc se uchýlilo k velikému Šaddajovi, vašemu králi, a navíc nás chcete obalamutit, když říkáte, že jakmile to uděláme, on promine naše hříchy a nebude nás stíhat za dřívější přestoupení. Dále jste nám také k velikému úleku všech měšťanů vyhrožovali hroznou a bolestivou zkázkou, kterou potrestáte toto společenství, pokud vám nebude po vůli.“

Nyní tedy, vážení páni a velitelé, odkudkoli jste přišli, vezte, že ani můj pán Diabolus, ani já, Nevěřící, jeho služebník, ani naše statečná Duše nebere ohled na vaše osoby, poselství nebo krále, o kterém říkáte, že vás poslal. Nebojíme se ani jeho moci, velikosti a případné pomsty a nepodřídíme se vašim výzvám.

Co se týká války, kterou jste nám vyhrožovali, budeme se bránit, jak nejlépe umíme, a vezte, že máme v rukou prostředky, které našemu vzdoru dodají patřičnou váhu. Zkrátka, abych nehovořil zdlouhavě, říkám vám, že pro nás nejste nic jiného než banda odpadlých vagabundů, která, sotva setřásla jeho svého krále, utvořila společně tento nejapný spolek a potuluje se z místa na místo, aby zjistila, jestli svými lichotkami, ve kterých jste tak obratní, nebo hrozbami, kterými pouštíte hrůzu na druhou stranu, třeba nedonutí nějaké bláznivé město nebo zemi, aby opustilo své postavení a přenechalo jej vám, ale Duše nic takového neudělá. Nebojíme se vás, neděsíme se vás a ani nebudeme poslouchat vaše výzvy. Naše brány před vámi zavřeme a budeme vás držet mimo město, ani nebudeme dlouho trpět, že před ním táboříte. Naši lidé musí žít v pokoji a vaše přítomnost je ruší.²³ Proto si sbalte svých pět švestek a zmizte, nebo se na vás z hradeb sesypeme.“

Proslov starého Nevěřícího ještě podpořil ten bídák Vůlizvolí asi takto: „Pánové, slyšeli jsme vaše požadavky a hluk vašich hrozeb a také zvuk vašich výzev, ale vaší síly se nelekáme. Nedáme na vaše hrozby, ale nadále budeme přebývat tak, jak jste nás našli. A přikazujeme vám, abyste do tří dnů zmizeli z těchto končin, nebo poznáte, co to znamená dráždit lva Diabola, když dříme ve svém městě Duši.“

Zapisovatel, který se jmenoval Dobro-zapomeň, ještě dodal: „Pánové, mí páni vám, jak jste viděli, na vaše tvrdé a hněvivé řeči odpověděli milými a jemnými slovy, a jak si pamatují, vybídli vás, abyste tiše odešli tak, jak jste přišli. Proto přijměte jejich laskavost a odtáh-

²³ Lk 11:21

něte. Mohli bychom na vás vyjít se silou, abyste pocítili ostří našich mečů, ale protože sami milujeme klid a pokoj, nechceme zraňovat nebo obtěžovat ostatní.“

Tehdy město radostně zajásalo, jako kdyby Diabolus a jeho banda právě uštedřili Šad-dajovým velitelům nějakou těžkou porážku. Ve městě se rozezněly zvony, lidé se rozjařili a tancovali na hradbách. Diabolus se vrátil do svého hradu a lord starosta a zapisovatel do svých úřadů, ale lord Vůlizvolí věnoval zvláštní péči tomu, aby byly brány města zajištěny dvojitou stráží, dvojitými závorami a dvojitými zámky. A protože bylo zvláště třeba hlídat Ušní bránu – neboť to byla brána na kterou chtělo královské vojsko dotírat nejvíce – lord Vůlizvolí ustanovil kapitánem posádky na této bráně jistého muže jménem Předsudek, hněvivého a podrážděného chlapa, a svěřil pod jeho velení šedesát mužů nazývaných Neslyšící. Ti se k této službě velice dobře hodili, neboť si vůbec nevšíмали žádných slov velitelů ani jejich vojáků.

Kapitola 5

Obléhání

Když si velitelé vyslechli odpověď vážených mužů města, pochopili, že slyšení u běžných obyvatel si nevymohou a že Duše je rozhodnuta s královskou armádou bojovat. Připravili se tedy přijmout jejich výzvu a vyzkoušet ostří svých zbraní. Ze všeho nejdřív posílili voj, který měl zaútočit na Ušní bránu, neboť věděli, že pokud nezískají právě tento vstup do města, nelze pro Duši dosáhnout ničeho dobrého. Jakmile to udělali, určili pozice i zbytku vojska a společně provolali svůj válečný pokřik: „Musíte se znovu narodit!“ Pak zatroubili na polnici a ti, kdo byli ve městě, jim odpověděli – křikem na křik, výzvou na výzvu – a tak začala bitva.

Obránci města dopravili k věži nad Ušní bránou dvě obrovská děla – jedno se jmenovalo Povýšenámysl a to druhé Ukvapený. Do těchto dvou děl vkládali veliké naděje. Odlil je Diabolův slévač, pan Nadutý, a byly to pěkně vypečené kousky. Velitelé je však zpozorovali a byli tak bdělí a ostražití, že i když jim střely někdy prosvištěly těsně kolem uší, nezpůsobily jim žádnou škodu. Těmito děly tedy měšťané ničeho významného nedosáhli, jen pořádně potrápili Šaddajův tábor a poměrně dobře ochránili bránu; na druhou stranu ale neměli žádný důvod chvástat se dosaženými výsledky. Slavná Duše však měla v zásobě ještě další kousky, které proti Šaddajovu vojsku nasadila.

Vojáci z tábora jednali neméně odvážně a s veškerou svou kuráží se hnali tak rychle, jak jen dokázali, k Ušní bráně. Věděli totiž, že dokud neprorazí Ušní bránu, nemá smysl snažit se prolomit zdi. Královi velitelé s sebou přitáhli několik praků a dvě nebo tři beranidla. Pomocí praků ostřelovali domy a lidi ve městě a beranidly se snažili prolomit Ušní bránu.

Když se velitelé se svými obléhacími stroji pokoušeli poškodit a zničit hlásku, která čněla nad Ušní branou, aby si tak vybojovali přístup do města, střetli se s měšťany v několika ostrých šarvátkách. Duše nad nimi ale snadno vítězila, především díky Diabolově zuřivosti, odvaze lorda Vůlizvolí a počínání starosty Nevěřícího a zapisovatele, pana Dobrozapomeň. Výsledek letních válek tak nakonec vypadal téměř jako prohra královských vojsk a Duše se radovala ze své převahy. Když to velitelé zjistili, nařídili taktický ústup a opevnili

se ve svých zimních příbytcích. Přesto vám musí být jasné, že válka s sebou nutně přinesla velké ztráty na obou stranách, o čemž bych chtěl podat krátkou zprávu:

Když královi velitelé pochodovali od dvora k Duši, aby s ní bojovali, prošli mnohé končiny a po cestě narazili na tři mladé muže, kteří se chtěli stát vojáky. Byli to správní chlapíci, plní odvahy a poměrně zruční. Jmenovali se pan Tradice, pan Lidská-moudrost a pan Vynález. Tito pánové přišli do tábora, aby nabídli své služby Šaddajovi. Velitelé jim pověděli o svém záměru a vybízeli je, aby nebyli ve svých nabídkách unáhlení, ale ti tři muži jim řekli, že o této věci uvažují již dlouho a když se k nim donesla zvěst o jejich válečné výpravě, rychle přispěchali, aby se potkali s jejich veliteli a nechali se naverbovat do této znamenité armády. Protože to byli lidé odvážní, kapitán Hrom je zařadil do svého voje, a tak s nimi šli do války.

Když válka začala, v jedné z nejostřejších potyček se stalo, že vojáci lorda Vůlizvolí podnikli výpad z postranní branky města a narazili tam na zadní voj kapitána Hroma, kde byli i tito tři chlapíci. Lordovi muži je vzali do zajetí a odvedli je do města. Netrvalo dlouho a v ulicích se rozkřiklo, že z Šaddajova tábora byli zajati tři významní lidé. Po nějaké době se zpráva o tom, co udělali muži lorda Vůlizvolí a koho zajali, donesla až k Diabolovi na hrad.

Diabolus si dal lorda Vůlizvolí zavolat, aby měl v této věci jistotu. Když mu lord všechno vypověděl, dal obr poslat pro zajatce, a když přišli, chtěl po nich vědět, kdo jsou, odkud přišli a co dělali v Šaddajově táboře. Oni mu vše řekli a pak byli odvedeni zpět do svých cel. Po nemnoha dnech pro ně poslal znovu a ptal se jich, jestli by mu nebyli ochotni sloužit proti svým dřívějším velitelům. Na to mu odpověděli, že spíš než díky náboženství přežili díky ruce štěstěny, a kdyby jeho lordstvo bylo ochotno je zaměstnat, rádi mu poslouží. Protože se věci měly takto, poslal Diabolus tyto tři muže za jistým kapitánem Cokoliv, který žil ve městě a byl znám jako pracovitý člověk, s rozkazem, aby je přijal do svého oddílu. Také mu po nich poslal dopis, ve kterém stálo:

Kapitáne Cokolivo, můj drahý, tito tři muži, kteří Vám donesli tento dopis, mají touhu sloužit mi jako vojáci a já jsem nenalezl nikoho lepšího, komu bych je mohl svěřit, než jste Vy. Přijměte je tedy v mém jménu a použijte je proti Šaddajovi a jeho posádce, jak bude potřeba. S pozdravem.

Ti muži tedy přišli a kapitán je přijal. Ze dvou z nich udělal své seržanty, ale pana Vynáleze ustanovil svým zbrojnošem. Ale dost už o tomto, vraťme se nyní do tábora.

Královští vojáci způsobili městu také nějaké škody, protože prorazili střechu domu lorda starosty, a tak ho učinili zranitelnějším, než byl kdy dříve. Také se jim téměř podařilo zabít kamenem z praku lorda Vůlizvolí, ale tomu se nakonec povedlo ustoupit a zotavit se. Některé jiné starší však pobít dokázali, když jedním výstřelem srazili šest z nich, a to pana Láteřivého, pana Čubku, pana Zuřivého, pana Prolhaného, pana Opilého a pana Švindlíře.

Také zničili ta dvě děla, která byla na věži nad Ušní branou, a rozbili je na prach. Už jsem vám dříve vyprávěl, jak se královi stateční velitelé i se svými silami stáhli do zimního tábo-

ra a opevnili se ve svých vozech, aby tak ku prospěchu svého krále a k potrápení nepřítele mohli město tu a tam znepokojovat. Tento plán měl takový úspěch, že město mohli trápit téměř jakkoli se jim zachtělo.

Nyní už Duše nemohla spát tak klidně jako dříve, ani nemohla jít za svými prostopášnostmi v takovém pokoji jako v dřívějších dobách. Z Šaddajova tábora totiž častokrát vycházely velice ostré a zastrašující výpady, doslova bouře za bouří, nejdřív u jedné brány a pak u jiné a jindy zase u všech bran najednou, takže dřívější pokoj obyvatelstva byl teď úplně roztříštěný. Ano, stávalo se tak i za nejdelších nocí, nejmrazivějšího chladu a v nejnevhodnějším počasí, takže se zima pro Duši stala ještě nesnesitelnější. Občas zazněly polnice a někdy začaly praky vrhat do města kameny. Někdy vyběhlo deset tisíc z králových vojáků o půlnoci k městským zdem a zde halekali a mohutným řevem pozvedali své hlasy jakoby k bitvě. Občas byl někdo z města zraněn a jeho nářek se pak rozléhal po ulicích k veliké tísní už tak ztrápeného města. Ano, byli z toho obležení již tak zoufalí, že si troufnu říci, že i jejich král Diabolus v těchto dnech mnohdy přicházel o svůj klid.

Jak jsem byl obeznámen, stalo se v těchto dnech, že se měšťané začali zaobírat zcela novými a v Duši do té doby nevídanými věcmi. Tyto nové myšlenky se přelévaly od jednoho k druhému a brzy ovládly mysl všech lidí ve městě. Jeden říkal: „Takhle se nedá žít,“ a ostatní odpovídali: „Vždyť to bude za chvíli za námi.“ Pak vystoupil druhý a pravil: „Navraťme se ke králi Šaddajovi a ukončeme tak tyto potíže.“ Ale třetí přišel se strachem: „Bojím se, že nás nepřijme.“ A starý pan zapisovatel, který držel tento úřad předtím, než Duši zabral Diabolus, začal rovněž velice nahlas hovořit a jeho slova byla nyní v Duši jako rachot hromu. Pro Duši nebyl žádný zvuk tak strašlivý, jako hlas zapisovatele spolu s rykem vojáků a voláním velitelů.

V Duši začal být také nedostatek, neboť ty věci, po kterých prahla, od ní odcházely. I všechny požitky pro ni nyní znamenaly spíše žár a oheň než krásu a potěšení. Tváře obyvatel brázdily ustarané vrásky a ležel na nich stín smrti. Ó jak by byla Duše nyní šťastná, kdyby její mysl směla prodlévat v klidu a v pokoji, i kdyby to bylo spojeno s těmi nejhoršími podmínkami na světě!

Uprostřed zimy poslali velitelé po Hromově trubači Duši další výzvu, aby se vzdala svému králi, velikému Šaddajovi. Trubače neposlali jen jednou, ale dvakrát či třikrát, protože nevěděli, jestli se v Duši neobjevila nějaká vůle ke kapitulaci, jen kdyby jim ukázali, že je stále možná. Ano, i to si troufnu říci, že kdyby nebylo odporu starého Nevěřícího a nestálosti myšlenek lorda Vůlizvolí, město by se velitelům už dávno vzdalo. Další z důvodů, proč se Duše jako celek neměla ke kapitulaci, byl ten, že Diabolus také začínal zuřit, a tak Duše stále tápala v matoucích obavách.

Během zimy tedy poslala králova armáda třikrát Duši výzvu, aby se jim poddala. Když přišel trubač poprvé, bylo to se slovy pokoje a říkal jim, že velitelé, šlechtní Šaddajovi kapitáni, litují utrpení nyní zmírajícího města, trápí se nad ním a jsou znepokojeni, když vidí, jak urputně se brání svému vlastnímu vysvobození. Pak pokračoval, že jej velitelé vyzvali, aby jim oznámil, že pokud se nyní nebohá Duše pokoří a obrátí, její dřívější vzpoura a pří-

slovečná zrada jí bude milostivým králem odpuštěna a dokonce i zapomenuta. Na závěr je vyzval, aby nestáli sami sobě v cestě, neodporovali sami sobě a sami se tak neporazili, a vrátil se znovu do tábora.

Při své druhé výzvě s nimi jednal trubač o něco hruběji. Poté, co zatroubil na polnici, jim oznámil, že jejich setrvávání ve vzpouře jen rozehrálo ducha velitelů a že jsou rozhodnutí buď Duši dobýt, nebo složit své kosti pod hradbami města.

Když k nim vyšel potřetí, jednal s nimi ještě drsněji a říkal jim, že nyní, když stále setrvávají v tak strašlivé bezbožnosti, neví – neví jistě – jestli se velitelé přiklánějí spíše k milosti nebo k potrestání. „Jen mně přikázali,“ řekl jim, „abych vám vyřídil výzvu k otevření bran.“ Poté se vrátil do tábora.

Tyto tři výzvy (a zvláště ty dvě poslední) město tak vyděsily, že lidé svolali poradu, na které bylo rozhodnuto, že lord Vůlizvolí by měl vystoupit na Ušní bránu a zde za zvuku polnice vyzvat velitele k vyjednávání. Lord Vůlizvolí tedy zatroubil na hradbách a velitelé společně přišli, se svými desetitisíci za patami. Měšťané řekli velitelům, že slyšeli a zvažovali jejich výzvy a že by se rádi dohodli s nimi i s jejich králem Šaddajem na následujících podmínkách, člancích a návrzích, které velitelům předkládají dle nařízení jejich knížete, a na jejichž základě by byli ochotni s nimi být jedním lidem:

1. Nynější vedení města, jako například současný lord starosta, pan zapisovatel Dobrozapomeň či statečný lord Vůlizvolí by zůstali ve svých funkcích i pod vedením krále Šaddaje.

2. Musí být zajištěno, že žádný muž, který nyní slouží pod velkým obrem Diabolem, nebude vyhnán ze svého domu a útočiště, ani mu nebude omezována svoboda, již nyní ve slavném městě Duši požívá.

3. Město bude smět i nadále užívat některá ze svých práv a privilegií – to jest taková, která jim byla přiznána již dříve a ze kterých se těšili pod vládou svého krále Diabola, který nyní je a již dlouho býval jejich jediným pánem a mocným ochráncem.

4. Žádný nový zákon, úředník ani vymahač práva nad nimi nebude mít žádnou moc bez jejich vlastního souhlasu.

„Toto jsou naše návrhy a podmínky míru. Jedině za těchto podmínek,“ oznámili, „jsme ochotni vzdát se vašemu králi.“

Když velitelé slyšeli ubohou nabídku měšťanů Duše a jejich velké a smělé požadavky, promluvil k nim šlechtitý kapitán Hrom takto:

„Ó obyvatelé Duše, když jsem slyšel vaši polnici troubit k jednání s námi, mohu vpravdě říci, že jsem byl rád, a když jste řekli, že jste ochotni vzdát se našemu králi a pánu, byl jsem ještě raději. Ale poté, co jste předstoupili se svými hloupými podmínkami a bláznivými návrhy a před vlastním obličejem jste si ze svých nevěrností udělali kámen úrazu, tehdy se má radost změnila v žal a mé naděje na počátek vašeho návratu se obrátily ve strach o vás.“

Počítám, že to byl starý Marná-prodleva, ten prastarý nepřítel Duše, kdo vám dal tyto návrhy, které nám nyní předkládáte jako podmínky míru a které si nezaslouží, aby jim do-

přál sluchu jakýkoli člověk, který i jen předstírá, že slouží Šaddajovi. Proto společně a s největším pohrdáním odmítáme takovou věc jako tu největší z nepravostí.¹

Vzpamatuj se, ó Duše! Když se vydáte do našich rukou – nebo raději do rukou našeho krále – a budete mu věřit, že vám dá takové podmínky, které budou dobré v jeho očích – a troufám si říci, že byste je pro sebe našli jako velmi výhodné – pak vás přijmeme a budeme s vámi žít v míru. Ale jestliže se nechcete svěřit do rukou Šaddaje, našeho krále, pak věci zůstaly právě tak, jak byly předtím, a my moc dobře víme, co máme dělat.“

Tu povstal starý Nevěřící, lord starosta, a zvolal: „Kdo podle vás, kdyby nebyl v rukou svých nepřátel, tak jako ani my vám nyní nejsme vydáni na milost a nemilost, by byl tak bláznivý, aby celou věc předal z vlastních rukou do rukou někoho, koho vůbec nezná? Pokud jde o mne, nikdy nebudu souhlasit s tak neomezeným návrhem. Copak neznáme způsoby a povahu vašeho krále? Někteří říkají, že se na své poddané strašlivě hněvá, když se jen na vlas odchýlí z jeho cesty, a jiní, že po nich chce mnohem více, než mohou splnit. Zdá se tedy, ó Duše, že bude moudré, když budeš v této věci velmi opatrná, protože jakmile se jednou vzdáš, vydáš sama sebe jinému a už si nebudeš patřit! Vydat se v neomezené míře je ta největší hloupost na světě! Nyní se skutečně můžeš obrátit, ale pak si již nebudeš moci nikdy oprávněně stěžovat. A jakmile se staneme jeho vlastnictvím, kdo z nás dokáže odhadnout, jak se zachová? Víme snad, koho nechá zabít a koho ponechá naživu? Co když nás dá všechny popravít a pošle do své země pro nové lidi, kteří by toto město obývali?“

Tato řeč lorda starosty zničila a srazila do prachu všechny naděje na dohodu. Velitelé se tedy i se svými muži vrátili do svých zákopů a stanů a starosta odešel do hradu ke svému králi.

Diabolus na něj už čekal, protože se k němu již vše doneslo, a tak když lord přišel do státních komnat, pozdravil jej slovy: „Vítejte, lorde. Jak se vám dnes dařilo ve vašich záležitostech?“ Lord Nevěřící mu s hlubokou úklonou pověděl o celé věci, řka: Tak a tak mluvili Šaddajovi velitelé a tak a tak jsem hovořil já. Když to Diabolus slyšel, velmi se zaradoval a řekl: „Lorde starosto, můj věrný Nevěřící, vaše věrnost se prokázala již desetkrát a nikdy jsem nebyl zklamán. Slibuji vám, že až odoláme tomuto náporu, budete povýšen na mnohem lepší a čestnější místo, než jaké zastáváte dnes. Učiním vás totiž svým prvním zástupcem a tak budete – hned po mně samozřejmě – mít ve své ruce všechny národy. Budete jejich absolutním vládcem, takže nebudou mít sílu vám odporovat a žádný z vašich vazalů nebude moci užívat svobody – až na ty, kteří vás budou následovat.“

Lord starosta pak odcházel od Diabola, jako kdyby snad obdržel nějakou velikou laskavost. Do svého příbytku dorazil ve skvělé náladě a představoval si, jak dokonale se nasytí nadějemi, dokud nepřijde čas jeho povýšení.

Lord starosta s Diabolem se sice báječně domluvili, ale mezitím to ve městě kvůli příkřému odmítnutí Šaddajových statečných velitelů pěkně vřelo. Zatímco starý Nevěřící prodléval v hradu, aby poblahopřál svému pánu k tomu, co se stalo, starý lord starosta, totiž ten, který jím byl předtím, než Diabolus zabral město, jmenovitě lord Porozumění, a starý

¹2 Tim 2:19

zapisovatel, pan Svědomí, se dozvěděli o tom, co se přihodilo u Ušní brány. Měli byste totiž vědět, že k debatě nebyli připuštěni, neboť hrozilo, že by se zastávali velitelů.

Zkrátka, když se k těmto dvěma dostala zpráva o nedávných událostech, byli kvůli tomu velmi znepokojeni. Shromáždili tedy některé měšťany a začali je přesvědčovat o rozumnosti požadavků šlechtitelských velitelů a o velmi neblahých důsledcích, které na ně dopadnou kvůli řeči starého Nevěřícího, vzhledem k tomu, jak pramalou úctu prokázal jak velitelům, tak jejich králi, a jak je okamžitě obvinil z nevěrnosti a proradnosti. „Co jiného můžeme vyvodit z jeho slov?“ ptali se ti dva. „Vždyť jim řekl, že jejich podmínky nepřijme, a nadto je nařkl, že nás stejně zničí, i když nám předtím poslali slovo o milosti!“

Zástup, který se jim podařilo přesvědčit o tom, jak podle se zachoval starý Nevěřící, se začal shromažďovat na všech místech, nárožích a ulicích v Duši. Nejprve si lidé jen šeptali, pak začali hovořit otevřeně a zkrátka již pobíhali sem a tam a za běhu volali: „Ó, ti stateční Šaddajovi velitelé! Kéž bychom jen byli pod vládou těchto velitelů a jejich krále Šaddaje!“

Když se lord starosta dozvěděl, jaká v Duši panuje vřava, sešel dolů, aby lid uklidnil, a myslel si, že k tomu bude nepochybně stačit pouhá velikost a zář jeho přítomnosti. V tom se ale hluboce zmýlil. Jakmile ho měšťané uviděli, rozběhli se k němu a nepochybně by mu udělali něco zlého, kdyby se před nimi neschoval do svého domu. Ten lidé okamžitě rozhořčeně napadli a chtěli ho srovnat se zemí, ale byl příliš bytelný, než aby se jim to podařilo. Když lord po chvíli nabyl odvahy, vyklonil se z okna a zeptal se jich: „Pánové, kvůli čemu je tu takové pozdvižení?“

POROZUMĚNÍ: Odpověděl mu lord Porozumění: „Je to proto, že vy a váš pán jste nejednali se Šaddajovými veliteli tak, jak jste měli. Udělali jste chybu ve třech věcech: Za první jste nedovolili ani panu Svědomí ani mně zúčastnit se vyjednávání. Za druhé jste velitelům navrhli takové podmínky míru, které nemohli v žádném případě přijmout, protože by to znamenalo, že jejich Šaddaj bude princem pouze podle jména a Duše bude mít stále právo žít před ním ve vsí své neslušnosti a marnosti jako doposud. Tak by v důsledku zůstal jejím králem Diabolus a ten druhý by byl jen králem podle jména. Za třetí - a to jste udělal vy sám - když nám velitelé ukázali, za jakých podmínek by nás přijali na milost, pokazil jste všechno svou nechutnou, nevhodnou a bezbožnou řečí.“

NEVĚŘÍCÍ: Když starý Nevěřící uslyšel tu řeč, zvolal: „Zrada, zrada! Do zbraně, do zbraně, ó Diabolovi věrní přátelé v Duši!“

POROZUMĚNÍ: „Pane, můžete si o mých slovech myslet, co chcete, ale já jsem si jist, že velitelé tak vzácného pána, jakého mají oni, si zaslouží z vašich rukou lepší jednání.“

NEVĚŘÍCÍ: Starý Nevěřící se trochu uklidnil: „To je o trochu lepší. Ale pane,“ pokračoval, „co jsem řekl, řekl jsem kvůli svému knížeti a jeho vládě a pro utišení lidí, které jste dnes svým neomaleným jednáním podnítli ke vzpouře proti nám.“

SVĚDOMÍ: Na to odpověděl starý zapisovatel, pan Svědomí, těmito slovy: „Pane, neměl byste jen tak odseknout na to, co říkal lord Porozumění. Je více než jasné, že

hovořil pravdu a že jste nepřítelem Duše. Nechte se tedy usvědčit z toho zla, které způsobil váš vyzývavý a drzý jazyk tím, že zarmoutil všechny Šaddajovy velitele, a i z těch škod, které jste tím způsobil Duši. Kdybyste přijal podmínky míru, zvuk polnice a válečný ryk by se již vzdálil od Duše, ale ten hrozný zvuk je tu stále a příčinou toho je váš nedostatek moudrosti.“

NEVĚŘÍCÍ: Nevěřící na to řekl: „Pane, pokud budu živ, vyřídím vaši záležitost Diabolu, a tam dostanete odpověď na svá slova. Mezitím budeme usilovat o dobro města a nebudeme se vás přitom ptát na radu.“

POROZUMĚNÍ: „Pane, vy i váš kníže jste oba v Duši cizinci, nejste místní. A sotva o vás můžeme říct něco jiného, než že jste nám přinesli veliké potíže. Jakmile uvidíte, že vás zachrání už jen útěk, opustíte nás a začnete jednat sami za sebe. Nebo možná město zapálíte a pak uniknete v kouři nebo mezi plameny a nás necháte v ruinách, vydané napospas ohni!“

NEVĚŘÍCÍ: „Pane, zapomínáte, že jste pod guvernérem, kterého jste si sami vybrali. A vězte, že až se král, můj pán, dozví o tom všem, příliš vám za vaši práci nepoděkuje!“

Zatímco si tito pánové vyměňovali ostrá slova, z hradeb a bran města k nim sestoupil lord Vůlizvolí, pan Předsudek, starý Marná-prodleva a někteří z nových starších a radních, aby se poptali po důvodu takového hluku a rozruchu. Každý člověk jim hned začal vyprávět svou verzi událostí a nikdo z toho nebyl moudrý. Rozkázali tedy, aby se všichni utišili, a ta stará liška Nevěřící začal mluvit. „Můj pane,“ hovořil, „je zde skupina podrážděných občanů, kteří tu dnes kvůli svým špatným sklonům proti mně povstali a pokoušeli se přesvědčit město ke vzpouře proti našemu knížeti. Obávám se, že tak učinili na radu jistého pana Nespokojeného.“ Nato vystoupili přítomní Diaboloňané a potvrdili, že to je pravda.

Když stoupenci lorda Porozumění a pana Svědomí zpozorovali, že se schyluje k nejhoršímu a že převaha je na druhé straně, přišli oběma pánům na pomoc. Na obou stranách tak vznikl veliký zástup. Ti na straně pana Nevěřícího chtěli, aby byli oba staří pánové zavřeni do vězení, ale druhá strana s tím samozřejmě nesouhlasila. Spustil se ohromný povyk, Diaboloňané vychvalovali starého Nevěřícího, Dobro-zapomeň, nové starší a velikého Diabola, zatímco druhá strana právě tak vychvalovala Šaddaje, jeho zákony a velitele, jejich milosrdenství a tleskala jejich podmínkám míru.

Tak hašteření chvílku pokračovalo, až nakonec lidé přešli od slov k činům. Rány padaly na obou stranách. Starý pan Svědomí byl dvakrát sražen k zemi jedním z Diaboloňanů, který se jmenoval pan Otupělý. A lord Porozumění by byl málem zabit střelou z hákovnice, kdyby střelec mířil jen o trochu lépe. Ale ani druhá strana neunikla bez následků. Z jistého pana Zbrkléhlahvy, Diaboloňana, vymlátil pan Mysl duši, a musel jsem se smát, když jsem viděl, jak byl starý pan Předsudek sražen a vyválel se v prachu. Nedávno ho sice ke škodě celého města jmenovali kapitánem skupiny Diaboloňanů, nyní se však válel pod jejich nohama a jeho korunu rozkřápla bota některého z mužů lorda Porozumění.

Pan Cokoliv se ve rvačce také choval rázně, ale nebylo mu to nic platné. Byly proti němu totiž obě strany, protože nebyl věrný ani jedné. Kvůli své drzosti skončil se zlomenou nohou a musím vám říct, že ten, kdo to udělal, si přál, aby měl místo toho v rukách jeho krk. Obě strany utrpěly značnou újmu, ale jedna věc nesmí vejít do zapomnění, a tou bylo chování lorda Vůlizvolí. Bylo velmi nezvyklé vidět jej tak nejistého a nezdálo se, že by bojoval více za jednu stranu než za druhou. Dokonce se pousmál, když viděl, jak byl starý Předsudek sražen k zemi, a když se před ním zastavil kapitán Cokoliv, zdálo se, že mu nevěnuje ani špetku pozornosti.

Kapitola 6

Pochod prince Immanuela

Jakmile povyk utichl, nechal Diabolus poslat pro lorda Porozumění a pana Svědomí a oba je uvrhl do vězení jako vůdce a organizátory potlačené vzpoury a spiknutí v Duši. Tak se město znovu uklidnilo. S oběma vězni zacházeli v kobkách velmi tvrdě, ba, dokonce je chtěli zahubit, ale kvůli současné situaci – válka se totiž přiblížila až k branám Duše – se k tomu neodhodlali.

Ale zpět k našemu příběhu. Když se velitelé vrátili od městských bran zpátky do tábora, svolali válečnou poradu, aby se domluvili na dalším postupu. Někteří říkali: „Zaútočme na ně hned!“ Větší část si ale myslela, že bude lepší zkusit město ještě párkrát vyzvat ke kapitulaci, a navrhovali to tak proto, že město se tomu zdálo být nakloněno víc než kdy předtím. „A jestliže jsou nám někteří nakloněni,“ říkali, „naše tvrdost by je mohla odradit od toho, aby se podřídili našim výzvám.“

Na tom se nakonec všichni shodli, a tak zavolali trubače, vložili slova do jeho úst, určili mu čas a poručili jej Bohu. Zanedlouho byl již trubač na cestě. Když přišel až k hradbám města, namířil si to přímo k Ušní bráně a zde podle příkazu zatroubil na polnici. Měšťané se vyšli podívat, co se děje, a trubač k nim promluvil těmito slovy:

„Ó Duše, město žalostné a tvrdého srdce, jak dlouho budeš ještě milovat své zlé cesty a hříšnou přirozenost? Jak dlouho budete mít, vy blázni, zalíbení ve svém povýšeném pohrdání? Stále ještě odmítáte nabídky míru a vysvobození? Stále zavrhuje Šaddajovy upřímné návrhy a věříte Diabolovým lžím a klamům? Domníváte se snad, že vám takové jednání s králem Šaddajem přinese bezpečí a blahobyť, až dobude město silou? Nebo si myslíte, že jej svým drsným jazykem můžete vyplašit jako luční kobyliku? Žádá vás snad proto, že by se vás bál? Nebo si myslíte, že jste silnější než on? Podívejte se na nebesa a žasněte, přemýšlejte o hvězdách, jak vysoko jsou upevněny! Umíte snad zastavit slunce nebo zastínit měsíc, aby nedával světlo? Můžete spočítat hvězdy na nebeské klenbě nebo podepřít nebesa svými rameny? Dokážete svolat mořské vody a přikázat jim, aby pokryly zemský povrch? Dovedete snad ponížít každého pyšného svévolníka, zahanbit jej a přinutit, aby před každým skrýval svoji tvář? A to jsou jen některé ze skutků našeho krále, v jehož jménu jsme k vám dnešní-

ho dne přišli, abyste se poddali pod jeho vládu. V tomto jménu vás proto znovu vyzývám, abyste se vzdali jeho velitelům.“

Po těchto výzvách to vypadalo, jako když všichni občané Duše váhají a nevědí, co na to mají říct. Rychle se však objevil Diabolus a vzal celou věc na sebe; svou odpověď však spíše než k trubači namířil k obyvatelům Duše:

„Pánové a mí věrní poddaní!“ začal. „Pokud je pravda to, co tento vyslanec říká o velikosti svého krále, pak vás strach z něj bude navždy držet v otroctví a nutit vás, abyste se plazili před jeho tváří. Ano, vždyť ani nyní, i když je tak daleko, nemůžete snést myšlenky na někoho tak mocného! A když nemůžete snést ani myšlenku na něj, jak vydržíte jeho přítomnost? Já, váš kníže, jsem téměř stejný jako vy! Se mnou si přece můžete hrát jako s kobylkou. Zvažte tedy, co je k vašemu prospěchu, a připomeňte si všechny výsady, kterými jsem vás zahrnul.“

Dále, pokud je pravda to vše, co tento muž říkal, jak si vysvětlíte, že na všech místech, kam přijdete, jsou Šaddajovi poddaní tak ujařmení? Žádný člověk v celém vesmíru není tak nešťastný, žádný lid tak utlačovaný jako oni. Považ, má Duše! Kéž bys byla tak neochotná mne opustit, jako jsem já neochotný opustit tebe! Ale zvaž to vše, jak říkám, nyní jsi na tahu ty! Vždyť máš svobodu, pokud víš, jak ji užívat, a ano, také máš svého krále, pokud víš, jak jej milovat a poslouchat.“

Po této řeči se srdce lidí v Duši ještě více zatvrdila proti Šaddajovým velitelům. Myšlenky na jeho nesmírnost je zdrtily a při pouhém pomýšlení na jeho svatost klesali do hlubin beznaděje. Po krátké poradě nakonec poslali zpět po trubači tato slova: „Co se nás týká, jsme rozhodnutí setrvat při našem králi a nikdy se nepoddát Šaddajovi.“

Zdálo se zbytečné dávat městu ještě nějaké další výzvy, neboť lidé by raději zemřeli na tom místě, kde stáli, aby se poddali. A i když to vypadalo, že se vše mění k horšímu a Duše je již úplně ztracena, velitelé neklesali na mysli, neboť dobře věděli, co dokáže jejich pán. Poslali městu ještě několik dalších výzev, ostřejších a tvrdších, než byly ty poslední, ale čím častěji je posílali, tím víc se jim srdce lidí v Duši vzdalovala. Proroci je volali, oni se však od nich odvraceli, ano i když je volají k Nejvyššímu.¹

Nakonec přestali usilovat o získání města tímto způsobem a začali přemýšlet o nějakém jiném. Velitelé se znovu shromáždili ke společné poradě a rokovali, co by mohli ještě podniknout, aby vysvobodili město z Diabolovy tyranie. Jeden říkal to a druhý ono, až nakonec povstal vznešený kapitán Usvědčení a pravil: „Mí bratři, můj názor je takový:

Za prvé: Nepřestaneme proti městu používat naše praky, neboť ho tak udržíme v neustálé bdělosti. Budeme jej sužovat dnem i nocí a tak zamezíme tomu, aby jejich divoký duch sílil, vždyť i lev může být zkrocen neustálým obtěžováním.

Za druhé: Doporučuji, abychom jednomyslně poslali žádost k našemu pánu Šaddajovi. V ní popíšeme svému králi stav Duše a zdejší záležitosti a poprosíme ho o odpuštění, že jsme nedosáhli větších úspěchů. Zároveň vážně poprosíme Jeho Veličenstvo, aby nám poslal posily a nějakého statečného velitele dobrého jména, který by je vedl, aby tak Jeho

¹Oz 11:2,7

Výsost neztratila výhodu plynoucí z našich dobrých začátků, ale mohla dokončit dobývání města Duše.“

S touto řečí vznešeného kapitána Usvědčení všichni souhlasili jako jeden muž a domluvili se, že žádost musí být co nejrychleji sepsána a poslána po spolehlivém muži Šaddajovi. Její obsah byl následující:

Nejmilostivějšímu a slavnému králi, pánu světa a staviteli města Duše.

Na tvůj příkaz, Panovníku, jsme vydali své životy v ohrožení, a na tvůj pokyn jsme započali válku proti slavnému městu Duši. Když jsme k němu dorazili, nejprve jsme městu podle našeho pověření nabídli podmínky míru. Ale oni zlehčovali naše rady, slavný králi, a nepřijali žádnou naši výtku.² Rozhodli se zavřít před námi své brány a udržet nás mimo město. Také nasadili děla, napadli nás a způsobili nám takové ztráty, jaké jen mohli. Odpověděli jsme jim jedním útokem za druhým, odvděčili jsme se jim takovou odplatou, jakou si zasloužili, a způsobili jsme městu též nějaké škody. Našimi největšími protivníky jsou Diabolus, Nevěřící a Vůlizvolí.

Nyní jsme v našich zimních přibytcích, ale přesto se stále snažíme město sužovat a obtěžovat. Říkali jsme si, že kdybychom v něm měli aspoň jednoho spolehlivého přítele, který by podpořil naše výzvy, lidé by se nám poddali sami. Ale nenašli jsme tam nikoho jiného než nepřátele, nikoho, kdo by se zastal našeho pána, a tak, i když jsme udělali, co jsme mohli, Duše stále setrává ve vzpouře proti tobě.

Nyní, králi králů, odpusť selhání svých služebníků, kteří nepokročili v tak žádoucím díle jako dobytí Duše ani o píď dále, a pošli nám, pane, ke konečnému podrobení Duše další posily. S nimi pošli muže, který by je vedl a kterého by město mohlo jak milovat, tak se jej bát. Neprosíme o to, protože bychom snad chtěli odstoupit od vedení války – jsme připraveni položit své životy v boji proti tomu místu – ale proto, aby bylo město získáno pro Vaši Výsost. Žádáme Vaši Výsost o zásah v této věci, abychom po dobytí města byli volní k jakémukoli jinému úkolu. Amen.

Sepsaná žádost byla urychleně poslána ke králi po jednom dobrém muži, panu Miluji-Duši. Když zpráva došla až ke královu dvoru, doručili ji nejprve královu synovi. Ten ji převzal, přečetl si ji, a neboť se mu její obsah velmi líbil, ještě k ní některé věci doplnil a přidal. Poté, co ji takto upravil, viděl za vhodné ji vlastní rukou předat králi. S úctou mu ji donesl, postavil se za ni vším svým vlivem a sám se za ni přimlouval.

Když král viděl tu žádost, byl rád. A byl ještě raději, když viděl, že ji jeho syn podporuje. Také jej potěšilo, že služebníci, kteří bojovali proti Duši, si vedli ve svém díle tak udatně a byli stálí ve svých rozhodnutích a že již u Duše získali nějaké zázemí.

Proto si král nechal zavolat Immanuela, svého syna. Ten řekl: „Zde jsem, otče.“ Na to mu král pravil: „Ty znáš právě tak jako já stav Duše i naše záměry a víš, co jsi již vykonal pro její záchranu. Vyjdi nyní, můj synu, a připrav se k bitvě, neboť tvým úkolem je jít do mého tábora u Duše. Tam máš zvítězit a město dobýt.“

²Mt 22:5, Př 1:15-30, Za 10:11,12

Na to králův syn odvětil: „Tvůj zákon je v mém srdci, mé potěšení je činit tvou vůli.³ Toto je den, po kterém jsem toužil, a dílo, na které jsem celou dobu čekal. Svěř mi tedy tak veliké vojsko, jaké se ti ve tvé moudrosti bude zdát vhodné, a já půjdu a vysvobodím hynoucí Duši z Diabolových rukou a moci. Pro to ubohé město mne často bolelo srdce v hrudi, ale teď já sá, teď je šťastné!“ A samou radostí přeskakoval hory a přenášel se přes pahorky, když říkal: „Není v mém srdci nic, co bych pro Duši považoval za příliš drahé a vzácné, hle, den odplaty je v něm pro tebe, má Duše, a jak jsem rád, můj otče, že jsi mne udělal původcem jejich spásy.⁴ Nyní začnu trápit ty, kdo byli trápením pro mé město, a vysvobodím ho z jejich rukou.“

Ještě když králův syn hovořil ke svému otci, roznesla se ta řeč jako blesk po králově dvoře. Ano, v celém paláci se nemluvílo o ničem jiném, než o tom, co hodlá Immanuel učinit pro slavné město Duši. A neumíte si představit, jak nadšeni byli dvořané úmysly svého prince. Ano, byli tak zaujati tímto úkolem a spravedlností Immanuelových bojů, že nejvyšší lord i nejnižší páže v království toužili nastoupit do Immanuelova vojska a pomoci mu navrátit bídne město zpět Šaddajovi.

Dále usoudili, že by měl někdo jít a donést do tábora zvěsti, že se Immanuel chystá obnovit Duši a že s sebou přivede tak veliké a skvěle vyzbrojené vojsko, že mu nepůjde odolat. A jak byli i ti na dvoře nejmávanější ochotní běžet jako obyčejní poslíčci, aby mohli do tábora přinést takové zprávy! A když velitelé zjistili, že král posílá svého syna Immanuela na tuto výpravu a že i sám Immanuel touží, aby ho na ni jeho otec Šaddaj vyslal, hlaholili tak, že se i země zatřásla, neboť chtěli ukázat, jak se radují z pomýšlení na jeho příchod. Ano, i hory odpovídaly ozvěnou a sám Diabolus se třásl a chvěl.

Měli byste totiž vědět, že i když samotná Duše se o tyto záležitosti téměř vůbec nezajímala – neboť byla ke své škodě již značně otupělá a starala se především o své vášně a žádosti – Diabolus, jejich guvernér, se velmi zajímal. Měl na mnoha místech své vyzvědače, kteří mu o všem přinášeli zprávy, a ti mu také oznámili vše o dění na dvoře, a že Immanuel přijde brzy se svou silou a mocí, aby jej napadl. Nebyl nikdo na králově dvoře, ani žádný šlechtic v celém království, kterého by se Diabolus tak bál jako prince. Jestli si pamatujete, již jsem vám vyprávěl, jak na sobě Diabolus už jednou pocítil tíhu jeho paže. A neboť to byl právě on, kdo na něj měl přijít, vyděsil se obr tím více.

Řekl jsem vám tedy, že se králův syn zavázal přijít z králova dvora a zachránit Duši, a jeho otec jej proto ustanovil velitelem vojska. Když přišel čas, aby se vydal na cestu, shromáždil své síly a vzal s sebou pět vznešených velitelů a jejich muže.

První z nich byl věhlasný vojevůdce, vznešený kapitán Víra. Patřily mu červené barvy, které nosil jeho vlajkonoš, pan Slib, a ve znaku měl svatého beránka a zlatý štít. Na povel měl deset tisíc mužů.⁵

Druhý byl také vyhlášený velitel, kapitán Naděje. Nosil modré barvy, jeho vlajkonoš byl pan Očekávající a v erbu měl tři zlaté kotvy. I jemu svěřili deset tisíc mužů.

³ Žd 10

⁴ Žd 2:10

⁵ J 1:19, Ef 6:16

Třetí z velitelů byl známý udatný válečník, kapitán Milosrdný. Jeho vlajkonošem se stal pan Soucitný, nosil zelené barvy a v jeho znaku byli tři nazí sirotci v laskavém objetí. Ten měl také na povel deset tisíc mužů.⁶

Čtvrtým byl statečný vojevůdce, kapitán Nevinný. Jeho vlajkonoš byl pan Bezúhonný, nosil bílé barvy a v erbu měl tři zlaté holubice.⁷

Pátý z velitelů byl věrný a všemi milovaný kapitán Trpělivý. Jeho vlajkonošem byl pan Dlouhotrpící, nosil černé barvy a ve znaku měl tři šípy vbodnuté do zlatého srdce.⁸

Toto byli Immanuelovi velitelé, jejich vlajkonoši, barvy a erby, a tyto muže měli pod svým velením. A jak jsem říkal, statečný princ se vydal na pochod k Duši. Kapitán Víra vedl předvoj a kapitán Trpělivý byl v zadním voji. Ostatní tři tvořili se svými muži hlavní voj a princ sám jel na svém voze v jejich čele.

A když se vydali na pochod, ó jak troubily polnice, blýskalo se brnění a ve větru vlály prapory! Princova zbroj byla ze samého zlata, zářila jako slunce na obloze a brnění jeho velitelů bylo na pohled jako zář hvězd. Někteří ze dvora je ještě daleko vyprovázeli z lásky, kterou chovali ke králi Šaddajovi, a pro naději na šťastné vysvobození Duše.

Když se Immanuel vydal na cestu k Duši, vzal s sebou na radu svého otce čtyřicet čtyři beranidel a dvanáct praků, aby jimi vrhal kameny. Každý z nich byl vyroben z čistého zlata a vezli je s sebou uprostřed armády po celou cestu až k Duši.

A tak pochodovali a zastavili až míli před městem, kde se utábořili. Tam za nimi přišli první čtyři velitelé, aby je seznámili se situací. Potom se vydali k městu. Netrvalo dlouho a stáli u hradeb. Když vojáci v táboře spatřili nové posily, zvolali před hradbami Duše tak mohutným hlasem, že se Diabolus znovu vyděsil. Utábořili se naproti městu, ale nejen tak, jak se usadili první čtyři velitelé, to jest pouze proti branám, nýbrž oblehli město na všech stranách, sevřeli jej zezadu i zepředu, aby Duše viděla obléhající vojsko, kamkoli se podívá.

Kromě toho navršili proti městu několik pahorků. Na jedné straně to byl pahorek Milostivý, na druhé straně pahorek Spravedlnost a dále zde bylo ještě několik naspů a vyvýšených míst, jako byl vrch Prosté-pravdy a násep Bezhříchu. Tam proti městu postavili několik praků. Na Milostivém byly nasazeny čtyři, na pahorku Spravedlnosti právě tolik a zbytek praků byl rovnoměrně rozmístěn kolem města. Pět nejlepších beranidel – to jest těch největších – bylo umístěno na hoře Poslyš, která vyrostla přímo naproti Ušní bráně, s úmyslem bránu prorazit.

Když lidé ve městě uviděli to množství bojovníků, které přitáhlo, a všechna ta beranidla, praky a pahorky, na kterých bylo vše umístěno, a když je poprvé oslnila zář zbroje a uchvátily prapory, byli přinuceni změnit své smýšlení. A to ne jednou či dvakrát, ale museli je měnit vícekrát, a rozhodně je to nevedlo k větší udatnosti. Spíše k zemdlenosti a beznaději. I když si možná dříve mysleli, že jsou dostatečně obrnění, teď si začali uvědomovat, že neví, co s nimi bude.

⁶1 Kor 13

⁷Žd 10:16

⁸Žd 6:12

Když dobrý princ Immanuel oblehl Duši, dal na prvním místě vyvěsit svůj bílý prapor, který se třepotal ve větru mezi zlatými praky na pahorku Milostivém. To udělal ze dvou důvodů: 1. Aby dal Duši najevo, že k nim chce být a bude milostivý, jestliže se k němu obrátí. 2. Aby jim sebral i poslední výmluvy pro pokračování ve vzpouře, kdyby je měl nakonec zničit.

Bílý prapor se třemi zlatými holubicemi byl vyvěšen po dva dny, aby mělo město čas na rozmyšlenou. Ale oni nedali princovi na toto znamení žádnou odpověď, jako by je to ani nezajímalo. Princ tedy přikázal, aby na pahorku Spravedlnosti vyvěsili prapor kapitána Rozsudka, v jehož znaku byla hořící ohnivá pec. I tato vlajka vlála ve větru po několik dní. Ale jak se město zachovalo při vyvěšení bílé vlajky, tak jednalo i při červené a nevzalo si z toho žádné poučení.

Tehdy princ přikázal, aby jeho služebníci vyvěsili černou vlajku odporu proti nim, na níž byly tři hořící blesky. Ale Duše byla stále stejně netečná jako při všech předchozích příležitostech. Když princ viděl, že ani milost, ani rozsudek, ani trest se nedostane až k srdci Duše, byl zaplaven lítostí a pravil: „Toto podivné jednání zajisté plyne spíše z nevědomosti o způsobu vedení války než z nějakého skrytého vzdoru vůči nám, nebo snad z toho, že by si nevážili vlastních životů. Vždyť i když snad ví, jak vést svoje vlastní války, o obřadech a rituálech prastarých bojů, které jsem vedl proti svému nepříteli Diabolovi, neví nic.“

Proto vyslal do města posla, aby jim dal vědět, co těmi prapory myslel. Rovněž se chtěl dozvědět, kterou z těch věcí si vyberou: jestli milost a milosrdenství, nebo rozsudek a jeho vykonání. Po celou tu dobu zůstaly brány zavřené a zajištěné zámky a závorami tak pevně, jak to jen šlo, stráže byly zdvojnásobeny a hlídky pokud možno posíleny. Diabolus také dělal co mohl, aby město povzbudil v odboji proti princovi.

Měšťané princovi odpověděli zhruba takto: „Vážený pane, pokud jde o to, jestli přijmeme vaši milost, nebo padneme pod spravedlnost, jak nám vzkazoval váš posel, jsme zavázáni právy a zvyky tohoto místa. Z toho důvodu vám nemůžeme dát kladnou odpověď, neboť by to bylo proti právu, vládě a královským výsadám našeho knížete, kdybychom bez něj uzavřeli mír nebo vyhlásili válku. Ale určitě jej požádáme, aby sešel na hradby a zde s vámi jednal, jak pro nás uzná za vhodné a dobré.“

Když dobrý princ Immanuel slyšel tu odpověď a viděl, jak lidé v Duši spokojeně nosí řetězy tyрана Diabola a jak mu otročí, velmi ho to v srdci zarmoutilo. Skutečně, kdykoli viděl, že se někdo spokojí s životem obrova otroka, byl tím velice pohnut.

Ale abychom se vrátili k našemu příběhu: Když měšťané podali Diabolovi zprávu a oznámili mu, že princ čeká ve svých vozech na odpověď, nejprve odmítl a rozzuřil se na nejvyšší míru – ale v srdci měl obavy. Pak řekl: „Sejdu sám dolů k branám a dám mu odpověď, kterou považuji za vhodnou.“ A tak sestoupil k Ústní bráně a zde k Immanuelovi takto promluvil, užívaje při tom jazyk, kterému město nerozumělo:

„Ó veliký Immanueli, pane světa, vím, že jsi syn velikého Šaddaje! Proč jsi mne přišel trápit a vyhnat mne z mého vlastnictví? Toto město, jak jistě velmi dobře víš, je mé, a to ze dvou důvodů. Za prvé: Je mé podle práva dobyvatele, získal jsem je přece v otevřeném boji.

Má snad být kořist sebrána mocnému, či má snad být vysvobozen právoplatný zajatec? Za druhé: Město je mé, neboť je mi oddáno. Otevřeli mi brány, přísahali mi věrnost a otevřeně si mne vybrali za svého krále. Dali mi do rukou i hrad, ano, svěřili mi celou sílu Duše.

Navíc, toto město se od tebe odvrátilo, ano, zavrhli tvé zákony, tvé jméno, tvůj obraz a vše, co je tvé. Obrátili se k tomu všemu zády a přijali mé zákony, mé jméno, můj obraz a vše, co je mé. Jen se zeptej svých velitelů! Pověj ti, jakou lásku a loajalitu ke mně projevovala Duše v odpovědích na jejich výzvy! Byl jsi to ty, kým pohrdala, kým opovrhovala a koho odmítala. Ty jsi přeci spravedlivý a svatý a nemůžeš vystát nepravost. Odejdi tedy v míru a ponechej mi mé vlastnictví, které jsem si zasloužil.“

Tuto řeč pronesl Diabolus ve svém vlastním jazyce. I když totiž mohl ke každému člověku hovořit v jeho vlastní řeči – jinak by je ani nemohl pokoušet tak, jak to dělal – přesto měl i svou vlastní řeč, jazyk pekelné jeskyně a černočerné jámy.

Proto mu lidé v Duši, ta ubohá srdce, vůbec nerozuměli, a ani neviděli, jak se krčil a choulil, když stál před jejich princem Immanuelem. Ano, všichni si mysleli, že má takovou moc a sílu, jaké nelze nijak odolat. A tak, i když takto poníženež žádal, aby si směl ponechat svůj zdejší příbytek a aby jej Immanuel nevyháněl silou, obyvatelé města se nadále chlubili jeho odvahou a říkali: „Kdo je schopen s ním vést boj?“

Když jejich lžikrál řekl vše, co chtěl, povstal Immanuel, zlatý princ, a pronesl tato slova: „Ty podvodníku,“ řekl, „chci ti říct něco ve jménu svého otce, ve svém vlastním jménu a kvůli nešťastné Duši. Tváříš se, že máš zákonné právo na toto žalostné město, i když je všem na dvoře mého otce jasné, že jsi vstup do jeho bran získal lstí a podvodem. Popíráš mého otce i jeho právo a svádíš lidi v Duši. Předstíráš, že tě lidé přijali za svého krále, velitele a lenního pána, ale i to je jen díky klamu a záludnosti!

Jestli i na dvoře mého otce, kde budeš muset stanout před soudem, raději přijmou lež, hřích a všechny podoby pokrytectví spíše než spravedlnost a právo, pak uznám, že jsi město dobyl spravedlivě. Ale běda – který zloděj, tyran nebo ďábel kdy nedobýval právě tímto způsobem? Diabole, mohu snadno ukázat, že na tvých řečech o tom, jak jsi dobyl Duši, není ani zrnko pravdy, o kterou by ses mohl opřít.

Myslíš si snad, že je správné lhát o mém otci a vylicít ho Duši jako toho největšího svůdce na světě? A co řekneš na své vědomé převrácení pravého účelu a záměru jeho nařízení? Bylo to snad dobré, že jsi bral za kořist nevinnost a prostou důvěřivost Duše, města nyní tak bídného? Ano, zvítězil jsi nad Duší, když jsi jí sliboval štěstí, založené na přestoupení zákonů mého otce. A přitom jsi věděl a nemohl jsi nevědět, i kdybys čerpal jen z vlastní zkušenosti, že právě to je nejlepší cesta, jak jim uškodit.

Ty sám jsi také – ó ty mistře nepřátelství a podvodu – zničil obraz mého otce v Duši a vystavěl na jeho místě svůj vlastní, a to k velké nevoli mého otce, k navýšení svého hříchu a k nepřijatelnému poškození hynoucího města Duše. Navíc jsi – jako by tohle snad byly malé věci – nejen oklamal a zničil toto město, ale lží a falešnými sliby jsi je odvrátil od jejich vlastní záchrany. Pohnul jsi je, aby bojovalo proti velitelům mého otce a válčilo proti těm, kdo byli posláni k jeho záchraně!

Všechny tyto věci, a ještě mnohé další, jsi spáchal proti světlu a navzdory mému otci a jeho zákonu, ano, dokonce s úmyslem přivést to ubohé město navždy do jeho nemilosti. Přišel jsem tedy, abych pomstil všechno to zlé, co jsi provedl mému otci, a abych pro tvé rouhání jednal i s tebou. Vždyť jsi navedl nebohou Duši, aby se rouhala jeho jménu. Ano, z tvé ruky, kníže pekelné jámy, budu to vše vyžadovat!

Co se týká mne, Diabole, přišel jsem proti tobě se spravedlivou mocí, abych silou své paže vytrhl toto město ze tvých planoucích prstů. Neboť město je mé, ó Diabole, a to podle nezpochybnitelného práva, které mi přiznají všichni, kdo se pídí po těch nejstarších a nejpůvodnějších záznamech. A tento nárok budu uplatňovat ke tvému zahanbení!

Za prvé: Duši vystavěl a vlastníma rukama vyzdobil můj otec. Palác, který je uprostřed města, si postavil pro své vlastní potěšení. Toto město je tedy zřejmě mého otce a kdo to popírá, musí lhát proti své vlastní duši.

Za druhé: Ty mistře všech lží, toto město je mé;

1. Neboť já jsem dědic svého otce, jeho prvorozený a jediná radost jeho srdce. Přišel jsem tedy proti tobě ve svém vlastním právu, získat zpět ze tvé ruky své vlastnictví.⁹

2. Navíc mám právo na Duši nejen podle práva dědického, ale též podle práva darovacího. Jeho bylo a dal jej mně¹⁰ a já jsem nikdy svého otce neurazil, takže je ode mne neodňal a nedal je tobě. Ani jsem nezchudl a nebyl tak donucen ti své milované město prodat.¹¹ Duše je mou touhou, mým potěšením a radostí mého srdce.

3. Duše je má i podle kupního práva. Koupil jsem ji, ó Diabole, koupil jsem ji pro sebe. Byla mého otce i má, protože já jsem jeho dědic, a přesto jsem ji získal i na základě kupní smlouvy, z čehož jasně vyplývá, že podle všeho práva je město mé a ty jsi uchvatitel, tyran a zrádce. Důvod, proč jsem Duši koupil, byl tento: Duše se proti mému otci provinila, ačkoli můj otec řekl, že v den, kdy poruší jeho nařízení, zemře. A spíše pomine nebe i země, než aby můj otec zrušil své slovo.¹² Přesto Duše zhřešila tím, že naslouchala tvým lžím. Ale vstoupil jsem do toho já a stal jsem se zárukou pro svého otce – tělo za tělo, duši za duši, slíbil jsem, že doplním vše za přestupky Duše, a můj otec to přijal. A když přišel určený čas, dal jsem tělo za tělo, duši za duši, život za život, krev za krev, a tak jsem svou drahou Duši vykoupil.

4. A tento závazek jsem splnil svědomitě. Proto je právo i spravedlnost mého otce, které se týkalo Duše a jejího přestoupení i trestu za něj, nyní naplněné a svolné k tomu, aby byla Duše zachráněna.

5. Ani jsem proti tobě dnes nepřišel bez příkazu svého otce. Byl to on, kdo mi řekl: 'Sestup, a zachraň Duši.'

A proto ať je ti známo, ó ty prameni klamu, a nechť je to známo i tomuto bláhovému městu, že jsem dnes proti tobě nepřišel bez svého otce. A nyní," pokračoval zlatovlasý princ, „chci říct pár slov Duši.“ Jakmile se však zmínil, že chce hovořit k tomu otupělému městu,

⁹ Žd 1:2, J 16:15

¹⁰ J 17

¹¹ Iz 1:1

¹² Mt 5:18

byly stráže na branách zdvojnásobeny a všem mužům přikázáno, aby mu nedopřáli sluchu. Promluvil tedy v rychlosti a řekl:

„Ó nešťastná Duše, jsem hluboce pohnut lítostí a soucitem nad tebou. Přijala jsi Diabola jako svého krále, stala ses Diaboloňanům ošetřovatelkou a služebnicí a vzbouřila ses proti svému panovníku. Otevřela jsi tomu zrádci své brány, ale přede mnou jsi je pevně zavřela. Jemu jsi dopřála sluchu, ale před mým voláním sis zacpala uši. On ti přinesl zkázu a ty jsi ji přijala i s ním, já ti přináším záchranu, ale ty si mne nevšímáš.

Navíc jsi svatokrádežnými rukama vzala to, co je v tobě mé, a dala jsi to mému nepříteli a největšímu protivníkovi, jakého kdy otec měl. Poddala ses mu a přísahala jsi mu, že budeš jeho. Ubohá Duše! Co mám s tebou dělat? Mám tě zachránit? Mám tě zničit? Co mám s tebou dělat? Mám na tebe padnout a rozdrtit tě na prach, nebo z tebe učinit památník nejbohatší milosti? Co mám s tebou udělat? Slyš tedy, Duše, slyš má slova a budeš žít. Jsem milosrdný, Duše, a zjistíš, že to tak je, nezavírej tedy přede mnou své brány.¹³

Ó Duše, nemám v úmyslu tě zranit a ani to není mým úkolem. Proč tedy tak rychle utíkáš od svého přítele a držíš se tak blízko u svého nepřitele? Skutečně chci, aby ses rmoutila pro své hříchy, ale ne, aby sis zoufala kvůli životu! Vždyť tato velká moc ti nemá ublížit, ale vysvobodit tě z tvého otroctví a přivést tě zpět k poslušnosti.¹⁴

Mé pověření je ve skutečnosti vést válku proti tvému králi Diabolovi a všem jeho Diaboloňanům, protože on je tím silným mužem, který stráží dům, a já ho musím odstranit, rozdělit jeho kořist, sebrat mu zbroj, vyhnat ho z jeho příbytku a učinit jej příbytkem vlastním. A to, ó Duše, by si měl Diabolus uvědomit, až ho za mnou povlečou spoutaného v řetězech k radosti celého města!

Kdybych chtěl, mohl bych svou mocí způsobit, že by vás opustil a odešel, ale ve svém srdci jsem se rozhodl, že s ním chci jednat takto, aby všem byla zřejmá spravedlivost bojů, které s ním vedu. Získal Duši podvodem a držel ji násilím a klamem. Za tyto činy ho vystavím nahého před očima všech přihlížejících. Všechna má slova jsou pravda, mám dost moci vás zachránit! Já vysvobodím Duši z jeho rukou.“

Tato řeč byla určena především pro Duši, ale Duše ji nechtěla slyšet. Zavřeli Ušní bránu, zatarasili ji, drželi ji zamknutou a zavřenou na závoru, postavili u ní stráž a přikázali, aby nikdo z Duše nevyšel ven k princovi a že nikdo z tábora nesmí být do Duše vpuštěn. To vše udělali, protože je Diabolus tak poblouznil, že to kvůli němu učinili i svému právoplatnému pánu a princovi, a tak se do města nedostal ani jeden muž, jediný hlas či jediný stín, který by náležel slavnému návštěvníku.

¹³ Pís 5:2

¹⁴ Lk 9:56, J 12:47

Kapitola 7

Boj o brány

Když Immanuel viděl, že Duše je lapená svým hříchem a že pohrdla jeho slovy, svolal vojsko a vydal příkazy, ať se celá jeho armáda připraví k určenému času. Vzhledem k tomu, že neexistoval jiný způsob, jak Duši spravedlivě dobýt, než dostat se dovnitř branami (a Ušní branou především), přikázal svým velitelům přitáhnout s vojáky a beranidly a rozestavit je před Ušní a Oční bránu.

Jakmile Immanuel připravil vše k bitvě s Diabolem, poslal své muže ještě jednou k Duši, aby zjistil, zda se mu přece jen nepoddají pokojnou cestou, či zda se rozhodli, že jej donutí dovést celou záležitost až do krajnosti. Muži v Duši proto společně se svým králem Diabolem svolali válečnou poradu a dohodli se na jistých podmínkách, které chtěli nabídnout Immanuelovi. Pokud by je přijal, souhlasili by s kapitulací. Také rokovali o tom, koho s tou záležitostí pošlou. V Duši žil jeden starý Diaboloňan, který se jmenoval Nesklonímse, muž neměnicí své cesty a známý Diabolův služebník. Toho nakonec poslali a vložili mu do úst slova, která měl vyřídit.

Posel tedy odešel a dorazil do Immanuelova tábora. Když přišel, určili mu čas, kdy jej přijmou. V danou hodinu se dostavil a po jedné či dvou diaboloňanských ceremoniích k nim promluvil takto: „Veliký pane, nechť je známo všem vašim mužům, jak blahosklonným knížetem je můj pán. Poslal mě, abych vašemu lordstvu vyřídil, že spíše než aby šel do války, je ochoten předat do vašich rukou jednu polovinu města.¹ Rád bych věděl, jestli Vaše Výsost přijme tuto nabídku.“

Immanuel mu odpověděl: „Celá Duše je má jako dar a koupě, a proto se nikdy nevzdám její jedné poloviny.“

Pan Nesklonímse na to řekl: „Pane, můj mistr prohlásil, že přijme, když budete formálním a titulovaným vládcem všeho, pokud si bude moci podržet alespoň část města.“²

Immanuel namítl: „Celá Duše je ve skutečnosti má, a to nejen podle jména a práva. Proto budu v Duši pánem a vlastníkem buď celého města, nebo vůbec ničeho.“

¹Tit 1:16

²Lk 13:15

Pan Nesklonímse znovu protestoval: „Pane, pohleďte na blahosklonnost mého mistra! Říká, že přijme, pokud mu v Duši ponecháte jeden dům jako jeho soukromý příbytek a vy budete pánem všeho ostatního!“³

Zlatý princ odpověděl: „Všichni, které mi otec dal, přijdou ke mně, a z těch, které mi svěřil, žádného neztratím, ani človíčka, ani vlas. Nenechám mu tedy ani ten nejzapadlejší kout v Duši, aby v něm přebýval, budu ji mít celou pro sebe.“

Nesklonímse přesto pokračoval: „Ale pane, předpokládejme, že by vám můj pán předal celé město jen s tou výhradou, že by čas od času, při návštěvě této země, mohl být kvůli starým známostem přijat jako pocestný na dva dny, nebo na deset dní, nebo na měsíc. Nemělo by se mu snad povolit alespoň toto?“

Immanuel ale zamítl i to: „Ne. Přišel jako pocestný k Davidovi, dlouho s ním nezůstal, a i přesto to Davida málem stálo jeho duši.⁴ Nesouhlasím s tím, aby zde měl jakékoli útočiště.“

Pan Nesklonímse odporoval: „Pane, jste velmi tvrdý. Předpokládejme, že by můj mistr předal Vaší Výsosti to vše, o čem jsem již mluvil, pouze s tím, že jeho přátelé a příbuzní v Duši by měli svobodu ve městě obchodovat a obývat své nynější příbytky, copak chcete zakázat i to?“

Immanuel mu na to řekl: „Ne, i to je proti vůli mého otce. Každý Diaboloňan, ať už se v Duši nachází nyní nebo ho v ní najdou kdykoli v budoucnu, nemá ztratit jen svou zemi a svobodu, ale i svůj život.“⁵

Pan Nesklonímse dál vyjednával: „Ale pane, kdyby byla Duše předána do vašich rukou, nemůže můj mistr a veliký pán alespoň udržovat styky se starými přáteli v Duši skrze dopisy, cestující nebo náhodné události?“⁶

Immanuel odpověděl: „Ne, v žádném případě, vždyť každé takové přátelství, společenství, důvěrnost nebo známost, ať už bude udržováno jakýmkoli způsobem, bude Duši kazit, zničí její vroucnost ke mně a ohrozí smír s mým otcem.“

Pan Nesklonímse přesto ještě dodal: „Ale, veliký pane, můj mistr má v Duši mnoho drahých přátel! I když by je musel opustit, nemohl by jim ze své lásky a dobrotivé povahy věnovat pár tretek na znamení své laskavosti a pozornosti, aby se na ně Duše mohla dívat, a i když již bude pryč, vzpomínat na toho, kdo byl kdysi jejich králem, a na dobré časy, které spolu v minulosti zažili, a jak společně žili v pokoji?“

Immanuel mu odpověděl: „Ne, když Duši získám, nesvolím ani nepřikývnu k tomu, aby v ní zůstal jediný kousíček, úlomek nebo špetka prachu po Diabolovi, ani dárečky pro Duši, aby si tak připomínala to strašlivé společenství, které s ním měla.“⁷

„Dobře pane,“ odušil pan Nesklonímse, „mám ještě jeden návrh, kterým završím své poslání. Předpokládejme, že když můj mistr odejde z Duše, někdo z lidí v ní žijících bude mít záležitost takového významu, že to uškodí celé společnosti, bude-li zanedbána. Dále

³Sk 5:1-5

⁴2 S 12:1-5

⁵Ř 6:13, Ga 5:24, Ko 3:5

⁶J 10:8

⁷Ř 6:12-13

předpokládejme, že nikdo nebude v té záležitosti schopen pomoci tak jako můj mistr a pán. Nemělo by se snad pro něj v tak naléhavé situaci poslat? A kdyby nemohl být vpuštěn do města, nemohl by se alespoň setkat s dotyčnými osobami v některé z vesnic kolem Duše, aby dali hlavy dohromady a poradili se o celé záležitosti?“⁸

To byl poslední z návrhů, které měl pan Nesklonímse předložit Immanuelovi ve prospěch svého mistra Diabola, ale Immanuel ani s tímto nesouhlasil, neboť pravil: „V Duši nemůže být za nepřítomnosti tvého mistra žádná záležitost, věc nebo situace, kterou by nemohl vyřešit můj otec. A kromě toho by to byla veliká pohana pro moudrost a schopnosti mého otce, kdyby dovolil, aby kdokoli z Duše šel k Diabolovi pro radu! Vždyť je přece vyzývá, aby v každý čas každou modlitbou a prosbou oznamovali své žádosti jemu!“⁹ Dále, kdyby toto bylo povoleno, otevře to Diabolovi a Diaboloňanům zadní vrátka do Duše, zadní vrátka k intrikám a pletichaření a vnášení zrádných úmyslů – k zármutku mému i mého otce a k naprosté zkáze Duše.“

Když si pan Nesklonímse vyslechl tuto odpověď, zvedl se k odchodu a opustil Immanuela s tím, že předá svému mistru zprávy o celé záležitosti. Odešel tedy, vrátil se do Duše k Diabolovi a o všem mu řekl: že Immanuel nepovolí, aby měl kdy cokoli společného s Duší nebo kýmkoli, kdo v ní žije, až z ní bude vyhnán. Když Diabolus i Duše uslyšeli o tom, jak se věci mají, jednomyslně se shodli, že udělají vše pro to, aby Immanuela udrželi mimo Duši. Pak poslali starého Marného-prodlevu, o kterém jste slyšeli už dříve, aby to oznámil principi a jeho velitelům.

Starý pán tedy vyšel až na vrchol Ušní brány, zavolal směrem do tábora a žádal, aby jej vyslyšeli. Když si získal jejich pozornost, řekl jim: „Mám pověření od svého nejvyššího pána, abych vyřídil vašemu principi Immanuelovi, že Duše i její král jsou rozhodnuti stát i padnout společně a že váš princ marně přemýšlí o získání Duše do svého vlastnictví, pokud si ji nedokáže vzít silou.“

Někteří z těch, kdo zprávu vyslechli, se okamžitě vydali k Immanuelovi a vyřídili mu, co říkal ten starý Diaboloňan Marná-prodleva. Princ odušil: „Musím tedy vyzkoušet sílu svého meče, protože se jistě neobrátím na ústup kvůli všem vzpourám a protivenstvím, jimiž se proti mně Duše postavila, ale dozajista svou Duši získám a vysvobodím ji z ruky jejího nepřítele.“¹⁰ S tím vydal příkaz, aby kapitán Hrom, kapitán Usvědčení, kapitán Rozsudek a kapitán Trest okamžitě začali pochodovat k Ušní bráně za troubení polnic, s vlajíci barvami a prapory a s válečným pokřikem. Také chtěl, aby se k nim přidal kapitán Víra, a rovněž nařídil, aby se kapitán Naděje a kapitán Milosrdný přesunuli před Oční bránu. Vybídl i zbytek svých velitelů a jejich muže, aby zaujali co nejvýhodnější postavení kolem města. Vše bylo vykonáno, jak přikázal.

Dále poručil, aby vojsko vydalo pokřik, a ten tentokrát zněl: „Immanuel!“ Pak zatroubili k výstraze, beranidla se pohnula a praky začaly vrhat kameny do města. Bitva začala. Diabolus vedl měšťany osobně, a to na všech branách, proto byl jejich odpor proti Immanue-

⁸ 2 Kr 1:3,6,7

⁹ 1 S 28:15, 2 Kr 1:2-3

¹⁰ Ef 6:17

lovi ještě silnější, pekelnější a nepříjemnější, než kdy předtím. A tak byl dobrý princ bitvou s Diabolem a Duší zaměstnán po několik dní. A co si rozhodně zaslouží naši pozornost, je způsob, jakým se v této bitvě chovali Šaddajovi velitelé.

Nejprve se zaměřím na kapitána Hroma – čímž samozřejmě nechci podcenit ostatní. Ten totiž podnikl tři nejdivočejší výpady proti Ušní bráně, aby otrásl zdejším postavením. Kapitán Usvědčení se k němu připojil tak rychle, jak jen mohl, a když oba zpozorovali, že brána začíná povolovat, nařídili, aby proti ní byla použita beranidla. Kapitán Usvědčení se dostal až k bráně, ale byl velkou silou zatlačen zpět a za svou odvalu si odnesl tři rány na ústech. V tu chvíli vyšli do boje také ti, kdo přitáhli s vojskem, aby velitelům dodali odvalu.

Statečnost těchto dvou velitelů nezůstala bez odměny. Princ si je nechal poslat do svého pavilonu a přikázal jim, aby chvíli odpočívali a osvěžili se. Věnoval také nemalou péči kapitánu Usvědčení, aby se jeho rány brzy zahojily. Princ obdaroval každého z nich zlatým řetězem a povzbudil je, aby byli dobré mysli.

Kapitán Naděje a kapitán Milosrdný rovněž neušli tuhému boji. Ze všech sil se totiž snažili získat Oční bránu a téměř se jim podařilo ji prolomit. Právě tak jako ostatní velitelé i oni dostali odměnu od svého prince, neboť v šarvátkách u městských hradeb mnohokrát prokázali svou nebojácnost.

V těchto potyčkách padlo rovněž několik Diabolových důstojníků a někteří z měšťanů. Z důstojníků byl zabit jistý kapitán Chvástavý, který si myslel, že nikdo nemůže otrást postavením Ušní brány ani Diabolovým srdcem. Dále zahynul kapitán Zabezpečený, který říkával, že brány města by proti Immanuelovu vojsku udrželi i slepí a kulhaví¹¹. Zabezpečenému srazil hlavu kapitán Usvědčení svým obouručním mečem a právě při tom utržil ony tři rány. Neměli bychom zapomenout ani na jistého kapitána Kecala, beznadějně hlupáka a velitele nad těmi, kdo stříleli ohnivé šípy. Ten byl v bojích u Oční brány smrtelně zraněn na hrudi rukou kapitána Naděje. Navíc zde byl ještě jistý pan Pocit. Nevedl sice žádný oddíl, ale velmi povzbuzoval Duši ve vzpouře. Přišel o oko rukou jednoho z Hromových vojáků a jistě by ho byl sám kapitán zabil, kdyby rychle neustoupil. Ale ještě nikdy v životě jsem neviděl lorda Vůlizvolí tak vystrašeného. Nedokázal nic dělat tak, jak byl zvyklý. Navíc byl prý také zraněn na noze – někteří muži z princova vojska jej totiž viděli kulhat, když poté chodil po hradbách.

Nemohu vám vyčíslit ztráty, které město v bojích utrpělo, neboť zraněných, zmrzačených i zabitých bylo opravdu mnoho. Pohled na otřesené pozice u Ušní brány, téměř prolomenou Oční bránu a mnohé velitele zabitě sebral odvalu většině Diaboloňanů. Často umírali také po zásahu střelou některého z praků, které do města vrhaly kameny.

Z obyvatel Duše padl také jistý Žádné-dobro-nemiluji, což byl sice měšťan, ale také Diaboloňan každým coulem. Byl smrtelně zraněn, ale nezemřel okamžitě. Pan Marná-prodleva, který tehdy při pokusu získat Duši přišel s Diabolem mezi prvními, dostal bolestivý zásah do hlavy a říkalo se, že má snad prasklou lebku. Čeho jsem si všiml určitě, bylo, že už potom nikdy nebyl schopen Duši způsobit takovou škodu jako dříve. Také starý Předsudek a pan Cokoliv uprchli.

¹¹ 2 S 5:6

Když bylo po bitvě, princ přikázal, aby byla na pahorku Milostivém vyvěšena v dohledu hradeb jedna z bílých vlajek, aby městu ukázal, že má pro ubohou Duši milost.

Jakmile Diabolus zahlédl bílou vlajku a uvědomil si, že není vyvěšena kvůli němu, ale pro Duši, odhodlal se vyzkoušet další ze svých lumpáren. Napadlo ho, že zkusí, jestli by Immanuel nezrušil své obležení a neodešel, kdyby mu slíbil, že město zreformuje. Jednoho večera, hodnou chvíli poté, co zapadlo slunce, tedy sešel k bráně a chtěl mluvit s Immanuellem. Ten brzy přišel a Diabolus k němu začal hovořit:

„Svou bílou vlajkou dáváš najevo, že si přeješ mír a pokoj, a proto jsem tě chtěl seznámit s tím, že jsme připraveni tě přijmout za podmíněk, se kterými budeš moci souhlasit. Vím, že jsi oddaný svému otci a že se ti líbí svatost, ano, vždyť i důvod tvého boje proti Duši je, abys z ní udělal svůj svatý příbytek. Stáhni tedy své síly od města a já ti Duši poddám. Odložím všechny skutky nepřátelství vůči tobě a stanu se tvým náměstkem a tak, jako jsem byl dříve proti tobě, budu ti nyní v Duši sloužit. Nyní dovol, abych ti své úmysly představil podrobněji:

1. Přesvědčím Duši, aby tě přijala za svého pána. Jsem si jist, že to udělají tím spíše, když budou vědět, že se stanu tvým náměstkem.
2. Osvětlím jim, kde chybovali, a že jejich přestoupení jim překáží na cestě k životu.
3. Ukážu jim svaté zákony, kterým se musí přizpůsobit – dokonce i ty, které porušili.
4. Přinutím je ke změně chování podle tvého zákona.
5. Navíc, aby nic z toho neselhalo, já sám na své vlastní náklady v Duši zajistím a nadále budu podporovat nutné služby a vyučování.
6. Rok za rokem budeme od tebe na znamení poddanosti přijímat jakékoli břímě, které uznáš za vhodné a vložíš ho na nás.“

Immanuel mu odpověděl: „Jsi plný klamu a jak jsou tvé cesty proměnlivé! Jak často je kroutíš a pozměňuješ, jen abys mohl mít mou Duši navzdory tomu, že jsem ti prokázal, že jsem jejím právoplatným dědicem. Už jsi mi udělal mnoho návrhů a ten poslední není o nic lepší než ostatní. Nepodařilo se ti oklamat mne, když ses ukázal v černém, a tak ses náhle změnil v anděla světla, abys klamal, a tváříš se jako služebník spravedlnosti.¹²

Ale věz, Diabole, že nebudu brát ohled na cokoli, co můžeš navrhnout, protože neumíš nic jiného, než lhát. Nemáš ani svědomí odpovědné Bohu, ani lásku k Duši. Odkud tedy mohou tvé řeči pocházet než ze lži a podvodu? Ten, kdo navrhuje, co se mu líbí, a mezitím se snaží zničit toho, kdo mu věří, si zaslouhuje zavržení i se všemi svými řečmi. Pokud na jedinou spravedlnost tak zkrásněla ve tvých očích, jak to, že se na tebe dříve tak lepila každá nepravost?

Hovoříš o nápravě v Duši, dokonce tvrdíš, že se sám postavíš do jejího čela, uznám-li to za vhodné. Přitom moc dobře víš, že jakýkoli prospěch, kterého člověk může dosáhnout v rámci zákona, i dokonalá spravedlnost, nemůže stačit na to, aby odstranila kletbu nad Duší! Vždyť nikdo se nemůže budoucím dodržováním zákona zachránit od kletby, kterou nad ním vyslovil Bůh za to, že zákon již dříve porušil! A to vůbec nemluvím o tom, jaká to asi bude náprava, když se ďábel stane napravovatelem neřestí. Víš, že vše, cos mi říkal

¹² 2 Kor 11:14

k celé záležitosti, není nic jiného než záludnost a podvod, a takové jsou všechny tvé karty od první až do poslední. Mnozí tě snadno prohlédnou, když se jim ukážeš se svým kopytem, ale v bílém, v záři paprsků a v proměně za anděla světla tě poznají jen málokterí. Ale já ti nedovolím, abys takto sváděl mou Duši, Diabole, protože ji stále miluji.

Kromě toho, nepřišel jsem Duši uložit nějaké skutky, aby mohla žít – kdybych to udělal, byl bych jako ty – ale přišel jsem, aby skrze mne a skrze to, co mám a co pro Duši udělám, mohla být smířena s mým otcem, i když ho jejich hřích dráždil ke hněvu a i když skrze zákon nemohou obdržet milost.

Hovoříš o poddání tohoto města dobru, ačkoli to od tebe nikdo nežádá. Jsem vyslán svým otcem, abych je sám přijal do vlastnictví a vedl je zručností svých rukou do takové shody s ním, jaká bude před jeho zrakem žádoucí. Budu ji tedy držet sám a tebe odstraním a vyvrhnu ven. Uprostřed obyvatel Duše ustanovím své vlastní normy a budu jim vládnout podle nových zákonů, skrze novou správu, nové pohnutky a nové cesty. Ano, strhnu to město a vystavím je znovu a bude takové, jaké nikdy nebylo. A tehdy bude slávou celého vesmíru.“

Když to Diabolus uslyšel a pochopil, že byl ve svých podvodech odhalen, zůstal stát naprosto zmatený. Byl vržen do hlubokých vod beznaděje, ale v hloubi srdce mu zůstal nehynoucí pramen nepravosti, hněvu a nevraživosti vůči Šaddajovi a jeho synu i jejich milovanému městu, a tak se nakonec vzchopil, aby svedl proti princovi Immanuelovi další bitvu. Princ tedy musel podstoupit ještě další boje, než byla Duše konečně získána.

Vyjděte tedy na vrcholky, vy, kdo toužíte vidět vojenské manévry, a podívejte se, jak se zasazuje poslední úder – když se jeden snaží město udržet, zatímco druhý chce slavnou Duši učinit svou državou!

Diabolus se stáhl z hradeb ke svým silám, které mu zůstaly v srdci města. Immanuel se také vrátil do tábora a oba se svým způsobem připravili k bitvě. Diabolus byl naplněn zoufalstvím a obavami, že město neudrží, a tak se rozhodl aspoň uškodit princově vojsku a i samotnému městu natolik, nakolik jeho síly stačily. Běda, vždyť to nebylo štěstí bláznivého města, co Diabolus plánoval, ale jeho naprosté zničení a vyvrácení! Nyní to bylo konečně jasně vidět. Proto nařídil svým důstojníkům toto: když uvidí, že město neudrží, nechť způsobí tolik škody a neplechů, kolik zможou, a ať trhají na kusy muže, ženy i děti.¹³ „Neboť,“ řekl, „to místo raději zničíme a obrátíme je v ruiny, než abychom ho nechali Immanuelovi jako příbytek.“

Immanuel zase s vědomím, že nadcházející bitva jej učiní vládcem toho místa, vydal královské nařízení svým důstojníkům, vrchním velitelům i vojákům, aby s Diabolem a Diaboloňany jednali jako válečníci, ale aby se chovali laskavě, milosrdně a jemně k původním obyvatelům Duše. „Nejzkušenější muže postavte do bitvy proti Diabolovi a jeho stoupenkům,“ nařídil vznešený princ.

A tak nadešel onen den, rozkaz byl vydán a princovi věrní se statečně postavili do zbraně. Stejně jako předtím zaměřili své síly především proti Ušní a Oční bráně a s pokřikem „Duše je naše!“ zahájili útok na město. Diabolus se svou armádou vzdorovali útoku ze všech

¹³ Mk 9:26-27

sil a jeho nejvyšší velitelé a vrchní lordi po nějaký čas s princovým vojskem velmi úporně bojovali.

Ale po třech nebo čtyřech ostrých šarvátkách, které princ a jeho vznešení velitelé svedli, byla Ušní brána prolomena a závory a zámky, které ji držely zavřenou, se roztřístily na tisíce kousíčků. Princovy polnice zatroubily, velitelé pozvedli svůj hlas, město se otřásl a Diabolus se stáhl do svých držav. Když princovi vojáci bránu prolomili, přišel on sám a přímo v bráně se posadil na trůn. Na pahorku, který předtím navršili jeho muži, aby na něm umístili praky, vyvěsil svou standartu; a ten pahorek byl nazván Dobře-poslouchej. Zde princ zůstal, dokud nevešel do brány. Nařídil ale, aby proti městu dál používali zlaté praky, a to především proti hradu, neboť právě tam ukryl Diabolus.

Od Ušní brány vedla přímá cesta k domu bývalého pana zapisovatele, tedy toho, který jím byl, dokud Diabolus nezískal město, a kousek od jeho domu stál hrad, ze kterého si Diabolus na dlouhý čas udělal své doupě. Velitelé tedy rychle ulici vyčistili svými praky, aby byla cesta k srdci města volná. Pak princ přikázal kapitánu Hromovi, kapitánu Usvědčení a kapitánu Rozsudkovi, aby se rychlým pochodem vydali ke dveřím onoho starého pána. Velitelé velmi bojovným způsobem vstoupili do města a pochodující s vlajícími barvami přišli až k zapisovatelovu domu, který byl téměř tak opevněný jako hrad. Vzali s sebou také beranidla, aby je použili proti hradním branám.

Když přišli až k domu pana Svědomí, zabušili na dveře a dožadovali se vstupu. Starý pán neznal jejich záměry, a tak ponechal dveře zavřené. Když se Hrom dožadoval vstupu do domu a nikdo mu neodpověděl, ušetřil dveřím jeden úder beranidlem. Tu se starý pán roztřásl a jeho dům se rozechvěl a rozklepal. Sešel tedy neprodleně dolů k bráně a třesoucími rty se zeptal, kdo to za ním přichází.

Hrom odpověděl: „My jsme velitelé a vojevůdci velikého Šaddaje a požehnaného Immanuela, jeho syna, a chceme obsadit tvůj dům pro našeho vznešeného prince. K potvrzení svých slov znovu beranidlem otřáslí veřejemi, což starého pána rozechvělo ještě více, takže jim raději bránu hned otevřel. Pak královi vojáci, jmenovitě ti tři stateční velitelé, které jsem dříve zmínil, vešli dovnitř. Zapisovatelův dům byl pro Immanuelovy záměry jako stvořený nejen proto, že byl v blízkosti hradních bran, ale také proto, že byl rozlehlý a stál přímo proti hradu, tomu brlohu, ve kterém se skrýval Diabolus, a nyní se z něj bál vystrčit paty.

Co se týká pana zapisovatele, velitelé s ním jednali velmi odměřeně a vzhledem k tomu, že dosud neslyšel nic o Immanuelových záměrech, nevěděl, co si o tom má myslet, ani kam to povede. Ve městě se brzy rozkřiklo, jak byl zabrán zapisovatelův dům, jeho pokoje obsazeny a v jeho paláci vytvořen hlavní válečný stan. A nejen že se to rozkřiklo, ale lidé vzali tu zprávu tak vážně, že ji předávali všem svým přátelům. Však víte, že sněhová koule neztrácí kutálením nic ze svého objemu, a tak bylo za chvíli celé město přesvědčeno, že nemohou od prince očekávat nic než zkázu, a důvod těchto domněnek byl tento: zapisovatel se bál, zapisovatel se třásl, velitelé se k zapisovateli chovali podivně. Mnozí se přišli podívat blíž, ale když na vlastní oči uviděli velitele v paláci a beranidla, kterými se snažili prolomit hradní brány, zachvátil je strach, který je úplně ochromil. A jak jsem říkal, vlastník domu takové

myšlenky jen podporoval, neboť kdokoli k němu přišel nebo s ním hovořil, dozvěděl se, že Duši nečeká nic než smrt a zničení.

„Jistě chápete,“ říkal ten starý pán, „že jsme všichni zradili dříve odmítaného, ale nyní vítězného a slavného prince Immanuela. Nyní, jak jistě vidíte, nás nejen obléhá, ale vynutil si vstup do našich bran, navíc i Diabolus před ním prchá a jak jste už pochopili, ponechal si v mém domě posádku proti hradu, kde se Diabolus ukrývá. Pokud jde o mne, já jsem velmi zhřešil, a kdokoli je čistý, je na tom moc dobře. Ale říkám vám, já jsem velmi zhřešil tím, že jsem mlčel, když jsem měl mluvit, a převracel jsem právo, když jsem ho měl prosazovat. Ano, trochu jsem trpěl pod Diabolovou rukou, protože jsem občas stál na straně zákonů krále Šaddaje, ale běda, co budu dělat? Copak to bude stačit jako náhrada za vzpouru a zradu, kterých jsem se dopustil, když jsem bez protestů strpěl, aby byly v Duši spáchány takové zločiny? Třesu se, když i jen pomyslím na konec toho, co již tak strašlivě a hrozivě započalo!“

Zatímco byli stateční velitelé zaměstnáni v domě starého zapisovatele, kapitán Rozsudek byl v plné práci v jiných částech města – zabezpečoval zadní ulice a hradby. Honil zde také lorda Vůlizvolí a nenechal ho ani na chvíli vydechnout. Tak tvrdě ho pronásledoval, až ho oddělil od všech jeho mužů a přinutil ho strčit hlavu do díry. Také srazil k zemi tři z důstojníků lorda Vůlizvolí. Jeden z nich byl pan Předsudek, ten, jehož koruna se roztříštila při vzpouře. Tento muž byl dříve strážcem Ušní brány a teď padl rukou kapitána Rozsudka. Také tu byl jistý pan Zaostalý-ve-všem-kromě-zlého, další z důstojníků lorda Vůlizvolí a velitel nad dvěma děly, která dříve stávala na vrcholku Ušní brány. I jeho srazil kapitán Rozsudek na zem. Kromě těch dvou tu byl ještě třetí, jehož jméno znělo kapitán Zrádný. Byl to zlý muž, ale Vůlizvolí mu i přesto velmi důvěřoval, avšak i jeho sklátil kapitán Rozsudek k zemi spolu s ostatními. Také zabil mnoho z vojáků lorda Vůlizvolí, přemohl množství nebojácných a tvrdých mužů a zranil mnoho z těch, kdo horlivě sloužili Diabolovi. Všichni z nich však byli Diaboloňané – ani jeden člověk narozený v Duši k úhoně nepřišel.

I ostatní velitelé vykonali mocné válečné činy, například u Oční brány, kde vedl útok kapitán Naděje a kapitán Milosrdný. Kapitán Naděje zde vlastníma rukama zabil kapitána Slepého, strážce brány. Slepý byl velitelem nad tisíci muži, kteří bojovali drápy a které pronásledoval i kapitán Naděje. Mnohé zabil, ještě více jich zranil a ostatní donutil vyhledat úkryty v různých zákoutích.

Na této bráně bojoval také pan Marná-prodleva, o kterém jste slyšeli již dříve. Byl to starý muž a měl vous, který mu sahal až k opasku. Byl to on, kdo často sloužil Diabolovi jako řečník, čímž způsobil Duši mnoho zlého. I on padl rukou kapitána Naděje.

Co mám ještě dodávat? V těchto dnech leželi mrtví Diaboloňané na každém rohu, i když jich ještě v Duši zůstalo mnoho naživu.

Kapitola 8

Milost!

Po těchto událostech se sešel starý zapisovatel a lord Porozumění společně s několika dalšími představenými, kteří také stáli a padali společně se slavnou Duší. Po poradě se rozhodli sepsat žádost a poslat ji Immanuelovi, který tou dobou zasedal v městských branách. Bylo v ní napsáno, že oni, původní obyvatelé nyní tak žalostného města, vyznávají svá provinění a je jim líto, že urazili Jeho Výsost, a prosí jej, aby ušetřil jejich životy.

Princ jim ale nedal žádnou odpověď, což je ještě více znepokojilo. Mezitím velitelé sídlící v domě zapisovatele útočili beranidly proti hradním branám a snažili se je prolomit. Po určitém čase, úsilí a dřině se jim podařilo prorazit hradní bránu jménem Nevyvratitelná. Rozbili ji na kousíčky a zajistili si cestu přímo do nitra Diabolova útočiště. Okamžitě o tom poslali zprávu Immanuelovi, zasedajícímu v Ušní bráně, neboť věděli, že právě kvůli tomu tam ještě setrvává. Ó, kéž byste mohli slyšet, jak po této zprávě troubily v princově táboře polnice, vždyť se přiblížil konec války i vysvobození samotné Duše. Princ se tedy zvedl z místa, na kterém byl, vzal s sebou několik vybraných válečníků a pochodoval s nimi ulicemi Duše až k domu starého zapisovatele.

Princ byl oděný ve zlaté zbroji a při pochodu městem před ním nesli jeho prapor, ale jeho vzezření bylo velmi odměřené, takže lidé nemohli poznat, jestli se z jeho pohledu dá vyčíst láska, anebo nenávist. Když procházel ulicemi, všichni měšťané vycházeli ze dveří, aby se na něj podívali. Byli uneseni jeho osobou, žasli nad slávou, která ho obklopovala, ale divili se té odměřenosti v jeho chování, neboť až dosud k nim hovořil více činy a skutky než slovy nebo úsměvy. A jak už to v takových případech bývá, nebohá Duše si Immanuelovo jednání vykládala přesně opačně, právě tak, jako si Josefovi bratři špatně vykládali jeho jednání s nimi. „Vždyť kdyby nás Immanuel miloval,“ říkali si, „ukázal by nám to slovem nebo skutkem. Nic z toho však neudělal, a proto nás určitě nenávidí. A jestli nás Immanuel nenávidí, pak bude Duše zničena a zbude z ní jen hromada trosek.“ Velice dobře totiž věděli, že překročili zákony jeho otce a spojili se proti němu s jeho nepřitelem Diabolem. Byli si též jisti, že princ Immanuel o tom všem ví, vždyť byli přesvědčeni, že je to Anděl Boží, který

zná vše, co se pod nebem děje. A to je přivedlo k názoru, že jejich vyhlídky jsou prachmizerné a že ten dobrý muž z Duše učiní pustinu.

„A jaký čas je k tomu příhodnější než tento, kdy má Duši plně ve své ruce,“ uvažovali dále. A toho jsem si všiml především, že když měšťané uviděli prince procházet městem, bez ohledu na to, co si v nitru mysleli, skláněli hlavy, krčili a ohýbali se před ním a byli hotovi lízat prach u jeho nohou. Snad tisíckrát si přáli, aby se stal jejich princem a velitelem a oni se mohli uchýlit pod jeho ochranu. Jeden hovořil k druhému o půvabu jeho osoby a o preveliké slávě, kterou předstihl všechny velikány světa. Ale co naplat – jakmile měly myšlenky v jejich nebohých srdcích příležitost, šly z krajnosti do krajnosti, a jak tak utíkaly tam i zpět, Duše byla zmítána jako míč, který před sebou žene valící se tornádo¹.

Když princ přišel až k branám hradu, přikázal Diabolovi, aby se ukázal a vzdal se do jeho rukou. Ó, jak neochotně se k tomu ta stvůra měla! Jak se tomu vzpíral! Jak se scvrkával před očima a jak se krčil! Ale nakonec k princovi vyjít musel. Immanuel vydal příkaz a Diabola pevně sevřeli a spoutali řetězy, v nichž měl být uchován pro den soudu, který pro něj princ připravil. Diabolus však povstal s žádostí, aby ho Immanuel neposílal do propasti, ale nechal ho odejít z Duše pokojně.

Jakmile jej Immanuel spoutal řetězy, přivedl Diabola na tržiště a tam, před zraky Duše, z něj svlékl celou zbroj, kterou se dříve tak vychloubal. To byl jeden z vítězných skutků, které Immanuel vykonal nad nepřitelem, a po celou dobu, kdy tam obr stál odhalený, princovy polnice troubily, velitelé volali a vojáci jásali radostí. A Duši princ pozval, aby byla svědkem počátku Immanuelova vítězství nad tím, ve kterého tolik doufali a kým se tolik vychloubali ve dnech, kdy jim lichotil.

Poté, co obnažil Diabola před zraky Duše i svých velitelů, princ na dalším místě přikázal, aby byl obr připoután řetězy ke kolům jeho vozu. Pak ponechal některé ze svých vojáků, jmenovitě kapitána Hroma a kapitána Usvědčení, jako strážce hradních bran – měli zastavit každého Diabolova stoupence, kdyby se znovu snažil hrad dobýt. Princ sám se vydal na triumfální jízdu Duší, Ušní branou ven až na pláň, na níž stál jeho tábor.²

A nedokázali byste si představit – pokud jste u toho nebyli jako já – jaký jásot propukl v Immanuelově táboře, když viděli tyрана spoutaného rukou jejich vznešeného prince a přivázaného ke kolům jeho vozu! Tehdy zvolali: „Vyvedl zajaté na svobodu, odzbrojil každou mocnost a sílu, Diabolus je podřízen síle jeho meče, vydán v posměch!“ Jejich průvodci, kteří vyšli, aby se podívali na bitvu, také zvolali velikým hlasem a pěli tak nádherné písně, že i ti, kdo žili v nebeských výšinách, otevřeli svá okna, vystrčili hlavy a dívali se dolů, aby zjistili, jaký je zdroj té slávy.³

Když to mnozí z měšťanů viděli, připadali si jako mezi nebem a zemí. Pravda, nedokázali říct, jak to pro ně všechno skončí, ale vše, co zahlédli, bylo činěno tak vynikajícím způsobem, až se zdálo, že i na město padl odlesk princova úsměvu, takže oči měšťanů, jejich hlavy, srdce i mysli, byly uneseny, když sledovali princovo jednání.

¹ Iz 18:13, 23:18

² Ef 4

³ Lk 15:7-10

Jakmile statečný princ dokončil tuto část triumfu nad svým nepřítelem Diabolem, zanechal ho uprostřed opovržení a hanby a oznámil mu, že už nikdy nesmí Duši vlastnit. Diabolus od Immanuela a zprostředka jeho tábora odešel, aby zdědil pustá místa v solné zemi a hledal pokoj, ale žádný nenacházel.⁴

Kapitán Hrom a kapitán Usvědčení byli oba muži veliké váženosti. Jejich obličejové tváře jako tváře lvů⁵ a jejich slova jako burácení moře.⁶ Ti dva stále obývali dům pana Svědomí, o kterém jsem se již dříve zmínil. Když vznešený a mocný princ dokončil triumf nad Diabolem, měšťané měli více času, aby pozorovali jednání jeho ušlechtilých velitelů. Ti ale jednali tak, že každým svým skutkem způsobovali hrůzu a děs, a bezpochyby k tomu měli soukromé příkazy. Jejich cílem bylo držet město v neustálé bolesti srdce a tak způsobit, že budoucnost Duše bude po nějaký čas zahalena pochybnostmi. Měšťané v té době nevěděli, co je to pokoj, klid, upokojení nebo naděje.

Ani princ sám nepřebýval ve městě, ale ve svém královském pavilonu v táboře, uprostřed sil svého otce. V určený čas poslal zvláštní rozkazy kapitánu Hromovi, aby na hradní nádvoří svolal městské shromáždění. Tam pak před jejich zraky uvalil vazbu na lorda Porozumění, pana Svědomí a ještě toho výtečníka, lorda Vůlizvolí. Postavil k nim silnou stráž, dokud nebude známo, co s nimi princ dále zamýšlí. Tyto skutečnosti znamenaly nemalý přídavek ke strachu Duše, neboť v jejich myšlení se tím jen potvrdily dřívější obavy ze zkázy města. A tak se jejich srdce a mysli nyní nejvíce zaobíraly tím, jakou smrtí zemřou a jak dlouho budou umírat. Ano, obávali se, že je Immanuel všechny vykáže do propasti, do toho místa, kterého se Diabolus tak bál, neboť věděli, že by si to zasloužili. Také je trápilo, že by měli zemřít mečem před tváří města, v otevřené hanbě rukou tak dobrého a svatého prince. Město se také soužilo pro muže, kteří byli vzati do vazby, protože bývali jejich průvodci. Navíc všichni věřili, že když budou ti tři popraveni, jejich smrt bude jen začátkem konce. Nakonec lidé ve městě společně s uvězněnými sepsali žádost princovi a poslali mu ji po jistém panu Chcižít. Ten vyšel a dorazil až k princovu příbytku, kde jejich prosbu představil. Stálo v ní zhruba toto:

Veliký a nádherný princ, vítězi nad Diabolem a dobyvateli Duše!

My, bídní obyvatelé nejžalostnějšího společenství, pokorně prosíme, zda bychom nenašli přízeň ve tvých očích, aby sis nepřipomínal naše předchozí přestoupení ani provinění představených našeho města, ale ušetřil nás podle nesmírnosti své milosti, nenechal nás zemřít, ale žít před tvým zrakem. Toužíme se stát tvými služebníky a pokud bys to viděl za dobré, budeme dodávat na tvůj stůl vše, co budeš chtít. Amen.

Žadatel se sice dostal až před prince, ale ačkoli vzal Immanuel listinu do ruky, poslal ho zpět bez odpovědi. To Duši velice trápilo, ale přesto se rozhodli, že musí buď prosit dál, nebo zahynout – protože stejně nemohli dělat nic jiného – a tak se znovu dohodli, že pošlou novou žádost, podobnou té předchozí.

⁴Mt 12:43

⁵1 Pa 12:8

⁶Iz 5:29-30

Když ji však sestavili, vyvstala otázka, kdo by ji měl doručit. Nechtěli ji totiž znovu posílat po stejném poslu, neboť si mysleli, že se před princem možná choval nevhodně a že se princ kvůli tomu urazil, a tak zkoušeli přesvědčit kapitána Usvědčení, jestli by se na cestu nevydal on. Ten jim ale řekl, že by se před Immanuelem neodvážil zastávat se zrádců a že nebude před princem dělat obhájce rebelům. Ale přesto jim poradil: „Náš princ je dobrý,“ řekl. „Můžete se pokusit vyslat někoho z města, ale jen za předpokladu, že půjde s oprátkou na krku a nebude stát o nic jiného než o milost.“

Kvůli svým obavám měšťané s novou žádostí otáleli déle, než by bylo bývalo dobré. Nakonec, skleslí ve svých myslích, se rozhodli kvůli vzrůstajícímu nebezpečí poslat pana Probuzená-touha. Ten žil v Duši ve velmi nuzné chatrči a na sněm se dostavil na přání svých sousedů. Řekli mu, co se stalo a co zamýšlí a že by si přáli, aby šel k princovi on.

Pan Probuzená-touha jim na to řekl: „Proč bych se neměl pokusit udělat to nejlepší pro záchranu tak slavného města, jako je Duše, od zasloužené zkázy?“ Předali mu tedy žádost, řekli mu, jak ji musí přednést princovi a popřáli mu mnoho štěstí. On tedy přišel až k princovu pavilonu a prosil o slyšení u Jeho Výsosti. Slovo o tom donesli Immanuelovi a princ k tomu muži vyšel ven. Když pan Probuzená-touha uviděl prince, padl na tvář a volal: „Ó, kéž by Duše směla žít před tvou tváří!“ a s tím mu předal sepsaný list. Princ si ho přečetl, odvrátil na chvíli svou tvář a zaplakal. Pak se uklidnil, otočil se zpět k muži, který celou tu dobu ležel s pláčem u jeho nohou, a řekl mu: „Jdi zpět svou cestou a já zvážím tvá přání.“

Musí vám být jasné, že ti, kdo ho s takovými pocity viny a obavami z odmítnutí vyslali z Duše, museli se sevřeným srdcem každou chvíli vyhlížet, jak celá záležitost dopadne. A tak jakmile se posel vrátil, shlukli se kolem něj a ptali se ho, jak pořídil, co řekl Immanuel a co se s nimi stane. Ale on jim nic nepověděl, dokud nedošli k vězení, kde byli zavřeni lord starosta, lord Vůlizvolí a pan zapisovatel. Ó, jaký zástup se seběhl, aby slyšel, co má posel vyřídit! A když se ukázal u vězeňské brány, sám lord starosta zbledl jako stěna a zapisovatel se roztrásl, ale sebrali odvalu a zeptali se: „Dobrý pane, co ti řekl veliký princ?“

Pan Probuzená-touha odpověděl: „Když jsem přišel k pánovu pavilonu a prosil o slyšení a princ vyšel, padl jsem na zem u jeho nohou, neboť velikost jeho osoby a sláva jeho přítomnosti mi nedovolily stát pevně na nohách, a předal jsem mu naši žádost. Když ji přijímal, volal jsem: ‘Ó, kéž by Duše směla žít před tvou tváří!’ Princ se na ni chvíli díval, pak se otočil a řekl svému služebníku: ‘Jdi zpět svou cestou a já zvážím tvá přání.’“ Posel ještě dodal: „Ten princ, ke kterému jste mne poslali, je tak nádherný a slavný, že kdokoli jej uvidí, musí ho milovat i bát se ho, já sám nemohu jinak. Nevím ale, jak tohle všechno skončí.“

Při té odpovědi všichni, jak vězni, tak ti, kdo následovali posla, povstali a nikdo z nich nevěděl, jak si mají princova slova vyložit. Jakmile se dav u vězení rozptýlil, i samotní vězni se začali radit o Immanuelových slovech. Lord starosta řekl, že to nevypadá jako tvrdá odpověď. Vůlizvolí ale pravil, že určitě předznamenává nějaké zlo, a zapisovatel se obával, že je to předzvěst smrti. Lidé z davu, kteří stáli opodál, nemohli dost dobře slyšet, o čem se vězni domlouvají, a tak jeden z nich zachytil útržek jedné věty a další kousek druhé. Někteří se drželi toho, co říkal posel, a jiní zase názorů vězňů, a tak celé věci nikdo pořádně nero-

zuměl. Neuměli byste si představit, co všechno ti lidé způsobili a jaký zmatek nyní v Duši panoval.

Měšťané, kteří byli u předávání zprávy, se okamžitě rozlétli do celého města; jeden říkal to a druhý ono a oba byli přesvědčeni, že hovoří pravdu. Vždyť to přece slyšeli na vlastní uši! Nemohli být přece podvedeni! Jeden říkal: „Všechny nás zabijí,“ a druhý zase: „Budeme zachráněni!“ Třetí pravil, že prince Duše vůbec nezajímá, a čtvrtý, že vězni budou brzy popraveni. A jak jsem řekl, každý trval na tom, že jeho verze je ta správná a že všichni ostatní se mýlí.

A tak v Duši panoval zmatek nad zmatek a po chvíli už nikdo nevěděl, na co se může spolehnout. Vždyť když si někdo myslel jednu věc, uslyšel hned poté svého souseda hovořit sice o tom samém, ale s úplně opačným závěrem, přičemž oba trvali na tom, že říkají pravdu. Někteří zase usoudili, že princ chce město vybit mečem. A protože se stmívalo, nebohá Duše zůstala v tom smutném pomatení celou noc až do svítání.

Ale podle těch nejlepších informací, které jsem dokázal získat, pocházel všechn ten chaos ze zapisovatelových slov, když tvrdil, že podle jeho úsudku byla princova odpověď předzvěstí smrti. To v celém městě zapálilo požár hrůzy a děsu, neboť Duše v dřívějších dobách považovala pana zapisovatele za proroka a myslela si, že jeho výrok je roven dokonalé věštbě. Tak se Duše stala sama sobě postrachem.

Lidé nyní začali pociťovat, jaké jsou důsledky tvrdohlavé vzpoury a neoprávněného odporu proti jejich princovi. Říkám, že začali pociťovat tyto důsledky skrze vinu a strach, který pohltil všechny a zvláště ty, kdo stáli ve vedení města. Stručně řečeno, když se ta fáma po městě rozšířila a vězni se trochu zotavili, znovu se odhodlali ve svých srdcích a rozhodli se opět žádat prince o život. A tak sepsali v pořadí již třetí žádost:

Princi Immanuelovi Velikému, pánu všech světů a mistru milosti.

My, Tvé ubohé, ztroskotané, bídné a zmírající město Duše vyznáváme Vaší veliké a slavné Výsosti, že jsme zhřešili proti Tvému otci i proti Tobě a nejsme již hodni nazývat se Tvou Duši, ale spíše být uvrženi do propasti. Pokud nás zabiješ, zasloužíme si to. Pokud nás zatratíš až do propasti, nemůžeme říci, že bys byl nespravedlivý. Nemůžeme si stěžovat na cokoli, co uděláš, a jakkoli se k nám zachováš. Ale, ó, nechť vládne milost a ať je nad námi rozšířena! Ať se nás milost zmocní a osvobodí nás z našich přestoupení a my budeme zpívat o Tvém milosrdenství a soudu! Amen.

Když žádost sestavili, chtěli ji poslat k princovi jako prve, ale znovu vyvstala otázka, kdo ji má odnést. Někdo říkal: „Ať ji vezme ten, kdo šel poprvé,“ ale ostatní si mysleli, že by to nebylo vhodné, protože moc dobře nepořídil. Ve městě byl jeden starý muž, který se jmenoval Dobrý-skutek, člověk, který sice nosil toto jméno, ale neměl v sobě nic z jeho podstaty. Někteří pro něj chtěli poslat, ale zapisovatel byl rozhodně proti. „Když nyní prosíme o milost,“ říkal, „a pošleme svou žádost po muži s takovým jménem, bude to vypadat, jako kdybychom milost nepotřebovali. Máme snad udělat pana Dobrého-skutka našim poslem, když prosíme o milost?“

Kromě toho,“ pokračoval starý pán, „když se jej princ po přijetí naší žádosti zeptá: ‘Jak se jmenuješ?’ (a nemůžeme vědět, jestli to neudělá) a on odpoví: ‘Dobrý-skutek,’ co si myslíte, že na to Immanuel řekne? Neřekne snad: ‘Á! V Duši je stále naživu Dobrý-skutek? Pak ať vás Dobrý-skutek z vašich potíží vysvobodí.’ A pokud by to řekl, jsem si jist, že bychom byli ztraceni, protože ani tisíc Dobrých-skutků by nebylo s to Duši zachránit.“

Jakmile zapisovatel uvedl své důvody, proč by Dobrý-skutek neměl jít k Immanuelovi, začali proti tomu vystupovat i ostatní vězni a představení města. Tak byl Dobrý-skutek ponechán stranou a lidé se shodli, že znovu pošlou pana Probuzená-touha. Obrátili se tedy na něj s prosbou, aby se i nyní toho úkolu ujal, a on souhlasil. Byl však důrazně vyzván, aby si dával pozor a žádným slovem nebo činem prince neurazil, protože by tím mohl přivést Duši až na pokraj zkázy.

S vědomím, že jej čeká další návštěva u prince Immanuela, pan Probuzená-touha navrhl, aby s ním pustili pana Vlhké-oči, který byl jeho blízkým sousedem. Pan Vlhké-oči byl chudý člověk, muž poníženého ducha, a proto byl schopen v této záležitosti vhodně promluvit. Dovolili mu tedy, aby pana Probuzenou-touhu doprovázel. Pan Probuzená-touha si na krk vložil oprátku a pan Vlhké-oči šel s rukama sepnutýma. Tak šli, až dorazili k princovu pavilonu.

Vědomí toho, že jdou k princovi již potřetí, v nich vzbuzovalo obavy, zda se Immanuelovi svým chováním nezprotiví. Když nakonec vstoupili do princova pavilonu, nejprve se omluvili – jednak za sebe a jednak za to, že Immanuela tak často obtěžují. Pak pokračovali a vysvětlovali princovi, že dnes nepřišli proto, že by rádi obtěžovali nebo se rádi posloučali při mluvení, ale že to byla nutnost, jež je přivedla až k Jeho Výsosti. „Nemohli jsme odpočinout ve dne ani v noci pro naše přestoupení proti Šaddajovi a Immanuelovi, jeho synu,“ řekli mu.

Také žili v přesvědčení, že špatné chování pana Probuzená-touha při jeho poslední návštěvě mohlo nějak znechutit Jeho Výsost a tak způsobit, že se vrátil od milostivého prince bez odpovědi. Po omluvě za své chování padl pan Probuzená-touha tváří k zemi jako prve a s voláním: „Ó, kéž by Duše směla žít před tvou tváří!“ mu předal svou žádost. Když si ji princ přečetl, odešel zase na chvíli stranou. Poté, co se vrátil, přišel až k místu, kde žadatel ležel, a chtěl znát jeho jméno a míru váženosti, které se ve městě těší. Ptal se jej, jak to, že to byl právě on z celého zástupu v Duši, koho k němu poslali s takovým úkolem.

Ten muž princovi odpověděl: „Ó nechť se můj pán nehněvá, ale proč se ptá po jménu mrtvého psa, jako jsem já? Vůbec neber v úvahu a přejdi prosím, kdo jsem, neboť jak jistě velmi dobře víš, mezi mnou a tebou je nesmírný rozdíl. Proč mne měšťané poslali na tuto výpravu za mým pánem? To ví nejlépe oni sami, ale rozhodně to nemohlo být proto, že by si mysleli, že bych měl u svého pána nějakou přízeň. Co se mne týká, nemám lásku ani sám k sobě, kdo by mne tedy mohl milovat? Přesto bych chtěl žít a také si přeji, aby žili i mí spoluobčané. Protože jsme však já i oni vinni velkým přestoupením, poslali mne a já jsem přišel v jejich jménu, abych prosil svého pána o milost. Nechť se ti tedy zlíbí přiklonit se k milosti, ale neptej se prosím, kdo jsou tví služebníci.“

Princ se ale tázal dál: „A kdo je ten, který se stal tvým společníkem v tak závažné záležitosti?“ A tak pan Probuzená-touha pověděl Immanuelovi, že je to jeho chudý soused a jeden z nejbližších známých, a dodal, že se jmenuje, „pokud se to vaší nejskvělejší Výsosti zlíbí, pan Vlhké-oči z Duše. Vím, že mnozí toho jména jsou k ničemu, ale doufám, že jsem nijak neurazil svého pána, když jsem svého chudobného souseda přivedl s sebou.“

Pan Vlhké-oči ihned padl na tvář k zemi a omlouval se za to, že ke svému pánu společně se sousedem vůbec přišel: „Ó můj pane,“ začal, „kdo jsem, ani pořádně nevím, nevím ani, jestli je mé jméno předstírané nebo pravé, zvlášť když přemýšlím o tom, že mi prý dali tohle jméno, protože můj otec byl pan Pokání. Dobří lidé mají občas zlé děti a i upřímní mnohokrát zplodili pokrytce. Má matka mne také nazývala tímto jménem už od kolébky, ale jestli to bylo kvůli vlhkosti mé lebky nebo citlivosti srdce, to opravdu nevím. Vidím špínu ve svých vlastních slzách a nečistotu na dně svých modliteb. Ale prosím tě,“ a po celou tu dobu plakal, „nepřipomínej si naše nepravosti a neuraz se nad nevhodností svých služebníků. Ó pane, kéž bys milostivě prominul Duši její viny a tvá milost tak mohla být oslavena.“

Na jeho výzvu oba povstali a stáli před ním s mnohým třesením, zatímco k nim takto mluvil: „Duše se žalostně vzbouřila proti mému otci, zavrhla jej jako krále a vybrala si za svého velitele lháře, vraha a uprchlého otroka. Vždyť Diabolus se vzbouřil proti mému otci i mně, a to dokonce v našem paláci, na našem nejvyšším dvoře! Myslel si, že se stane princem a králem, ale když byl odhalen, zatčen, spoután v řetězech a pro svoji nepravost oddělen pro jámu i se svými společníky, nabídl se vám a vy jste ho přijali. Tak se stal vaším vzdorovládce a těšil se vaší úctě i oblibě.“

Tak to je a po dlouhou dobu to bylo pro mého otce velikou urážkou. Proto na vás také poslal to mocné vojsko, aby vás přinutilo k poslušnosti. Sami víte, jak jste si cenili rad těchto mužů a jejich velitelů a jakého se jim dostalo z vašich rukou přijetí. Vzbouřili jste se proti nim, zavřeli jste před nimi brány, vyzvali jste je k bitvě a válčili jste na Diabolově straně proti nim. Proto poslali k mému otci pro posily a tak jsem přišel se svými muži i já, abych si vás podrobil.

Ale jak jste jednali se služebníky, tak jste zacházeli i s jejich pánem. Povstali jste proti mně jako nepřátelé, zavřeli jste přede mnou své brány, ucpali jste si přede mnou uši a vzdorovali jste tak dlouho, jak jste mohli, ale nakonec jsem vás dobyl. Volali jste snad o milost, dokud jste měli naději, že byste proti mně mohli obstát? Ale nyní, když jsem obsadil město, teď voláte. Proč jste nevolali dříve, když byla vyvěšená bílá vlajka milosti, červená vlajka spravedlnosti a černá vlajka trestu, vyzývající vás k pokání? Teď, když jsem zajal vašeho Diabola, přicházíte ke mně pro laskavost, ale proč jste mi předtím nepomohli proti němu?

Přesto zvážím vaši žádost a odpovím vám tak, aby to bylo k mé slávě. Jděte, vyzvěte kapitána Hroma a kapitána Usvědčení, ať zítra ke mně do tábora přivedou vězně. Vyřídíte kapitánu Rozsudkovi a kapitánovi Trestu, aby zůstali v hradu a dbali na dodržování pořádku v Duši, dokud jim neřeknu více.“ A s tím se od nich princ odvrátil a vešel do svého královského pavilonu.

Když dostali od prince tuto odpověď, vrátili se oba dva jako předtím ke svým společníkům. Nedošli ale daleko a v jejich myslích se začaly množit myšlenky, že princ nejspíš nezamýšlí dát Duši milost. Než došli až k těm, kdo je poslali, obavy o osud Duše je už tak zaplavily, že nebyli téměř schopní cokoli říci.

Po chvíli přišli až k branám města, kde už je mnozí vyhlíželi, a hned se ptali, jakou nesou odpověď. Kdekdo volal na posly: „Nějaké novinky od prince? Co Immanuel říkal?“ Ale oni jim odvětili, že jako předtím musí nejprve do vězení a zde předat zprávu. A tak, následováním zástupem, došli až k vězení.

U vězeňských bran pak hovořili nejprve o úvodní části Immanuelovy řeči, tedy o tom, jak uvažoval o jejich neloajlnosti k jeho otci a k sobě, a také o tom, jak si vybrali Diabola, bojovali za něj, poslouchali ho a nechali si od něj vládnout, opovrhující přitom královými muži. Když to vězni slyšeli, zběleli jako stěna. Poslové však pokračovali a řekli: „Princ ale potom slíbil, že naši žádost zvaží a dá nám takovou odpověď, jaká bude k jeho slávě.“ Když pan Vlhké-oči vyřkl tato slova, hlasitě si povzdechl. Na to byli všichni srazeni do hlubin smutku a nikdo nevěděl, co má říct. Také se jich zmocnil strach a zdálo se, že smrt si už na některé brousí svou kosu.

Ve společnosti byl ale jeden pozoruhodně duchaplný člověk, bohatý statkář, který se jmenoval pan Vsetečný. Tento muž se zeptal poslů, jestli jim už vyřídili všechno, co Immanuel říkal. A oni odpověděli: „Po pravdě? Ne.“ Vsetečný podotkl: „Myslel jsem si to. Co vám tedy ještě pověděl?“ Oni se na chvíli odmlčeli, ale nakonec to ze sebe vysoukali: „Princ nás vyzval, abychom oznámili kapitánu Hromovi a kapitánu Usvědčení, ať k němu zítra přivedou vězně. Dále princ vydává příkaz, aby kapitán Rozsudek a kapitán Trest dávali pozor na hrad a město, dokud od něj nedostanou nové rozkazy.“ Také vypověděli, že když jim princ toto vše přikázal, okamžitě se k nim otočil zády a vešel do svého královského pavilonu.

Ó, jak jejich návrat a zvláště poslední zpráva, že vězni budou muset vyjít k princovi do tábora, roztránila kosti měšťanů na kousíčky! Kvůli těm zvěstem všichni jednohlasně tak žalostným způsobem lkali a úpěli, že to bylo slyšet až k nebesům. Poté se každý z nich připravil na smrt. „Ach, právě toho jsem se bál,“ vzdychal pan Svědomí, neboť usoudil, že zítra při západu slunce budou všichni sprovozeni ze světa. Celé město nepočítalo s ničím jiným, než že zítra na ně na všechny čeká ten stejný hořký kalich. Duše strávila tu noc truchlením, v pytlovině a popelu.

Když přišel čas, aby sestoupili k princovi, oblékli se i vězni do smutečního roucha a na krk si uvázali oprátky. Celé město se ukázalo na hradbách, všichni oděni do smutečního šatu doufající, že princ bude snad při tom pohledu pohnut lítostí. Ale jak se najednou všichni ti lopotící se lidé v Duši (marné myšlenky) stále znepokojovali! Běhali sem a tam ulicemi města ve skupinách, volali jeden tak a druhý onak, až bylo město téměř naprosto zmatené.

Pak nadešel čas, kdy vězni museli sestoupit do tábora a ukázat se před princem. Šli takto: Kapitán Hněv se strážil před nimi, kapitán Usvědčení za nimi a vězni spoutaní v řetězech

šli uprostřed. Ano, bylo to tak, jak říkám: Před a za vězni na praporech stráží vlály barvy, ale vězni kráčeli s duchem nesmírně skleslým.

Scházeli dolů ve smutečných šatech, s oprátkami na krku, bili se v hrud' a neodvážili se ani pozvednout oči k nebi. Tak vyšli z bran Duše a přišli až do středu princova vojska a při pohledu na slávu jeho vojů se jejich utrpení ještě znásobilo. Nemohli to už ani unést, a tak sténali: „Ó nešťastní lidé! Ó nebozí lidé v Duši!“ A jejich řetězy, které křik doprovázely svými smutnými notami, dělaly hluk ještě žalostnějším.

Když přišli až ke dveřím princova pavilonu, padli na tom místě k zemi. Jeden strážný vešel a oznámil svému pánu, že vězni už jsou zde. Princ usedl na trůn a dal pro ně poslat. Sotva se objevili ve dveřích, už se hrůzou třásli jako osiky a hanbou si před ním zakrývali tvář. Když se přiblížili k jeho trůnu, znovu před ním padli na tvář. Princ nařídil kapitánu Hromovi: „Řekni jim, ať se postaví.“

Postavili se tedy před ním s velikým třesením a on jim řekl: „Jste ti muži, kteří dříve sloužili Šaddajovi?“

Odvětili mu: „Ano, pane, ano.“

Pak se princ tázal dále: „Jste ti lidé, kteří dovolili, aby byli zkaženi a poskvrněni tím odsouzením obrem Diabolem?“

A oni odpověděli: „Nejen že jsme to strpěli, pane. Sami jsme si to vybrali.“

Princ se ptal dále: „Spokojili byste se s tím, že byste otročili pod jeho krutovládou do konce svého žití?“

Na to vězni odpověděli: „Ano, pane, ano, protože jeho cesty se líbily našemu tělu a lepší stav se nám stal cizím.“

„A když jsem přitáhl k Duši,“ pokračoval princ, „přáli jste si z celého srdce, abych nad vámi nezmátl?“

„Ano, pane, ano,“ odpověděli.

Pak řekl princ: „A jaké potrestání si myslíte, že si z mé ruky pro své nesmírné hříchy zasloužíte?“

A oni odpověděli: „Jak smrt, tak propast, pane. Nezasloužíme si nic lepšího.“

Zeptal se jich znovu, jestli mohou říci, proč by na nich neměl být vykonán rozsudek, který přiznali, že jim po právu náleží.

Na to řekli: „Nemůžeme říct vůbec nic, pane. Ty jsi spravedlivý a my jsme zhřešili.“

Princ se zeptal: „A co mají znamenat ty oprátky na vašem krku?“

Vězni odpověděli: „Tyto oprátky (hříchy), nás váží k místu našeho odsouzení, pokud se ti ovšem nezlíbí dát nám milost.“

Znovu se zeptal, jestli všichni lidé v Duši mohou vyznat totéž, co oni, a oni odpověděli: „Všichni místní občané (schopnosti duše) to vyznat mohou, ale o Diaboloňanech (zkažení a žádosti), kteří přišli do města, když se jej tyran zmocnil, nemůžeme říct vůbec nic.“

Poté princ přikázal, aby byl zavolán herold a aby v celém Immanuelově táboře vyhlásil za zvuku polnice toto: že princ, Šaddajův syn, ve jménu svého otce a pro jeho slávu, dobyl nad Duší dokonalé vítězství, a vyzval vězně, aby jej následovali a řekli k tomu své „Amen“.

To udělali, jak přikázal. A brzy se na všech výšinách a pahorcích rozezněla hudba. Velitelé v táboře volali a vojáci zpívali vítězné písně svému princovi, prapory vlály ve větru a všude byla všeobecná radost – chyběla jen v srdcích lidí v Duši.

Pak dal princ zavolat pro vězně, aby k němu přišli a znovu se před něj postavili. Přišli tedy a stále se třáslí. Řekl jim: „Hříchy, přestoupení a nepravosti, kterých jste se s celým městem vůči mému otci a mně dopustili, mám moc a příkaz Duši odpustit, a tak vám také odpouštím.“ Když to řekl, dal jim svitek opatřený sedmi pečetěmi, který znamenal všeobecnou milost pro všechny lidi v Duši, a přikázal lordu starostovi, lordu Vůlizvolí a panu zapisovateli, aby ji zítra při východu slunce vyhlásili ve městě. Navíc princ svlékl z vězňů jejich smuteční roucha a dal jim místo popela na hlavu čelenku, olej veselí místo truchlení, závoj chvály místo ducha beznaděje.⁷

Pak věnoval každému z těch tří zlaté šperky a drahé kameny, sňal z nich oprátky, kolem krku jim pověsil zlaté řetězy a do uší vetkal náušnice. Když vězni slyšeli milostivá slova prince Immanuela a viděli vše, co pro ně dělal, téměř omdlévali, protože milost i prominutí bylo tak náhlé, slavné a veliké, že ho nemohli přestát bez chvění. Ano, lord Vůlizvolí dokonce omdlel, ale princ jej zachytil, položil pod něj své věčné paže, objal ho a políbil a vyzval jej, aby byl dobré mysli, protože vše se stane podle Immanuelova slova. Také políbil a objal i oba dva společníky lorda Vůlizvolí, usmál se na ně a řekl jim: „Přijměte to vše jako znamení mé lásky, přízně a účasti s vámi. Vyzývám vás, pane zapisovateli, abyste vyhlásili v Duši vše, co jste viděli a slyšeli.“

Poté jim před jejich zrakem rozlámali pouta na kousičky a rozprášili je do vzduchu. Jejich kroky se prodloužily. Znovu padli na zem k princovým nohám, políbili je, pokryli je svými slzami a hlaholili mocným a silným hlasem: „Požehnána buď Hospodinova sláva vycházející z tohoto místa!“⁸ Pak byli vyzváni, aby povstali, odešli do města a vypověděli Duši, co princ učinil. Přikázal také, aby před nimi šel někdo s píšťalou a bubínkem a svou hrou je provázel po celou cestu do Duše. Tak poznali, co vůbec nehledali, a dostali do vlastnictví, o čem ani nesnili.

Princ si také nechal zavolat šlechtěného kapitána Víru a přikázal mu, aby před vznešenými muži Duše pochodoval s několika svými důstojníky a vlajíci prapory do města. Vyzval jej také, aby zatímco bude zapisovatel předčítat všeobecnou milost pro Duši, napochodoval s vlajíci prapory a svými deseti tisíci muži k Oční bráně, pokračoval ulicemi města až do jeho středu a k hradním branám a zabral hrad pro svého pána. Přikázal navíc, aby od kapitána Rozsudka a kapitána Trestu převzal pevnost a poslal ty dva spěšně k princovi do tábora. Tak bylo město vysvobozeno také ze strachu z prvních čtyř velitelů a jejich mužů.

⁷ Iz 61:3

⁸ Ez 3:12

Kapitola 9

Radost pod sluncem odpuštění

Vyprávěl jsem vám o tom, jak vznešený princ Immanuel zacházel s vězni a jak se zajatci chovali před jeho tváří a také jak je nakonec poslal do jejich domovů za zvuku píšťaly a bubínku. A určitě si musíte říkat, že myslí všech ostatních, kteří po celou tu dobu ve městě čekali na rozsudek smrti, jistě zaplavoval smutek a představy, jež drásaly jejich nitro. Měšťané ani na okamžik nedokázali zaplašit obavy a vítr s nimi smýkal ve veliké nejistotě, ano, jejich srdce se chvěla jako váhy rozkolísané úderem dlaně.

Ale jak tak stáli na hradbách Duše a vyhlíželi ven, povšimli si náhle nějakých lidí, jak kráčí směrem k městu. „Kdo to může být? Kdo to jen může být?“ lámali si hlavu, až nakonec zjistili, že to jsou dřívější vězni! Dokážete si vůbec představit, jaký úžas zachvátil jejich srdce, zvláště když zpozorovali, s jakými dary a ctí zajatce poslali domů?

Vždyť do tábora scházeli v černém, ale zpět se vraceli v bílém; sešli s oprátkou na krku a hle, vraceli se ověšeni zlatými řetězy; sešli s nohama v okovech, ale vraceli se volným krokem; sešli dolů s vyhlídkou na smrt, ale vraceli se s jistotou života; sešli se srdcem obtěžkaným starostmi, ale zpět se navraceli za zvuku píšťaly a bubínku. Jakmile došli až k Oční bráně, zajásalo nebohé a třesoucí se město Duše tak hlasitě, že velitelé princova vojska křepčili radostí.

Běda jim, nebohým duším! Kdo by měl právo je za to kárat, když se jejich mrtví přátelé vrátili k životu? Vždyť když viděli představené Duše zářit v takové nádheře, bylo to pro ně, jako kdyby někdo vstal z mrtvých. Neočekávali už nic jiného než sekeru a špalek a hle, radost a plesání, útěcha a potěšení a tak nádherné melodie, že by snad i nemocného vyhnaly z postele.

Když došli až k městu, pozdravili jedni druhé hlasitým: „Vítejte! Vítejte! Požehnaný je ten, který vás ušetřil.“¹ Pak dodali: „Vidíme, že pro vás vše dobře dopadlo, ale jak tomu bude s městem?“ „Povede se Duši dobře?“ ptali se. Na to jim zapisovatel a lord starosta odpověděli: „Neseme dobré zvěsti, skvělé zprávy o požehnání a o převeliké radosti pro nebohou Duši!“ Tehdy měšťané znovu zajásali tak, že se to rozléhalo celou zemí.

¹Iz 33:24

Poté se lidé vyptávali na podrobnosti – jak probíhalo jednání v táboře a co princ Immanuel vzkazuje celému městu. Vypověděli jim tedy vše, co se tam událo, a jak s nimi princ jednal a celá Duše žasla nad moudrostí a milosrdenstvím prince Immanuela. Pak jim řekli, co z jeho rukou přijali pro celé město, což zapisovatel vyjádřil těmito nemnoha slovy: „Odpuštění, odpuštění, odpuštění pro Duši!“ a dodal, že se lidé o tom všem dozví více zítra. Pak přikázal, aby se zítřejšího dne celá Duše shromáždila na tržišti, kde bude veřejně přečtena všeobecná milost.

A kdo by si byl pomyslel, jaký rozdíl a jakou proměnu tahle poznámka způsobí ve vzrušení Duše! Ani jeden člověk v Duši nemohl té noci spát radostí, každý dům byl naplněn jásotem, hrála v něm hudba, zpívalo se a lidé byli rozjaření. Celá Duše si vyprávěla o své radosti a měla na rtech jedinou píseň: „Ó, ještě více za úsvitu, více dobrého nás čeká za úsvitu!“ „Kdo by si ještě včera pomyslel,“ říkalo se, „že dnešní den skončí tak skvěle? A když jsme viděli naše vězně sestupovat dolů v okovech, kdo doufal, že se vrátí se zlatými řetězy? Ano, když kráčeli k soudní síni, odsoudili sami sebe, ale ústy soudce byli osvobozeni. Ne proto, že by snad byli nevinní, ale jen z princovy milosti, z milosti prince, který je poslal zpět za zvuku píšťaly a bubínku. Je snad takové chování mezi knížaty běžné? Prokazují snad takovou laskavost zrádcům? Ne! To je vlastní jen Šaddajovi a Immanuelovi, jeho synu.“

Pak přispěchalo jitro a lord starosta, lord Vůlizvolí a pan zapisovatel se odebrali na tržiště. V čas, který princ určil, předstoupili před čekající zástup lidu. Přišli v tom oděvu a slávě, do které je princ oblékl včerejšího dne, a celá ulice byla ozářena jejich nádherou. Starosta, zapisovatel a lord Vůlizvolí se přesunuli k Ústní bráně, která byla na dolním konci tržiště, neboť to bylo odpradávná místo, odkud se vyhlašovaly věci veřejné. A lidé nesmírně dychtili dozvědět se vše o celé záležitosti.

Jakmile se všichni shromáždili, pan zapisovatel povstal a pokynul rukou, aby se lid ztišil. Pak začal zvučným hlasem předčítat princovu milost. Ale když došel až ke slovům: „Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, který odpouští vinu, přestoupení a hřích“² a „všecko bude lidem odpuštěno, hříchy i všechna možná rouhání,“³ nemohli se měšťané udržet a křepčili radostí. Měli byste totiž vědět, že pod těmito slovy bylo uvedeno jméno každého člověka v Duši a i pečeť na milosti byla překrásná.

Když zapisovatel dočetl milost až do konce, vyběhli lidé na městské hradby a křepčili a tančili tam radostí. Sedmkrát se poklonili až k zemi směrem k Immanuelovu pavilonu, jásali radostí a volali: „Ať je Immanuel živ navěky!“ Pak byl mladým mužům v Duši vydán příkaz, aby rozezvučeli zvony. A tak zvony zvonily, lidé zpívali a hudba hrála v každém domě v Duši.

Jakmile princ poslal ty tři vězně domů do Duše s radostí a za zvuku píšťaly a bubínku, přikázal svým velitelům, polním důstojníkům a vojákům v celém vojsku, aby se připravili ke službě během zítřejšího rána, kdy bude zapisovatel Duši předčítat. Dalšího rána, když zapisovatel dočetl princovu milost, rozezněly se v táboře všechny polnice a na pahorku Mi-

² Ex 34:6

³ Mk 3:28

lostivém a na pahorku Spravedlnosti zavlály prapory a barvy – polovina na jednom a polovina na druhém. Princ také nařídil, aby se všichni velitelé ukázali v plné zbroji a aby jejich vojáci křičeli radostí. Ani kapitán Víra nezůstal zticha, i když zrovna onoho dne strážil pevnost, ale pozdravil Duši i tábor z vrcholu hradní věže zvukem polnice.

Popsal jsem vám tedy, jakým způsobem a jakými cestami Immanuel vysvobodil Duši zpod mocné ruky tyрана Diabola.

Když princ zakončil všechny radostné ceremonie, přikázal svým velitelům a vojákům, aby ukázali Duši něco ze svého válečného umění. Velitelé se hned dali do díla. Bylo až s podivem, s jakou hbitostí, mrštností, obratností a chrabrostí se svého úkolu zhostili! Pochodovali tam i zpět, otáčeli se doprava i doleva, rozdělovali se a dělili, zavírali formaci, obklopovali předvoj i zadní voj svým pravým a levým křídlem a předvedli ještě nejméně dalších dvacet kousků, až úplně okouzlili srdce těch, kteří z Duše tu podívanou sledovali. Musím ještě dodat, že jejich zacházení se zbraněmi bylo pro mne i celou Duši doslova úchvatné na pohled.

Jakmile přehlídka skončila, celé město vyšlo jako jeden muž k princi do tábora, aby mu poděkovali a vzdali mu chválu za jeho přehojnou přízeň. Předložili před něj též svoje prosby, aby se nad nimi smiloval, vešel do Duše i se svými muži a zde přebýval navěky. To vše učinili tím nejpokornějším způsobem a poklonili se před ním sedmkrát až k zemi. On jim odvětil: „Pokoj vám.“ A tak město přišlo blíže, položili dlaň na jeho zlaté žezlo a prohlásili: „Ó, kéž by princ Immanuel přebýval i se svými veliteli a válečníky v Duši navěky a kéž by v ní byla uložena i jejich beranidla a praky – ke službě princi a pro posílení a pomoc Duši. Vždyť máme dost místa pro tebe i pro tvé muže,“ řekli. „Máme místo i pro tvé zbraně i prostor, ze kterého můžeme udělat skladiště pro tvé vozy. Učiň tak, Immanueli, a budeš králem a velitelem Duše navěky. Ano, vládni nám podle svého přání a ustanov si pod sebou guvernéry a knížata ze svých velitelů a válečníků. My se staneme tvými služebníky a budeme se řídit podle tvých zákonů.“

Měšťané z Duše úpěnlivě prosili Jeho Výsost, aby to zvážil, neboť si byli vědomi nebezpečí, které jim hrozí. Jak sami říkali: „Když se teď, po vší té milosti, kterou jsi vylil na své nebohé město, stáhneš i se svými veliteli pryč, Duše jistě zahyne. Ano, požehnaný Immanueli, pokud od nás odejdeš nyní, kdy jsi pro nás učinil tolik dobrého a prokázal nám takové milosrdenství, naše radost jako by nikdy nebyla a naši nepřátelé na nás přitáhnou podruhé a budou ještě zuřivější. Proto tě prosíme, ó žádosti našich očí a sílo a živote našeho ubohého města, přijmi tento návrh, který nyní svému pánu předkládáme, a přijď, přebývej uprostřed nás a nech nás stát se tvým lidem. Kromě toho, pane, nevíme, kolik Diaboloňanů může ještě číhat v Duši, a ti nás určitě zradí Diabolovi, jakmile nás opustíš. A kdo ví, jaké záměry, spiknutí a lsti se již zrodily v jejich myslích! Nechceme znovu padnout do Diabolových strašlivých rukou. Proto tě prosíme, abys přijal náš palác za svůj příbytek a nejlepší domy ve městě vyhradil pro své vojáky a jejich výzbroj.“

Princ jim odvětil: „Když vejdu do vašeho města, strpíte, abych nadále podle svého uvážení stíhal mé i vaše nepřátele? Pomůžete mi v takovém počínání?“

Oni odpověděli: „Nedokážeme říci, jak se zachováme. Nikdy jsme si nemysleli, že zradíme Šaddaje tak, jak jsme to udělali. Co máme říct svému pánu? Ať nevkládá do svých svatých žádnou důvěru, ale ať princ sám přebývá v našem hradě a učiní si z města svůj příbytek. Nechť nad námi ustanoví své vznešené velitele a válečníky. Ano, ať nás získá svou láskou a přemůže svou milostí, a pak jistě bude s námi a bude nám pomáhat jako toho rána, kdy nám byla přečtena milost. A my se přizpůsobíme svému pánu a jeho cestám a budeme stát i padat s jeho slovem.

Ještě jednu větu a tví služebníci skončí a nebudou v tomto už více obtěžovat svého pána. Neznáme přece hloubku moudrosti našeho prince. Kdo z těch, kterým vládne rozum, by si pomyslel, že tak příjemné věci, jaké nyní zakoušíme, mohou vzejít z hořkých zkoušek, kterými jsme byli ještě nedávno sužováni? Ale, pane, ať jde tvé světlo před námi a tvá láska za námi, ano, vezmi nás za ruku a veď nás svými radami! Nechť při nás zůstává vědomí, že všechny věci napomáhají tvým služebníkům k dobrému. Vejdi prosím nyní do Duše a učiň, jak se ti zlíbí. Nebo jinak, pane, vejdi do své Duše, učiň, co se ti zlíbí, a tak nás ochraň od hříchu a připrav ke službě pro Jeho Výsost.“

Princ Duši řekl: „Jděte a navraťte se v pokoji do svých domovů. V tomto ochotně vyhovím vašim žádostem. Strhnu svůj královský pavilon, zítra stáhnu své vojsko k Oční bráně a vpochodujeme do města. Převezmu do vlastnictví hrad v Duši a ustanovím nad vámi své vojáky. Ano, učiním s Duší takové věci, že jim nebude podobných v žádném národě, zemi nebo království pod nebesy.“

Muži Duše radostně zajásali, navrátili se v pokoji do svých domovů a vyprávěli svým bližním a přátelům o všem dobrém, co Immanuel Duši přislíbil. „A zítra vpochoduje do města,“ říkali, „a udělá si v něm i se svými věrnými příbytek.“

Obyvatelé Duše vyšli spěšně na louky a do zelených hájů sbírat ratolesti a květiny, které chtěli klást na ulici pod nohy svého prince, Šaddajova syna. Nadělali také věnce a kytice, aby ukázali, jak rádi Immanuela přivítají v Duši. Ano, byli tak šťastní, že dokonce květinami pokryli ulice od Oční brány až k hradním branám, místu, kde měl Immanuel přebývat. Připravili také pro jeho příchod tu nejlepší hudbu, jaká se dala v Duši sehnat, aby ji mohli hrát před jeho tváří, až bude vcházet do svého paláce.

V určený čas princ přitáhl k Duši, brány se před ním otevřely a představení a starší Duše se s ním setkali, aby jej tisícerým vítáním uvedli do města. Pak Immanuel povstal a vešel do Duše i se všemi svými služebníky. Starší města před ním tančili po celé cestě až k hradním branám. Průvod vypadal takto: Princ byl oděn do zlaté zbroje, v rukou svíral opratě svého královského vozu a polnice kolem něj troubily, prapory vlály, jeho deset tisíc stálo u jeho nohou a starší Duše před ním tančili. A hradby toho slavného města se rozezněly ozvěnou mnoha kročejů jeho obyvatel, když vyšli, aby se podívali na příchod pozhnaného prince a jeho královského vojska. Také okna, balkóny, terasy i střechy domů byly plné lidí všeho druhu, kteří pozorovali, jak je jejich město naplňováno vším dobrým.

Když princ došel až k zapisovatelovu domu, dal poslat pro kapitána Víru, aby zjistil, zda už je hrad v Duši připraven přijmout jeho královskou přítomnost. Přípravy byly totiž po-

nechány na kapitánovi. Jakmile přišla zpráva, že hrad je přichystán,⁴ sestoupil kapitán Víra na princův příkaz i se svými muži dolů, aby uvedl prince do hradu.⁵ Té noci princ se všemi veliteli a válečníky nocoval k veliké radosti Duše uvnitř hradu.

Další starostí měšťanů bylo, jak u sebe ubytovat velitele a vojáky princova vojska. Měli byste však vědět, že se nestarali o to, jak se jich zbavit, ale jak jich ve svém domě ubytovat co nejvíce. Každý člověk v Duši si totiž nyní cenil Immanuela i jeho mužů natolik, že je nic nerozesmutnilo více, než že nemohou do svého domu přijmout celé princovo vojsko. Ano, považovali za čest, když na ně mohli třeba i jenom počkat, a když si některý z nich něco přál, udělali všechno proto, aby mu přání splnili.

Nakonec vše dopadlo takto:

1. Kapitán Nevinný se zabydlel u pana Rozumu.
2. Kapitán Trpělivý se ubytoval u pana Mysli – ten byl dříve, v pozdějších dobách vzpoury, úředníkem lorda Vůlizvolí.
3. Kapitán Milosrdný se nastěhoval do domu pana Vášně.
4. Kapitán Naděje přebýval u lorda starosty.
5. Co se týká zapisovatelova domu, který stál poblíž pevnosti, na zapisovatelovo přání i na princův rozkaz se u něj ubytovali i se svými muži kapitán Hrom a kapitán Usvědčení. Zapisovatel měl totiž od prince příkaz, aby v případě potřeby varoval Duši, a tak byl za přítomnost velitelů více než vděčný.
6. Co se týká kapitána Rozsudka a kapitána Trestu, lord Vůlizvolí je vzal i s jejich muži k sobě. Měl totiž i pod princovou vládou nadále spravovat Duši pro její dobro, tak jako jí dříve, pod tyranem Diabolem, vládl k její škodě a újmě.⁶
7. Po celém zbytku města byli ubytováni Immanuelovi vojáci, přičemž kapitán Víra a jeho muži přebývali stále v hradu. Tak našla v Duši příbytek celá princova armáda.

Představení a starší města byli nyní přesvědčeni, že se prince Immanuela snad nikdy dost nenabaží. Jeho osoba, skutky, slova i vystupování vůči nim bylo tak milé, tak odzbrojující a přívětivé. Proto jej žádali, aby občas vyšel navštívit ulice, domy a lidi v Duši, i když už nyní přebývá v její pevnosti a oni si přejí, aby to tak zůstalo navěky. „Panovníku,“ říkali mu, „tvá přítomnost, tvůj pohled, úsměv a slova jsou životem a silou Duše.“ Kromě toho ho prosili, aby k němu měli neustálý přístup bez těžkostí nebo vyrušování. On pak kvůli nim nařídil, aby brány hradu zůstaly stále otevřené a lidé tak mohli vidět způsoby jeho jednání, opevnění toho místa a princův královský příbytek. Když princ hovořil, všichni přestávali mluvit a naslouchali, a když vycházel a vcházel, bylo jejich potěšením jej na jeho cestách napodobovat.

Po čase uspořádal Immanuel v Duši hostinu. V den jejího konání se všichni měšťané sešli na nádvoří princova sídla, aby se banketu zúčastnili. A on je pohostil všemi druhy cizozemských pokrmů, takových, jaké nevyrostly na polích Duše ani v celém království Vesmíru. Byly to lahůdky, které pocházely ze dvora jeho otce. Princovi služebníci jim předkládali

⁴Sk 15:9

⁵Ef 3:17

⁶Ř 6:19, Ef 3:17

chod za chodem a vybízeli je, aby jedli, co hrdlo ráčí. Ale vždy, když před ně položili nový chod, šeptali si měšťané mezi sebou: „Co je to?“⁷ protože nevěděli, jak to nazvat.

Pili vodu, která byla proměněna ve víno, a rozjařili se. U stolů po celou dobu hrála hudba a lidé se sytili pokrmem andělů a medem, který prýštil ze skály. A tak Duše jedla pokrmy, které byly vlastní královu dvoru, a najedla se do sytosti.⁸ Málem bych zapomněl, že při stolech hráli hudebníci a ani oni nebyli místní, ale byli to znalci písní, které se zpívaly na Šaddajově dvoře.

Když bylo po hostině, Immanuel Duši seznámil s několika zvláštními hádankami. Byla v nich skryta tajemství, která objevil Tajemník jeho otce či dokonce moudrý Šaddaj sám. Takové se nedají nalézt v žádném království pod sluncem. Ve všech vystupoval jak král Šaddaj, tak i jeho syn, a týkaly se jejich díla v Duši i válek, které o ni vedli. Immanuel jim některá z oněch tajemství vyjevil a jak jen je to osvítilo! Prohlédli a uviděli, co nikdy předtím nepoznali, ba ani nepomysleli, že by se takové vzácnosti mohly skrývat v několika obyčejných slovech. Už víte, koho se hádanky týkaly, a když byly vyřešeny, lidé sami poznali, že je v nich pravda. Dohromady pak tvořily jakýsi druh obrazu samotného Immanuela. Když se totiž lidé dívali na mozaiku, kterou hádanky vytvářely, a posléze pohlédli do tváře svého prince, viděli mezi nimi zřejmě takovou podobnost, že Duše nemohla jinak, než vydat toto svědectví: „To je ten Beránek, to je ta Oběť, to je ta Skála, to jsou ty Dveře a toto je ta Cesta,“ a ještě další a další věci.

S tímto drahocenným pokladem v srdci pak byla Duše propuštěna. Dokážete si představit, jak tím byli lidé uneseni? Ó, radost je zaplavila a úžas je neopouštěl, když uviděli a porozuměli, když přemítali nad tím vším, co se dozvěděli, o tajemstvích, jež jim Immanuel otevřel. Ani když vešli do nejzazšího pokojíku a zavřeli za sebou dveře, nemohli jinak, než zpívat o svém princovi a velebit všechny jeho skutky. Měšťané byli princem tak uchváteni, že o něm zpívali dokonce i ve spánku!

Princ nezapomněl na svůj úmysl znovu vybudovat město a učinit ho ještě krásnějším, než bylo kdy předtím. Také usiloval město, které z celého srdce miloval, vystavět a zabezpečit, takže učinil řadu opatření proti domácím povstáním i vpádům ze zahraničí. Především byly na jeho příkaz ve městě rozmístěny veliké praky, které s sebou princovo vojsko přitáhlo od dvora jeho otce. Pár se jich ocitlo na hradním cimbuří a další na věžích, z nichž některé byly nově vystavěné – Immanuel je vybuďoval po svém příchodu do Duše. Přibyl zde také stroj vynalezený samotným Immanuelem, který z hradu vrhal kameny ven z Ústní brány. Této zbrani nešlo odolat, nikdy se neminula cíle a dosahovala skvělých výsledků. Pro případ války ji svěřili do rukou kapitána Víry.

Jakmile ukončili tyto práce, dal si Immanuel zavolat lorda Vůlizvolí a ustanovil jej správcem všech bran, zdí a věží v Duši. Princ mu také svěřil domobranu a rozkázal mu, aby se vši silou snažil potlačit jakákoli povstání a nepokoje, ke kterým by mohlo v Duši dojít a která by se bouřila proti králi a narušovala klid a mír města. Pověřil ho také, aby neprodleně zadržel

⁷ Ex 16:15

⁸ Ž 78:24-25

a uvalil vazbu na každého Diaboloňana, který bude nalezen, jak se skrývá v městských zákoutích, aby s ním mohlo být naloženo dle práva.

Pak si dal princ zavolat lorda Porozumění, bývalého starostu, kterého Diabolus po dobytí Duše odstranil z jeho místa, a znovu jej ustanovil, aby po celý zbytek života vykonával svůj někdejší úřad. Vybidl ho, aby principi vystavěl v blízkosti Oční brány palác, který by sloužil i jako obranná věž. Vyzval ho také, aby si četl ve Zjevení tajemství po všechny dny svého života, aby věděl, jak se má ve svém postavení správně chovat.

Pan Poznání byl ustanoven zapisovatelem, ne snad proto, že by Immanuel pohrdal starým panem Svědomí, který byl zapisovatelem předtím, ale proto, že měl ve své mysli pro pana Svědomí jiný úkol, o kterém se měl starý pán více dozvědět později. Pak přikázal, aby byl stržen Diabolův obraz a aby byl úplně zničen, roztlučen na prach a rozprášen za hradbami. Místo Diabola měl být pak u městských hradeb znovu vystavěn obraz Šaddaje, jeho otce, spolu s jeho vlastním. A měl být vyryt ještě lépe než dříve, protože princ sám i jeho otec přišli do Duše s větší milostí a milosrdenstvím než kdy předtím.⁹ A krom toho nechal princ na průčelí města vyrýt své jméno do nejlepšího zlata a tak vzdal Duši čest.

⁹ Zj 22:4

Kapitola 10

Soud s Diaboloňany

Po dokončení těchto prací Immanuel nařídil, aby byli zatčeni tři nejvýznamnější Diaboloňané, jmenovitě dva poslední starostové, pan Nevěřící a pan Žádost, a bývalý zapisovatel, pan Dobro-zapomeň. Kromě nich vzal nyní chrabřý a vskutku vznešený lord Vůlizvolí do vazby ještě i další z těch, které Diabolus ustanovil v Duši staršími a úředníky. Mezi nimi byl například starší Ateista, starší Tvrdsrdce a starší Klamný-pokoj, dále úředníci pan Bezpravdy, pan Bezcitný, pan Nadutý a další. Všichni byli uvrženi do nejhlubších kobek. Jejich žalářník se jmenoval pan Věrný; byl to jeden z mužů, které si s sebou Immanuel přivedl od dvora svého otce, když táhl do války s Diabolem.

Poté vydal princ rozkaz, aby byly zbourány a zcela srovnány se zemí všechny tři pevnosti, které Diaboloňané na příkaz Diabola v Duši postavili. O těchto pevnostech i jejich velitelích jsem vám před časem také vyprávěl. To si ale zabralo nějaký čas – jednak kvůli tomu, že pevnosti byly nesmírně rozlehlé, ale především proto, že všechny kameny, dřevo, železo i ostatní odpad bylo třeba vynést z ven z města.

Když to bylo hotovo, přikázal princ, aby lord starosta a starší Duše svolali soudní dvůr kvůli procesu s Diaboloňany, které držel ve vazbě žalářník, pan Věrný. Když byla sestavena porota a přiblížil se čas procesu, vzkázali panu Věrnému, aby vězně přivedl před soud. Spoutali je a svázali dohromady, jak se to v oněch dnech v Duši dělalo. Pak je přivedli před lorda starostu, zapisovatele a ostatní vážené muže Duše. Také byla shromážděna porota a svědci vzati do přísahy.

Mezi porotci byli pan Přesvědčený, pan Věrnésrdce, pan Čestný, pan Zlonesnáší, pan Bohumilý, pan Pravduvidí, pan Nebeskámysl, pan Zdrženlivý, pan Vděčný, pan Dobrédílo, pan Horlivý a pan Pokorný. Za svědky soud povolal pana Vševím, pana Pravduříkám, pana Lžinerad a společně s nimi i lorda Vůlizvolí pro případ, že by jeho svědectví bylo potřeba.

Vězni byli přivedeni před soud a pan Dobrodělá (právě on byl totiž městským úředníkem) přikázal: „Žalářníku, postavte Ateistu před soudnou stolicí.“ Úředník ho vyzval: „Ateisto, zvedněte pravou ruku. Jste obviněn z toho, že jste opovážlivě a neuváženě učil, že není Boha a náboženství není třeba brát vážně. Těchto provinění jste se dopustil proti

našemu králi, jeho cti a slávě a ohrozil jste tak pokoj i bezpečí našeho města. Co nám na to odpovíte, jste vinen nebo ne?“

ATEISTA: „Nevinen.“

VYVOLÁVAČ: „Zavolejte pana Vševím, pana Pravduříkám a pana Lžinerad k soudnímu dvoru.“ Povolali tedy ony tři svědky a ti obratem přišli.

ÚŘEDNÍK: Úředník se jich zeptal: „Vy jste královi svědkové. Podívejte se tedy na vězně u soudu, znáte ho?“

VŠEVÍM: Pan Vševím mu odpověděl: „Ano, můj pane, známe ho, jmenuje se Ateista a již po léta znamená pro Duši totéž, co morová rána.“

ÚŘEDNÍK: „Jste si jist, že ho znáte?“

VŠEVÍM: „Jistěže ho znám! Můj pane, příliš často jsem byl v jeho společnosti, než abych ho teď nepoznal. Je to Diaboloňan a syn Diaboloňana, znal jsem i jeho dědečka a otce.“

ÚŘEDNÍK: „Dobře řečeno. Tento muž zde stojí obviněn pod jménem Ateista a je obžalován z toho, že učil a tvrdil, že není Boha a náboženství není třeba brát vážně. Co na to říkáte, královi svědkové? Je vinen, nebo ne?“

VŠEVÍM: „Můj pane, jednou jsme spolu stáli v Ničemné uličce a on hbitě probíral všechny možné názory. Nu a tam jsem ho zaslechl, jak říká, že pokud jde o něj, tak nevěří, že by byl nějaký Bůh. ‘Ale mohu nějakého vyznávat,’ dodával,‘ a také se chovat nábožně, pokud si to žádá moje společnost či nějaké jiné okolnosti.’“

ÚŘEDNÍK: „Jste si jistý, že jste ho slyšel tvrdit přesně tohle?“

VŠEVÍM: „Na svou přísahu prohlašuji, že jsem ho slyšel právě takto hovořit.“

Na to se úředník obrátil k dalšímu svědkovi: „Pane Pravduříkám, co vy povíte královým soudcům o tomto vězni?“

PRAVDUŘÍKÁM: „Můj pane, dříve jsem býval jeho stálým společníkem, z čehož se nyní upřímně kaji, a často jsem ho slyšel tvrdit, že věří, že není ani Bůh, ani andělé nebo duchové. Musím říct, že se mi z toho vždy udělalo špatně od žaludku.“

ÚŘEDNÍK: „Kde jste ho slyšel tak mluvit?“

PRAVDUŘÍKÁM: „Ve Zlolajné ulici a na Rouhačově a také na mnoha místech okolo.“

ÚŘEDNÍK: „Víte toho o něm více?“

PRAVDUŘÍKÁM: „Vím, že je to Diaboloňan a syn Diaboloňana a že zapírá Boha, je to jistě ohavný člověk. Pamatuji se, že jeho otec se jmenoval Nikdydobrý a měl i jiné děti než Ateistu. To je vše, co mohu říci.“

ÚŘEDNÍK: „Pane Lžinerad, podívejte se na vězně u soudu, znáte ho?“

LŽINERAD: „Můj Pane, tento Ateista je jeden z nejhorších bídáků, na které jsem v životě narazil a měl s nimi co do činění. Slyšel jsem ho říkat, že není žádný Bůh, a také, že nebude žádný nadcházející věk, není žádný hřích ani trest za něj. Navíc jsem na vlastní uši slyšel, jak tvrdí, že zajít si do nevěstince je právě tak dobré, jako jít si poslechnout kázání.“

ÚŘEDNÍK: Kde jste ho slyšel říkat takové věci?“

LŽINERAD: „Na Opilcově náměstí na konci Lotrovy ulice, v domě, kde bydlí pan Bezbožný.“

ÚŘEDNÍK: „Žalářníku, postavte ho stranou a přiveďte k soudu pana Žádost.“

ÚŘEDNÍK: „Pane, jste obviněn pod jménem Žádost, jako vetřelec v Duši, neboť jste zrádně a ďábelsky učil – a to jak slovem, tak skutkem – že pro člověka je správné a přínosné dát prostor tělesným žádostem. Také jste se zapřísahal, cituji: ‘Jako že se Žádost jmenuji, nikdy jsem si neodepřel žádné z hříšných potěšení.’ Co na to řeknete, jste vinen tímto přestoupením, nebo ne?“

ŽÁDOST: Pan Žádost odpověděl: „Můj pane, pocházím z dobrého rodu a rád jsem si užíval potěšení a zábavy. Nejsem zvyklý na to, že bych měl být urážen pro své činy! Jen jsem následoval svoji vůli, jako by to byl zákon. A zdá se mi podivné, že bych měl být dnešního dne volán k zodpovědnosti za to, co jsme nejen já, ale i ostatní lidé – ať už otevřeně nebo ve skrytu – milovali a schvalovali.“

ÚŘEDNÍK: „Pane, nezajímáme se o vaši velkolepost, i když čím vyšší postavení máte, tím lepším člověkem byste měl být, ale jde nám o obvinění proti vám. Co odpovíte, jste vinen, nebo ne?“

ŽÁDOST: „Nevinen.“

ÚŘEDNÍK: „Pane vyvolávači, zavolejte prosím svědky, aby vystoupili a podali důkazy.“

VYVOLÁVAČ: „Pánové, jste královi svědkové, vystupte tedy a vydejte pro svého krále a pána svědectví proti tomuto vězni.“

ÚŘEDNÍK: „Pojďte, pane Vševím, pohleďte na tohoto muže u soudu, znáte ho?“

VŠEVÍM: „Ano, můj pane, znám ho.“

ÚŘEDNÍK: „Jak se jmenuje?“

VŠEVÍM: „Jmenuje se Žádost, je to syn jistého Ohavného a jeho matka, jedna z dcer paní Chlípnosti, ho zplodila v Tělesné ulici. Znal jsem celou jejich rodinu.“

ÚŘEDNÍK: „Dobře řečeno. Slyšel jste obvinění. Co k němu povíte, je vinen těmi věcmi, ze kterých je obžalován, nebo ne?“

VŠEVÍM: „Můj pane, jak řekl, býval skutečně velkým mužem, i podle rodokmenu je větším v nepravostech než tisíce jiných.“

ÚŘEDNÍK: „Víte něco o jeho jednotlivých skutcích a zvláště ve vztahu k jeho obvinění?“

VŠEVÍM: „Vím, že často kleje, lže a porušuje den odpočinku. Také vím, že je to smilník a nečistá osoba a je vinen přemírou špatných skutků. Podle mého poznání je to velmi mrzký člověk.“

ÚŘEDNÍK: „A kde páchal svou nepravost, dělal to v soukromých prostorách, nebo otevřeně a nestydatě?“

VŠEVÍM: „Po celém městě, můj pane.“

ÚŘEDNÍK: „Vystupte, pane Pravduříkám, máte ve prospěch svého pána a krále co říci proti tomuto souzenému vězni?“

PRAVDUŘÍKÁM: „Můj pane, vše, co řekl první svědek, je pravda a je toho ještě mnohem víc.“

ÚŘEDNÍK: „Pane Žádosti, slyšíte, co říká tento pán?“

ŽÁDOST: „Vždy jsem měl za to, že nejšťastnější život má takový člověk, který si neodpírá nic, čeho se mu na světě zachce. V tom jsem se nikdy nezklamal a žil jsem tak po všechny své dny. A nebyl jsem tak neotesaný, abych si to nechal pro sebe, když jsem v tom našel takové potěšení.“

SOUDCE: Tu se do celé věci vložil soudce: „Slyšeli jsme z jeho vlastních úst dost, aby to stačilo na jeho odsouzení. Žaláříku, postavte ho stranou a přiveďte k soudu pana Nevěřícího.“

ÚŘEDNÍK: „Pane, jste obžalován pod jménem Nevěřící, jako vetřelec v Duši. Viníme vás z toho, že jste se zločinně a ze zlého úmyslu postavil proti velitelům samotného krále Šaddaje, když přitáhli a žádali o otevření městských bran. Dále jste vyzýval město ke vzpouře proti jménu, vojsku a záměrům krále a právě tak jako váš kníže Diabolus jste povzbuzoval město, aby se postavilo proti královým silám a odporovalo jim. To vše jste navíc spáchal, když jste byl představeným města. Co odpovíte na tato obvinění? Jste vinen, nebo ne?“

NEVĚŘÍCÍ: Nevěřící odpověděl: „Neznám žádného Šaddaje. Z celého srdce miluji svého starého knížete a mám za to, že je mou povinností zůstat mu věrný. Také se vynasnažím udělat, co bude v mé moci, abych povzbudil ducha lidí v Duši k odporu proti neznámým lidem a cizincům a nabádal občany Duše, aby jim až do krajnosti vzdorovali a bojovali proti nim. Tak budu jednat i nadále a rozhodně nehodlám ze strachu změnit své stanovisko, třebaže máte v tuto chvíli návrh.“

SOUDCE: Když to soudce uslyšel, pravil: „Jak vidíte, tento člověk je nenapravitelný. Chce si udržet své nepravosti nebojácnými slovy a svou vzpurnost nestoudnou sebedůvěrou. Žaláříku, postavte ho stranou a přiveďte na jeho místo pana Dobro-zapomeň.“

ÚŘEDNÍK: „Pane, jste obviněn pod jménem Dobro-zapomeň, jako vetřelec v Duši. Viníme vás z toho, že jste v dobách, kdy byly záležitosti Duše ve vašich rukou, naprosto zapomněl na to, že jí máte sloužit k jejímu dobru, a místo toho jste se s tyranem Diabolem spolčil proti králi Šaddajovi, jeho velitelům a celému jeho zástupu. Tím jste znectil Šaddaje, porušil jeho zákon a málem jste přinesl slavnému městu Duši zkázu. Co odpovíte na tuto obžalobu? Jste vinen, nebo nevinen?“

DOBRO-ZAPOMEŇ: Pan Dobro-zapomeň odpověděl: „Pánové a v tomto čase i mí soudci, co se týká obvinění, pro která před vámi stojím, připisujte prosím mou zapo-

mnětlivost mému věku, a ne svéhlavosti, bláznivosti mého mozku, a ne nedbalosti mysli. Vaše milosrdenství by mne tak jistě mohlo zprostit velikého trestu, i kdybych byl skutečně vinen spácháním něčeho zlého.“

SOUDECE: Soudce namítl: „Dobro-zapomeň, Dobro-zapomeň, vaše zapomínání na dobro nebylo jen kvůli slabosti, ale účelné, vždyť jste ve své mysli nesnesl ctnostné věci. Co bylo špatné, to jste dokázal zachovat, ale o dobrém jste vůbec nechtěl a ani nemohl přemýšlet. Váš věk i předstíranou bláznivost tedy používáte jen abyste oslepil soudní dvůr a jako plášť, abyste přikryl své darebáctví. Ale poslechněme si svědky, zdalipak mají co vypovědět proti tomuto souzenému vězňovi – je vinen, nebo ne?“

LŽINERAD: „Můj pane, slyšel jsem tohoto Dobro-zapomeň říkat, že rozhodně nevydrží přemýšlet o zbožnosti, dokonce ani čtvrt hodiny.“

ÚŘEDNÍK: „A kde jste ho slyšel takto mluvit?“

LŽINERAD: „V Podlé ulici, v domě poblíž návěští Svědomí cejchovaného rozpáleným železem.“

ÚŘEDNÍK: „Pane Vševím, co můžete pro svého krále vypovědět proti tomuto vězňovi?“

VŠEVÍM: „Můj pane, tohoto muže dobře znám, je to Diaboloňan a syn Diaboloňana. Jeho otec se jmenoval Marnivý a co se jeho týká, často jsem ho slyšel tvrdit, že myšlenky na zbožnost jsou tou nejobtížnější věcí na světě.“

ÚŘEDNÍK: „A kde jste ho slyšel říkat tato slova?“

VŠEVÍM: „V Tělesné uličce, přímo naproti kostelu.“

ÚŘEDNÍK: Nato se Úředník obrátil k dalšímu svědkovi: „Vystupte, pane Pravduříkám, a podejte nám své důkazy ve věci, pro kterou tento vězeň stojí obviněn před vznešeným soudem.“

PRAVDUŘÍKÁM: „Můj pane, slyšel jsem ho často říkat, že raději přemýšlí o nejohavnějších věcech, než aby věnoval byť i jen myšlenku tomu, co je obsaženo ve Svatých Písmech.“

ÚŘEDNÍK: „Kde jste ho slyšel říkat taková mrzká slova?“

PRAVDUŘÍKÁM: „Kde? Na mnoha místech, zvláště v Odporné ulici, v domě jistého Nestydatého, a v Nečisté uličce, u znamení Zavržení, hned vedle Svahu do jámy.“

SOUDECE: „Pánové, slyšeli jste obvinění, obhajobu i výpověď svědků. Žalářníku, postavte před soud pana Tvrdé srdce.“

ÚŘEDNÍK: „Pane, jste obviněn pod jménem Tvrdé srdce, jako vetřelec v Duši. Viníme vás z toho, že jste v každý čas zlomyslně sváděl město k zatvrzelosti a neoblomnosti. Také jste je chránil před lítostí a smutkem nad jeho zlými činy po celou dobu odpadnutí a vzpoury proti požehnanému králi Šaddajovi. Co řeknete na tato obvinění? Jste vinen, nebo nevinen?“

TVRDÉSRDCE: „Můj pane, nikdy ve svém životě jsem nepoznal lítost, jsem úplně necitelný. Nemám péči o žádného člověka ani nemohu být dotčen lidským žalem.“

Žádný náрек si nevynutí vstup do mého srdce a nestarám se, komu uškodím a komu udělám co zlého, vždyť když ostatní naříkají, pro mne je to hudba.“

SOUDCE: „Všichni vidíte, že tento muž je pravý Diaboloňan a že usvědčil sám sebe. Žalárníku, postavte ho stranou a přiveďte před soud pana Klamný-pokoj.“

ÚŘEDNÍK: „Pane, jste obviněn pod jménem Klamný-pokoj, jako vetřelec v Duši. Viníme vás z toho, že jste město zlomyslně a ďábelsky udržoval ve falešném, nepodloženém a zrádném pokoji a zavrženíhodném ubezpečení, že mu nic nehrozí. To vše jste dělal i v době, kdy město odpadlo od svého krále a ve své vzpouře proti němu se spojilo se samotným peklem. Tak jste nemalým dílem přispěl ke zneuctění krále, překračování jeho zákona a velmi jste Duši uškodil. Co na to odpovíte? Jste vinen, nebo ne?“

KLAMNÝ-POKOJ: Pan Klamný-pokoj odpověděl: „Pánové a vy, kdo jste nyní mými soudci, uznávám, že mé jméno je Pokoj, ale rozhodně popírám, že se jmenuji Klamný-pokoj. Pokud se vám zlíbí poslat pro někoho, kdo mne zná od útlého mládí, ať už pro porodní bábu, která pomáhala mé matce, nebo pro kmotry, které byly u mého křtu, některá z nich, nebo dokonce všechny, vám potvrdí, že mé jméno není Klamný-pokoj, ale Pokoj. Nemohu se tedy hájit proti vašemu nařčení, protože zřejmě došlo k záměně osob.“

A jaké je mé skutečné jméno, takový jsem i já. Byl jsem vždy mužem, který miloval klidný život, a co jsem miloval sám, to jsem přál i ostatním. Když jsem tedy viděl, jak někteří z mých sousedů den za dnem pracují s neklidnou myslí, snažil jsem se jim pomoci, jak jsem uměl. Jistě najdete mnohé, kdo by vám mohli vyprávět o mé dobré povaze a o skutcích, které jsem pro ně vykonal, jako například:

1. Když město začalo odpadat od Šaddajových cest, někteří měšťané se znepokojovali kvůli tomu, co udělali. Vždy mne trápí, když vidím někoho, jak se znepokojuje, a tak jsem se jim ze všech sil snažil opět přinést klid.

2. Když byly v módě cesty Sodomy a starého světa a stalo se něco, co by obtěžovalo ty, kdo chodili podle způsobů onoho času, usiloval jsem o to, aby se znovu utišili a mohli po svých cestách chodit bez obtěžování.

3. A když se schylovalo k válce mezi Šaddajem a Diabolem, tak kdykoli jsem viděl někoho z Duše, jak se obává zkázy města, snažil jsem se jej nějakou cestou, způsobem, sdílenou myšlenkou či jinak přivést zpět ke klidu a pokoji. Vždy jsem byl mužem ctnostné povahy, jak by dozajista měl být ten, kdo působí pokoj. Pokud je ale záslužné působit pokoj – a mnozí svědčí, že je – pak by vám, kdo jste si v Duši vybudovali dobré jméno právem a spravedlností, mělo být jasné, že takový člověk si nezaslouží tak nelidské zacházení, ale naopak svobodu a také právo odplatit těm, kdo jej obvinili.“

ÚŘEDNÍK: „Vyvolávači, vydejte prohlášení.“

VYVOLÁVAČ: „Jistě. Protože vězeň popřel, že je tím člověkem, jehož jméno je uvedeno na obžalobě, soud požaduje, aby kdokoli, kdo na tomto místě může podat soudu informace o původním a pravém jménu vězně, vystoupil a vydal svědectví, neboť obžalovaný trvá na své nevině.“

Vystoupili dva muži a žádali, aby směli před soudnou stolicí vypovědět, co o vězni ví. Jeden se jmenoval Pravduhledám a druhý Zapravduručím. Soud se tedy ptal oněch mužů, zdalipak vědí něco o vězni a co o něm mohou vypovědět. Sám se totiž pokládá za spravedlivého.

PRAVDUHLEDÁM: Pan Pravduhledám začal: „Můj pane, já...“

SOUDCE: „Zadržte. Vezměte ho pod přísahu.“ Pravduhledám tedy nejprve složil slib a až poté pokračoval.

PRAVDUHLEDÁM: „Můj pane, znám a znal jsem tohoto člověka již od dětství a mohu dosvědčit, že se opravdu jmenuje Klamný-pokoj. Zním i jeho otce, jmenoval se pan Lichotník a jeho matka se za svobodna jmenovala paní Konejšivá. Když se vzali, nezůstali dlouho bezdětní a svého prvního potomka nazvali Klamný-pokoj. I když jsem byl o něco starší, občas jsme si spolu hráli, a když ho jeho matka volala od hraní domů, říkávala: ‘Klamný-pokoji, Klamný-pokoji, pojd’ rychle domů, nebo si pro tebe dojdu.’

Ano, znal jsem ho už jako kojence, a třebaže jsem byl sám ještě malý, přesto si pamatuji, že když s ním jeho matka sedávala u dveří nebo ho chovala v náručí, šeptala mu nejméně dvacetkrát: ‘Můj malý Klamný-pokoji, můj krásný Klamný-pokoji,’ a ‘ty můj rošťáku Klamný-pokoji,’ a znovu ‘můj maličký ptáčku Klamný-pokoji, tolik tě miluji!’ I drbny ví, že je to tak, třebaže má tu drzost, aby to zapíral veřejně a před soudem.

ZAPRAVDURUČÍM: Pak zavolali pana Zapravduručím, aby i on řekl, co o vězni ví. I jeho vzali pod přísahu. Poté pan Zapravduručím vypověděl: „Můj pane, vše, co řekl předchozí svědek, je pravda, opravdu se jmenuje Klamný-pokoj a je to syn pana Lichotníka a paní Konejšivé. V dřívějších dobách jsem ho dokonce viděl, jak se hněvá, když ho někdo nazval jinak než Klamný-pokoj. Tvrdil, že každý takový ho uráží a dává mu hanlivé přezdívky. Jenže to byly časy, kdy byl Klamný-pokoj v Duši váženým mužem a kdy v ní byli vítáni i všichni Diaboloňané.“

SOUDCE: „Pánové, slyšeli jste, co tito dva muži vypověděli o vězni před soudnou stolicí. Pane Klamný-pokoji, přestože jste zapřel, že by to bylo vaše pravé jméno, tito čestní lidé svědčí, že jím skutečně je. K vaší námitce, že se vás obžaloba netýká, podotýkám, že nejste obžalován proto, že byste byl mužem pokoje, nebo jako ten, kdo působí pokoj mezi svými sousedy. Jste obžalován proto, že jste Duši zlovolně a ďábelsky udržoval v klamném, lživém a zavrženíhodném pokoji, který je v protikladu k Šaddajovým zákonům. To vše jste dělal v době, kdy se vzbouřila proti svému králi, a riskoval jste tak, že toto bídné město bude zničeno.“

no. Vaše námitka se týkala pouze jména, které jste zapřel. Jak ale vidíte, máme svědky, kteří dosvědčili, že jste vskutku oním mužem.

Co se týká pokoje, kterým se tolik chlubíte, že jste jej vytvářel mezi svými sousedy, vezte, že pokoj, který není doprovázen pravdou a svatostí, je založen na lži a je jak zrádný, tak zavrženíhodný. To jsou slova samotného Šaddaje. Vaše námitka vás tedy neosvobodila od obžaloby, která je proti vám vznesena, ale spíše vám jen přitížila. Ale abyste věděl, že jednáme spravedlivě, nechť před soud přijdou svědkové, kteří budou svědčit o vašich činech, a uvidíme, co mohou pro svého pána a krále vypovědět proti vězni před soudnou stolicí.“

ÚŘEDNÍK: „Pane Vševím, co můžete pro svého pána a krále vypovědět proti tomuto vězni?“

VŠEVÍM: „Můj pane, podle toho, co vím, se tento člověk po dlouhou dobu zabýval tím, že udržoval Duši v hříšném klidu uprostřed její neslušnosti, nečistoty a zmatku. Přímo v mé přítomnosti prohlásil: ‚Pojďme, pojďme, unikněme všem starostem, zbavme se jich a žijme klidný a pokojný život, i když pro takový pokoj třeba nemáme dobrý a stálý základ.‘“

ÚŘEDNÍK: „Vystupte, pane Lžinerad, co vypovíte vy?“

LŽINERAD: „Můj pane, slyšel jsem ho tvrdit, že pokoj, i kdyby byl dosažen cestami ne-spravedlnosti, je lepší než pravda doprovázená těžkostmi.“

ÚŘEDNÍK: „Kde jste jej slyšel takto hovořit?“

LŽINERAD: „Slyšel jsem ho říkat takové věci na Bláznově náměstí, v domě jistého pana Prostáčka, vedle návěští Sebeklamajícího. Ano, pamatuji se, že to řekl nejméně dvacetkrát.“

ÚŘEDNÍK: „Není třeba povolávat další svědky, důkazů je již dostatek. Žalářníku, odved'te ho a přiveďte před soud pana Bezpravdy.“

ÚŘEDNÍK: „Pane, jste obviněn pod jménem Bezpravdy, jako vetřelec v Duši. Viníme vás z toho, že jste se v každý čas pokoušel poškodit a úplně zkažit všechny zbytky Šaddajova zákona i obrazu, které ještě v Duši zůstaly i po vzpouře proti jejímu králi a odpadnutí k závistivému tyranu Diabolovi. Tak jste zneuctil Šaddaje a přivedl jste město na pokraj naprosté zkázy. Co na to odpovíte? Jste vinen, nebo ne?“

BEZPRAVDY: „Nevinen, můj pane.“

Soud dal tedy neprodleně zavolat svědky a jako první vydával svědectví pan Vševím.

VŠEVÍM: „Můj pane, tento člověk strhával Šaddajův obraz, ano, provedl to vlastníma rukama. Stál jsem tam a viděl jsem ho při tom; a spáchal to na Diabolův rozkaz. Pan Bezpravdy ale vykonal ještě více zlého než jen to. Byl to on, kdo na tom samém místě vybudoval obraz té bestie Diabola. Také na Diabolovu výzvu roztrhal, rozerval a nechal spálit vše, co jen trochu připomínalo královy zákony a na co mohl vztáhnout svou ruku.“

ÚŘEDNÍK: „Kdo kromě vás ho při tom viděl?“

LŽINERAD: „Já, můj pane, a ještě mnoho dalších, protože se to nedělo někde skrytě v koutku, ale před zraky všech. Ano, on sám si vybral činit takové věci veřejně, neboť v tom měl potěšení.“

ÚŘEDNÍK: „Pane Bezpravdy, jak můžete mít tu drzost tvrdit, že jste nevinný, když jste tak zřejmě činitelem nepravosti?“

BEZPRAVDY: „Pane, měl jsem za to, že mám něco říct, a jak se jmenuji, tak mluvím. Bylo mi to k užítku již dříve a nechápu, jak bych mohl mluvením pravdy dosáhnout těch samých výsledků.“

ÚŘEDNÍK: „Žalářníku, odveďte ho a přiveďte před soudnou stolicí pana Bezcitného.“

ÚŘEDNÍK: „Pane, jste zde obviněn pod jménem Bezcitný, jako vetřelec v Duši. Viníme vás z toho, že jste zrádně a zlovolně zastavil všechny projevy lítosti a nestrpěl jste, aby se Duše rmoutila nad svou vlastní bídou. Navíc jste se v době, kdy odpadla od svého právoplatného krále, vždy snažil odvrátit její myšlenky od všeho, co by ji snad mohlo vést k pokání. Co řeknete na toto obvinění? Jste vinný, nebo nevinný?“

BEZCITNÝ: „Bezcitností jsem se neprovinil. Nejmenuji se totiž Bezcitný, ale Potěšující, a přesně podle svého jména jsem lidi vždy jen utěšoval! Nemohl jsem totiž vystát, když byla Duše smutná.“

ÚŘEDNÍK: „Jakže? Vy zapíráte své jméno a tvrdíte, že nejste Bezcitný, ale Potěšující? Zavolejte svědky! Svědkové, co říkáte na tuto námitku?“

VŠEVÍM: „Můj pane, jmenuje se Bezcitný, sám to psal na všechny dokumenty, které se jej týkaly. Ale tito Diaboloňané rádi mění svá jména, pan Chamtivý se skrývá pod jménem Dobrý-hospodář a pan Pyšný si v případě potřeby říká pan Upravený, pan Pohledný a podobně. Tak se chovají všichni.“

ÚŘEDNÍK: „Pane Pravduříkám, co vypovíte vy?“

PRAVDUŘÍKÁM: „Jmenuje se Bezcitný, můj pane, znám ho od dětství a opravdu páchal všechno to, pro co je obžalován. Vždy se u něj shromažďovala celá banda takových, co nechápali nebezpečí zatracení, a společně nazývali zasmušilými ty, kdo vážně přemýšleli, jak svému trestu uniknout.“

ÚŘEDNÍK: „Žalářníku, přiveďte před soudnou stolicí pana Nadutého.“

ÚŘEDNÍK: „Pane, jste obviněn pod jménem Nadutý, jako vetřelec v Duši. Viníme vás z toho, že jste zrádně a ďábelsky učil město, aby se chovalo přezíravě a netečně ke všem výzvám, které mu dávali velitelé krále Šaddaje. Také jste Duši naváděl, aby mluvila pohrdavě o králi Šaddajovi a haněla jej. Navíc jste jak slovem, tak skutkem vedl měšťany, aby se ozbrojili do boje proti svému králi a jeho synu Immanuelovi. Co na to řeknete? Jste vinný, nebo ne?“

NADUTÝ: „Pánové, byl jsem vždy statečný a smělý člověk, a i když jsem se zrovna nacházel pod tíživými mraky, neutíkal jsem, ani jsem neskláněl svou hlavu jako

rákos. Nikdy mne netěšilo, když jsem viděl muže, jak se vzdávají těm, kdo proti nim bojovali, a to i když měli jejich protivníci desetinásobnou přesilu. Nezvažoval jsem, kdo je můj nepřítel, ani věc, za kterou jsem se bil. Považoval jsem za dostatečné, když jsem se choval odvážně, bojoval jako muž a vyšel ze všeho jako vítěz.“

SOUDCE: „Pane Nadutý, nejste obviněn proto, že byste byl udatný válečník, ani pro svou odvalu a nebojácnost ve zlých časech, ale proto, že jste používal tuto svou předstíranou kuráž, abyste Duši přivedl ke vzpurným skutkům proti velikému králi Šaddajovi i jeho synu Immanuelovi. To je váš zločin a věc, pro kterou jste obviněn.“ Ale on na nic z toho neodpověděl.

Když soudce vyslechl všechny vězně, vybídl porotu, aby vynesla rozsudek, a ještě k ní takto krátce promluvil: „Pánové porotci, viděli jste tyto muže, slyšeli jste jejich obžaloby, námítky a co proti nim svědčili svědkové. Nyní už jen zbývá, abyste se uchýlili na nějaké tiché místo, kde byste mohli bez vyrušení zvážít, jaký rozsudek je nad nimi podle cest pravdy a spravedlnosti třeba vynést.“

Porota, tedy pan Přesvědčený, pan Věrné srdce, pan Čestný, pan Zlonesnáší, pan Bohumilý, pan Pravduvidí, pan Nebeskámysl, pan Zdrženlivý, pan Vděčný, pan Pokorný, pan Dobré dílo a pan Horlivý, se odebrala pryč, aby vykonala svou práci. Když byli v soukromí, hovořili spolu o tom, jaký rozsudek mají vynést. Pan Přesvědčený, který porotě předsedal, začal takto: „Pánové,“ prohlásil, „co se týká těch darebáků před soudnou stolicí, za sebe soudím, že si všichni zasluhují smrt.“

„Velmi dobře,“ souhlasil pan Věrné srdce, „plně souhlasím s vaším názorem.“

„Ó jaká je to milost,“ radoval se pan Zlonesnáší, „že takoví zločinci byli zatčeni!“

„Ano, ano,“ podotkl pan Bohumilý, „toto je do zajista jeden z nejšťastnějších dní, které jsem kdy ve svém životě viděl.“

Pan Pravduvidí poznamenal: „Vím, že když je odsoudíme k smrti, náš rozsudek obstojí i před samotným Šaddajem.“

„Ani já nebudu vznášet žádné námítky,“ odušil pan Nebeskámysl a navíc dodal: „Kdyby byly všechny takové nestvůry vyhnány z Duše, kolik dobrého by to městu přineslo!“

Pan Zdrženlivý se také přidal: „Není mým zvykem vynášet soudy ukvapeně, ale co se týká těchto lidí, jejich zločiny jsou tak známé a svědci tak přesvědčiví, že ten, kdo by řekl, že nemají zemřít, by musel být vědomě slepý.“

„Ať je Boží jméno požehnáno,“ řekl pan Vděčný, „že tito zrádci jsou bezpečně pod zámkem.“

„I já se k vám na svých kolenou přidávám,“ prohlásil pan Pokorný.

„Jsem také rád,“ podotkl pan Dobré dílo.

Pak ještě hovořil pan Horlivý, nesmírně srdečný člověk: „Popravte je, vždyť pro nás vždy znamenali jen potíže a hledali, jak Duši zničit.“

Když se všichni shodli na rozsudku, vrátili se k soudci.

ÚŘEDNÍK: „Pánové porotci, přihlaste se pod svým jménem. Pan Přesvědčený první, pan Věrné srdce druhý, pan Čestný třetí, pan Zlonesnáší čtvrtý, pan Bohumilý pátý, pan Pravduvidí šestý, pan Nebeskámysl sedmý, pan Zdrženlivý osmý, pan Vděčný devátý, pan Pokorný desátý, pan Dobrédílo jedenáctý a pan Horlivý dvanáctý. Dobří a věrní muži, shodli jste se jednomyslně na rozsudku?“

POROTA: „Ano, můj pane,“

ÚŘEDNÍK: „Kdo za vás bude hovořit?“

POROTA: „Náš předsedající.“

ÚŘEDNÍK: „Pánové porotci, byli jste vybráni kvůli našemu pánu a králi, abyste dnes rozhodovali v záležitostech života a smrti. Slyšeli jste soudní přelíčení všech těchto mužů, vězňů před soudnou stolicí. Co říkáte, jsou vinni těmi zločiny, pro které zde stáli obžalováni, nebo ne?“

PŘEDSEDAJÍCÍ: „Vinni, můj pane.“

ÚŘEDNÍK: „Žaláříku, postarejte se o své vězně.“

To vše se událo ráno a odpoledne vězni obdrželi rozsudek smrti podle zákona. Když žalářík dostal tuto zprávu, umístil je všechny do vnitřních cel, aby je zde držel až do dne poprav, která byla stanovená na další den ráno. Jenže co se nestalo, jeden z vězňů, pan Nevěřící, v době mezi rozsudkem a popravou prolomil stěnu své cely, uprchl a unikl ven z města. Tam číhal v norách a doupatech a čekal na příležitost, kdy by mohl Duši nějak uškodit za to, jak s ním zacházela.

Když žalářík, pan Věrný, zjistil, že ztratil jednoho vězně, měl z toho těžkou hlavu, neboť právě uprchlý vězeň byl ten nejhorší z celé bandy. Nejprve tedy šel, seznámil s tím lorda starostu, pana zapisovatele a lorda Vůlizvolí a žádal, aby ihned vydali příkaz k prohledání města. Příkaz byl vydán, město prohledali, ale v celé Duši nikoho takového nenalezli. Vše, co se podařilo zjistit, bylo, že nejspíš po nějakou dobu číhal kousek od městských bran. Jeden nebo dva lidé ho letmo zahlédli, když utíkal ven z města, a pár lidí tvrdilo, že jej viděli mimo město, jak rychle rázuje plání. Když už byl za horami, jistý pan Viděl jsem tvrdil, že Nevěřící bloudil po pustých místech, dokud nepotkal svého přítele Diabola. No a kde jinde by se měli potkat, než na vrchu Pekelná brána.

Jak žalostné zvěsti ale přinesl starý pán Diabolovi! S bolestí v srdci mu vyprávěl o tom, co Immanuel vykonal v Duši, jak Duše po určitých prodlevách nakonec získala z jeho ruky všeobecnou milost a jak jej pozvali do města a předali mu hrad k přebývání. Vypověděl také, jak lidé uvítali Immanuelovy vojáky, přetahovali se o to, kdo jich co nejvíce ubytuje a obveselovali je bubínky, písněmi a tancem.

„Ale co je pro mne nejbolestivější,“ dodával Nevěřící, „je to, že Immanuel strhl tvůj obraz, ó otče, a znovu vystavěl svůj vlastní, odstranil tvé úředníky a na jejich místa dosadil své. Ano, i ten rebel Vůlizvolí, o kterém jsem si myslel, že se od nás nikdy neodvrátí, je nyní u Immanuela v takové přízni, jaké se dřív těšil u tebe. Kromě toho dostal Vůlizvolí od svého mistra zvláštní pověření k tomu, aby vyhledal, uvěznil a popravil všechny Diaboloňany, které v Duši nalezne. Už zavřel do vězení osm z nejvěrnějších přátel mého pána v Duši. Na-

víc, můj pane, a to říkám s velikou bolestí, všichni byli obviněni, odsouzeni a nepochybně i popraveni. Řekl jsem svému pánu o osmi odsouzených a já sám jsem měl být devátý, kdo měl jistojistě pít ten stejný kalich, ale díky svému umění jsem jim, jak vidíš, dokázal uniknout.“

Když si Diabolus vyslechl celý žalostný příběh, zařval, nadechl se větru jako drak a i obloha se zatměla před jeho hněvem. Také přísahal, že se pokusí Duši za vše pomstít. Poté se oba, on i jeho starý přítel Nevěřící, dlouho do noci radili, jak město znovu získat.

Ještě předtím ale nadešel den, kdy měli být uvěznění Diaboloňané popraveni¹. Lidé v Duši je tedy s velikou vážností přivedli ke kříži.² Princ totiž rozhodl, že popravu mají vykonat občané Duše vlastní rukou, „abych viděl,“ prohlásil, „smělost mé vykoupené Duše při dodržování mého slova a plnění mých příkázání. A já Duši v této věci požeňmám. Vždyť mám veliké zalíbení v důkazech upřímnosti, nechť tedy Duše první vztáhne ruku na tyto Diaboloňany, aby je zahubila.“³

Duše je tedy popravila podle princova slova, ale když přivedli vězně až ke kříži, aby na něm zemřeli, sotva byste věřili, jak svízelnou měli lidé v Duši práci, aby nakonec všechny Diaboloňany usmrtili. Ti totiž věděli, že musí zemřít, ale v srdci měli tak nesmiřitelnou nenávist k Duši, že i u kříže sebrali odvahu a odporovali s takovou zuřivostí, až donutili lidi v Duši, aby zavolali na pomoc velitele a vojáky. Veliký Šaddaj poslal do města i svého tajemníka, který Duši velmi miloval, a ten byl také přítomen popravě. Když uslyšel, jak lidé, kteří zápasili s bránícími se vězni, volají o pomoc, povstal ze svého místa, přistoupil k nim a vložil své ruce na paže bojujících mužů. Tak ukřižovali Diaboloňany, kteří pro Duši znamenali jen mor, nesnáze a bolesti.⁴

¹Ř 8:13

²Ř 6:12-14

³Ga 5:24

⁴Ř 8:13

Kapitola 11

Nová smlouva

Když měšťané dokončili toto dobré dílo, sešel princ dolů, aby je navštívil. Konejšivě k nim promluvil a posiloval jejich ruce v každé užitečné práci. Sdělil jim, že mu tímto skutkem dokázali svou spolehlivost a také to, že jej milují, hodlají bedlivě dodržovat jeho zákony a chovají velikou úctu k jeho slávě. A aby bylo zřejmé, že svými skutky nezapříčiní svou porážku ani neoslabí město, navrhl jim ještě, aby si ustanovili dalšího velitele, kterým se měl stát někdo z nich. Ten měl být k prospěchu nyní vzkvétající Duše ustanoven nad tisíci muži.

Zavolali tedy jistého muže jménem pan Čekající a vyzvali jej, aby si rychle pospíšil k hradní bráně, poptal se tam po panu Zkušném, který doprovází vznešeného velitele, kapitána Víru, a přikázal mu neprodleně sestoupit sem k nim. Posel na Immanuelův rozkaz ihned odešel a učinil, jak mu bylo přikázáno. Mladý muž, kterého hledal, právě prodléval na nádvoří, neboť chtěl pozorovat velitele při svolávání a výcviku jejich mužů. Pan Čekající k němu došel a sdělil mu: „Pane, princ chce, abyste urychleně sestoupil dolů k Jeho Výsosti.“ Přivedl ho až k Immanuelovi a Zkušný se při svém příchodu princi hluboce uklonil.

Protože se pan Zkušný v Duši narodil i vyrostl, znali ho lidé z města skrznastrz a věděli o něm, že to je člověk s dobrým chováním, chrabrý a v každé své záležitosti rozvážný. Také byl velmi pohledný, výmluvný a nesmírně úspěšný ve všem svém počínání. Srdce měšťanů přetékala radostí, když zjistili, že pan Zkušný zaujal i samotného prince natolik, že jej ustanovil velitelem nad skupinou mužů. Jednomyslně se před Immanuelem sklonili a zvolali: „Nechť Immanuel žije navěky.“

Princ pak onomu mladému muži jménem Zkušný řekl: „Vidím za dobré svěřit ti čestné a důležité místo v Duši,“ a on před princem sklonil svou hlavu. „Znamená to,“ pokračoval Immanuel, „že budeš velitelem v mém milovaném městě, velitelem nad tisíci muži.“ Novopečený kapitán odvětil: „Nechť je král živ navěky.“

Princ vydal rozkazy Tajemníkovi, aby vystavil pro pana Zkušného pověření, které jej ustanoví velitelem nad tisíci muži. „Nechť je přineseno ke mně,“ pravil, „abych na něj mohl dát svou pečeť.“ Vše učinili, jak přikázal. Vystavili pověření, přinesli ho k Immanuelovi

a on na něj vložil svou pečeť. Pak je po panu Čekajícím poslal zpět veliteli. Jakmile kapitán obdržel své pověření, zatroubil na polnici a okamžitě se k němu seběhli mladí dobrovolníci. Ano, i nejvýznamnější a nejváženější muži města posílali své syny, aby sloužili pod jeho velením.

Kapitán Zkušený byl tedy pro dobro Duše přijat do Immanuelových služeb. Jeho nadporučíkem byl jistý pan Zručný a poručíkem se stal pan Paměť. Další poddůstojníky zde nebudu vyjmenovávat. Za svou barvu si kvůli Duši zvolil zářivě bílou a ve znaku měl mrtvého lva a medvěda.¹ Princ se pak znovu navrátil do královského paláce.

Když se tam vrátil, přišli mu poblahopřát starší města, to jest lord starosta, zapisovatel a lord Vůlizvolí, a obzvláště mu chtěli poděkovat za jeho lásku, péči a něžnou účast, kterou prokázal svému navždy zavázanému městu Duši. Po několika okamžicích sladkého společenství ukončili měšťané návštěvu a vrátili se zpět na svá místa. Immanuel jim tehdy také ustanovil den, kdy obnoví jejich smlouvu, ano, kdy ji nejen obnoví, ale i rozšíří a napraví některá trápení a nedostatky, aby jeho Duše bylo ještě lehčí.² To vše udělal i bez jejich žádosti, protože byl přímý a měl vznešenou mysl. Když si pak dal poslat pro jejich starou smlouvu a přečetl si ji, odložil ji bokem a řekl: „Co je zastaralé a vetché, blíží se zániku.“³ Navíc dodal, že Duše dostane jinou smlouvu, lepší a novou, mnohem stálejší a pevnější. Její obsah byl zhruba takový:

„Já, Immanuel, kníže pokoje a přítel Duše, ve jménu svého otce a ve své vlastní shovívavosti dávám a zaručuji svému milovanému městu:

Za prvé, bezplatné, plné a věčně trvajícím odpuštění všech špatností, provinění a přestupků, kterých se dopustili proti mému otci, mně, svým sousedům nebo proti sobě samotným.⁴

Za druhé, pro jejich věčnou útěchu a potěšení jim dávám svaté zákony a také svá příkázání se vším, co obsahují.⁵

Za třetí jim dávám podíl na té samé milosti a dobrotě, která přebývá v mém i otcově srdci.⁶

Za čtvrté, dávám jim, zaručuji a zadarmo udílím svět i to, co je v něm, aby sloužil k jejich dobru, aby nad ním užívali takovou moc, jaká bude ke cti mého otce, k mé slávě a k jejich potěše. Ano, dávám jim život i smrt, věci současné i budoucí.⁷ Tuto výsadu nebude mít žádné jiné město, vesnice či společenství, jen má Duše.

Za páté, udílím jim volný přístup ke mně do mého paláce, do mého sídla na zemi nebo na nebi, aby mi zde v kterýkoli čas mohli předkládat své žádosti.⁸ Také jim slibuji, že vyslyším jejich stížnosti a zjednám nápravu.⁹

¹ 1 S 17:36,37

² Mt 11:28-30

³ Žd 8:13

⁴ Žd 8:12

⁵ J 15:8-14

⁶ 2 Pt 1:4, 2 Kor 7:1, 1 J 4:16

⁷ 1 Kor 3:21,22

⁸ Žd 10:19,20

⁹ Mt 7:7

Za šesté, vkládám na Duši plnou moc a oprávnění, aby vyhledávala, zatýkala, uvěznila a zahubila jakékoli Diaboloňany, kteří budou nalezeni, jak se potulují Duší nebo kolem ní, ať už přišli odkudkoli.

Za sedmé, má milovaná Duše již nemusí strpět, aby kterýkoli cizinec nebo jeho potomci přebývali ve městě či sdíleli jeho skvělé výsady.¹⁰ Všechny výsady, privilegia a úlevy, kterými jsem zahrnul slavnou Duši, platí jen pro její rodilé občany a věrné obyvatele a pro jejich potomstvo.¹¹ Žádný Diaboloňan, z jakéhokoli druhu, rodu, země nebo království, na tom nebude mít podíl.“

Když město přijalo z Immanuelovy ruky tuto milostivou smlouvu (celá smlouva je ovšem ještě mnohem rozsáhlejší než kratičkový výťah, který jsem vám předložil), odnesli ji na tržiště k předčítání, kde ji pan zapisovatel četl v přítomnosti všeho lidu.¹²

Poté ji odnesli zpět k hradním branám a její slova vyryli zlatými písmeny na veřeje, aby ji Duše se všemi svými obyvateli měla stále před očima a viděla, jakou požehnanou svobodu jim princ udělil, a také, aby se znásobila jejich radost a obnovila láska k velikému a dobrému Immanuelovi.¹³ A jaký jásot, jaká útěcha a potěšení nyní ovládly srdce lidí v Duši! Zvony zvonily, bardi hráli, lidé tančili, velitelé hlaholili, prapory vlály ve větru, stříbrné polnice troubily a Diaboloňané rádi schovali své hlavy a dělali, že tu vůbec nejsou.

Když bylo po všem, dal princ znovu poslat pro starší města a hovořil s nimi o duchovních, které mezi nimi hodlal ustanovit. Ti by jim měli být ku pomoci a u nich by se lidem dostalo vyučení o všech věcech týkajících se jejich současnosti i budoucnosti. „Pokud nebudete mít učitele a vedoucí,“ pravil, „pak vy sami nebudete schopni poznat vůli mého otce. A pokud ji nedokážete poznat, nebudete ji moci ani činit.“¹⁴

Jakmile starší Duše tu zprávu sdělili lidem, seběhlo se celé město, protože se jim to velice líbilo, ostatně jako vše, co princ ve městě nyní dělal. Všichni jedním hlasem prosili Jeho Výsost, aby mezi nimi bez prodlení ustanovil takové duchovní, kteří je budou vyučovat spravedlnosti a soudu, zákonu a příkázání, aby byli dokonalí v každé dobré a prospěšné věci. Odpověděl jim, že rád splní jejich žádost a ustanoví mezi nimi dva takové: jednoho, který pochází z otcova dvora, a druhého, který je původem z Duše.

„Ten, který přišel od otcova dvora,“ pravil, „nemá o nic menší slávu a důstojnost než já a můj otec. Je Vrchním Tajemníkem v domě mého otce a právě on je, a také vždy byl, tvůrcem všech zákonů mého otce, osobou výborně vyučenou ve všech tajemstvích i jejich znalosti – právě tak jako já nebo můj otec. Skutečně, je s námi jedné podstaty a také stejně miluje Duši a je věrný ve všem, co se týká jejich věčných zájmů.

A právě on se musí stát vaším hlavním učitelem,“ dodával princ, „neboť jenom on vás může přesně vyučit ve všech tajemstvích a nadpřirozených věcech.¹⁵ On, a jenom on, zná cesty a způsoby na dvoře mého otce a nikdo kromě něj vám nemůže ukázat, jak můj otec

¹⁰ Ef 4:22

¹¹ Ko 3:5-9

¹² 2 Kor 3:3, Jer 31:33

¹³ Žd 8:10

¹⁴ Jer 10:23, 1 Kor 2:14

¹⁵ 1 Te 1:5,6

v daný čas a při současné situaci smýšlí v srdci o Duši. Nikdo totiž neví, co je v člověku, kromě jeho vlastního ducha, a právě tak věci mého otce nezná nikdo kromě vznešeného a mocného Tajemníka. Nikdo také nemůže Duši tak spolehlivě sdělit, co a jak má dělat, aby zůstávala v lásce mého otce, jako on. Může vám také připomenout zapomenuté věci a bude hovořit i o tom, co teprve přijde. Proto musí mít tento učitel před vaším druhým učitelem vždy přednost jak v lásce, tak v úsudku.¹⁶

Důstojnost jeho osoby, znamenitost jeho učení a také dovednost, se kterou vám bude pomáhat sepisovat žádosti k mému otci,¹⁷ vás musí zavazovat, abyste jej milovali, báli se ho a dbali na to, abyste ho nezarmoutili.¹⁸ Vždyť Tajemník dokáže vložit sílu a svěžest do všeho, co říká, ano, vloží ji i do vašich srdcí. Může z vás učinit proroky, abyste hovořili o tom, co má teprve přijít.¹⁹ S ním musíte sestavovat všechny prosby, které hodláte předložit mému otci nebo mně, a bez jeho předchozí rady a poučení nenechtejте cokoli vejít do města nebo do hradu, neboť by to mohlo znechutit a zarmoutit jeho vznešenou osobu.²⁰ Říkám vám, dávejte si pozor, ať tohoto duchovního nezarmoutíte, protože pokud to uděláte, mohl by proti vám začít bojovat. Pokud ho k tomu pohnete, postaví se proti vám na bitevním poli a vy se ocitnete ve větší tísní, než kdyby proti vám poslali válčit dvanáct legií od dvora mého otce.

Ale pokud se k němu přimknete a budete jej milovat, pokud se cele oddáte jeho vyučování a budete se snažit s ním hovořit a udržovat společenství, poznáte, že je desetkrát lepší než celý svět. Ano, vylije do vašich srdcí lásku mého otce a Duše bude nejmoudřejším a nejpožehnanějším městem široko daleko.²¹

Pak k nim princ zavolal pana Svědomí, který dříve býval v Duši zapisovatelem. Tomu řekl, že jelikož je dobře vyučený v zákonu a správě Duše a umí vybraně hovořit, a tak je schopný lidem případně předat vůli svého mistra ve všech pozemských a domácích věcech, ustanoví jej druhým duchovním pro Duši – ve všech zákonech, příkázáních a soudech slavného města.

„Musíš se plně věnovat vyučování ctností a prostým a přirozeným povinnostem,“ řekl princ, „ale nesmíš se domnívat, že můžeš zjevovat veliká a nadpřirozená tajemství, která jsou ukryta v blízkosti mého otce Šaddaje. Tyto věci žádný člověk nezná, ani je nemůže zjevit, ale umí to jen Tajemník mého otce. Ty pocházíš z Duše, ale lord Tajemník pochází od mého otce, a proto jako ty znáš práva a zvyky této společnosti, tak on rozumí věcem a vůli mého otce. Proto, pane Svědomí, i když jsem tě ustanovil duchovním a kazatelem v Duši, přesto ve všech věcech, které zná lord Tajemník a učí jim tento lid, musíš být jeho učedníkem a žákem, tak jako zbytek lidu Duše. Ve všech velikých a nadpřirozených věcech k němu musíš jít pro poučení a poznání, neboť i když je v člověku duch, přesto právě on mu musí dát porozumění.

¹⁶ Ř 8:26

¹⁷ Jd 20, Ef 6:18

¹⁸ Zj 2:7,11,17,29, Ef 4:20

¹⁹ Sk 21:10,11

²⁰ Iz 63:10

²¹ 1 Kor 13:14, Ř 5:5

Proto zůstaň ponížený a pokorný a pamatuj, že Diaboloňané, kteří si nezachovali své původní postavení, ale opustili své místo, jsou nyní zajatci v jámě. Spokoj se tedy s tím, co máš. Učinil jsem tě otcovým správcem na zemi, ve všech věcech, které jsem již dříve zmínil. A ty přijmi moc, abys to vše učil lid v Duši, ano, učil je i se šleháním a tresty, pokud nebudou chtít poslouchat tvé příkazy. A protože jsi již zestárnul a kvůli mnohým útrapám též zeslábl, můžeš kdykoli přijít k mému prameni, mému žlabu a zde zadarmo pít krev mých hroznů, neboť v tomto žlabu je vína vždy dost. Pokud to budeš dělat, vyženeš ze svého srdce i žaludku všechny špatné a hrubé nálady, tvé oči se rozjasní a tvá paměť bude posílena pro přijímání a uchovávání všeho, co učí králův nejvznešenější Tajemník.“²²

Když princ ustanovil bývalého pana zapisovatele do úřadu duchovního v Duši a lidé jej tam vděčně přijali, obrátil se i k měšťanům samotným: „Pohleďte na mou lásku a péči o vás,“ řekl princ Duši. „Ke všemu, co jsem pro vás již učinil, jsem přidal ještě tuto milost – jmenoval jsem vám kazatele, nejvznešenějšího Tajemníka, aby vás naučil všechna veliká a velkolepá tajemství, a tento muž,“ ukázal na pana Svědomí, „vás bude vyučovat o všech věcech lidských a přirozených – to bude jeho práce. Jak už jsem řekl, nemá zakázáno, aby předával Duši cokoli, co uslyší a přijme z úst lorda Vrchního Tajemníka, ale nesmí se snažit předstírat, že tato tajemství dokáže zjevovat sám. Rozluštit je a předat Duši ale dokáže jen samotný lord Vrchní Tajemník. Hovořit o nich pan Svědomí smí, stejně jako zbytek Duše, ano, když bude příležitost, mohou je lidé jedni druhým předávat pro vzájemný užitek. Chci tedy, abyste na tyto věci dbali a dělali je, neboť v nich spočívá váš život a prodloužení vašich dnů.“

Ještě jednu věc chci říct svému milovanému zapisovateli i celé Duši: Nesmíte stát na ničem z učení pana Svědomí tak pevně jako na naději a očekávání nového světa. Říkám nového světa, neboť když se tento starý obnosí, zamýšlím dát Duši nový. Pro to ale musíte mít plnou oporu v poznání, se kterým vás bude seznamovat váš první učitel. Ano, ani sám pan Svědomí nesmí hledat život v tom, co zjevuje, ale musí záviset na učení druhého kazatele. Ať tedy dbá na to, aby nepřijímal žádnou nauku ani bod učení, které mu nebude předáno nadřízeným učitelem, a to ani v mezích jeho vlastního formálního vzdělání.“

Když princ takto uspořádal záležitosti ve slavném městě Duši, pokročil ještě k tomu, aby dal starším společenství nezbytnou výstrahu týkající se jejich chování k chrabrým a vznešeným velitelům, které k nim do Duše přivedl nebo poslal od dvora svého otce.

„Tito velitelé milují Duši,“ řekl jim, „a jsou to vybraní muži, vyvolení z mnoha jiných. Budou věrně sloužit ve všech Šaddajových bojích proti Diaboloňanům, bojích o zachování Duše. Vyzývám vás tedy, ó obyvatelé nyní vzkvétajícího města,“ dodával, „abyste se k mým velitelům nebo k jejich mužům nechovali hrubě či nepoddajně, vždyť to jsou výjimeční válečníci, vyvolení ze zástupu jiných pro dobro Duše. Vyzývám vás, abyste se k nim nechovali zle, neboť i když mají srdce a smělost lvů v časech bitvy s královými nepřáteli a protivníky Duše, přesto i malé rozčilení pocházející z Duše sklíčí jejich tváře, oslabí je a odejme jim jejich odvalu. Proto, mí drazí, nechovejte se nevlídně k mým statečným velitelům a jejich odvážným válečníkům, ale milujte je, pečujte o ně, pomáhejte jim a chovejte je ve svých

²² Žd 5:14

srdcích i v náručí, neboť oni pro vás budou nejen bojovat, ale odeženou od vás i všechny Diaboloňany, kteří chtějí zapříčinit vaši naprostou zkázu, bude-li to jen trochu možné.

Kdykoli bude některý z nich nemocný nebo slabý, a tak nebude schopen vykonávat svůj úřad, ke kterému celým svým srdcem lne a který by jistě zastával, kdyby byl zdravý, nepřehlížejte je ani jimi nepohrdejte. Raději je posilte, dodejte jim odvalu, i když budou zesláblí a snad i blízko smrti.²³ Vždyť oni jsou vaší ochranou a stráží, vaší hradbou a branami, vaší závorou a zámky. Pokud jsou slabí, dokáží vykonat jen maličko a spíše v takové chvíli potřebují vaši pomoc, než abyste od nich mohli očekávat veliké skutky. Ale když jsou v pořádku, sami víte, jak odvážné kousky, jak statečné činy a jak smělé válečné úspěchy mohou dobýt a jistě pro vás to vše budou dělat. Kromě toho, když budou slabí, město nemůže být silné, a když budou silní, pak Duše nebude slabá; vaše bezpečnost tedy spočívá v jejich zdraví a ve vaší péči o ně.²⁴ Pamatujte také, že pokud onemocní, nakazili se určitě od samotné Duše.²⁵

Tyto věci jsem vám řekl, protože chci pečovat o váš prospěch a čest. Starej se tedy, ó má Duše, abys bedlivě a přesně konala všechny věci, které jsem vám uložil. To platí nejen pro představené města, důstojníky a strážce nebo vedoucí obecně, ale pro vás všechny jako lidi, jejichž pokojný život závisí na poslušnosti řádu a příkázání jejich pána.

Dále, ó má Duše, varuji vás před tím, před čím potřebujete být varováni i přes veliké změny, jež se mezi vámi nyní dějí. Proto mi pozorně naslouchejte! Jsem si jistý, a vy to později poznáte sami, že v Duši ještě stále zůstávají nějakí Diaboloňané. Diaboloňané, kteří jsou tvrdí a neúprosní a kteří i teď jistě hledají cesty, kují pikle, sprádají plány a pokoušejí se najít způsob, jak vás znovu přivést k pádu a do stavu mnohem horšího, než bylo egyptské zajetí. A jestli tak činí i teď, když jsem s vámi, čím více se o to budou snažit, když s vámi nebudu. Jsou to věrní Diabolovi přátelé, a proto pozorně sledujte své okolí – vždyť dříve, když byl ještě Nevěřící v tomto městě lordem starostou, přebývali se svým knížetem v samotném hradu.²⁶

Ale od té doby, co jsem vtáhl do Duše, se zdržují spíše na předměstí a ve zdech města. Udělali si v nich doupata, jeskyně, nory a pevnosti. Proto, ó Duše, tvá práce v této věci – to jest zajmout, umrtvit a popravit je podle vůle mého otce – bude mnohem složitější a tvrdší.²⁷ Dokonce nebudete schopni se jich zbavit úplně, aniž byste strhli městské hradby, což rozhodně nemám v úmyslu.

Ptáte se tedy: 'Co máme dělat?' Buďte pilní a postavte se jim jako muži, pozorujte jejich díry, najděte jejich oblíbená místa, útočte na ně a neuzavírejte s nimi žádné příměří. Kdekoli straší, číhají nebo přebývají a jakékoli podmínky míru vám budou nabízet, ošklivte si to, a budeme spolu žít v míru. Abyste je dokázali poznat od rodilých obyvatel Duše, dám vám krátký seznam jejich velitelů, což jsou tito následující: lord Smilník, lord Cizoložník, lord Vražda, lord Hněvivý, lord Chlípny, lord Lstivý, lord Zléoko, pan Opilý, pan Prostopášník,

²³ Žd 12:12

²⁴ Iz 35:3

²⁵ Zj 3:2, 1 Te 5:14

²⁶ Mk 7:21,22

²⁷ Ř 7:18

pan Modlář, pan Čaroděj, pan Rozpor, pan Soutěživý, pan Zuřivý, pan Svárlivý, pan Vzpurný a pan Bludař. To jsou někteří z nejvýznamnějších, ó Duše, z těch, kteří se vás budou vždy snažit zničit. Zbaběle se schovávají v Duši, ale když budete hledat v zákonech svého krále, naleznete tam jejich popis i další charakteristické znaky, podle kterých je poznáte.

Byl bych rád, má Duše, kdybys to jistojistě pochopila a přijala! Pokud jim dovolíte, aby se libovolně potulovali a chodili kolem města, prožerou se rychle jako klubko zmijí až do vašich střev, ano, otráví vaše velitele, přetnou šlachy vašich vojáků, zlomí závory na vašich branách a obrátí vaše nyní tak vzkvétající město v neúrodnou a bezútěšnou pustinu a hromadu ruin. Abyste měli odvahu tyto zločince zadržet, kdekoli je naleznete, dávám vašemu lordu starostovi, lordu Vůlizvolí a panu zapisovateli, spolu se všemi obyvateli Duše, plnou moc a pověření, abyste vyhledali, zadrželi a usmrtili na kříži každého Diaboloňana jakéhokoli druhu, kdekoli a kdykoli je najdete číhat uvnitř města nebo se potulovat za hradbami Duše.

Řekl jsem vám již dříve, že jsem mezi vámi ustanovil stálé služebníky. Po mém boku však nebudete mít jen ty, ale i mé první čtyři velitele, kteří přišli bojovat proti mistru a pánu Diaboloňanů v Duši. Pokud bude třeba a pokud to po nich budete chtít, mohou ve společenství nejen soukromě vyučovat, ale i otevřeně kázat dobré a úplné učení, takové, které vás po této cestě povede. Ano, budou to dělat každý týden a pokud bude třeba, budou ti dávat lekci každý den, ó Duše, a budou tě školit v prospěšných věcech, na které když se dbá, přinesou nakonec dobré ovoce. A tak hleďte, abyste neušetrili žádného z těch mužů, které máte pověření zajmout a ukřižovat.

Nyní, když jsem vám představil jménem ty pobudy a odpadlíky, řeknu vám také o tom, že se mezi vás někteří z nich budou snažit vloudit, aby vás svedli, a budou se tvářit velmi horlivě. Když si na ně nedáte pozor, nadělají vám takovou škodu, že si to ani neumíte představit. Budou se vám ukazovat v jiném oblečení, než jaké mají podle popisu, který jsem vám podal, a proto, Duše, bdi a zůstaň střízlivá a nenechej se svést.“

Když princ takto přeuspořádal záležitosti ve městě a poučil je ve všem, co pro ně bylo prospěšné vědět, vybral další den, ve kterém chtěl za přítomnosti všech měšťanů udělit Duši další znamení cti, označení, které by je odlišilo od všech lidí, pokolení a jazyků, které se nacházely v království Vesmíru.

Netrvalo dlouho, zvolený den nastal a princ se v královském paláci setkal se svým lidem. Nejprve k nim krátce promluvil a pak učinil, jak jim zaslíbil. „Má Duše,“ pravil, „nyní chci dát vědět světu, že jste mí, a rozlišit vás i ve vašich vlastních očích ode všech falešných zrádců, kteří se mezi vás mohou vloudit.“

Pak přikázal, aby jeho služebníci šli a přinesli z pokladnice ta bělostná a zářící roucha, „která jsem,“ řekl, „připravil a uschoval ve skladu pro svou Duši.“ Přinesli tedy ta bílá roucha z jeho pokladnice a ukázali je před zrakem všeho lidu. Navíc lidem dovolili, aby si je vzali a oblékli, podle jejich velikosti a postavení. A tak byl lid oblečen do jemného kmentu, bělostného a čistého.²⁸

²⁸ Zj 19:8

Princ jim řekl: „Toto, ó Duše, je livrej a označení, podle kterého se poznají mí služebníci od všech ostatních. Ano, tímto vám zaručuji, že jste mí, a bez tohoto roucha nesmí nikdo spatřit mou tvář. Noste je kvůli mně, neboť jsem vám je dal, a tak bude ve světě zřejmé, že jste mí.“ Dokážete si představit, jak Duše zářila? Byla jako svit slunce, čistá jako měsíc a strašlivá jako vojsko s prapory.²⁹

Pak princ pokračoval: „Žádný kníže, vladař nebo mocnář ve Vesmíru vám nemůže dát tuto livrej, jen já sám. Proto pochopte, že právě takto se pozná, že jste mí. A nyní,“ dodal, „dal jsem vám svá roucha, nechejte mne tedy, ať vám dám také příkazy, které se jich týkají, a vy pozorně dbejte na má slova.

Za prvé, noste je denně, den za dnem, nebo byste před ostatními mohli občas vypadat, jako že mi nepatříte. Za druhé, udržujte je vždy bělostná, protože pokud jsou zašpiněná, je to pro mne pohana.³⁰ Za třetí, přepásejte je, ať se nebrouzdají v prachu. Za čtvrté, dbejte na to, abyste je neztratili, nebo budete chodit nazí a bude vidět vaše hanba.³¹ Za páté, pokud už je poskvrníte, pokud je znečistíte – což rozhodně nechci, aby se stávalo, a kníže Diabolus by z toho měl jistě radost – urychleně se navraťte k tomu, co je psáno v mém zákoně, abyste přede mnou a před mým trůnem mohli stát a nepadnout.³² Tak budu přebývat v Duši navěky, nebudu vás muset opustit ani zavrhnout.“³³

Nyní byla Duše i všichni její obyvatelé jako pečetní prsten na Immanuelově pravé ruce, vždyť kde je k nalezení město nebo společenství, které by se Duši rovnalo? Kde je k vidění město vytržené z rukou a moci Diabola, město, jež král Šaddaj miloval a poslal Immanuela, aby je získal od knížete pekelné jámy, ano, město, kde Immanuel rád přebýval a vybral si je jako svůj královský příbytek, město, které pro sebe opevnil a posílil je mocí svého vlastního vojska? Co mám ještě dodávat? Duše měla nyní nejskvělejšího prince, zlaté velitele a válečníky, vyzkoušené zbraně a roucha bílá jako padlý sníh. Nic z toho přece nemůžeme považovat jen za nepatrnou výhodu, ale naopak za něco nesmírně významného. Bude si jich však Duše také tak vážit a zdokonalovat je k tomu účelu, ke kterému jí byly dány?

Když princ dokončil uspořádávání města, přikázal, aby na cimbuří vyvěsili jeho vlajku. To udělal, aby ukázal, že má veliké zalíbení v díle svých rukou a potěšil se vším dobrým, co vykonal pro slavnou a vzkvétající Duši.

Poté je, za prvé, často navštěvoval, neuplynul den, aby starší Duše nepřišli k němu do paláce nebo on k nim. Pak se procházeli a hovořili spolu o všech velikých věcech, které učinil a ještě slíbil učinit pro Duši.³⁴ Často tak rozmlouval s lordem starostou, lordem Vůlizvolí, čestným podřízeným kazatelem panem Svědomí a panem zapisovatelem. A jak milostivě, jak laskavě, dvorně a něžně se pozhnaný princ k Duši choval! Ve všech ulicích, zahradách a sadech i na všech místech, kam přišel, se snažil, aby chudí měli jeho požehnání, ano, líbal je na tvář a pokud byli nemocní, pokládal na ně ruce a uzdravoval je.

²⁹ Pís 6

³⁰ Kaz 9:8

³¹ Zj 3:2

³² Lk 21:36

³³ Zj 7:15-17

³⁴ 1 Kor 6:16

Také velitele denně a někdy i každou hodinu povzbuzoval svou přítomností a laskavými slovy. Měli byste totiž vědět, že jeho úsměv jim dodal více svěžesti, života a odvahy, než by jim mohlo dát cokoli jiného pod nebesy. Princ je také často hostil a stále s nimi pobýval. Nebylo snad víkendů, kdy by se nepořádala nějaká hostina, na které byl on i oni.³⁵ Možná si ještě vzpomenete, že jsem se na předchozích stránkách zmínil jen o jedné společné hostině, která se uskutečnila, ale nyní se pro ně hostiny staly věcí daleko častější a obvyklejší, vždyť každý den byl teď pro Duši dnem slavnosti. Když se pak lidé navraceli do svých domovů, nepropouštěl je s prázdnou, ale každý dostal aspoň prsten (znamení manželství), zlatý řetěz (znamení cti), náhrdelník (znamení krásy), bílý kamínek (znamení odpuštění) nebo něco jiného. Tak mu nyní byla Duše drahá, tak milovanou se stala Duše v jeho očích.

Za druhé, když ho starší nebo měšťané nepřišli navštívit, posílal jim hojnost zásob – maso, které přišlo od dvora, i víno a chléb, který byl připraven pro stůl jeho otce. Ano, takové lahůdky jim posílal, aby jimi zaplnili svůj stůl a aby kdokoli, kdo to spatřil, vyznal, že nic takového není k vidění v žádném království.

Za třetí, pokud jej Duše nenavštěvovala tak často, jak by si přál, vycházel sám k jejich příbytkům, tloukl na jejich dveře a přál si vstoupit, aby mezi nimi a jím rostlo přátelství. Pokud jej zaslechli a otevřeli mu – jak se často stávalo, když byli doma – pak jim znovu prokazoval svou dřívější lásku a potvrzoval ji novými znameními a důkazy své pokračující přízně.³⁶

A bylo ohromující sledovat, jak na tom stejném místě, kde měl dříve svůj příbytek Diabolus a kde hostil své Diaboloňany až k úplné zkáze Duše, seděl nyní princ princů, jedl s nimi a pil se všemi svými veliteli, válečníky, trubači, zpěváky a zpěvačkami svého otce, kteří stáli kolem něj. Nyní kalich Duše přetékal, teď v jejím žlabu teklo sladké víno, nyní jedla nejlepší pšenici a pila mléko a med ze skály! Nyní řekla: „Jak veliké je jeho milosrdenství, vždyť když jsem našla přízeň v jeho očích, jak váženou jsem se stala!“

Požehnaný princ také ve městě ustanovil nového úředníka. Byl to velmi laskavý muž a jmenoval se pan Pokoj.³⁷ Tento člověk byl ustanoven nad lordem Vůlizvolí, lordem starostou, panem zapisovatelem, podřízeným kazatelem, panem Myslí i nad všemi obyvateli Duše. Sám z Duše nepocházel, ale přišel s princem Immanuelem od dvora. Byl to dobrý známý kapitána Víry a kapitána Naděje a někteří tvrdí, že byli příbuzní, což si myslím i já.³⁸ Tento muž byl ustanoven hlavním guvernérem města – především nad hradem – a kapitán Víra mu byl dán k ruce.

A zjistil jsem, že dokud šlo v Duši vše tak, jak chtěl tento dobrosrdečný muž, bývala Duše šťastná. Nebyly zde žádné otřesy, žádné spílání, nic rušivého, v celé Duši se nekonalo žádné nevěrné dílo a každý se věnoval své práci. Šlechta, úředníci, vojáci a i všichni ostatní pečlivě dodržovali své příkazy. Co se týká žen a dětí, ti se radostně starali o své věci, pracovali a zpívali a pracovali a zpívali od rána až do noci, takže po celé Duši byl vidět jen soulad, tichost, radost a zdraví. To trvalo až do léta.

³⁵ 1 Kor 5:8

³⁶ Zj 3:20, Pís 5:2

³⁷ Ko 3:15

³⁸ Ř 15:13

Kapitola 12

Tichý odchod

V Duši však žil jeden člověk, který se jmenoval pan Vtělebezpečný. Právě tento muž znovu zavedl celé město do bídného a žalostného otroctví a nevolnictví, přestože celému společenství byla nedávno udělena tak nesmírná milost. Jen krátce se zmíním o tom, kým byl a co dělal:

Když se Diabolus poprvé zmocnil Duše, přivedl s sebou množství Diaboloňanů, lidí podobných jako on. Mezi nimi byl jeden, který se jmenoval pan Ješitný. Jako všichni ostatní, kteří v těch dnech zabrali město, to byl pěkně ostrý chlapík. Když Diabolus zpozoroval, že je velmi činorodý a statečný, vysílal ho řešit mnohé zoufalé situace a on se s nimi dokázal vypořádat lépe a k větší spokojenosti svého pána, než většina z těch, kteří s Diabolem přišli z jeho doupat. Jakmile zjistil, jak mu je pan Ješitný užitečný, začal ho protěžovat a ustanovil ho ve městě druhým hned po lordu Vůlizvolí, o kterém jsem již dříve mnoho napsal. Lord Vůlizvolí byl v těch dobách panem Ješitným a jeho výsledky také velmi nadšen, a tak mu dal za ženu svou dceru, lady Nebojácnu. S lady Nebojácnu zplodil pan Ješitný právě pana Vtělebezpečného.

Protože se v oněch dobách v Duši nacházelo tolik zvláštních směrnic, bylo v některých případech obtížné určit, kdo je rodilým obyvatelem Duše a kdo ne. A tak pan Vtělebezpečný unikl lordu Vůlizvolí kvůli svému původu z matčiny strany, ačkoli jeho otcem byl Diaboloňan.

Pan Vtělebezpečný podědil mnoho vlastností od svého otce i od matky. Byl ješitný, ničeho se nebál a také byl velmi činorodý. Žádné novinky, žádné učení, žádná změna nebo i hovory o změně se v těch dobách v Duši neudály, aniž byste si mohli být jisti, že pan Vtělebezpečný se bude nacházet v čele nebo alespoň na chvostu něčeho takového. Mělo by vám být ale jasné, že se vždy odvracel od slabších a stál při těch, o kterých předpokládal, že zvítězí. Tedy aspoň tak, jak on rozuměl pojmu „při někom stát“.

Když mocný Šaddaj a jeho syn Immanuel začali válčit proti Duši, aby ji získali, pan Vtělebezpečný se pohyboval ve městě a velmi se činil mezi všemi lidmi. Povzbuzoval je v jejich vzpouře a vybízel je, aby se zatvrdili ve svém odporu proti královým silám. Když ale uvi-

děl, že je město zabráno a přebudováno k užitku slavného prince Immanuela, a když také zjistil, co se stalo Diabolovi, jak byl odstraněn a donucen opustit hrad opovržený a pohrdaný, a že město je plné velitelů, válečných strojů, bojovníků a zásob, okamžitě lstivě otočil a jak sloužil Diabolovi proti dobrému princovi, tak nyní předstíral, že slouží princovi proti jeho nepřátelům.

Protože měl nějaké povrchní znalosti o Immanuelových záležitostech a navíc oplýval dostatkem odvahy, vetřel se ke skupině měšťanů a pokoušel se s nimi hovořit. Věděl totiž, že síla a moc Duše je obrovská a že se lidem určitě bude líbit, když bude vychvalovat jejich moc a slávu. Započal tedy své vyprávění o síle a moci Duše a tvrdil, že je nedobytná. Nejprve vychvaloval její velitele, praky a beranidla, pak do nebe vynášel její opevnění a pevnosti a nakonec zveličoval i ujištění, která měla od svého prince, totiž že Duše bude šťastná až navěky.

Jakmile zpozoroval, že některé měšťany svou řečí zaujal a mnozí jí byli uchvázeni, udělal si z toho své zaměstnání. Chodil od ulice k ulici, dům od domu a od člověka k člověku, až nakonec Duše tancovala, jak pískal, a zdálo se jí, že si žije téměř v takovém bezpečí jako sám pan Vtělebezpečný. A tak lidé od mluvení přešli k hodování, od hodování k zábavě a ještě k mnoha dalším věcem.

Immanuel ještě stále pobýval ve městě, a tak s moudrostí pozoroval všechny činy měšťanů. Dokonce i lord starosta, lord Vůlizvolí a pan zapisovatel se nechali unést slovy užvaněného diaboloňanského pána a zapomněli, že je princ varoval, aby si dali pozor a nenechali se svést žádnou diaboloňanskou lstí. Navíc jim dříve výslovně řekl, že bezpečí nyní vzkvétající Duše neleží tolik v jejím současném opevnění a síle (a tím pádem v užívání toho, co má), jako spíše že za ni vděčí tomu, že Immanuel přebývá uvnitř jejího hradu.

Pravé Immanuelovo učení totiž bylo, že Duše má dbát na to, aby nezapomněla na jeho i otcovu lásku, a také se má ponížít, aby v ní neustále zůstávala. Toto však rozhodně nebyla cesta, jak se toho držet – zamilovat se do jednoho z Diaboloňanů, jako byl pan Vtělebezpečný, a nechat se od něj vodit za nos. Měli poslouchat svého prince, bát se svého prince, milovat svého prince, ukamenovat celou tuhle vykutálenou bandu a dbát na to, aby chodili po cestách, které jim princ předepsal. Tehdy by jejich pokoj proudil jako řeka a jejich spravedlnost by se tyčila jako horské štíty.

Když Immanuel zjistil, že kvůli jednání pana Vtělebezpečného srdce lidí v Duši ochladla a polevila ve své lásce k němu, nejprve na to velmi nařikal a sdílel se o jejich stavu s Tajemníkem: „Ó, kéž by se můj lid ke mně přimknul a kéž by Duše chodila po mých cestách! Krmil bych je nejvybranější pšenicí a medem ze skály bych je posiloval.“¹ Poté si v srdci řekl: „Navrátím se k otcovu dvoru, dokud Duše nezávázá svůj přečin a neuvědomí si ho.“ Tak také učinil a důvod jeho odchodu byl tento:

Odešel proto, že se od něho Duše odvrátila, což se projevilo na těchto věcech: 1. Zanechali svých návštěv u něj a nepřicházeli už k němu do královského paláce jako dříve. 2. Nestarali se, ani se nezajímali o to, jestli je přišel navštívit, nebo ne. 3. Třebaže princ stále pořádal hody lásky, které se dříve konaly za jeho účasti i za účasti měšťanů, a lidi v Duši

¹Ž 81:16

na ně zval, oni pozvání odmítali a nechtěli přijít. Dokonce v tom už ani nenalezali žádné potěšení. 4. Nečekali na jeho rady, ale stali se svéhlavými a sebejistými, protože usoudili, že jsou nyní silní a neporazitelní a Duše je v bezpečí, daleko z dosahu jakéhokoli nepřítele, a její stav je navěky neměnný.

Když Immanuel zpozoroval, že se díky umu pana Vtělebezpečného město vzdalo své závislosti na něm a skrze něho i na jeho otci a postavilo se na tom, co jim oba dva udělili, nejprve se trápil nad jejich stavem a poté se všemi prostředky snažil přivést je k rozumu – aby pochopili, že cesta, po které nyní kráčí, je velmi nebezpečná. Poslal k nim tedy lorda Vrchního Tajemníka, aby jim takové jednání zakázal, ale když k nim Tajemník podvackrát přišel, našel je na večeři v salónu pana Vtělebezpečného. Když lord zpozoroval, že se jim vůbec nechce uvažovat o vážných záležitostech týkajících se jejich prospěchu, zarmoutil se a odešel zpět svou cestou. V paláci pak vše vypověděl Immanuelovi.

Princ se nesmírně urazil a také rozesmutnil, a tak se začal připravovat na návrat ke dvoru svého otce. Způsob jeho odchodu, o kterém jsem vám říkal, byl tento: 1. I když s nimi v Duši ještě zůstával, držel se spíše o samotě a více než dříve se stahoval do ústraní. 2. Když se dostavil do jejich společnosti, jeho řeč již nebyla tak příjemná a důvěrná jako dříve. 3. Ani Duši neposílal ze svého stolu vybraná jídla, jak to dělával v dřívějších dobách. 4. Když jej přišli navštívit, což tu a tam udělali, nebylo už pro ně tak snadné s ním hovořit, jako dříve. Nyní mohli zaklepat jednou, ano i dvakrát, ale nezdálo se, že by na ně bral jakýkoli ohled, zatímco dříve už při zvuku jejich kročejů povstal a utíkal, aby se s nimi setkal v půli cesty a vzal je do náručí.

Tímto svým jednáním se je Immanuel snažil přivést k zamyšlení a k návratu k sobě. Ale běda, oni to ani nezážili, nepochopili jeho cesty, nedbali na to a vůbec nic z toho se jim nedotklo, ani když si vzpomněli na jeho dřívější laskavost. Proto se nakonec v tichosti stáhl pryč, nejprve ze svého paláce, pak k branám města a nakonec z Duše odešel, dokud si neuvědomí svůj přečin a nebudou vážněji hledat jeho tvář.² Pan Pokoj také složil svůj úřad a po celé následující dějství nebyl v Duši k nalezení.³ Tak mu lidé v Duši odporovali a on jim odplácel stejně a také se jim protivil.⁴

Ale běda, v té době už byli na své cestě tak zatvrzelí a tak opilí učením pana Vtělebezpečného, že je odchod jejich prince vůbec nezasáhl. Když byl pryč, dokonce si na něj ani nevzpomněli, a tak v důsledku jeho nepřítomnosti ani nelitovali.⁵

Pak jednoho dne starý Vtělebezpečný zase pořádal pro Duši hostinu. Tehdy se ve městě nacházel i jistý pan Bázeň, nyní opomíjený a zapomenutý muž, třebaže dříve to byl velmi žádaný společník. Tohoto muže se starý Vtělebezpečný snažil pokud možno co nejvíce zkažit a poskvřnit, právě tak jako zbytek Duše, a tak ho tentokrát vyzval, aby se poveselil se svými sousedy. Když nastal připravovaný den, pan Bázeň přišel a objevil se mezi zbytkem hostů. A když se posadili ke stolu, všichni jedli a pili a radovali se, kromě jednoho jediného muže. Jakmile si toho pan Vtělebezpečný všiml, okamžitě se jej zeptal:

²Oz 5:15

³Ez 11:21

⁴Lv 26:21-24

⁵Jer 2:32

VTĚLEBEZPEČNÝ: „Pane Bázeň, jste v pořádku? Vypadáte, jako byste byl nemocný na těle, nebo na duši, nebo na obojím. Mám lektvar, který vyrobil sám pan Dobrozapomeň, a když si ho vezmete jedinou kapičku, věřím, že vás promění v milého a lehkovážného člověka, a tak lépe zapadnete do této hodující společnosti.“

BÁZEŇ: Starý pán mu uvážlivě odpověděl: „Pane, děkuji vám za všechny vaše dvorné a uctivé nabídky, ale váš lektvar v žádném případě není ani to, ani ono. Chtěl bych říct pár slov obyvatelům Duše: Vy, starší a představení Duše, je zvláštní vidět vás v dobrém rozmaru a veselí, když se město nachází v tak žalostném stavu.“

VTĚLEBEZPEČNÝ: Pan Vtělebezpečný mu odvětil: „Potřeboval byste si nepochybně odpočinout, dobrý pane. Co kdybyste se prosím uložil a dal si šlofíka a my se mezi tím budeme bavit.“

BÁZEŇ: Ten dobrý člověk opáčil: „Pane, kdyby vám nechybělo čestné srdce, nemohl byste jednat tak, jak jste jednal a jednáte.“

VTĚLEBEZPEČNÝ: „A proč?“ zeptal se ho pan Vtělebezpečný.

BÁZEŇ: „Ne, prosím nepřerušujte mne. Je pravda, že Duše byla silná a s jednou výjimkou nedobytná. Ale vy, měšťané, jste ji oslabili, a tak nyní leží odhalená před svými nepřáteli. Proto není čas na pochlebování, ani čas být zticha. Byl jste to vy, pane Vtělebezpečný, kdo jste lstivě obnažil Duši a odehnal od ní její slávu. Vy jste strhl její věže, rozbořil její brány a zničil její závory a zámky.

Abych to vše vysvětlil: Od té doby, kdy se lordi v Duši, i vy, pane, stali ve svých očích tak velikými, od té doby je síla Duše otřesená a on nyní povstal a odešel. Pokud někdo zpochybňuje pravdivost mých slov, odpovím mu touto otázkou: Kde je princ Immanuel? Kdy ho v poslední době v Duši viděl nějaký muž či žena? Kdy jste o něm naposledy slyšeli nebo okusili něco z jeho vybraných jídel? Hodujete tu s diabloňanskou nestvůrou, ale to přece není váš princ. Přestože z vás vaši vnější nepřátelé nikdy nemohou učinit svou kořist, pokud si na ně budete dávat pozor, říkám vám, že od té doby, co jste zhřešili proti svému princovi, jsou vaši vnitřní nepřátelé nad vaše síly.“

VTĚLEBEZPEČNÝ: Pan Vtělebezpečný mu odporoval: „Hanba vám, pane Bázeň, hanba vám, copak nikdy nesetřesete tu svou úzkostlivost? To se bojíte vrabčího cvrlikání? Kdo vám co udělal? Podívejte se, vždyť jsem na vaší straně, jen vy jste pro pochybování a já jsem pro to zůstat sebejistý. Kromě toho, copak je čas rmoutit se? Hostina se přeci pořádá pro radost, proč tedy k vlastní hanbě a k našemu trápení vedete tak vášnivě melancholické řeči, když byste měl jíst, pít a být veselý?“

BÁZEŇ: Pan Bázeň znovu opakoval: „Zcela jistě se mohu rmoutit, protože Immanuel odešel z Duše. Říkám vám znovu, je pryč, a vy, pane, jste mužem, který ho odehnal. Ano, je pryč, i když dokonce ani šlechtice v Duši neseznámil se svým odchodem. Jestli toto není známka jeho hněvu, pak nejsem vůbec obeznámen

se způsoby zbožnosti. Nyní, mí lordi a pánové – neboť mluvím stále především k vám – to, že jste se od něho neustále odvraceli, jej přimělo k tomu, aby se také postupně odvracel od vás. Po nějaký čas tak činil, abyste se stali citlivými a znovu se obnovili tím, že se pokoríte. Ale když viděl, že na to nikdo nedbá, ani si nikdo nebere tyto děsivé počátky jeho hněvu a soudu k srdci, odešel ze svého místa. Viděl jsem to na vlastní oči. Zatímco vy se tu chvástáte, vaše síla je pryč. Jste jako člověk, který náhle ztratil kadeře, jež mu ještě před chvílí vlály u ramen. Můžete se tady i s pánem této hostiny natřásat a jednat jako dříve, ale protože bez prince nemůžete činit nic a on od vás odešel, obraťte své slavnosti ve smutek a své písně v žalozpěvy.“

Tu se podřízený kazatel, jménem pan Svědomí, který dříve býval městským zapisovatelem, velmi polekal toho, co bylo řečeno, a podpořil pana Bázeň takto:

SVĚDOMÍ: „Skutečně, mí bratři,“ pravil, „obávám se, že pan Bázeň nám říká pravdu. Pokud jde o mne, skutečně jsem prince již dlouho neviděl. Nemohu si dokonce ani vzpomenout na to kdy. Ani nedokážu odpovědět na otázku, kterou nám pan Bázeň položil. Bojím se, že je vše ztraceno.“

BÁZEŇ: „Nuže, vím, že ho nenaleznete v Duši, neboť odešel a je pryč, ano, je pryč pro chyby starších, proto, že se mu za jeho milost odměnili nestrpitelnou nevlídností.“

Podřízený kazatel vypadal, jako kdyby měl u svého stolu každou chvíli padnout mrtev k zemi, a také všichni přítomní, kromě pana domácího, velice zbledli. Po chvíli, když se trochu vzpamatovali, shodli se společně, že budou věřit tomu, co říkal pan Bázeň. Také se začali radit o tom, co provedou s pánem domu za to, že je svedl ke zlému (pan Vtělebezpečný se již tou dobou stáhl do své soukromé komnaty, protože neměl rád takové vážné řeči), ale také co budou dělat, aby získali zpět Immanuelovu lásku. S tím jim náhle v myslích znovu zahořela všechna slova jejich prince, kterými je vyzýval udělat to a ono, když povstanou falešní proroci, aby svedli Duši. Vzali tedy pana Vtělebezpečného, neboť usoudili, že to musí být on, a spálili ho ohněm i s jeho domem, protože to byl původem Diaboloňan.

Když bylo po všem, snažili se urychleně vyhledat prince Immanuela. Hledali jej, ale našli.⁶ Tím se jim jen potvrdilo, že to, co říkal pan Bázeň, je pravda, a tak se také začali vážně zaobírat sami sebou kvůli svým zlým a bezbožným skutkům, neboť usoudili, že právě pro ně je princ opustil. Poté se domluvili a zašli za lordem Tajemníkem, za tím, kterého dříve odmítali vyslechnout, kterého zarmoutili svými skutky, aby se dozvěděli, co mají dělat. Lord Tajemník byl totiž prorok a mohl jim říci, kde se Immanuel nachází a jak k němu mohou poslat svou žádost. Ale lord Tajemník nesvolil k zasedání v této věci, nepustil je do svého královského obydlí a příbytku, a dokonce k nim ani nevyšel, aby jim ukázal svou tvář a podepřel je svou rozumností.⁷

⁶ Pís 5:6

⁷ Iz 63:10, Ef 4:30, 1 Te 5:13

Nad Duší vzešel černý a sklíčený den, den zamračený a plný husté temnoty. Nyní poznali, jak bláznivě se zachovali, a pochopili, co způsobila společnost a žvanění pana Vtělebezpečného a do jak beznadějně situace jeho vychloubačná slova nebohou Duši zavedla. A to navíc vůbec nevěděli, co všechno je to ještě bude stát. Pan Bázeň se ve městě stal znovu uznávaným mužem, ano, byli hotovi vzhlížet k němu jako k prorokovi.

Když nastal den odpočinku, sešli se, aby naslouchali svému podřízenému kazateli, a jak z něho ten den sršely hromy a blesky! Kázal na text z proroka Jonáše: „Ti, kdo se šalebných přeludů drží, o milosrdenství se připravují.“⁸ V tom kázání byla nesmírná moc a autorita a na lidech byla toho dne zřejmá taková sklíčenost, jaká se málokdy vidí a nebývá o ní slyšet. Když kázání skončilo, lidé téměř nebyli schopní odejít do svých domovů a po celý další týden se vůbec nedokázali soustředit na své zaměstnání. Tak je to kázání zasáhlo a tak z něj byli rozrušeni, že nevěděli, co mají dělat.⁹

Neukázal Duši totiž jen její hříchy, ale třásl se před nimi pod tíhou svých vlastních a stále sám pro sebe plakal, když jim kázal: „Ó, jaký jsem nešťastný člověk, že jsem učinil tak strašlivou věc! Já! Kazatel, kterého princ ustanovil, aby učil Duši jeho zákonům, jsem žil nerozumně a jako opilý a jsem první, u koho by se našlo přestoupení! A i tento přečin padá na můj vrub – měl jsem volat proti bezbožnosti, ale nechal jsem Duši, aby se v ní válela, dokud nevyhnala Immanuele ze svého pomezí.“ Ze všech těchto věcí také obvinil lordy a šlechtu v Duši a velmi je tím znepokojil.¹⁰

Zhruba tou dobou se Duší začala šířit nebezpečná nemoc a většina jejích obyvatel jí byla zle postižena. Dokonce i velitelé a válečníci na dlouhý čas zeslábli, takže nikdo z nich nebyl schopen udělat cokoli proti případnému vpádu nepřítele a vše záviselo na měšťanech a polních důstojnících. Kolik jen bledých tváří, slabých rukou, roztřesených kolen a potácejících se postav bylo nyní k vidění na ulicích Duše! Tu se ozývalo nařikání, tam oddychování a támhle leželi ti, kdo téměř omdlávali.¹¹ Také roucha, která jim Immanuel dal, byla v hrozném stavu – některá roztržená, jiná děravá a všechna pořádně špinavá. Na některých lidech dokonce visela tak volně, že první keř, o který zavadili, je z nich mohl strhnout.¹²

Po nějakém čase stráveném v tak smutném a politováníhodném stavu vyhlásil podřízený kazatel den půstu, aby se pokořili před velikým Šaddajem a jeho synem kvůli vši své nepravosti, a chtěl, aby jim kázal kapitán Hrom. Kapitán s tím souhlasil, a když přišel ten den, kázal na verš: „Vytňi jej! Proč má kazit i tu zem?“ a na tom místě Písma postavil velmi dobré kázání.

Nejprve ukázal, kvůli čemu byla ta slova řečena, to jest, protože onen fíkovník nenesl ovoce. Pak vysvětlil, co znamenala tato věta – pokání, nebo naprostou zkázu. Pak se na chvíli zastavil u toho, v čí autoritě byla ta věta pronesena, že to bylo v autoritě samotného Šaddaje. Nakonec osvětlil i důvody takového jednání a tím uzavřel své kázání.

⁸ Jn 2:9

⁹ Oz 5:13

¹⁰ Ž 88

¹¹ Žd 12:12,13, Zj 3:2

¹² Iz 3:24

Kázání tak odpovídalo jejich situaci, že se nebohá Duše celá roztřásla. Stejně jako předchozí promluva se toto slovo vyrylo na srdce lidí v Duši, ano, pomohlo udržet v bdělosti ty, kdo byli probuzeni předešlými slovy. A po celém městě nebylo k vidění a slyšení téměř nic jiného než smutek, truchlení a bédování.

Po kázání se všichni sešli a radili se, co budou dělat. „Já nebudu dělat nic ze své vlastní vůle,“ řekl podřízený kazatel, „dokud se neporadím se svým sousedem, kterým je pan Bázeň. Protože jestli už v minulosti znal a chápal princovu mysl lépe než my, nemohu si být jistý, zda tomu tak nebude i teď, třebaže se navracíme zpět ke ctnostnému životu.“ Nechali tedy poslat pro pana Bázeň, on se za okamžik objevil a tehdy jej žádali, aby jim řekl, co by podle něho měli učinit.

Starý pán odvětil: „Dle mého mínění by Duše měla v tomto dni zármutku sepsat a poslat poníženou prosbu ke svému zneváženému princovi Immanuelovi, aby se k nám ve své přízni a milosti zase obrátil a nehněval se navěky.“ Když měšťané slyšeli jeho řeč, jednomyslně souhlasili s jeho radou, a tak okamžitě sepsali svou žádost.

Další bod byl: Kdo ji má nést? Nakonec se dohodli, že ji pošlou po lordu starostovi. Ten úkol přijal a vydal se na cestu, až přišel k Šaddajovu dvoru, kam se uchýlil princ Immanuel. Ale brána byla zavřená a stála u ní stráž, takže vyslanec byl přinucen stát dlouhou dobu za branami.¹³

Lord starosta tedy prosil, aby někdo zašel za princem a řekl mu, kdo stojí u brány a proč přišel. Jeden ze strážných šel a řekl Šaddajovi a jeho synu Immanuelovi, že lord starosta z Duše stojí před bránou královského dvora a touží být vpuštěn do přítomnosti prince, králova syna. Také vypověděl, proč lord starosta přišel, a to jak králi, tak jeho synu Immanuelovi. Ale princ nesešel dolů, ani nedovolil, aby starostovi otevřeli bránu, ale poslal mu tuto odpověď: „Ke mně se obraťte zády, nikoli tváří, ale ve zlý čas volají: ‘Povstaň a zachraň nás!’¹⁴ Copak nemohou jít k panu Vtělebezpečnému, jehož následovali, když se ode mne odvrátili, a učinit ho svým velitelem, svým pánem a svou ochranou v čase soužení? Proč mne nyní ve svém trápení navštěvují, když v časech blahobytu sešli na scestí?”¹⁵

Tato odpověď způsobila, že lord starosta v obličejí úplně zpopelavěl, velmi jej ztrápila, zarazila a přivodila mu nesmírnou bolest.¹⁶ Znovu si uvědomil, co to znamená přátelit se důvěrně s Diaboloňany, jakým byl třeba pan Vtělebezpečný. Když viděl, že od dvora nemůže očekávat žádnou pomoc pro sebe ani pro své přátele v Duši, bil se do prsou a navrátil se s pláčem a celou cestu se rmoutil nad politováníhodným stavem Duše.

Když přišel na dohled od města, starší a představení města vyšli k bráně, aby se s ním setkali a pozdravili ho a aby se dozvěděli, jak pořídil u dvora. Ale on jim vypověděl celý příběh tak naříkavě, že všichni sténali, trápili se a plakali. Na hlavu si házeli prach a popel, na svá bedra oblékli pytlou a s pláčem procházeli městem. Když to viděl zbytek lidu v Duši, též se všichni soužili a prolévali slzy. Byl to den pokárání, strastí a útrap pro Duši a také den veliké úzkosti.

¹³ Pl 3:8

¹⁴ Jer 2:27

¹⁵ Jer 2:27, 28

¹⁶ Pl 4:7,8

Po nějakém čase, když se jakžtakž dali dohromady, sešli se znovu k poradě o dalších krocích, které by mohli podniknout. A tak jako předtím si znovu vyžádali radu od pana Bázně. Ten jim řekl, že není lepší cesty než to, co již udělali, a aby se nenechali odradit chladným přijetím prvního posla u dvora a neklesali na mysli, i kdyby snad několik jejich žádostí bylo přijato jen mlčením a výčitkami. „Neboť to je cesta moudrého Šaddaje,“ řekl, „že nechává lidi čekat, aby se cvičili v trpělivosti, a vy byste měli být i v nouzi ochotni vytrvat, dokud nepřijde.“

To jim dodalo odvahy, a tak posílali posly znovu a znovu a znovu a znovu. Nebylo dne ani hodiny, která přešla nad Duší, aby člověk nepotkal na stezkách jednoho nebo více prosebníků na cestě z Duše ke dvoru krále Šaddaje a každý z nich nesl dopisy s žádostí, aby se princ navrátil do Duše. Cesta jich byla plná – odcházeli, vraceli se a potkávali jedni druhé; někteří šli od dvora a jiní z Duše. To byla práce ubohé Duše po celou tu dlouhou, bodavou, chladnou a jednotvárnou zimu.

Nyní byste si mohli vzpomenout, pokud jste to ještě nezapomněli, že poté, co Immanuel zabral Duši, ano, i poté, co obnovil město, jsem vám říkal, že na několika skrytých místech zůstalo mnoho starých Diaboloňanů. Ti buď přišli s tyranem, když přitáhl a dobyl Duši, nebo se zde kvůli nezákonnému směšování narodili a byli vychováni. Jejich díry, doupata a skrýše se nacházely ve zdech města, ale také kolem nich nebo pod nimi. Jména některých z nich byla: lord Smilník, lord Cizoložník, lord Hněvivý, lord Chlípny, lord Lstivý, lord Zléoko, lord Rouhavý a ten odporný darebák, starý a nebezpečný lord Chamtivý.

Jak jsem vám řekl, tyto lumpové měli s mnoha dalšími stále příbytky v Duši, a to i poté, co Immanuel vyhnal jejich knížete Diabola pryč z hradu. Kvůli takovým udělil dobrý princ pověření lordu Vůlizvolí a ostatním, ano, dokonce celému městu, aby hledalo, zatýkalo, bezpečně zadrželo a zničilo kteréhokoli z nich naleznou, neboť to jsou Diaboloňané od přirozenosti a princovi nepřátelé, kteří usilují o zkázu pozeňnaného města Duše. Měšťané však nevykonávali tento příkaz, ale zanedbávali svou povinnost Diaboloňany hledat, zatýkat a ničit. Proto se ti darebáci stávali den ze dne odvážnějšími, až nakonec vystrčili své hlavy a ukázali se obyvatelům města. Jak jsem se dozvěděl, dokonce se s nimi někteří lidé v Duši k zarmoucení celého společenství příliš sblížili, ale o tom uslyšíte více až na to bude čas a místo.

Kapitola 13

Ďábelské spiknutí

Jakmile zbylí diabloňanští šlechtici zjistili, že Duše svým hřichem urazila prince Immanuela tak, že se stáhl do ústraní a posléze odešel, začali spřádat plány na zničení města. Po nějakém čase se proto sešli v příbytku jistého pana Rozbroje, což byl také Diaboloňan, aby se poradili, jak Duši navrátit do Diabolových rukou. Jeden navrhoval to a druhý ono, každý podle toho, co se mu zdálo nejlepší. Nakonec lord Chlípny řekl, že pro začátek by bylo dobré, aby se pár Diaboloňanů nabídlo některým lidem z města za sluhy.

„Neboť pokud tak učiní a Duše je přijme,“ pravil, „pak by nám i našemu pánu Diabolovi mohli znovuzískání Duše v mnohém usnadnit.“ Hned poté však povstal lord Vražda a namítal: „Něco takového není v současné situaci možné, protože Duše se velmi rozvášnila. Vždyť byla díky našemu příteli, panu Vtělebezpečnému, již jednou lapena a kvůli němu urazila svého prince. Co lepšího by mu mohli poslat ve snaze o usmíření než hlavy těchto mužů? Kromě toho víme, že mají pověření zadržet nás a zabít, kdekoli nás naleznou. Budme tedy prohnání jako lišky – když zahyneme, nebudeme jim moci nijak ublížit, ale dokud jsme naživu, může se nám leccos podařit.“

Když tak probírali celou záležitost zleva i zprava, shodli se na tom, že neprodleně pošlou svým jménem Diabolovi dopis, ve kterém mu popíší stav města i to, jak se princ na Duši rozhněval. „A také mu můžeme dát vědět o našich záměrech,“ dodávali někteří, „a poprosit ho v té věci o radu.“

A tak byl urychleně sepsán dopis, ve kterém stálo toto:

Našemu velikému pánu, knížeti Diabolovi, sídlícímu v Pekelné Jámě.

Ó veliký otče a mocný kníže Diabole, my, praví Diaboloňané, kteří stále přebýváme ve vzpurném městě Duši, ale své životy jsme přijali od tebe a vychovávaly nás tvé ruce, se nemůžeme s klidným srdcem a v tichosti dívat na to, jak jsi v očích obyvatel města zneuctěn, pohaněn a potupen. Ani tvá dlouhá nepřítomnost nám není milá, neboť jen přispívá k naší újmě.

Svému pánu píšeme, protože nám vysvitla naděje na to, že se toto město znovu stane tvým příbytkem. Odklonilo se totiž od svého prince Immanuela a on povstal a odešel od nich pryč. Ano, dokonce i přesto, že za ním posílali a posílali a posílali a posílali posly se žádostí, aby se navrátil, nebyly jejich snahy úspěšné a nezískali od něj ani jedno povzbudivé slovo.

Také se mezi nimi v poslední době rozmohla (a stále ještě řádí) velmi nebezpečná nemoc a slabost. Zachvátila nejen městskou chudinu, ale i lordy, velitele a přední šlechtu tohoto místa. Jen my, Diaboloňané, jsme stále v pořádku, živi, zdraví a plní síly. Kvůli jejich velikému přestoupení na jedné straně a nebezpečné chorobě na straně druhé tedy soudíme, že město je nyní oslabené a zranitelné, a tak bys ho mohl získat ozbrojenou mocí.

Pokud se bude tvé strašlivé vychytralosti i mazanosti knížat, která jsou při tobě, zdát dobré přitáhnout a pokusit se Duši znovu získat, pošli nám zprávu a my se ze všech sil vynasnažíme vydat město do tvých rukou. Jestliže se to, co jsme psali, tvému otcovskému srdci nezalíbí, pošli nám podle své mysli několik slov a my se s nasazením vlastních životů i čehokoli jiného, co máme, podle tvé rady zařídíme.

Sepsáno vlastní rukou dne a data uvedeného výše, po krátké poradě v domě pana Rozbroje, který je stále naživu a má svůj příbytek v našem žádoucím městě Duši.

Když pan Bezbožný – neboť poslem se stal on – přišel s dopisem až na vrch Pekelná brána, zaklepal na veřeje a dožadoval se vstupu. Vrátný Kerberos (právě on je totiž hlídačem té brány) mu otevřel a převzal z jeho rukou dopis, který přinesl od Diaboloňanů v Duši. Dopis vzal, předložil ho svému pánu Diabolovi a dodal: „Zprávy, můj pane, zprávy z Duše, od našich věrných přátel.“ Ze všech doupat se okamžitě shromáždili Belzebub, Lucifer, Apollyon i zbytek roje, který se usídlil v místních doupatech, aby si vyslechli novinky z Duše. Dopis byl neprodleně otevřen a přečten a Kerberos tomu přihlížel.

Poté, co list přede všemi přečetli a zpráva se rozšířila po všech koutech doupěte, vydal Diabolus příkaz, aby se bez prodlení radostně rozezvučel zvon Mrtvého muže. A tak zazněl zvuk zvonu a knížata se radovala, že se zkáza Duše přiblížila. Srdce toho zvonu zpívalo: „Duše přijde, aby s námi přebývala, udělejte místo pro Duši.“ Zvonili na něj totiž, protože doufali, že Duši znovu získají.

Když zakončili svůj odporný obřad, sešli se znovu, aby se poradili, jakou odpověď pošlou svým přátelům v Duši. Jeden radil to a druhý ono, ale nakonec, protože bylo třeba jednat rychle, nechali celou věc na knížeti Diabolovi. Soudili totiž, že ze všech lordů je právě on v takových věcech nejzkušenější. Diabolus tedy podle svého nejlepšího úsudku sestavil odpověď na zprávu, kterou přinesl pan Bezbožný, a poslal ji Diaboloňanům přebývajícím v Duši po stejném poslu, který donesl jejich dopis k němu. V dopise stálo:

Našemu potomstvu, zdatným a mocným Diaboloňanům přebývajícím v Duši.

Já, Diabolus, slavný kníže Duše, vám přeji úspěšný počátek i zakončení všech odvážných plánů, spiknutí a úkladů proti Duši, které z lásky k naší cti osnujete ve svém srdci.

Milované děti a učedníci, lorde Smilníku, Cizoložníku i vy ostatní, s velikým nadšením jsme zde, v našem doupěti, přivítali zprávy, které jste poslali po panu Bezbožném. Byly tak

vítané, že jsme radostí rozezvučeli všechny zvony. Velmi jsme se totiž zaradovali, když jsme zjistili, že máme v Duši stále přátele, a navíc takové, kteří usilují o naši čest a o pomstu na Duši. Také jsme zajásali, když jsme se doslechli, že město upadá a že urazilo svého prince a ten odešel. Jejich nemoci nás též těší, právě tak jako vaše zdraví, moc a síla. Určitě bychom byli štěstím bez sebe, mí strašlivě milovaní, kdyby se nám podařilo město dostat znovu do našich spárů. A zcela jistě nebudeme šetřit moudrostí, vychytralostí, uměním ani pekelnými vynálezy, abychom vaše statečné začátky dovedli k vytouženému cíli.

Toto přijměte jako svou útěchu vy, naši potomci a děti: Pokud město znovu překvapíme a získáme, pobijeme všechny vaše nepřátele mečem a vás ustanovíme významnými veliteli a lordy. Navíc pokud bychom se města znovu zmocnili, není třeba se bát, že nás z něj opět vyženou, neboť přijdeme v mnohem větší síle, a tak bude naše postavení pevnější než kdy dříve. Kromě toho, je to i zákon jejich současného prince, že pokud je dostaneme podruhé, budou navěky naši.¹

Proto, naši věrní Diaboloňané, pokuste se co nejvíce slídit a vynasnažte se odhalit jakákoli zranitelná místa Duše. Také vám budeme vděční, pokud se sami pokusíte město ještě více oslabit. Dejte nám též vědět své mínění o tom, jakým způsobem bychom se měli pokusit o dobytí města my – jestli přesvědčováním k prázdnému a marnému životu, nebo pokoušením k pochybování a zoufalství, či vyhozením města do vzduchu střelným prachem pýchy a sebeuspokojení. Také, ó stateční Diaboloňané a praví synové jámy, buďte vždy připraveni podniknout co nejohavnější útok zevnitř ve chvíli, kdy my budeme útočit zvenčí. Pospěšte si tedy s vašimi záměry a i my si pospíšíme a využijeme sílu našich vojsk až do krajnosti, abychom splnili své touhy. To je přání velikého Diabola, nepřítele Duše a toho, který se třese, když přemýšlí o přicházejícím soudu. Nechť na vás spočívají všechna požehnání jámy, tak zakončíme náš dopis.

Sepsáno mnou samým, Diabolem, v ústí propasti, se souhlasem všech knížat temnoty, k poslání po panu Bezbožném našim silám, které stále zůstávají v Duši.

Tento list byl z Diabolových temných sklepení poslán do Duše Diaboloňanům, kteří v ní zůstali a přebývali ve zdech. Zprávu poslali po panu Bezbožném, který do jámy tu zvěst donesl. Když se pan Bezbožný navrátil a znovu zavítal do Duše, dostavil se, jak jej žádali, do domu pana Rozbroje, neboť zde se konala porada a bylo tu místo, kde se spiklenci setkávali.

Když viděli, že se jejich posel bezpečně a ve zdraví navrátil, byli tím velice potěšeni. Pak jim předložil dopis, který pro ně přinesl od Diabola, a když si jej přečetli a zvážili, jejich radost se ještě zdvojnásobila. Pak se ho ptali na to, jak se mají jejich přátelé – právě tak, jak to udělal i lord Diabolus, Lucifer a Belzebub se zbytkem jejich doupěte. Na což Bezbožný odpověděl: „Dobře, dobře, mí lordi, mají se dobře, aspoň tak, jak je to na tom místě možné. Také, jak už sami víte z dopisu,“ dodal, „dali po přečtení vaší zprávy samou radostí rozezvučet všechny zvony.“

¹Mt 12:33-35

Nyní, jak už jsem vám řekl, když si přečetli Diabolovu odpověď a byli jí velmi povzbuzeni ve svém díle, pustili se znovu do sprádaní plánů, to jest, jak mají uskutečnit své diabloňanské úmysly s Duší. První věc, na které se dohodli, byla, že by se Duše měla o všem dozvědět co nejméně. Ať to není známo, ať není Duše vůbec obeznámena s tím, co proti ní plánujeme. Další věc byla jak, nebo jakým způsobem, by se měli pokusit Duši zničit a obrátit v trosky a tu zase jeden říkal to a druhý ono.

Pak povstal pan Lstivý a řekl: „Mí věrní Diaboloňané, drazí přátelé. Naši lordi a vážení mužové z hluboké jámy nám navrhli tyto tři cesty: 1. Zkusit Duši zničit tím, že ji svedeme do marnosti a prázdnoty, 2. Nebo tím, že ji uvrhneme do pochybností a zoufalství, 3. Nebo tak, že se ji pokusíme vyhodit do povětří střelným prachem pýchy a sebeuspokojení. Já si myslím, že pokud bychom je pokoušeli k pýše, mohlo by to být k něčemu dobré, a kdybychom je sváděli ke svévoli, také by to mohlo pomoci. Ale domnívám se, že pokud bychom je přivedli k zoufalství, udeříme hřebíček na hlavičku. V takovém případě je totiž na prvním místě přimějeme, aby zpochybňovali srdečnou lásku, kterou k nim jejich princ chová, což jej velmi znechutí. Pokud to bude dobře působit, velmi rychle je to donutí, aby mu přestali posílat své žádosti, a pak sbohem vážným prosbám o pomoc a o zásoby, protože před nimi bude přirozeně ležet závěr, že to není k ničemu dobré, a tak je zbytečné to dělat.“ S touto řečí pana Lstivého všichni jednomyslně souhlasili.

Další otázka byla: Jak ale máme tento plán uskutečnit? a na tu odpověděl ten stejný pán takto: „Ať se ti z našich přátel,“ pravil, „kteří se odváží něco podniknout na podporu záležitosti svého knížete, přestrojí do jiného oděvu, změní si jména, jdou na trh jako venkovani a nabídnou se slavnému městu jako služebníci. Nechť také předstírají, že jsou svým pánům prospěšní, jak jen mohou, protože pokud tak budou jednat a Duše je najme, mohou v krátkém čase společnost tak zkazit a poskvřnit, že její princ bude nejen ještě více uražen, ale nakonec Duši sám vyplivne ze svých úst. A když se tak stane, padnou našemu knížeti Diabolovi snadno za kořist, ano, sami spadnou do úst toho, kdo je chce jíst.“²

Jakmile byl tento plán předložen, okamžitě byl všeobecně přijat a přihlásilo se mnoho Diaboloňanů, kteří se chtěli účastnit tak vybraného podniku. Lordům se ale nezdálo vhodné, aby byli poslání všichni, a tak vybrali dva nebo tři, jmenovitě lorda Chamtivého, lorda Chlípného a lorda Hněvivého. Lord Chamtivý se přejmenoval na pana Spořivého, lord Chlípný na pana Neškodné-veselí a lord Hněvivý na pana Horlivého.

Ti se v den trhu odebrali na tržiště. Vypadali jako tři obyčejní chlapíci, měli na sobě ovčí roucho, které bylo nyní asi tak bílé jako roucha mužů v Duši, a uměli dobře hovořit jazykem Duše. Když přišli na tržiště a nabídli se měšťanům ke službě, brzy si je někdo vybral, neboť žádali malou mzdu a slibovali, že budou svým pánům oddaně sloužit. Pan Mysl najal Spořivého a pan Bázeň najal Horlivého. Pravda, poslední chlapík, Neškodné-veselí, musel ještě chvíli počkat a nedokázal si najít pána tak rychle jako druzí dva, protože Duše se zrovna postila. Ale po chvíli, když púst již téměř skončil, najal Neškodné-veselí sám lord Vůlizvolí, aby se stal jeho sluhou a lokajem. Tak si všichni našli své pány.

²Nah 3:12

Když se ti bídáci tak rychle dostali do domů obyvatel Duše, začali okamžitě vyvádět spoustu neplechů. A protože byli lstiví, vychytralí a protřelí, brzy zkazili rodiny, ve kterých byli, ano, nakazili i své pány, zvláště Spořivý a ten, kterého nazývali Neškodné-veselí. Pravda, ten, který se dostal pod dohled pana Bázně, se nikdy do přízně svého pána nevetřel. Pan Bázeň totiž brzy odhalil, co je to za podvrženého lumpa, a když to tomu chlapíkovi došlo, rychle uprchl z jeho domu, jinak by jej jeho pán dal zcela jistě pověsit.

Poté, co ti pobudové dovedli své plány až sem a zkazili město, jak jen mohli, radili se všichni na dalším místě o tom, kdy se má jejich kníže Diabolus pokusit napadnout Duši zvenčí a oni zevnitř. A všichni se shodli na tom, že nejlepší to bude v den trhu. Proč? Protože měšťané budou zaměstnáni svými vlastními záležitostmi. Toto pravidlo se už dříve velmi osvědčilo: Když jsou lidé nejvíce zaměstnáni ve světě, nejméně se bojí přepadení. „Také bychom měli být schopní setkat se bez podezření s našimi přáteli a lordy,“ řekli, „a pokud se o to pokusíme v takový den a neuspějeme, můžeme se v případě porážky snadno skrýt v davu a uniknout.“

Na tom všem se jednomyslně shodli a poté napsali Diabolovi další dopis a poslali ho znovu po panu Bezbožném. Stálo v něm toto:

Lordi v Duši posílají pozdravy velikému a mocnému Diabolovi ze svých doupat, jeskyní, děr a pevností ve zdech Duše.

Náš veliký pane a životeli Diabole, jak jsme se zaradovali, když jsme slyšeli o tvé otcovské připravenosti vyhovět nám a pomoci nám pokročit s našimi plány na zničení Duše! Nikdo o tom nemůže vyprávět tak jako my, kdo jsme se postavili na odpor jakémukoli dobru, kdekoli a kdykoli jej nalezneme.³

Co se týká povzbuzení, kterého se nám od vaší velkoleposti dostalo, abychom pokračovali ve vymýšlení, vypracovávání a sprádnání plánů na úplné zničení Duše, to je pro nás samozřejmé. Sami dobře víme, že pro nás nemůže být nepříjemné či nevýhodné, když uvidíme naše nepřátele a ty, kdo se snaží ukončit naše životy, ve strachu prchat nebo zemřít pod našima nohama. Proto se stále snažíme, se vši svou vychytralostí, vymyslet, jak tento úkol vašim lordstvům i nám samotným co nejvíce usnadnit.

Nejprve jsme zvážili váš trojitý návrh, který jste nám předložili, plán upředený s tou nejpekelnější prohnaností. Shodli jsme se na tom, že i když by se nám mohlo podařit vyhodit je do povětří střelným prachem pýchy a i pokoušení k prázdnému a marnému životu by nám mohlo pomoci, přesto považujeme za nejlepší stáhnout je do propasti beznaděje. Nyní tedy my, kdo čekáme na tvé pokyny, navrhujeme dva způsoby, jak toho dosáhnout:

Za prvé, co se týká naší části, pokusíme se je svést k hanebnostem, jak jen to půjde, abyste na ně potom mohli v určený čas přitáhnout se vši silou a mocí. A myslíme si, že ze všech národů, které se pohnou na tvé zavolání, bude pro útok a dobytí Duše nejlepší vojsko Pochybovačů. Tak přemůžeme naše nepřátele, vždyť se za nimi otevře ústí jámy a beznaděj je do ní srazí.

³Ř 7:21, Ga 5:17

Abychom ještě podpořili tento žádoucí záměr, již jsme mezi ně vyslali tři naše věrné Diaboloňany, kteří se přestrojili, změnili si jména a nyní jsou mezi nimi přijímáni – pana Chamtivého, Chlípňého a Hněvivého. Chamtivý si změnil jméno na Spořivý a najal si jej pan Mysl a už je téměř tak zkažený jako náš přítel. Chlípňý si změnil jméno na Neškodné-veselí, stal se lokajem lorda Vůlizvolí a udělal ze svého pána pěkného prostopášníka. Hněvivý se nyní jmenuje Horlivý a pracoval pro pana Bázeň, ale tomu nevrnému starému otropovi asi něco přelétlo přes nos a vyhodil našeho společníka z domu. Dokonce od něj musel uprchnout, jinak by ho jeho pán dal za jeho práci jistě popravovat. Tito tři nám v našich záměrech s Duší velmi pomohli, protože i přes nevráživou a svárlivou povahu zmíněného starého blázna dělají druzí dva svou práci dobře, a tak i naše dílo urychleně dozrává.

Dále navrhujeme, abyste na město přitáhli v den trhu, kdy se všichni zajímají jen o své záležitosti, neboť tehdy si budou připadat nejvíce v bezpečí a budou nejméně očekávat, že na ně někdo zaútočí. V takový čas nebudou moc schopní se bránit a zastavit provádění vašich plánů. Když započnete svůj zuřivý útok zvenčí, my, vaši věrní a jistě i milovaní přátelé, budeme připraveni vám pomoci zevnitř. Tak Duši úplně zmateme a spolkneme ji ještě předtím, než přijde k sobě. Pokud však vaše hadí mysli, nejlstivější draci a naši nejváženější lordi naleznou lepší řešení, dejte nám to urychleně vědět.

Nestvůrám z Pekelné jámy, z domu pana Rozbroje v Duši, posláno po panu Bezbožném.

V době, kdy ti vzbouření odpadlíci a pekelní Diaboloňané osnovali zkázu Duše, město samo se nacházelo ve velmi smutném a žalostném stavu. Částečně to bylo proto, že se tak provinilo proti Šaddajovi a jeho synu, a částečně také proto, že jejich nepřátelé dostali novou naději. K tomu všemu je ještě tížila skutečnost, že i když poslali k princovi Immanuelovi a jeho otci Šaddajovi mnoho žádostí o prominutí a přízeň, nedostalo se jim od něj ani jediného úsměvu. Díky umění a úskočnosti Diaboloňanů v Duši oblak nad nimi naopak černal a tmavnul a Immanuel se zdál být ještě vzdálenější.

V Duši také zle řádila ošklivá nemoc, a to jak mezi veliteli, tak mezi obyvateli města. Jejich nepřátelé a jen jejich nepřátelé byli najednou silní a plní života. Vypadalo to, že se stanou hlavou, zatímco zbytek Duše bude jen chvostem.

V tom čase byl poslední zmíněný dopis, který napsali Diaboloňané skrývající se v Duši, doručen po panu Bezbožném do Diabolova černého doupěte. Donesl ho až na vrch Pekelná brána a jako předtím jej poslal po Kerberovi jeho pánu. Když se Kerberos a pan Bezbožný potkali, měli oba asi takový význam a váhu jako dva žebráci, a tak spolu zapředli rozhovor o Duši a o jejich plánech proti ní.

KERBEROS: „Á, starý příteli,“ hlaholil Kerberos, „už jsi zase zavítal na vrch Pekelná brána? U svaté Marie, moc rád tě vidím.“

BEZBOŽNÝ: „Ano, můj pane, přišel jsem znovu kvůli našim zájmům v Duši.“

KERBEROS: „Příteli, pověz mi tedy, v jakém je Duše nyní stavu?“

BEZBOŽNÝ: „Ve skvělém stavu, můj pane, ve skvělém stavu pro nás a pro lordy sídlící na tomto místě, domnívám se, protože co se týká zbožnosti velmi upadli a to je to nejlepší, co bychom si mohli přát. Také jejich pán je od nich notně vzdálen a i to nás velice těší. Navíc máme své ruce i na jejich jídelních mísách, protože někteří z našich diabloňanských přátel se dostali do jejich středu. Co nám tedy ještě zbývá, abychom se znovu stali pány toho místa? Kromě toho, naši věrní přátelé v Duši denně plánují, jak město zradit pánům tohoto místa, a také mezi nimi řádí jakási choroba. Abych to shrnul, pevně věříme, že nakonec zvítězíme.“

KERBEROS: Na to pravil ten pes od Pekelné brány: „Ano, nejspíš už nebude lepší čas na jejich přepadení, než je teď. Přál bych si, abychom se do celé věci odhodlaně pustili a aby bylo rychle dosaženo úspěchu. Ano, přál bych si to kvůli těm nebohým Diaboloňanům, kteří žijí v tom zrádném městě a musí se denně bát o své životy.“

BEZBOŽNÝ: „Plány jsou už téměř hotové a diabloňanští lordi v Duši na nich pracují ve dne v noci, zatímco měšťané jsou jako bláznivé holubičky – chybí jim srdce, které by bylo znepokojené kvůli jejich stavu a uvědomilo si, že zkáza města už je na dosah. Kromě toho by sis měl, co říkám, když si dáš to vše dohromady, musíš si myslet, že je mnoho důvodů pro to, aby si Diabolus pospíšil, jak jen to půjde.“

KERBEROS: „Povyprávěl jsi mi, jak se věci mají, a já jsem tím velmi potěšen. Vejdí tedy, statečný Bezbožný, k mým lordům, neboť tě přivítají tak srdečně, jak je to jen v tomto království možné. Tvůj dopis jsem již dovnitř poslal.“

Pak Bezbožný tedy vstoupil do doupěte a lord Diabolus mu vyšel vstříc a pozdravil ho: „Vítej, můj věrný služebník, byl jsem potěšen zprávou, kterou jsi přinesl.“ I zbytek lordů z jámy jej pozdravil. Na to Bezbožný, poté, co se zvlášť uklonil každému z nich, zvolal: „Ať je Duše znovu dána lordu Diablovi a nechť je jejím králem navždy.“ A hladové břicho a zívající puklina pekla vydala tak hlasitý a ošklivý sten – to na těch místech považují za hudbu – že se hory roztráslly, jako by se měly rozpadnout na tisíc střípků. Když si všichni přečetli a společně zvážili přinesený list, začali se radit, jakou odpověď mají poslat zpět. První, kdo k tomu něco řekl, byl Lucifer.

LUCIFER: „Zdá se, že první záměr Diaboloňanů v Duši se šťastně vyvíjí. Vždyť už bylo mnohdy prokázáno, že žádná cesta ke zničení Duše není tak spolehlivá, jako ji všemi možnými způsoby zkazit a pošpinit. Náš starý přítel Balaam po ní úspěšně chodil již před mnoha a mnoha lety. Ať jsou tedy tato slova jako zásada a jako všeobecné pravidlo pro Diaboloňany všech věků, neboť nic nemůže způsobit selhání této metody kromě milosti a tu, jak doufám, už toto město nedostane.⁴ Ale ještě bych se rád poradil o tom, jestli na ně máme přitáhnout v den trhu kvůli tomu, že se budou zabývat svými záležitostmi. Je mnoho důvodů, proč bychom se měli radit o tomto bodu spíše než o kterémkoli jiném, protože na

⁴Nu 31:16, Zj 2:14

tom závisí vše, o co se budeme pokoušet. Pokud správně nenačasujeme své záležitosti, celý náš záměr může selhat. Naši diaboloňanští přátelé říkají, že den trhu je nejlepší, protože tehdy bude Duše nejvíce zaměstnaná a bude se nejméně obávat nějakého překvapení. Ale co když v ty dny také zdvojnásobí své strážce – a já si myslím, že přirozenost a rozum by je k tomu měli přivést – a co když budou v ty dny držet takovou stráž, jakou si vyžaduje jejich současný stav? Ano, co když budou jejich muži stále ozbrojeni? Pak byste se, mí lordi, mohli při svém pokusu ošklivě zklamat, způsobit si mnohé potíže a možná i zavinit zkázu našich přátel ve městě.“

BELZEBUB: Na to pravil veliký Belzebub: „Na tom, co lord říká, něco je, ale jeho domněnka může i nemusí být pravdivá. Lord to ani nepředložil jako něco, od čeho je nutné ustoupit, neboť vím, že to řekl jen aby vyvolal pořádnou výměnu názorů. Proto musíme pokud možno zjistit, jestli si je Duše dostatečně vědomá svého upadajícího stavu a našich záměrů proti ní, aby ji to přimělo postavit na branách hlídky a strážce a v ty dny je zdvojnásobit. Pokud poznáme, že tvrdě spí, pak bude dobrý kterýkoli den, ale myslím si, že den trhu je ze všech nejlepší.“

Tehdy se ozval Diabolus: „Ale jak bychom něco takového mohli s jistotou vědět?“ Odpověděli mu: „Zeptejte se na to pana Bezbožného.“ Bezbožného tedy zavolali dovnitř a zeptali se ho na tuto věc a on takto odpověděl:

BEZBOŽNÝ: „Mí lordi, nakolik mohu usuzovat, současný stav Duše je právě takový. Velmi ochladli ve své víře a lásce a jejich princ Immanuel se k nim obrátil zády. Posílají k němu sice stále nové žádosti, ale on nijak nespěchá, aby jim dal nějakou odpověď, a mezi nimi se také neděje žádná veliká náprava.“

DIABOLUS: „Jsem rád, že se nesnaží o nápravu, ale obávám se těch jejich neustálých prosb. Nicméně, jejich uvolněnost v životě svědčí o tom, že to, co dělají, nedělají z celého srdce, a bez srdce má všechno ostatní jen pramalou cenu. Ale pokračujte, mí mistři, nebudu vás již déle rozptylovat.“

BELZEBUB: „Pokud je to s Duší tak, jak nám to pan Bezbožný popsal, pak příliš nezáleží na tom, kdy ji napadneme, neboť ani jejich modlitby ani síla jim stejně nebudou k užitku.“

APOLLYON: Když Belzebub dokončil svou řeč, začal mluvit Apollyon: „Můj názor na celou věc je,“ pravil, „abychom i nadále pokračovali jemně a pomalu a nedělali nic ve spěchu. Ať naši přátelé v Duši město dále znečišťují a poskvřňují tím, že je budou stahovat do hříchu, neboť když jde o pohlcení Duše, není nic tak účinné jako hřích. Pokud se to podaří, Duše sama přestane držet stráž, posílat žádosti a dělat cokoli, co by vedlo k jejímu bezpečí a zajištění, protože zapomene na svého Immanuela, nebude již toužit po jeho společnosti, a když tak bude žít, její princ za ní nebude nijak spěchat.“

Náš věrný přítel, pan Vtělebezpečný, ho jedním ze svých triků vyhnal z města, proč by jej tedy lord Chamtivý a lord Chlípnyý tím, co způsobí, neměli udržet mimo město? A to vám ještě povím – ačkoli ne proto, že byste to dosud nevěděli – že dva nebo tři Diaboloňané, kteří jsou přijímáni a vydržováni městem samotným, udělají pro to, aby od nich udrželi Immanuela daleko a abychom město znovu získali, více než vojsko legií, které bychom proti Duši mohli vyslat my.

Ať se tedy náš první plán, ten, který započali naši přátelé v Duši, pilně a utěšeně rozvíjí dál se vši vychytralostí a uměním. Ať také pod jednou nebo druhou záminkou vyšlou další ze svých mužů, aby si pohrávali s lidmi v Duši. Snad poté ani nebude nutné vést proti nim válku, a i kdyby to bylo potřeba, pak čím budou hříšnější, tím budou neschopnější nám čelit a tím snáze je nakonec přemůžeme.

Kromě toho předpokládejme – a to je to nejhorší, co by se mohlo stát – že by se k nim Immanuel znovu vrátil. Proč by ho od nich neměl stejný nebo podobný trik zase odehnat? Ano, proč by se od nich kvůli jejich opětovnému klesnutí neměl odvrátit navěky, tak jako se od nich nyní oddělil na čas? Pokud se to opravdu stane, tak na hradbách nebudou žádná jeho beranidla, praky, velitelé ani jeho vojáci a nechá Duši nahou a obnaženou. A když město uvidí, že je jeho princ navždy opustil, copak ti samo neotevře brány a nestane se znovu tvým jako za starých časů? Ale to vyžaduje čas, takovou práci není možné udělat za pár dní.“

DIABOLUS: Jakmile Apollyon přestal hovořit, začal ze sebe Diabolus vylévat svou zlobu a zášť a hájit svou věc a řekl: „Mí lordi a mocnosti z jeskyní, mí praví a věrní přátelé. S velikou netrpělivostí, jak se mi to občas stává, jsem naslouchal vašim dlouhým a suchopárným proslovům. Ale můj zuřivý jícen a hladové břicho tak touží po znovuzískání slavného města Duše, že na čemkoli se dohodnete, já nemohu čekat, jak dopadnou nějaké vleklé záležitosti. Musím se bez dalšího zdržení snažit všemi způsoby naplnit své nenasytné hrdlo duší a tělem Duše. Proto mi svěřte své hlavy, svá srdce a svou pomoc, protože se chystám dobýt Duši silou.“

Když lordi a knížata jámy viděli planoucí vášeň, kterou Diabolus dychtil po pohlcení bídného města Duše, přestali snášet další námitky a svolili, že mu dají všechnu podporu, kterou mohou, třebaže kdyby bylo přijato Apollyonovo doporučení, mohli by Duši přivést do daleko větších těžkostí. Ale jak říkám, byli ochotní dát mu svou podporu a sílu, protože nevěděli, co by si počali, kdyby za sebe měli bojovat bez něho.

Začali se tedy radit o další věci, a to s jakým vojskem a jak početným potáhne Diabolus proti Duši, aby se jí zmocnil. Po krátké poradě usoudili ve shodě s návrhem, který jim Diaboloňané z města poslali ve svém dopise, že nikdo není pro tento úkol tak vhodný jako vojsko příšerných Pochybovačů.

Shodli se tedy, že proti Duši pošlou armádu silných Pochybovačů. Síla vojska, kterou považovali za vhodnou pro tento úkol, se pohybovala mezi dvaceti a třiceti tisíci. Výsledek veliké porady oněch slavných a mocných lordů tedy byl, že Diabolus má dát ihned tlouci na své bubny, aby svolal muže ze země Pochybování, která ležela na pomezí vrchu Pekelná brána. Ti pak budou vysláni proti bídnému městu Duši. Také se domluvili, že lordi jej budou v této válce doprovázet a budou velet jeho vojskům a řídit je.

Sestavili tedy odpověď a poslali ji zpět Diaboloňanům, kteří se skrývali v Duši a čekali na příchod pana Bezbožného. V ní jim naznačili, jakým způsobem a jakým směrem se nyní budou ubírat jejich plány. V dopise stálo toto:

Z temných a strašlivých sklepení pekla, Diabolus, s celou společností knížat temnoty, posílá pozdrav svým věrným skrývajícím se ve zdech Duše a nyní netrpělivě čekajícím na naše nejdábelštější vyjádření k jejich jedovatému a zkázonosnému plánu zosnovanému proti Duši.

Drazí příbuzní, kterými se den ze dne chlubíme a z jejichž skutků máme po celý rok nesmírné potěšení, dostali jsme váš nesmírně vítaný dopis z rukou našeho spolehlivého a milovaného přítele, pana Bezbožného. Chtěli bychom vás zpravit o tom, že když jsme jej otevřeli a četli jeho obsah, naše zívající a hladové obydlí, ve kterém se nacházíme, vydalo ze samé radosti tak ošklivý a ječivý zvuk, že se dokonce i hory v okolí vrchu Pekelná brána otřásly.

Také nemůžeme jinak, než obdivovat vaši stálost spolu s množstvím veškeré lstivosti, kterou prokazatelně máte ve svých hlavách, když jste nám sloužili v boji proti Duši. Neboť jste pro nás vymysleli tak skvělý postup, jak pokračovat v plánech proti vzpurnému městu Duši, že lepší nedokázala navrhnout žádná ze skvělých myslí pekla. Od chvíle, kdy jsme vaše návrhy uviděli, jsme s nimi neudělali nic jiného, než že jsme je schválili a obdivovali.

Abychom vás dále povzbudili v celé hloubce vašeho řemesla, chtěli bychom oznámit, že váš podnět byl zvažován celým shromážděním knížat a mocností na tomto místě. Ti ho rozebrali z jedné i z druhé strany, ale lepší a podle jejich mínění vhodnější cestu k překvapení, zabránění a znovuzískání vzpurného města Duše nedokázali nalézt. Nakonec vše, co bylo řečeno a lišilo se od návrhu ve vašem dopise, padlo samo na zem, a sám kníže Diabolus se přidržel vašeho plánu, ano, jeho zející hrdlo a bezedné břicho planulo ohněm a touhou, aby se váš plán již uskutečnil.

Proto vám dáváme na vědomí, že náš statečný, strašlivý a nemilosrdný Diabolus pozvedá k vaší úlevě a ke zničení vzpurného města Duše vojsko více než dvaceti tisíc Pochybovačů, kteří vytáhnou proti lidu Duše. Jsou to nebojácní a silní muži, kteří jsou již odedávna zběhlí v umění boje a dokáží snášet mnohé těžkosti. Říkám vám, že kníže to vše dělá nejvyšší možnou rychlostí, neboť jeho srdce i duch jsou cele při tomto počínání. Toužíme tedy, abyste i nadále podporovali naše plány v Duši a tak, jako jste se nás drželi dříve a dali nám radu i povzbuzení, jednali i nyní. Tak nebudete poražení, ale vítězové, ano, zamýšlíme ustanovit vás lordy v Duši.

Ještě jednu věc bychom neměli zapomenout. Přejeme si, aby každý z vás, kdo jste v Duši, nadále používal veškerou svou sílu, vychytralost a zručnost spolu s klamným přesvědčováním a stáhl Duši ještě více do hříchu a nepravosti, aby tak hřích dospěl a porodil smrt.

Shodli jsme se totiž všichni na tom, že čím je Duše hříšnější a zkaženější, tím neochotnější bude jejich Immanuel k tomu, aby jim přišel na pomoc ať už osobně, nebo jiným způsobem. Ano, a čím hříšnější, tím slabší, a tím pádem také méně schopná nám odolat, když město přepadneme, abychom ho pohltili. Ano, dokonce by to mohlo přimět mocného Šaddaje, aby od nich odňal svou ochranu a poslal své velitele a vojáky zpět i s praky a beranidly a ponechal je nahé a odhalené. Pak nám město samo otevře své brány a spadne jako fík do úst tomu, kdo je chce jíst.⁵ To vše udělejte, abychom si mohli být jisti, že na Duši budeme moci udeřit a snadno ji přemůžeme.

Co se týká dne, kdy přitáhneme k Duši, nepadlo ještě konečné rozhodnutí, i když si nyní mnoho z nás právě tak jako vy myslí, že den trhu, nebo noc po dni trhu, bude nejlepší. Buďte nicméně připraveni, a když uslyšíte zvenčí naše burácející bubny, snažte se uvnitř způsobit co nejvíce zmatku.⁶ Tak bude Duše sevřená zepředu i zezadu a nebude vědět, co má podniknout. Lord Lucifer, lord Belzebub, lord Apollyon a lord Legie se všemi ostatními vás zdraví a zdraví vás i lord Diabolus.

Ze strašlivého pomezí nejděsivější Jámy vás zdravíme a zdraví vás i mnoho legií, které jsou zde s námi, a přejeme vám, abyste byli tak ďábelsky úspěšní, jak si bychom si to přáli i pro sebe. Po poslu, panu Bezbožném.

Pak se pan Bezbožný vydal na zpáteční cestu do Duše k Diaboloňanům, kteří v ní přebývali. Přišel až ke schodům, které vedly z hlubiny do ústí jeskyně, kde přebýval Kerberos. Když ho Kerberos spatřil, hned se ho ptal, jak se zdařil jeho úkol a jak to vypadá s plány proti Duši.

BEZBOŽNÝ: „Vše jde dobře, jak se dalo očekávat. Dopis, který jsem přinesl, byl schválen a všem lordům se velmi líbil. Já se vracím, abych to řekl našim Diaboloňanům. Zde ve svém záhradní mám odpověď a jsem si jist, že pánové, kteří mne poslali, budou velmi potěšeni, neboť je má povzbudit, aby co nejpilněji prováděli své plány a byli připraveni zasáhnout zevnitř, když uvidí lorda Diabola obléhat město.“

KERBEROS: „On zamýšlí proti Duši táhnout osobně?“

BEZBOŽNÝ: „Nejen že zamýšlí! Dokonce s sebou vezme více než dvacet tisíc silných Pochybovačů, válečníků a vybraných mužů ze země Pochybování, aby mu na této výpravě sloužili.“

KERBEROS: Když to Kerberos slyšel, byl velmi potěšen a řekl: „Když se dělají tak veliké přípravy na výpravu proti bídnému městu Duši, snad by mne také ustanovili jako velitele nad tisíci, abych mohl prokázat svou odvahu v boji proti slavné Duši.“

⁵Nah 3:12

⁶1 Pt 5:8

BEZBOŽNÝ: „Tvé přání se určitě může splnit. Vypadáš jako někdo, kdo má dostatek kuráže, a lord Diabolus bude jistě potřebovat nebojácné a statečné muže. Ale můj úkol vyžaduje, abych spěchal.“

KERBEROS: „Ano, to zajisté vyžaduje. Chvátej tedy do Duše s těmi největšími špatnostmi, jaké může toto místo poskytnout. A když přijdeš do domu pana Rozbroje, místa, kde se Diaboloňané setkávají k poradám, řekni jim, že Kerberos si přeje být jim k službám a pokud bude moci, přitáhne spolu s armádou proti slavné Duši.“

BEZBOŽNÝ: „Určitě to vyřídím. A vím, že mí lordi budou rádi, když to uslyší, a také když tě spatří.“

Po několika dalších poklonách opustil pan Bezbožný svého přítele Kerbera a Kerberos ho zase s tisícem pekelných přání vybídl, aby se co nejrychleji vydal ke svým pánům. Jak to Bezbožný uslyšel, uklonil se a připravil své nohy k běhu.

Když se vrátil do Duše a přišel do domu pana Rozbroje, našel zde mnoho shromážděných Diaboloňanů, kteří čekali na jeho návrat. Poté, co tam došel, představil se a předal jim dopis, přidal ještě následující poklonu:

„Mí lordi z pomezí jámy, významné a slavné mocnosti z doupěte pozdravují vás, pravé Diaboloňany v Duši, a přejí vám, abyste vždy měli ta nejvhodnější požehnání pro velikou službu, skvělé plány a výborné výsledky, kterých jste dosáhli ve snaze pomoci Diabolovi znovu dobýt slavné město Duši.“

To byl tedy současný stav bídného města Duše: Urazila svého prince a ten odešel. Svou bláznivostí povzbudila mocnosti pekla, aby proti ní znovu vytáhly a snažily se ji úplně zničit. Pravda, Duše si tu a tam uvědomovala svůj hřích, ale Diaboloňané se dostali až do jejích útrob, volala, ale Immanuel byl pryč a její pláč ho dosud nedokázal přivést zpět. Kromě toho Duše nevěděla kdy, nebo jestli vůbec se navrátí zpět do města a neznala sílu ani vybavení nepřítele, ani to, jak daleko už pokročil s plány, které proti ní osnuje.

Stále ještě posílali k princovi žádost za žádostí, ale on jim odpovídal jen mlčením. Stále zanedbávali nápravu, což bylo přesně to, co Diabolus chtěl. Pokud si totiž ponechají ve svých srdcích nepravost, jejich král nebude vyslyšet jejich prosby. Tak stále slábli a slábli, až byli jako hračka, kterou před sebou žene tornádo. Volali ke svému králi o pomoc, ale nechali Diaboloňany sestoupit až do svých útrob; co pro ně tedy mohl král udělat? Ano, nyní se zdálo, že je v Duši pořádná směsice a Diaboloňané i obyvatelé Duše chodili po ulicích společně. Dokonce měšťané začali usilovat o pokoj s nimi, protože si mysleli, že když ve městě tak strašlivě řádí nemoci, je zbytečné s nimi bojovat na ostří nože.

Kromě toho slabost Duše byla silou jejích nepřátel a hříchy Duše výhodou pro Diaboloňany. Nepřátelé Duše už město viděli ve svých rukách, protože nebylo velkého rozdílu mezi Diaboloňanem a obyvatelem Duše, oba vypadali, jako že jsou v Duši doma. Ano, Diaboloňané se množili a rostli a město chřadlo. Při řádění nemoci v Duši zemřelo více než jedenáct tisíc mužů, žen a dětí.

Kapitola 14

Stahují se mračna

Ale Šaddaj tomu tak chtěl, že ve městě žil jistý člověk jménem pan Vyzvídál, který lid Duše hluboce miloval. Pan Vyzvídál procházel Duší sem a tam, nahoru i dolů, aby zjistil, zda neuslyší o nějakém záměru namířeném proti městu. Byl to žárlivý muž a bál se, že by Duši mohla být způsobena nějaká újma ať už od Diaboloňanů uvnitř města nebo od nějaké moci zvenčí. A jednou, když pan Vyzvídál zase tu a tam naslouchal u dveří, se stalo, že zavítal až na místo v Duši, které se jmenovalo Ohavný vrch. Tam se občas setkávali Diaboloňané. A když tam uslyšel tiché mumlání – měli byste totiž vědět, že to bylo v noci – opatrně se připlížil blíž, aby dobře slyšel.

Nestál u vchodu do toho domu dlouho – stál tam totiž dům – když někoho uslyšel s jistotou tvrdit, že už to nebude dlouho trvat a Diabolus bude zase vlastníkem Duše, že Diaboloňané zamýšlejí všechny obyvatele Duše povraždit mečem a zahubí a zničí všechny královské velitele a vyženou jeho vojáky pryč z města. Navíc ten hlas řekl, že ví o dvaceti tisíci bojovnících, které Diabolus povolal, aby uskutečnil svůj záměr, a že neuplynou roky ani měsíce, než je zde všichni uvidí.

Když to pan Vyzvídál uslyšel, okamžitě uvěřil, že je to pravda, a tak se neprodleně odebral do domu lorda starosty. Obeznámil ho se vším, co slyšel, a lord dal okamžitě poslat pro podřízeného kazatele. Tomu uložil úkol, aby urychleně varoval celé město – on byl nyní hlavním kazatelem v Duši, protože lord Tajemník byl stále ještě neklidný.

Podřízený kazatel varoval celé město takto: Ještě v tu hodinu zazvonil na Přednáškový zvon, a když se lidé shromáždili, krátce je nabádal k bdělosti. Jako argument použil sdělení pana Vyzvídala. „Proti Duši se chystá strašlivé spiknutí,“ řekl, „vždyť nás chtějí všechny pobít v jediném dni. Tuto zvěst není možné brát na lehkou váhu, protože ji přinesl pan Vyzvídál. Pan Vyzvídál vždy miloval Duši a je to soudný a střízlivý muž, žádný žvanil ani roznašeč poplašných zpráv, ale někdo, kdo chce vždy dohlédnout až k podstatě věci a neříká žádnou novinu, aniž by ji měl dobře podloženou. Zavolám ho, abyste si jej mohli vyslechnout sami,“ a tak ho zavolal a on přišel a vypověděl svůj příběh tak přesně a potvr-

díl jeho pravdivost tak jasnými důkazy, že Duše byla okamžitě přesvědčena o pravdivosti toho, co říkal.

Kazatel ho také podpořil a pravil: „Pánové, ani zdaleka není nerozumné věřit této zvěsti. Vždyť jsme vydráždili Šaddaje k hněvu a svým hříchem vypudili Immanuela z města. Též máme příliš mnoho styků s Diaboloňany a opustili jsme své dřívější cesty. Není tedy divu, že jak vnější, tak vnitřní nepřítel bude plánovat a osnovat naši zkázu, a copak byl kdy příhodnější čas než nyní? Ve městě řádí nákaza a my jsme velmi zeslábli. Mnoho dobrých mužů je po smrti a Diaboloňané stále sílí a sílí. Kromě toho,“ dodal podřizovaný kazatel, „tento dobrý muž mi říkal ještě o své další domněnce. Z toho, co slyšel, se zdá, že Běsi a Diaboloňané si již vyměnili několik dopisů, které se týkaly naší zkázy.“

Po vyslechnutí této nevíтанé noviny nebyla Duše nejprve schopna jakkoli odporovat a lidé pozvedli svůj hlas a hořekovali nad svým osudem. Pan Vyzvídal také za přítomnosti měšťanů potvrdil vše, co řekl jejich podřizovaný kazatel. Začali tedy nanovo oplakávat svou bláhovost a zdvojnásobili počet žádostí k Šaddajovi a jeho synu. Také přednesli celou záležitost velitelům, vysokým důstojníkům a válečníkům v Duši. Vyzvali je, aby byli stateční, sebrali odvalu, vyspravili svou výzbroj a připravili se ve dne i v noci čelit Diabolovi v bitvě, pokud přijde, aby oblehl město.

Jakmile velitelé, kteří vždy Duši ze srdce milovali, uslyšeli tu zprávu, otřepali se jako zástup Samsonů a sešli se k válečné poradě. Radili se, jak překazit Diabolovi jeho smělé pekelné úmysly, které zosnoval se svými přáteli proti nyní nemocnému, slabému a velmi zbídačenému městu Duši. Shodli se na těchto bodech:

1. Brány Duše musí zůstat zavřené a bude třeba je zpevnit závorami a zámky. Všechny osoby, které budou vycházet nebo vcházet musí být pečlivě zkoumány veliteli nebo strážemi,¹ „aby vedoucí celého tohoto spiknutí byli zadrženi, pokud se budou snažit vejít nebo odejít,“ prohlásili, „a abychom tak přišli na to, kdo jsou oni spiklenci mezi námi.“²

2. Dále bude třeba udělat přísný průzkum v celém městě, aby byli odhaleni Diaboloňané skrývající se v jeho zdech. Bude nutné prohledat každý dům odshora dolů, vždyť co když zde budou nalezeni další z těch, kdo mají prsty v celém spiknutí.³

3. Ještě se dohodli na tom, že kdekoli nebo u kohokoli budou nalezeni Diaboloňané, i kdyby jim poskytli příbytek a útočiště lidé z Duše, budou ti muži k vlastní hanbě a varování pro ostatní veřejně pokáráni.⁴

4. Dále se slavné město rozhodlo, že celá společnost bude držet den půstu, den pokořování, aby se pokořili před svým princem pro svá přestoupení proti němu a proti jeho otci Šaddajovi.⁵ Dále bylo vyhlášeno, že kdokoli v Duši, kdo by nadržel tento půst a nepokořil se kvůli svým chybám, ale místo toho se věnoval světským zálibám, nebo ho najdou, jak se potuluje ulicemi, bude považován za Diaboloňana a bude s ním za tak ohavné činy jako s Diaboloňanem naloženo.

¹ 1 Kor 16:13

² Pl 3:40

³ Žd 12:15-16

⁴ Jer 2:34, 5:26, Ez 16:52

⁵ Jl 1:14, 2:15-16

5. Další rozhodnutí bylo, že musí urychleně a s co největší horlivostí obnovit své pokání z hříchu a začít znovu posílat k Šaddajovi žádosti o pomoc. Také se domluvili, že ke dvoru pošlou zprávy o tom, co jim sdělil pan Vyzvídál.⁶

6. Také se usnesli, že je třeba poděkovat panu Vyzvídálovi za jeho pilnou starost o dobro města. Protože se přirozeně staral o jejich blaho a o zničení jejich nepřátel, ustanovili ho pro dobro Duše jako generála průzkumníků.

Když se velitelé s měšťany na všem shodli, učinili, jak říkali. Zavřeli brány a začali hledat v Duši jakékoli Diaboloňany. Ty měšťany, u kterých byli nalezeni, kárali otevřeně přede všemi. Drželi půst a obnovili žádosti ke svému princovi a pan Vyzvídál se svědomitě a věrně ujal úkolu, který Duše svěřila do jeho rukou. Plně se vydal svému novému zaměstnání, takže už nepátral jen ve městě, ale vycházel i ven, aby hledal a pátral.

Pan Vyzvídál se po nemnoha dnech zase vydal na cestu a dorazil až k vrchu Pekelná brána, do země, kde se nacházeli Pochybovači. Tam uslyšel, jak se hovoří o Duši, a zpozoroval, že Diabolus je již téměř připraven k pochodu. Urychleně se tedy navrátil, a když svolal všechny velitele a starší Duše, řekl jim, kde byl a co viděl a slyšel. Obzvláště je zpravil o tom, že Diabolus je již téměř připraven vyrazit, že jmenoval starého Nevěřícího, který kdysi unikl z vězení v Duši, generálem svého vojska, a že jejich vojsko se skládá z Pochybovačů a jejich více než dvacet tisíc.

Navíc vypověděl, že Diabolus s sebou zamýšlí přivést nejvyšší knížata pekelné jámy a hodlá jim svěřit velení nad svými Pochybovači. Dále jim řekl, že někteří válečníci z černého doupěte jistě pojedou s Diabolem jako dobrovolníci, aby podrobili Duši svému knížeti. Poté jim sdělil, že podle Pochybovačů, které viděl, pochopil, že starý Nevěřící byl vybrán jako generál vojska proto, že nikdo není věrnější tyranovi než on, a protože má v srdci nesmiřitelné nepřátelství proti Duši.

„Kromě toho si pamatuje, jak ho město urazilo,“ dodal, „a je rozhodnut se pomstít. Veliteli však budou ustanovena černá knížata, jen Nevěřící bude nad nimi, protože, a to jsem téměř zapomněl zmínit, je schopen Duši oblehnout snáze a obratněji, než kterýkoli z knížat.“⁷

Když velitelé v Duši a starší města slyšeli zprávy, které přinesl pan Vyzvídál, považovali za vhodné, aby bylo bez dalšího prodlení jednáno podle zákona, který jim proti Diaboloňanům dal jejich princ a přikázal jim, aby ho proti nim používali. Proto byla okamžitě vykonána pečlivá a nestranná prohlídka ve všech domech v Duši, aby byli ukrytí Diaboloňané nalezeni a odhaleni.

Tak se stalo, že v domě pana Mysli a v domě velikého lorda Vůlizvolí našli dva Diaboloňany. V domě pana Mysli našli jistého lorda Chamtivého, který si změnil jméno na Spořivý. V domě lorda Vůlizvolí byl nalezen jistý Chlípny, který se přejmenoval na Neškodné-veselí. Velitelé a starší Duše oba Diaboloňany zajali a uvrhli je do vězení, které spravoval pan Věrný. Ten s nimi zacházel tak tvrdě a nakládal jim taková břemena, že po nějakém čase oba klesali vysílením a nakonec ve vězení zemřeli. Jejich pánové byli podle dohody mezi

⁶Jer 37:4-5

⁷Žd 12:1

veliteli a staršími města vyvedeni na otevřené místo, kde měli být veřejně pokáráni k vlastní hanbě a k výstraze pro zbytek města. Pokárání se v těch dnech provádělo takto: Provinilá osoba, která si byla vědoma svého poklesku, musela otevřeně vyznat své chyby a slíbit, že se napraví.

Poté se velitelé a starší Duše pokoušeli objevit ještě další Diaboloňany a jejich skrýše, doupata, jeskyně, díry a pevnosti, i jiná místa kolem hradeb města, kde by se mohli nacházet. Ale i když mnohdy zahlédli jejich stopy a mohli je snadno sledovat až k jejich držávám a k ústí jejich jeskyní a doupat, často je nedokázali zadržet a vykonat na nich spravedlnost, protože jejich cestičky byly velice křivolaké, jejich pevnosti nesmírně silné a oni se do nich uměli rychle ukrýt. Ale ruka lidí v Duši dolehla na zbylé Diaboloňany tak tvrdě, že se rádi skryli do všemožných koutů. Bývaly časy, kdy si dovolili chodit mezi lidmi i ve dne, ale nyní byli donuceni vyhledávat soukromí. Také bývaly dny, kdy je obyvatelé Duše považovali za své společníky, ale nyní je počítali mezi své smrtelné nepřátele. Tyto dobré změny způsobila ve slavném městě Duši výzvědná činnost pana Vyzvídala.

V tom čase již Diabolus připravil vojsko, které s sebou chtěl přivést a s ním zničit Duši, a ustanovil nad ním velitele a polní důstojníky, kteří se mu nejvíce zamlouvali. Sám byl svrchovaným lordem a Nevěřící se stal generálem jeho vojska. Nejvyšší velitelé budou vyjmenováni níže, ale nyní krátce k jejich důstojníkům, barvám a znakům.

1. Jejich první velitel byl kapitán Zlostný. Velel Pochybovačům-o-vyvolení, nosil červené barvy, jeho vlajkonošem byl pan Ničivý a v erbu měl velikého rudého draka.⁸

2. Druhým velitelem byl kapitán Zuřivý. Velel Pochybovačům-o-povolání, jeho vlajkonoš se jmenoval pan Temnota, oblékal bledé barvy a ve znaku měl létajícího ohnivého hada.⁹

3. Třetí velitel se jmenoval kapitán Zatracení. Velel Pochybovačům-o-milosti, patřily mu červené barvy, které nosil pan Bezživota, a ve znaku měl černé doupě.¹⁰

4. Čtvrtým velitelem se stal kapitán Nenasytný. Velel Pochybovačům-o-víře, patřily mu červené barvy, které nosil pan Hltavý, a v erbu měl zívající čelisti.¹¹

5. Pátý velitel se jmenoval kapitán Síra. Velel Pochybovačům-o-vytrvalosti, také mu patřily červené barvy, které nosil pan Hořící, a ve znaku měl modrý a páchnoucí plamen.¹²

6. Šestý velitel byl kapitán Utrpení. Velel Pochybovačům-o-vzkříšení, nosil bledé barvy, jeho vlajkonošem se stal pan Trýznivý a ve znaku měl černého červa.¹³

7. Sedmým velitelem byl ustanoven kapitán Bezúlevy. Velel Pochybovačům-o-spasení, patřily mu červené barvy, které nosil pan Nepokojný, a v jeho znaku byl strašlivý obraz smrti.¹⁴

8. Osmým velitelem byl kapitán Hrobka. Velel Pochybovačům-o-slávě, také nosil bledé barvy, pan Zkažený byl jeho vlajkonošem a v erbu měl lebku a zkřížené hnáty.¹⁵

⁸ Zj 12:3, 4:13-17

⁹ Nu 21

¹⁰ Mt 22:13, Zj 9:1

¹¹ Př 27:20, Ž 11:6

¹² Ž 11:6, Zj 14:11

¹³ Mk 9:44-48

¹⁴ Zj 6:8, 14:11

¹⁵ Jer 5:16, 2:25

9. Devátý velitel se jmenoval kapitán Beznaděj, velel těm, kterým říkali Pochybovač-o-blaženosti, jeho vlajkonoš se jmenoval pan Zoufalý, rovněž nosil červené barvy a v jeho znaku bylo rozpálené železo a tvrdé srdce.¹⁶

Toto byli velitelé a jejich síly, vlajkonóši, barvy a erby a nad těmito Diabolus ustanovil nadřízené velitele, kterých bylo celkem sedm. Jmenovitě lorda Belzebuba, lorda Lucifera, lorda Legii, lorda Apollyona, lorda Pythona, lorda Kerbera a lorda Beliála, těch sedm ustanovil nad veliteli. Nevěřící byl lordem generálem a Diabolus sám králem. Také někteří z dobrovolníků byli jmenováni za velitele nad sty a někteří i nad více muži a tak bylo vojsko Nevěřícího úplné.

Setkali se na vrchu Pekelná brána, kde bylo domluvené místo srazu, a odtud začali pochodovat přímo k Duši. Jak jsem poznamenal dříve, Šaddaj tomu chtěl, že město obdrželo z úst pana Vyzvídala předem varování o jejich příchodu. Proto postavili na branách stálé hlídky, zdvojnásobili strážce a také osadili na několika strategických místech praky, ze kterých mohli k veliké nelibosti jejich zuřivého nepřítele pohodlně vrhat obrovské kameny. Ani Diaboloňané, kteří se nacházeli ve městě, nemohli nyní způsobit takovou škodu, jakou zamýšleli, neboť Duše stála na stráži.

Ale běda! Když se jejich nepřátelé poprvé objevili před městem a utábořili se, lid se velmi vyděsil. Zvláště když slyšel rachot jejich bubnu.¹⁷ Abych řekl pravdu, bylo odporné ho jen poslouchat a vystrašilo to všechny muže v okruhu sedmi mil, kteří byli dost bdělí na to, aby ho slyšeli. Též víření jejich barev bylo děsivé a skličující na pohled.

Když Diabolus přitáhl k městu, přiblížil se nejprve k Ušní bráně a zuřivě na ni zaútočil. Předpokládal totiž, že jeho přátelé v Duši jsou připraveni podpořit jej zevnitř, ale o to se obyvatelé Duše díky ostražitosti velitelů již stihli postarat. Když se mu od nich nedostalo očekávané podpory a zjistil, že jeho vojsko je ostřelováno praky, byl donucen se od Duše stáhnout a opevnit se se svými muži v poli mimo dosah praků vrhajících kameny z města.¹⁸ Ke cti velitelů bych měl říci, že když vezmeme v úvahu jejich slabost, která stále přetrvávala kvůli dlouhé nemoci sužující Duši, chovali se vskutku statečně.

Jakmile se Diabolus usadil, nechal proti městu navršíť čtyři pahorky. První nazval hora Diabolus a dal mu tak své vlastní jméno, aby Duši ještě více vyděsil. Další tři nazval takto: hora Alecto, hora Megaera a hora Tisifon, protože tak se jmenovali tři strašliví běsi pekla. Tak začal Diabolus hrát s Duší svou hru a pohrával si s ní jako lev se svou kořistí, aby ji přinutil padnout strachem z něho. Ale, jak jsem říkal, velitelé a jejich vojáci mu odporovali tak odvázně a působili mu kameny, které vrhali, takové poškození, že jej i proti jeho vůli přinutili, aby se stáhl. Duši to velice povzbudilo.

Na hoře Diabolus, kterou navršíli na severní straně města, nechal tyran vyvěsit svůj prapor. Byl na něj strašlivý pohled, protože ho nechal utkat podle pekelného umění, s děsivým spalujícím plamenem a obrazem Duše, která v něm hořela.

¹⁶ 1 Tim 4:2, Ř 2:5

¹⁷ 1 Pt 5:8

¹⁸ Jk 4:7

Poté, co to Diabolus dokončil, přikázal svému bubeníkovi, aby každou noc vyšel s bubnem k hradbám Duše a tam na něj tloukl a vyzýval Duši k jednání. Přikázal mu, aby to dělal po nocích, protože ve dne by jej obtěžovali svými praky. Tyran totiž pravil, že chce s nyní třesoucím se městem Duší vyjednávat. Přikázal tedy, aby bubnovali každou noc. Myslel si, že i kdyby s ním nejprve nechtěli nic mít, tak když budou z hluku bubnu zemdleni, nakonec se podvolí.

Bubeník učinil, co mu bylo přikázáno, povstal a po nocích tloukl na svůj buben. A když vyšel na svou obchůzku, spatřili byste při pohledu na Duši jen temnotu a smutek a i nebesa při tom rachotu ukryla svou zář. Na zemi nikdy nikdo neslyšel tak strašlivý zvuk s výjimkou Šaddajova hlasu, když hovořil. Jak se Duše třásla! Vždyť to vypadalo, že bude co nevidět pohlcena.¹⁹ Za vytrvalého bubnování pronesl bubeník svou řeč k Duši: „Můj pán mne vyzval, abych vám řekl, že pokud se ochotně vzdáte, bude se vám na této zemi dobře dařit. Ale pokud budete zatvrzelí, je rozhodnut si vás podrobit silou.“

Ale kvůli tomu, co ten odpadlík svým bubnováním způsobil, se lidé v Duši uchýlili k velitelům do hradu, takže nakonec nezbyl nikdo, kdo by mu věnoval pozornost nebo dal odpověď. Tu noc tedy nijak nepokročil, ale musel se vrátit zpět do tábora ke svému pánu.

Když Diabolus pochopil, že bubnováním nedokáže Duši přimět, aby se mu podvolila, poslal další noc bubeníka bez bubnu. Měl dát měšťanům na vědomí, že je ochoten se s nimi domluvit. Ale když přišlo na věc, vyjednávání se změnilo ve výzvy městu, aby se zachránilo. Oni mu však vůbec nevěnovali pozornost, protože si pamatovali, co je to stálo, když mu dříve jen maličko dopřáli sluchu.

Další noc nechal Diabolus znovu poslat posla a kdo jiný by jím měl být než strašlivý kapitán Hrobka. Kapitán Hrobka tedy sestoupil k hradbám Duše a promluvil k městu: „Ó obyvatelé vzpurného města Duše! Vyzývám vás jménem knížete Diabola, abyste bez dalšího prodlení otevřeli brány města a dovolili velikému pánu, aby vešel. Ale pokud se budete stále bouřit a my budeme donuceni město získat silou, pohltíme vás jako hrob. Pokud budete dbát na má slova, řekněte mi to, a pokud ne, učiňte tak také.

Důvod těchto výzev,“ dodal, „je ten, že můj lord je nepochybně, jak jste sami dříve přiznávali, vaším knížetem a pánem. Ani ten útok, který byl veden proti mému pánu, když s ním Immanuel tak nečestně naložil, jej nezbavil jeho práv, ani ho nezadržel od pokusu získat zpět to, co je jeho. Zvaž tedy, ó Duše, zda se zachováš pokojně, nebo ne! Pokud se nám v míru poddáš, pak bude naše staré přátelství obnoveno, ale pokud nás budeš dále odmítat a bouřit se, pak neočekávej nic jiného než oheň a meč.“ Když si slábnoucí město Duše vyslechlo posla a jeho řeč, padla na něj nesmírná beznaděj. Veliteli ale nedali žádnou odpověď, a tak se vrátil, odkud přišel.

Po několika společných poradách s některými z princových velitelů se měšťané rozhodli, že znovu požádají lorda Tajemníka o radu a doporučení. Jak jsem se zmínil o pár stránek dříve, lord Tajemník byl jejich vrchním kazatelem, avšak nyní byl neklidný. Měšťané od něj žádali přízeň v těchto dvou nebo třech věcech:

¹⁹ Iz 5:30

1. Aby na ně milostivě shlédl a nestahoval se už tolik do ústraní. Také jestli by se nenechal přemluvit a nepovolil jim slyšení, kde by ho zpravili o svém bídném postavení. Ale na to jim lord odpověděl jako dříve: Že je stále neklidný, a tak nemůže jednat stejně jako za předešlých dnů.

2. Druhá věc, po které toužili, byla, aby jim dal svou radu v záležitostech, které je nyní tolik pálily, to jest, že přitáhl Diabolus a usadil se před městem s ne méně než dvaceti tisíci Pochybovači. Navíc řekli, že jak obr, tak jeho velitelé jsou krutí muži a oni se jich velice bojí. Ale lord na to odpověděl: „Musíte se podívat do princových zákonů a hledat, co je v tom všem vaše zodpovědnost.“

3. Také si přáli, aby jim Jeho Výsost pomohla sestavit žádost k Šaddajovi a jeho synu Immanuelovi a aby k ní připojil svůj vlastní podpis jako znamení, že je v tom s nimi zajedno. „Můj pane,“ řekli mu, „poslali jsme již mnoho poslů, ale žádný nepřinesl uspokojivou odpověď. Pokud však bude na žádosti tvůj podpis, zajisté budeme přijati příznivě.“ Ale jedině, co jim na to odpověděl, bylo, že urazili svého Immanuela a zarmoutili také jeho samotného. Proto se musí nyní snažit svými vlastními prostředky.

Tato odpověď lorda Tajemníka na ně dopadla jako mlýnský kámen, ano, zkrušila je tak, že vůbec netušili, co mají dělat. Přesto se neodvážili souhlasit s Diabolovými požadavky ani s naléháním jeho velitele. A tak se Duše nacházela v obrovských potížích – přitáhl na ni její nepřítel a chystal se ji pohltit a její přítel jí odmítal pomoci.²⁰

Tehdy povstal lord starosta, který se jmenoval Porozumění, a začal zdánlivě hořká slova lorda Tajemníka přezkoumávat a rozebírat, až v nich našel trochu potěšení a naděje. Díval se na ně totiž takto: „Za prvé,“ řekl, „to, co nevyhnutelně plyne ze slov mého lorda, je, že nyní musíme trpět pro své hříchy. Ale ta slova stejně vyznívají tak,“ dodal, „jako bychom nakonec měli být zachráněni z rukou našich nepřátel, a že po několika dalších útrapách nám přitáhne Immanuel na pomoc.“ Starosta byl při zacházení s Tajemníkovými slovy nesmírně opatrný, protože lord byl více než prorok a nehovořil jiná slova než taková, která byla v každý čas přesná a závazná a měšťané v nich měli dovoleno kutat, vykládat je a získávat z nich užitek.

Měšťané tedy opustili příbytek lorda Tajemníka, vrátili se zpět a šli k velitelům, kterým vypověděli, co lord Vrchní Tajemník říkal. Když to velitelé slyšeli, měli na celou věc stejný názor jako lord starosta. Proto se trochu osmělili a začali se připravovat k útoku na tábor nepřítel, aby zničili všechny Diaboloňany i bandu Pochybovačů, které s sebou tyran přivedl, aby zničil ubohé město Duši. Všichni se odebrali na svá místa – velitelé na své, lord starosta na své, podřízený kazatel na své a stejně tak lord Vůlizvolí. Velitelé totiž chtěli pro svého prince něco vykonat, protože toužili po vojenských úspěších.

Další den se všichni sešli, aby se poradili. Na zasedání se rozhodli, že Diabolovu veliteli odpoví praký a kameny. Učinili tak za východu slunce, protože Diabolus se opět odvážil přiblížit k městu, a kameny z praků se na něj okamžitě sesypaly jako sršni.²¹ Právě tak jako pro Duši není nic strašnějšího než hřmot Diabolova bubnu, pro Diabola není nic tak hrozné

²⁰ Pl 1:3

²¹ Za 9:15

jako přesná střelba z Immanuelových praků. Diabolus byl donucen se znovu stáhnout, navíc ještě dále od slavného města Duše. Tehdy dal lord starosta rozezvučet zvony a poslal po podřízeném kazateli poděkování lordu Vrchnímu Tajemníkovi, protože díky jeho slovům byli velitelé a starší Duše velmi povzbuzeni.

Když Diabolus uviděl, že jeho velitelé a vojáci i vznešení a slovatní lordi jsou vyděšení a zastrašení kameny, které na ně z Duše vrhaly princovy zlaté praky, chvíli přemýšlel a pak řekl: „Pokusím se je získat pochlebováním, lichocením je chytím do své sítě.“²²

Proto po chvíli sám sešel k hradbám. Tentokráte šel bez bubnu i bez kapitána Hrobky, ale zato se sladkými a lichotivými řečmi. Vypadal jako příjemný, mírumilovný kníže, který nic nepodniká z nějakého svého vrtochu, ani se nesnaží Duši pomstít za zranění, která mu způsobila, ale jeho jediným cílem je nyní prospěch, dobro a užitek města a jeho obyvatel.

Poté, co požádal o slyšení a také si vyžádal, aby mu naslouchali všichni obyvatelé města, započal svou řeč a pravil: „Ó, touho mého srdce, slavná Duše! Kolik nocí jsem probděl a kolik kroků jsem podnikl, abych vám mohl být k užitku.²³ Ani by mne nenapadlo vést proti vám válku, jen kdybyste se mi ochotně a v míru poddali. Víte přece, že mi odedávna patříte.²⁴ Vzpomeňte si také, jak dlouho jste se těšili z toho, že jsem byl vaším pánem, a já jsem vás měl rád za poddané. Nechyběly vám žádné pozemské rozkoše, které jsem pro vás já, váš lord a kníže, dokázal obstarat nebo vymyslet, abych vás rozradostnil a potěšil.

Jen se zamyslete! Vždyť když jste mi patřili, nikdy na vás nepřišly tak tvrdé, temné, obtížné a srdce tížící časy, jaké vás potkaly nyní, když jste se proti mně vzbouřili. Nebudete mít pokoj, dokud se já a vy zase nespojíme jako dříve. Připravte se mne znovu obejmout a já zajistím, ano, ještě rozšířím vaše dřívější výsady. Budete mít svobodu vzít, držet, užívat a přivlastnit si vše, co je vám příjemné, od východu až na západ. Za žádnou z vašich nezdořilostí, kterými jste mne urazili, vás nebudu trestat, dokud bude slunce nebo měsíc na obloze. Žádný z mých drahých přátel, kteří se nyní ze strachu z vás skrývají v doupatech, jámách a jeskyních v Duši, vám již nikdy neublíží. Ano, budou vašimi služebníky a budou vám sloužit podle své podstaty, čímkoli, co bude zrovna potřeba. O tom nemusím více hovořit, vždyť je znáte a měli jste dříve veliké zalíbení v jejich přítomnosti, proč by tomu tak nemohlo být opět? Nechť se znovu obnoví naše stará známost a přátelství.

Mějte pro svého přítele pochopení, když si k vám nyní dovoluje tak otevřeně hovořit. Vždyť mne k tomu pudí láska, již k vám chovám, právě tak jako horlivost, se kterou toužím po svých věrných mezi vámi. Nepůsobte mi proto další obtíže, ani si nepřidělávejte další strachy a obavy. Stejně vás dostanu, ať už pokojně nebo násilím. Nenechejte se oklamat zdánlivou silou a mocí svých velitelů nebo tím, že vám snad Immanuel přijde brzy na pomoc, protože to vám k ničemu nebude.

Přítáhl jsem na vás se statečným a udatným vojskem a nejvyšší knížata doupěte jsou jeho veliteli. Kromě toho, mí velitelé jsou rychlejší než orel, silnější než lev a hladoví po kořisti mnohem více než vlci po ovčím mase. Co je Og Bášanský, co je Goliáš z Gatu, co je stovka

²² Zj 12:10

²³ 1 Pt 5:5

²⁴ Mt 4:8-9, Lk 4:6-7

takových proti nejmenšímu z mých velitelů? Jak si tedy Duše může myslet, že unikne mé ruce a moci?”

Když Diabolus ukončil svou klamnou, lichotivou, podlézavou a lživou řeč ke slavnému městu Duši, lord starosta mu odpověděl následovně:

„Ó Diabole, kníže temnoty a mistře všeho klamu, lživého lichocení jsme si už užili i vyzkoušeli dost a okusili jsme z toho zničujícího kalicha až příliš mnoho. Máme ti snad znovu naslouchat a porušit příkázání velikého Šaddaje tím, že se s tebou spřízníme? Copak by náš princ neodmítl a nezavrhl nás od sebe navěky? A když od něj budeme odvrženi, budeme snad mít svůj odpočinek na tom místě, které přichystal pro tebe? Kromě toho, ty, ve kterém není žádná pravda, raději zemřeme tvou rukou, než abychom se nechali ošálit tvými lichotkami a podvody.“

Když tyran viděl, že vyjednáváním s lordem starostou ničeho nedosáhne, pekelně se rozhněval a rozhodl se, že se svým vojskem Pochybovačů znovu napadne město. Nechal poslat pro svého bubeníka, který bubnováním svolával jeho vojáky (a když bubnoval, Duše se třásla), a přikázal mu, aby se připravil k bitvě. Pak se Diabolus se svým vojskem přiblížil k městu a rozmístil své muže.

Kapitána Krutého a kapitána Utrpení postavil proti Pocitové bráně a přikázal jim, aby zde rozbili své válečné ležení. Také určil, aby jim v případě potřeby přišel na pomoc kapitán Bezúlevy. U Nosní brány postavil kapitána Síru a kapitána Hrobku a vyzval je, aby na této straně Duše drželi hlídku. A k Oční bráně postavil ponurého kapitána Beznaděj a zde také vyvěsil svůj ohavný prapor. Kapitán Nenasytý se měl starat o Diabolův vůz a byl také určen k tomu, aby hlídal věci i lidi, kteří budou zajati jako kořist od nepřítele.

Ústní bránu používali obyvatelé Duše k výpadům z města, a proto ji pořádně opevnili, neboť právě tudy posílali všechny své žádosti k princovi Immanuelovi. Také to byla brána, ze které velitelé vrhali kameny z praků na nepřátele. Stála totiž na mírně vyvýšeném místě, takže když zde umístili praky a útočili odsud, způsobili tyranově armádě nemalé škody. Kvůli tomu se Diabolus pokud možno snažil Ústní bránu zavalit hlínou.

Zatímco se Diabolus za branami Duše horlivě připravoval k útoku na město, velitelé a vojáci v Duši se právě tak pečlivě připravovali uvnitř. Osadili praky, vyvěsili prapory, dali troubit na polnice a přeskupili se do takového postavení, které mělo podle jejich předpokladů způsobit nepříteli nejvíce obtíží a Duši nejvíce pomoci. Také vydali vojákům rozkaz, aby byli na zatroubení polnice připraveni k boji. Lord Vůlizvolí se mezitím vydal hledat vzbouřence uvnitř města, aby se je pokusil chytit v ulicích nebo je vyšťáral z jejich jeskyní, doupat a děr v hradbách města.

A abych řekl pravdu, od té doby, co byl pokárán za své pochybení, prokazoval takovou poctivost a udatnost ducha jako kterýkoli válečník v Duši. Zajal totiž jistého Rozjařeného a jeho bratra Švandu, dva syny svého služebníka Neškodného-veselí. Přestože byl jejich otec uvržen do vězení, oba měli až dodnes v lordově domě svůj příbytek a útočiště. Říkám, že je zajal a vlastníma rukama je přibil na kříž. Pověsil je tam z toho důvodu, že poté, co byl jejich otec svěřen do rukou žalárníka Věrného, začali se jeho synové chovat jako on. Hráli si

a bavili se s dcerami svého pána, až se dokonce i lidé začali bát, že se s nimi až příliš spřátelili, což se doneslo až k sluchu jeho lordstva.

Lord Vůlizvolí, který nechtěl nikoho neuváženě odsoudit k smrti, se na ně hned nevrhl, ale nejprve na celý případ nasadil hlídky a vyzvědače, aby zjistil, jestli je to pravda. Brzy se ale vše potvrdilo, neboť jeho dva služebníci jménem Vypátrej a Vypověz je spolu chytili více než jednou nebo dvakrát v nepřístojné situaci a šli a řekli to svému pánu. Když měl lord Vůlizvolí dostatek důkazů, vzal oba dva mladé Diaboloňany (protože právě to oba mladíci byli, neboť jejich otec byl rozený Diaboloňan) a odvedl je k Oční bráně. Tam na dohled od Diabola a jeho vojska vztyčil vysoký kříž a oba mladé bídáky na něj pověsil jako výzvu kapitánu Beznaději a tyranovu strašlivému praporu.

Tento křesťanský skutek statečného lorda Vůlizvolí nesmírně zastrašil kapitána Beznaděj, zbavil odvahy Diabolovo vojsko, vnesl strach do řad diaboloňanských odpadlíků v Duši a velice posílil a povzbudil velitele, kteří bojovali za prince Immanuela. Ti ze skutku mého lorda usoudili, že je Duše rozhodnuta bojovat a Diaboloňané uvnitř města nebudou moci provádět takové kousky, v jaké Diabolus doufal. Navíc, jak se ještě ukáže, nebyl to jediný důkaz upřímnosti statečného lorda Vůlizvolí a jeho věrnosti princů.

Když byl pan Spořivý, který bydlel u pana Mysli, také uvržen do vězení, nechal u něj v domě své děti. Ty se jmenovaly Stěžoval a Zpustlík. Zplodil je s nemanželskou dcerou pana Mysli jménem Držsezlého. Když ti dva zjistili, jak naložil lord Vůlizvolí s mladíky, kteří přebývali u něho, co jim zbývalo, než se pokusit o útěk, nechtěli-li pít stejný kalich jako oni? Ale protože je z toho pan Mysl už podezíral, dal je zavřít ve svém domě až do rána, protože byla zrovna noc. Pamatoval si totiž, že podle zákonů Duše mají všichni Diaboloňané zemřít, a byl si jist, že ti dva jsou jimi alespoň z otcovy strany, a říkalo se, že snad i z matčiny. Pan Mysl je spoutal řetězy a přivedl je na to stejné místo, kde předtím lord Vůlizvolí popravil předchozí dva, a pověsil je tam také.

Měšťané byli skutkem pana Mysli velice povzbuzeni a snažili se, seč mohli, aby zajali další z diaboloňanských potížistů. V ten čas se ale jejich zbytek skrýval tak pečlivě, že je nebylo možné pochytat. Postavili tedy kvůli nim stálou hlídku a šli každý za svou prací.

Před chvílí jsem vám řekl, že Diabolus a jeho vojsko byli poněkud zastrašeni a zbaveni odvahy při pohledu na to, co udělal lord Vůlizvolí, když pověsil ty dva mladé Diaboloňany, ale jejich skleslost se velmi brzy změnila v zuřivé šílenství a hněv proti Duši a bojovali ze vsí síly. Měšťanům a velitelům uvnitř se zlepšily vyhlídky a věřili, že tento den bude nakonec patřit jim, a tak se jich tolik nebáli. Jejich podřízený kazatel o tom měl dokonce kázání a jako námět si vzal tento text: „Na Gáda se vrhne horda, on však hordě té do týla vpadne.“²⁵ Na tom ukazoval, že i když může být Duše nejprve těžce zkoušena, nakonec jí bude jistě patřit vítězství.

Pak přikázal Diabolus bubeníkovi, aby zabubnoval výzvu městu. Velitelé ve městě se také ozvali, ale neměli buben, a tak troubili na zlaté a stříbrné polnice. Potom vojáci z Diabolova tábora sestoupili k městu, aby jej dobyli, a velitelé v hradu spolu s vojáky u praků

²⁵Gn 49:19

na Ústní bráně jim plnou silou odpovídali. V Diabolově táboře nebylo slyšet nic jiného než strašlivý hněv a rouhání, zato ve městě se ozývala příjemná slova, modlitby a zpěv žalmů. Nepřítel odpověděl strašlivými námitkami a příšerností svého bubnu, ale město na to reagovalo svistem praků a melodickým zvukem polnic.

Boj se táhl několik dní, jen tu a tam se v něm udělala malá přestávka, ve které se měšťané osvěžili a velitelé se připravili na další útok. Immanuelovi velitelé byli oděni ve stříbrné zbroji a vojáci ve svém osvědčeném brnění, zatímco Diabolovi válečníci oblékali svou železnou zbroj. Ve městě byli někteří raněni a několik jich bylo zraněno těžce. Nejhorší bylo, že se v Duši nenacházel žádný chirurg, protože tu scházel Immanuel a jeho uzdravující ruce. Nicméně ranění byli alespoň listím stromu zachováni od smrti, přestože se jejich rány zanítily a některé ošklivě páchly.²⁶ Například lord Rozum byl raněn na hlavě. Dalším zraněným byl statečný lord starosta, kterému poranili oko. Také pan Mysl byl poraněn v žaludeční oblasti. Poctivý podřízený kazatel byl zasažen střelou v blízkosti srdce, ale zranění nebylo smrtelné. Mnoho níže postavených mužů bylo nejen zraněno, ale na místě zabito.

I v Diabolově táboře bylo zraněno nebo zabito mnoho vojáků. Například byl zraněn kapitán Zlostný a stejně tak kapitán Krutý. Kapitán Ztracení byl donucen ustoupit a zakopat se dále od Duše a Diabolův prapor byl poražen a jeho vlajkonoši, kapitánu Bolesti, vyrazil kámen z praku mozek z hlavy k nemalému smutku a hanbě jeho knížete Diabola. Také zahynulo mnoho Pochybovačů, přestože jich stále zůstávalo dost na to, aby se před nimi Duše třásla a chvěla. To, že se toho dne vítězství přiklonilo k Duši, velice povzbudilo měšťany a velitele a přikrylo Diabolův tábor těžkým mrakem. Také ho to ale tím více rozhněvalo a rozzuřilo.

Dalšího dne Duše odpočívala a bylo přikázáno, aby se rozezvučely zvony. Také polnice radostně troubily a velitelé ve městě s jásotem hlaholili. Lord Vůlizvolí mezitím nezhálel, ale vykonal zaznamenání hodné skutky v boji proti Diaboloňanům, kteří byli ve městě. Není že je držel v neustálém strachu, ale posvětil si na jednoho z nich jménem pan Cokoliv, chlapíka, kterého jsem již dříve zmínil. Byl to právě on, pokud si ještě vzpomínáte, kdo přivedl k Diabolovi tři muže, které Diaboloňané zajali mezi společníky kapitána Hroma, a přesvědčil je, aby se nechali započítat do tyranova vojska a bojovali proti Šaddajově armádě.

Lord Vůlizvolí též zajal pozoruhodného Diaboloňana jménem Volnánoha. Ten pracoval pro darebáky v Duši jako průzkumník a vynášel z Duše zprávy ven do tábora a z tábora přinášel zvěsti Diaboloňanům uvnitř Duše. Oba dva lord bezpečně doručil k žalárníkovi Věrnému s příkazem, aby je držel v železech. Zamýšlel je také ukřižovat, ale až v čas, kdy to nejvíce přispěje k povzbuzení lidu a k zastrašení tábora nepřátel. Lord starosta, přestože se nemohl pořádně hýbat kvůli svému zranění, vydal příkazy všem obyvatelům Duše, aby si hleděli svého úkolu, stáli na stráži a pokud k tomu bude příležitost, ukázali svou odvahu v boji. Kazatel, pan Svědomí, se také snažil, seč mohl, aby všechny své dobré písemnosti oživoval v srdcích lidu Duše.

²⁶ Zj 22:2, Ž 38:5

Kapitola 15

V hlubinách beznaděje

Po nějaké době se velitelé a stateční muži v Duši smluvili a rozhodli se, že nastal čas, aby z Duše podnikli výpad na Diabolův tábor. Vše chtěli provést v noci, což se ale ukázalo jako bláznivý nápad. V noci totiž nejraději bojují právě jejich nepřátelé, zatímco obyvatelé Duše byli v nočním boji pramálo zběhlí. Protože však měli v čerstvé paměti své nedávné vítězství a jejich morálka byla vysoká, odhodlali se k tomu i přesto.

Když nadešla určená noc, vrhali stateční princovi velitelé los o to, kdo povede voj v tomto zoufalém podniku. Los padl na kapitána Víru, kapitána Zkušeného a kapitána Naděje – ti měli vést onen k neúspěchu odsouzený výpad. Mimochodem, právě kapitána Zkušeného ustanovil sám princ za doby, kdy ještě přebýval ve městě. Jak jsem řekl, podnikli výpad proti vojsku, které je oblehlo, a rozhodli se, že udeří na nepřítelův hlavní voj.

Ale Diabolus a jeho muži měli s bojem v noci mnoho zkušeností. Jejich strážní jim dali výstrahu, a tak byli připraveni k bitvě, jako by jim velitelé předem poslali zprávu o svém příchodu. Když přišlo na věc, tvrdé rány padaly na obou stranách a zatímco princovy polnice sladce troubily, Diaboloňané bušili co nejzuřivěji na pekelný buben. Když započala bitva, kapitán Nenasytňý se díval po nepřítelových povozech a vyčkával na příležitost, aby si urval kus kořisti. Princovi velitelé bojovali statečně nade všechna očekávání, mnoho mužů zranili a donutili Diabolovo vojsko k ústupu.

A ani nevím jak, ale když kapitán Víra, kapitán Naděje a kapitán Zkušený začali pronásledovat nepřítele a zle dotírali na jeho zadní voj, kapitán Víra náhle klopýtl a upadl. Způsobil si tím takové zranění, že nemohl vůbec povstat, dokud mu nepřišel na pomoc kapitán Zkušený. Mezi jejich muži to vyvolalo veliký zmatek a sám velitel trpěl takovou bolestí, že si nemohl pomoci a zasténal tak hlasitě, že další dva velitelé při tom výkřiku omdleli. Mysleli si totiž, že kapitán Víra byl smrtelně zraněn. Jejich muži byli také velice zmateni a ztratili chuť bojovat.

Diabolus, který si všeho pozorně všímal i přesto, že se pro něj zatím bitva vyvíjela špatně, zpozoroval, že se jeho pronásledovatelé zastavili, a tak okamžitě usoudil, že velitelé jsou buď zranění, nebo mrtví. Proto jako první povstal, aby se jim postavil, přitáhl na princovo

vojsko se vši pekelnou zuřivostí, které byl schopen, a zaútočil především na jeho tři velitele – kapitána Víru, kapitána Naději a kapitána Zkušeného. Posekal, zranil a pobodal je tak strašlivě, že kvůli utrženým zraněním a veliké ztrátě krve byli sotva schopni dostat se zpět do Duše, i když vládli třemi nejsilnějšími pažemi v celém městě. Když hlavní voj princova vojska uviděl, že s veliteli je to zlé, považovali za moudré stáhnout se co nejrychleji a nejbezpečněji zpátky do bodu, odkud podnikli výpad. Tak celý podnik skončil.

Ale Diabolus byl po své noční práci velice rozhorlený a v srdci si slíbil, že dobytí Duše dokončí v několika následujících dnech. Proto dalšího dne přitáhl s velkou smělostí k městu a dožadoval se, aby mu umožnili vstoupit a znovu se poddali jeho vládě. Také Diaboloňané, kteří zůstali uvnitř Duše, se začali znovu ozývat – o tom si něco řekneme za chvíli. Ale udatný lord starosta mu odpověděl, že cokoli chce, to si bude muset získat silou, protože dokud je jejich princ Immanuel naživu, nikdy Duši nevydají jinému, i když s nimi princ v současnosti není tak, jak by si přáli.

A s tím povstal i lord Vůlizvolí a dodal: „Diabole, kníže jámy a nepříteli všeho dobrého, my, ubozí obyvatelé Duše jsme příliš dobře obeznámeni s tvou vládou a moc dobře víme, co se stane všem, kdo se jí poddají, než abychom tak učinili. Dokud jsme tě pořádně neznali, strpěli jsme, abys nám vládl, asi jako když ptáček nevidí nástrahu v rukou lovce. Ale od té doby, co jsme se obrátili od temnoty ke světlu, obrátili jsme se také od moci Satanovy k moci Boží. A i když jsme kvůli tvé lstivosti a prohnanosti Diaboloňanů uvnitř Duše utrpěli mnohé ztráty a způsobili si spoustu trápení, přesto raději zemřeme tam, kde stojíme, než abychom se vzdali, složili své zbraně a podvolili se tak strašlivému tyranovi, jako jsi ty. Kromě toho, máme naději, že nám za nějaký čas přijde od dvora pomoc a osvobodí nás, a proto s tebou budeme nadále bojovat.“

Odvážná řeč lorda Vůlizvolí společně s tou, kterou pronesl lord starosta, poněkud zmírnila Diabolovu smělost, avšak zuřivost jeho hněvu se vznítla tím víc. Také povzbudila měšťany a velitele, ano, byla náplastí na zranění statečného kapitána Víry. Vždyť odvážné slovo v situaci, kdy se velitelé města i s vojáky vrátili zpět poraženi a nepřítel získal po svém úspěchu takovou odvalu, že se přiblížil až k hradbám a dožadoval se vstupu, přišlo v pravý čas a působilo nesmírně blahodárně.

Lord Vůlizvolí se navíc pečlivě věnoval svým záležitostem uvnitř hradeb, a tak zatímco velitelé a vojáci bojovali v poli, on byl ve zbrani ve městě. Kdekoli našel nějakého Diaboloňana, přiměl jej pocítit váhu své těžké pravice a také okusit ostří svého meče. Podařilo se mu zranit mnoho Diaboloňanů – mezi nimi byl například lord Rýpal, lord Ostrý, lord Účelový a lord Reptal – a některé méně významné nadobro zmrzačil, třebaže se mu v té době nepovedlo žádného zabít.

Lord Vůlizvolí takové věci ve městě prováděl z toho důvodu, že ostatní velitelé byli pryč a bojovali s nepřítelem v poli. „Nyní přišel náš čas,“ mysleli si Diaboloňané uvnitř města, „abychom sebou pohnuli a vyvolali ve městě pořádný rozruch.“ Každý z nich si rychle opatřil tělo a vpadli do Duše jako vichřice. Ve městě to chvíli vypadalo, jako by to tu byla samá bouře a tornádo, a proto, jak už jsem řekl, lord Vůlizvolí využil této příležitosti,

vyrazil na ně se svými muži a bodal a sekal s nezlomnou odvahou, takže se Diaboloňané opět museli vytratit do svých pevností. Lord se pak vrátil zpět na své místo. Tento statečný skutek mého lorda aspoň trochu pomstil to zlé, co způsobil Diabolus velitelům, a poslal jim zprávu, že i přes porážku v poli může Duše dosáhnout jednoho či dvou vítězství jinde. Tak lord Vůlizvolí trošku přistříhl tyranova křídla – myslím tím co do vychloubání. Nadýmal by se jistě mnohem více, kdyby Diaboloňané dokázali způsobit městu takové nesnáze, jaké on přivodil velitelům.

Ale Diabolus byl stále rozhodnutý s Duší bojovat. „Jestli jsem je porazil jednou,“ myslil si, „můžu je porazit dvakrát,“ a proto přikázal svým mužům, aby byli připraveni v tu a tu noční hodinu podniknout nový výpad proti městu. Vydal také zvláštní rozkaz, že se všechny jejich síly mají soustředit na Pocitovou bránu a pokusit se do města proniknout skrze ni. Heslo, které sdělil svým důstojníkům a vojákům, znělo: Pekelný oheň. „A pokud se nám podaří prorazit, jak bych si přál,“ řekl, „s částí nebo s celou silou, ať na ten pohled nikdy nezapomenou a ať není v Duši slyšet nic jiného než pekelný oheň, pekelný oheň a pekelný oheň.“ Také bubeník měl bubnovat bez přestání, vlajkonosi měli rozvinout své prapory a vojáci měli sebrat všechnu svou odvalu, aby statečně vykonali svůj úkol v boji proti městu.

Když padla noc a tyran dokončil všechny přípravy, zaútočil náhle na Pocitovou bránu a po krátkém boji se mu ji podařilo rozrazit dokořán. Je totiž pravda, že tato brána byla o něco slabší, a tak se snáze vzdala. Když Diabolus dovedl svou snahu až sem, umístil zde své velitele, jmenovitě Utrpení a Bezúlevy, a pokusil se postoupit dále. Ale princovi velitelé k němu sestoupili a vstup mu ještě pořádně ztížili.

Abych řekl pravdu, odporovali mu, jak mohli, ale tři z jejich nejlepších a nejstatečnějších velitelů byli zraněni a jejich zranění je činila nezpůsobitelnými k tomu, aby městu prokázali jakékoli služby. Všichni ostatní měli plné ruce Pochybovačů a jejich velitelů, kteří následovali Diabola, až byli nakonec přemoženi jejich silou a nedokázali je udržet mimo město.

Proto se princovi muži a jejich velitelé uchýlili do hradu, opevněného místa ve městě. Udělali to částečně kvůli své vlastní bezpečnosti, částečně kvůli bezpečnosti města, ale především proto, aby zachovali Immanuelovi výsadní královské místo v Duši, protože právě tím byl hrad. Velitelé tedy unikli do hradu a nepřítel bez velikého odporu zabral zbytek města, rozlezl se do všech koutů, a když pochodovali, tak podle příkazu tyranova volali: „Pekelný oheň! Pekelný oheň! Pekelný oheň!“ takže na chvíli nebylo v Duši slyšet nic jiného než strašlivý pokřik „pekelný oheň“ spolu s hřmotem Diabolova bubnu.

Nyní nad Duší visely černé mraky a vypadalo to, že ji nečeká nic jiného než záhuba. Diabolus navíc ubytoval své vojáky v domech obyvatel města. Ano, dům podřízeného kazatele byl plný cizáckých Pochybovačů a právě tak dům lorda starosty a lorda Vůlizvolí. Ano, nebylo snad koutku, chatičky, stodoly nebo prasečího chlívku, který by nebyl plný téhle havěti, dokonce vyhodili měšťany z jejich domů, lehávali v jejich postelích a sedávali u jejich stolů.

Nebohá Duše! Nyní jsi pocítila ovoce hříchu a jed, který byl v lichotivých slovech pana Vtělebezpečného! Pochybovači nadělali obrovskou spoušť ve všem, na co položili své ruce, ano, na několika místech ve městě založili požáry a roztrhali na kusy mnoho malých dětí, dokonce i ty ještě nenarozené zabíjeli v matčině lůně. Co byste od nich také čekali jiného, vždyť jaké svědomí, jaká lítost či jaké projevy soucitu se dají čekat od barbarských Pochybovačů? Také mnohé ženy v Duši, ať už mladé nebo staré, znásilnili a zvířecky zneužili, takže některé omdlely, jiné potratily a mnohé z nich zemřely a jejich těla ležela na ulicích po celém městě.

Nyní vypadala Duše jen jako doupě draků, předsálí pekla a místo úplné temnoty. Nyní si Duše připadala jako v neúrodné pustině, její tvář nepokrývalo nic než kopřivy, trní, ostny, plevel a páchnoucí zbytky. Už jsem vám řekl, jak tihle diaboloňanští Pochybovači vyhnali mnoho mužů Duše z jejich postelí, a nyní ještě dodám, že je zranili, zmlátili, ano, málem některým vyrazili mozek z hlavy. Řekl jsem mnoho? Většinu, jestli ne všechny. Zranili také pana Svědomí a jeho zranění tak zhnisala, že neměl úlevu ve dne ani v noci, ale trpěl neustálými bolestmi a kdyby Šaddaj všemu nevládl, jistě by jej zabili. Lorda starostu tak trápili, že mu téměř vyrvali obě oči a kdyby před nimi lord Vůlizvolí neunikl do hradu, rozsekali by ho na kousíčky, protože se na něj při jeho současných postojích srdce dívali jako na jednoho z nejhorších nepřátel, které Diabolus a jeho banda v Duši měli. A lord Vůlizvolí se skutečně ještě ukázal jako muž a o jeho hrdinských činech se více dozvíte později.

Člověk nyní mohl Duši procházet celé dny a nenašel téměř nikoho, kdo by vypadal jako zbožný muž. V jak strašlivém stavu se nyní Duše nacházela! V každém koutě se rojili cizáctí Pochybovači, červené i černé kabáty chodily po ulicích ve skupinách a naplnily domy ohyzdnými zvuky, prázdnými písněmi, lživými historkami a slovy, která se rouhala Šaddajovi a jeho synu. Nyní také vyšli ven Diaboloňané, kteří se dříve skrývali v doupatech a skrýších v hradbách města, a ukázali se, ano, nepokrytě vyhledávali společnost Pochybovačů, kteří byli v Duši. Ano, chodili nyní mnohem směleji ulicemi, strašili v kdejakém domě a ukazovali se venku více než kterýkoli z čestných obyvatel nyní žalostného města.

Ale Diabolus a jeho barbarská horda neměli v Duši odpočinku. Nikdo je zde nehostil tak, jako město hostilo Immanuelovy velitele a vojáky. Měšťané je zavražďovali, jak mohli, a odmítali s nimi sdílet své věci, takže neměli nic jiného než to, co se jim podařilo uchvátit proti vůli obyvatel města. Co před nimi měšťané mohli skrýt, to skryli, a co ne, vydávali jen velice neochotně. Nebohá srdce, raději se vzdali svých příbytků, než aby strpěli jejich společnost, ale byli v současnosti jejich zajatci a jako zajatci také byli přinuceni se chovat.¹

Ale jak říkám, znepokojovali je, jak jen mohli, a projevovali jim takovou nechut, jaké jen byli schopni. Velitelé je z hradu neustále ostřelovali svými praky a tak je trápili a znepokojovali. Diabolus se sice mnohokrát pokoušel prolomit bránu hradu, ale tu držel pan Bázeň, a to byl člověk tak statečný, rozhodný a odvážný, že dokud zůstával naživu, nezdařil se Diaboloňanům ani jeden z jejich pokusů, i když po tom nesmírně toužili. Někdy jsem si až přál, aby právě tento muž spravoval celou Duši.

¹Ř 7

V tomto stavu se město nacházelo celý rok a půl, jeho území se proměnilo v bojiště, lidé ve městě byli zahrnutí do děr a sláva Duše se válela v prachu. Jak tedy mohli její obyvatelé odpočinout, jak dojít pokoje a jak mohlo nad Duší vzejít slunce? Kdyby ji nepřítel po tak dlouhou dobu jen obléhal, i to by stačilo, aby Duše vyhladověla. Když se však nepřátelé dostali dovnitř, když se město stalo jejich stanem, jejich příbytkem, a pevnost ve městě, která se nacházela naproti hradu, byla opevněna proti městu samotnému a sloužila jako útočiště nepřátelům na život a na smrt, ba, když mohli použít jakoukoli pevnost a državu ve městě, aby se opevnili, dokud nezískají, nestrhnou a nezničí hrad, to bylo ještě mnohem horší. A právě v takovém stavu se Duše nacházela.

Poté, co Duše zůstala v tomto smutném a žalostném postavení tak dlouhou dobu a žádná žádost, kterou až dosud poslali ke svému princi, nebyla úspěšná, uspořádali obyvatelé města, to jest starší a představení Duše, společnou poradou. Na ní nejprve nějaký čas hořekovali nad svým mizerným údělem a strašlivým soudem, který na ně dolehl. Pak se společně shodli, že sestaví další žádost a pošlou ji k Immanuelovi, aby jim ulehčil jejich břímě.

Ale tehdy povstal pan Bázeň a řekl, že ví, že lord princ nikdy nepřijal a ani nepřijme žádost v takových věcech z ničí ruky, pokud na ní nebude podpis lorda Tajemníka. „A to je důvod,“ dodal, „proč jste až dosud neměli úspěch.“

Na to mu odvětili, že tedy sestaví dopis a nechají ho podepsat lordem Tajemníkem. Ale pan Bázeň odpověděl, že lord Tajemník nepodepíše nic, co by sám nepomáhal sestavovat. „A kromě toho,“ řekl, „princ rozezná podpis lorda Tajemníka od všech podpisů na světě, a tak nemůže být oklamán žádným podvodem. Radím vám tedy, abyste šli za lordem a prosili jej o pomoc v této věci. Vždyť stále ještě přebývá v hradu, kde jsou i jeho velitelé a válečníci.“ Měšťané mu srdečně poděkovali, uposlechli jeho rady a učinili, jak je vyzval. Navštívili tedy lorda Tajemníka a oznámili mu důvod svého příchodu, to jest, že jelikož je Duše v tak beznadějném stavu, mohlo by se Jeho Výsosti zlíbit sestavit pro ně žádost k Immanuelovi, synu mocného Šaddaje, a k jejich králi a otci skrze něho.

Tajemník se jich zeptal: „Jakou žádost chcete, abych pro vás sestavil?“ Ale oni řekli: „Náš pán sám nejlépe zná stav a poměry v Duši i jak jsme se zkažili a odpadli od prince. Ty také víš, kdo proti nám vytáhl do boje a jak je Duše nyní proměněna v bojiště. Můj lord také navíc ví, jak barbarské zacházení museli naši muži, ženy i děti strpět z jejich rukou a jak naši domácí Diaboloňané chodí po ulicích s větší smělostí než měšťané. Nechť tedy náš lord podle moudrosti Boží, která je při něm, sestaví žádost k princi Immanuelovi za své ubohé služebníky.“

„Dobrá,“ pravil lord Tajemník, „udělám to pro vás a také připojím svůj podpis.“ Oni mu řekli: „A kdy ji můžeme z rukou našeho pána očekávat?“ ale on odpověděl: „Vy sami se musíte účastnit jejího sepsání. Ano, musíte do ní vložit své touhy. Ruka a pero budou sice mé, ale inkoust a papír musí být váš, vždyť jak byste jinak mohli tvrdit, že jsou to vaše prosby? Já za sebe prosit nepotřebuji, protože jsem se nijak neprovinil.“ Dodal ještě: „Ve svém jménu neodesílám žádnou listinu princi, a tak skrze něj i jeho otci, pokud se k ní lidé, kterých se to především týká, nepřidají celým srdcem a duší. Právě to do ní totiž musí být vloženo.“

A protože všichni srdečně souhlasili s jeho výrokem, byla pro ně žádost neprodleně sestavena. Další na řadě byla otázka, kdo ji ponese. Ale Tajemník radil, že by ji měl nést kapitán Víra, protože je to velmi výmluvný muž. Dali si ho tedy zavolat a celou věc mu předložili. „Dobrá,“ řekl velitel, „rád přijímám tento návrh, a i když jsem zmrzačený, vyřídím kvůli vám tuto záležitost co nejrychleji a jak budu umět nejlépe. V dopise stálo zhruba toto:

Náš pane a vládnoucí princ Immanueli, mocný a dlouho čekající panovníku.

Milost vytéká ze tvých rtů a tobě náleží milosrdenství a odpuštění, i když jsme se proti tobě vzbouřili. My, kdo již nejsme hodni se nazývat tvou Duší, ani se nehodíme k tomu, abychom sdíleli společné výsady, tě prosíme, a skrze tebe i tvého otce, abys z nás sňal naše nepravosti. Vyznáváme, že nás pro ně můžeš zavrhnout, ale nečiň tak pro své jméno. Nechť se náš pán raději chopí příležitosti, kterou skýtá náš bídný stav, a prokáže nám svůj soucit a milosrdenství. Jsme sevřeni na všech stranách, pane, náš vlastní úpadek nás usvědčuje, Diaboloňané uvnitř našeho města nás děsí a vojsko anděla bezedné propasti nám způsobuje nesmírnou úzkost. Tvá milost může být naší záchranou a nevíme, na koho jiného bychom se měli obrátit než na tebe.

Dále, ó milostivý princ, oslabili jsme naše velitele a oni jsou zastrašeni, onemocněli a nedávno byli někteří z nich žalostně poraženi a zahnaní z bitevního pole tyranovou silou a mocí. Ano, dokonce i ti z našich velitelů, kterým jsme dříve nejvíce důvěřovali, nyní bojují jen jako vlastní stíny. Kromě toho, pane, naši nepřátelé ožili a jsou silní. Chvástají se a vychloubají a vyhrožují, že si nás mezi sebe rozdělí jako kořist. Přitáhli na nás, pane, s mnoha tisíci Pochybovači, se kterými si nevíme rady, jsou krutí a nemilosrdní a odporují nám i tobě.

Naše moudrost je pryč i naše síla je pryč, protože jsi od nás odešel. Ani nemáme nic, co bychom mohli nazývat svým vlastním, kromě hříchu, hanby a zmatku ve tváři kvůli svým vinám. Smiluj se nad námi, ó pane, smiluj se nad námi, svým bídným městem Duší, a zachraň nás z rukou našich nepřátel. Amen.

Jak jsem už zmínil, tuto žádost podepsal lord Tajemník a ke dvoru ji odnesl statečný a odvážný kapitán Víra. Vynesl ji ven Ústní bránou, protože to bylo místo, odkud se z města vycházelo, a došel s ní až k Immanuelovi. Jak se mu podařilo projít, nevím, ale dokázal to, a to i přesto, že se o tom doslechl i Diabolus. Tak usuzuji, protože tyran o tom byl za okamžik zpraven a takto obvinil Duši: „Ty vzdorné město se zatvrdělým srdcem, já tě donutím, abys nechalo těch svých žádostí. Ještě pořád je píšete a posíláte? Já vás donutím s tím přestat.“ Ano, dokonce věděl, jaký posel odnesl dopis k princovi, a to jej jak vyděsilo, tak rozzuřilo.

Proto přikázal, aby znovu bubnovali na jeho buben, což byl zvuk, který Duše nemohla snést. Ale když si Diabolus usmyslil, že na něj dá bubnovat, musela to Duše vydržet. Tloukli tedy na buben a všichni Diaboloňané se shromáždili na jednom místě. Tam jim Diabolus řekl: „Ó stateční Diaboloňané, nechť je vám známo, že se proti nám kuje ve vzdorném městě Duši zrada. Přestože je město v našich rukou, jak sami vidíte, měli ti bídní obyvatelé Duše tolik drзости, že si dovolili poslat žádost o pomoc Immanuelovi ke dvoru. To vám říkám,

abyste mi rozuměli a abyste sami věděli, jak máte naložit s tím mizerným městem. Proto vám, ó mí věrní Diaboloňané, nařizuji trápit město ještě více, obtěžovat je svými nástrahami, znásilňovat jeho ženy, deflorovat panny, zabíjet děti, pobíjet starce, podpálit domy a způsobit jakoukoli škodu dokážete. Nechť je to má odplata obyvatelům Duše za jejich zoufalou vzpuru proti mně.“

Tak zněla výzva, ale od záměru nevedla k jeho uskutečnění žádná schůdná cesta, protože už toho mnoho k ničení nezbyvalo. Navíc, když s tím byl Diabolus hotov, přitáhl k branám hradu a pod hrozbou smrti požadoval, aby mu otevřeli brány a umožnili vstup jemu i mužům, kteří přijdou s ním. Na což pan Bázeň odpověděl – neboť on strážil tuto bránu – že mu nebude otevřena, ani mužům, kteří přijdou s ním. Navíc dodal, že Duše bude po krátkém utrpení obnovena, utvrzena, posílena a postavena na pevný základ.²

Diabolus mu odvětil: „Vydejte mi tedy ty muže, kteří proti mně žádali u princova dvora. Zvláště mi vydejte kapitána Víru, který psaní odnesl k vašemu princovi, vydejte tohoto zbrojnoše do mých rukou a já od města odtáhnou.“ Poté povstal jeden Diaboloňan jménem pan Podvodník a řekl: „Můj lord vám dává čestnou nabídku. Je přeci lepší, aby jeden z vás zahynul, než aby byla celá Duše zničena.“ Ale pan Bázeň mu odpověděl: „Jak dlouho asi zůstane Duše uchráněna od žaláře, jestliže vydá svou víru Diabolovi? Stejně tak můžeme vydat celé město, protože pokud bude kapitán Víra pryč, město jej bude jistě následovat na cestě do záhuby.“ Na to pan Podvodník nedokázal nic říct.

Tehdy povstal ještě lord starosta a řekl: „Ó, ty nenasytný tyrane, nechť je ti známo, že nebudeme věnovat pozornost žádnému ze tvých slov a jsme rozhodnutí ti odporovat, dokud se ve městě bude nacházet aspoň jeden velitel, muž, prak nebo kámen, který by na tebe bylo možné hodit. Ale Diabolus se jim vysmál: „Doufáte, čekáte a hledáte pomoc a vysvobození? Dali jste poslat k Immanuelovi, ale vaše nepravost se vám příliš přilepila na sukňe, než aby z vašich rtů mohla vyjít nevinná modlitba. Rozmyslete si, jestli s takovou můžete zvítězit a vzkvétat! Selžete ve svých záměrech, selžete ve svých pokusech, protože nejen já, ale i Immanuel je proti vám.“³ Ano, dokonce to byl právě on, kdo mne proti vám poslal, abych si vás podrobil. V co tedy ještě doufáte a jak hodláte uniknout?“

Lord starosta mu odvětil: „Jistě jsme zhřešili, ale to ti stejně nepomůže, neboť náš Immanuel řekl, a bude si za tím věrně stát, že ‘toho, kdo ke mně přijde, určitě nevyženu ven’. Řekl nám, ó náš nepříteli, že každý hřích i rouhání budou lidským synům odpuštěny. Proto neupadáme do beznaděje, ale vyhlížíme, očekáváme a stále doufáme ve vysvobození.“

Zhruba v tom čase se kapitán Víra vrátil od Immanuelova dvora zpět do hradu v Duši a v rukou nesl balík. Když lord starosta uslyšel, že kapitán Víra je zpět, stáhl se pryč od hluku, který působil řvoucí tyran, a nechal ho křičet na hradby města nebo proti branám hradu. Pak vystoupil do velitelových komnat, a když jej pozdravil, zeptal se ho na výsledek jeho cesty a jaké jsou nejlepší zprávy od dvora. Když se na to kapitána Víry ptal, vstoupily mu slzy do očí.

²1 Pt 5:10

³Ž 42:10

Velitel mu odpověděl: „Buď dobré mysli, lorde, protože vše bude za nějaký čas v pořádku,“ a s tím jim ukázal svůj balíček a odložil ho stranou tak, že to lord starosta a zbytek velitelů vzali jako znamení dobrých zpráv. Protože měla nastat doba milosti, poslal lord pro všechny velitele a starší, kteří byli ve svých komnatách v hradu, a pro jejich strážce, aby jim oznámil, že kapitán Víra se vrátil od dvora a má jim něco vyřídit – něco všem a něco vybraným jednotlivcům.

Všichni se tedy k němu shromáždili, pozdravili ho a ptali se jej na cestu a na novinky od dvora. On jim odpověděl jako už dříve lordu starostovi, že vše bude za nějaký čas dobré. Když ho velitelé pozdravili, otevřel svůj balíček a vytáhl z něj několik listin pro některé z přítomných.

První zpráva byla pro lorda starostu a stálo v ní, že si princ Immanuel váží toho, že byl tak ryzí a věrný ve svém úřadu i ve všech záležitostech, které na něho byly vloženy pro dobro Duše a jejího lidu. Také mu dal vědět, že si váží toho, jak statečný byl v Immanuelových službách a jak věrně se postavil v jeho při proti Diabolovi. Také na konci svého dopisu naznačil, že zanedlouho dostane svou odměnu.

Druhý dopis byl pro vznešeného lorda Vůlizvolí a psalo se v něm, že princ Immanuel dobře ví, jak statečně a odvážně se zasazoval o slávu svého pána v době, kdy nebyl přítomen a Diabolus se vysmíval jeho jménu. Bylo tam také napsáno, že si princ váží jeho věrnosti Duši, když tak přísně bděl a usilovně zatýkal Diaboloňany, kteří se skrývají v hradbách slavného města. Navíc napsal, že ví, že lord svou vlastní rukou vykonal popravu některých vzbouřeneckých velitelů, a tak zastrašil protivníka a dal celému městu dobrý příklad, a zkrátka i jeho lordstvo dostane svou odměnu.

Třetí listina přišla pro podřízeného kazatele a psalo se v ní, že jeho princ si váží toho, jak čestně a věrně vykonával svůj úřad a prováděl to, co mu jeho pán svěřil, když napomínal, káral a varoval Duši podle zákonů města. Navíc napsal, že si také váží toho, jak svolal půst v popelu a pytlovině, když se Duše od něho odvrátila. Též si zavolal na pomoc kapitána Hroma, aby měl v tak těžkém díle podporu, a i on zkrátka získá svou odměnu.

Čtvrtý dopis byl pro pana Bázeň a v něm mu jeho pán psal, že jeho lordstvo si všimlo, že právě on jako první z mužů v Duši poznal pana Vtělebezpečného, který svou lstivostí a vychytralostí způsobil úpadek zbožnosti v pozeňnaném městě Duši. Navíc mu jeho pán sdělil, že stále pamatuje na jeho slzy a truchlení nad stavem Duše. V tom stejném dopise také podotkl, že si všiml, jak odhalil pana Vtělebezpečného u jeho stolu mezi hosty, v jeho vlastním domě a uprostřed veselí, když hledal, jak dokonat své zlé skutky proti městu. Immanuel si také povšiml, že tento ctihodný muž, pan Bázeň, statečně stál na branách hradu proti všem tyranovým hrozbám a pokusům a poradil měšťanům způsob, jakým mají poslat svou žádost k princovi, aby ji přijal a aby dostali pokojnou odpověď, a proto i on zanedlouho obdrží svou odměnu.

Po tom všem zbyla ještě listina, která byla pro celé město a ve které se psalo o tom, že si jejich pán všiml jejich opakovaných žádostí a že v nadcházejícím čase uvidí ještě mnoho ovoce tohoto svého počínání. Jejich princ jim zde také napsal, že si váží toho, že jejich srdce

a myslí se nakonec upnuly na něj, třebaže na ně Diabolus podnikal takové nájezdy, a že ani lichocení na jedné straně, ani útrapy na straně druhé, je nedokázaly přesvědčit, aby sloužili jeho krutým záměrům. V závěru dopisu bylo ještě napsáno, že jeho lordstvo ponechalo město v rukou lorda Tajemníka a spravovat je má kapitán Víra, a zpráva říkala: „Dbejte na to, abyste se podřídili jejich vedení, a v určený čas dostanete svou odměnu.“

Poté, co statečný kapitán Víra předal dopisy těm, kterým náležely, uchýlil se do komnat lorda Tajemníka. Zde ti dva strávili nějaký čas vzájemnou rozmluvou, protože si velmi dobře rozuměli a oba věděli o tom, co s Duší bude, mnohem více než kterýkoli z měšťanů. Lord Tajemník také kapitána Víru velice miloval, ano, posílal mu kdejaký dobrý kousek ze stolu mého pána a především aspoň jeho trochu povzbuzoval, když celý zbytek Duše ležel pod mrakem. Po nějakém čase stráveném příjemnou rozmluvou se kapitán odebral zpět do svých komnat, aby si odpočinul.

Ale zanedlouho si dal lord pro kapitána znovu poslat. Velitel k němu přišel a jeden druhého pozdravili jako obvykle. Pak řekl velitel lordu Tajemníkovi: „Co má můj lord pro svého služebníka?“ A lord Tajemník si ho vzal stranou a poté, co mu jednou nebo dvakrát prokázal svou náklonnost, mu řekl: „Ustanovil jsem tě velitelem nad celým vojskem v Duši, takže od tohoto dne budou všichni muži v Duši podléhat tvým rozkazům a právě ty je provedeš a vyvedeš Duši z jejího soužení. Proto bys měl ve jménu svého prince a za Duši podle svého nejlepšího uvážení přichystat boj proti Diabolově síle a moci a zbytek velitelů bude pod tvým velením.“

Měšťané si brzy všimli, že se o jejich velitele zajímá jak dvůr, tak lord Tajemník v Duši. Nikdo totiž neurazil cestu ke dvoru tak rychle, ani nepřinesl tak dobré zprávy od prince Immanuela jako on. Po krátkém bédování, že jej ve svých těžkostech nevyužili již dříve, poslali proto lordu Tajemníkovi po podřízeném kazateli prosbu, aby jim se vším, co mají, kapitán Víra vládl, pečoval o ně a opatroval je.

Kazatel se tedy vydal na pochůzku a z úst lorda Tajemníka dostal odpověď, že kapitán Víra se má v králově vojsku stát velikým mužem a vykonat mnoho skutků proti královým nepřátelům a pro dobro Duše. Kazatel se poklonil až k zemi, poděkoval jeho lordstvu, a když se vrátil, vypověděl vše měšťanům. To vše se dělo s nejvyšším možným utajením, protože nepřátelé měli stále ve městě silné postavení. Nyní se ale vraťme zpět k našemu příběhu:

Kapitola 16

Meč prince Immanuela a štít kapitána Víry

Když Diabolus uviděl, jak statečně mu lord starosta čelí, a zpozoroval rozhodnost pana Bázně, nesmírně se rozzuřil a dal neprodleně svolat válečnou poradou. Všechna knížata jámy spolu se všemi veliteli jeho vojska se tedy sešli a přišel i starý Nevěřící, který mezi nimi platil za nejváženějšího. A radili se, co dělat. Především se chtěli domluvit, co udělají pro to, aby získali hrad – dokud byl totiž hrad v držení jejich nepřátel, nemohli se pokládat za pány města.

A tak jeden říkal to a druhý ono, a když se dlouho nemohli shodnout, povstal Apollyon (ten totiž setkání předsedal) a pravil: „Mí bratři, chci vám navrhnout dvě věci: Ta první je, abychom se stáhli zpět na pláň, neboť naše přítomnost ve městě není k ničemu dobrá. Hrad je totiž stále v rukou našich nepřátel a není možné se ho zmocnit, dokud ho brání tolik statečných velitelů a tenhle troufalý chlapík Bázeň střeží jeho brány.

Když ustoupíme na pláň, obránci budou vděční za úlevu a možná, že se zase budou chovat nedbale. Kdyby se tak stalo, uškodíme jim tím víc, než jim můžeme za současných podmínek ublížit svou přítomností. Ale i kdyby jejich ostražitost nepolevila, náš odchod z města by mohl vylákat velitele, aby na nás udeřili. Víte sami, jakou daň si na nich vybralo poslední střetnutí s námi v poli. Kromě toho, kdyby se nám podařilo vylákat je do pole, můžeme za městem přichystat zálohu – a když na nás vyrazí, naše skryté síly vtrhnou dovnitř a zmocní se hradu.“

Ale Belzebub povstal a namítal: „Určitě se nám nepodaří vylákat je všechny z hradu. Buďte si jisti, že tam aspoň někdo zůstane, a pokud nebudeme s určitostí vědět, že jsou všichni venku, nemá takový pokus naději na úspěch.“ Belzebub se proto domníval, že bude v každém případě třeba použít jiné prostředky. A nejlepší způsob, který dokázali vymyslet, bylo to, co jim Apollyon radil už dříve, to jest stáhnout měšťany zpět do hříchu.

„Neboť pány Duše se nestaneme díky naší přítomnosti ve městě nebo v poli, ani díky zuřivému boji či pobíjení mužů města. Dokud totiž bude město schopné proti nám být jen zvednout prst, Immanuel se jich zastane, a pokud se za ně postaví, všichni víte, co s námi bude. Proto, co se mne týká,“ dodal, „není dle mého úsudku lepší cesta, jak je uvrhnout do

otroctví, než je nějakým způsobem donutit hřešit.¹ Kdybychom nechali všechny Pochybovače doma," pravil dále, „dosáhli bychom nejspíš stejných výsledků jako s nimi. Úspěch bychom slavili jen v tom případě, že by se nám podařilo učinit je pány a správci hradu – z dálky totiž Pochybovači vypadají jen jako námitky, které budou dříve nebo později zničeny argumenty. Jistě, kdybychom je dostali až do hradu a oni by se ho zmocnili, vítězství by bylo naše. Stáhněme se tedy na pláň a neočekávejme, že nás velitelé Duše budou pronásledovat. Ale přesto, říkám vám, udělejme to, a předtím, než tak učiníme, poradme se znovu s našimi věrnými Diaboloňany, kteří jsou ve svých pevnostech v Duši. Dejme jim za úkol zradit nám město, protože právě oni to musí udělat, nemá-li být vše navěky ztraceno.“

Po této Belzebubově řeči – myslím, že to byl on, kdo onu radu dal – už nikdo nepochyboval o správnosti jeho názoru – to jest, že hrad získají, jen když přinutí město hřešit. Pustili se tedy do plánování, jak to provést.

Tu povstal Lucifer a řekl: „Belzebubův návrh je případný a způsob, jak ho uvést ve skutek, je podle mého názoru tento: Stáhněme se z města, učíňme tak a neděsme je již více ani výzvami, ani hrozbami, ani zvukem našeho bubnu nebo jakýmkoli ruchem. Utábořme se v poli opodál a chovejme se, jako bychom si jich vůbec nevšímalí, protože zděšení je, jak vidím, jen probudí a přinutí postavit se do zbraně. Mám na mysli ještě jeden záměr: Víte, že Duše je tržní město a má zalíbení v obchodu. Co kdyby se tedy někteří naši Diaboloňané převlékli za kupce z cizích zemí a šli a přinesli na trh v Duši nějaké naše zboží k prodeji. A vůbec nezáleží na tom, za jakou cenu to prodají – i kdyby to mělo být s poloviční slevou.

Ať jsou tedy ti, kdo budou obchodovat na jejich trhu, věrní a vychytralí, a já vsadím svou korunu, že to vyjde. Dva nebo tři vhodní kandidáti mi už přišli na mysl a mám za to, že budou pro tuto práci jako stvoření. Je to pan Hloupý-dává-hloupější-nebere a pan Lepší-vrabec-v-hrsti-než-holub-na-střeše – a ten druhý pán s dlouhým jménem není za prvním v ničem pozadu. Co kdybychom k nim připojili ještě pana Sladkýsvět a pana Nynější-dobro? Jsou to oba schopní a vychytralí muži a naši věrní přátelé a pomocníci. Nechť se tito a i mnozí další odhodlaně pustí do tohoto podniku a ať je Duše zavlečena do obchodování, ať zbohatne a má dostatek, a touto cestou si ve městě připravíme půdu. Nepamatujete si snad, že právě takto jsme zvítězili nad Laodikeou, a nevíte snad, kolik lidí i dnes držíme v této pasti?²

Když budou mít dostatek, zapomenou na svou bídu a pokud je nevyděláme, může se stát, že znovu usnou a zanedbají hlídky ve městě i v hradu, právě tak jako stráže na branách. Ano, pokud Duši zatížíme blahobytem, mohli by dokonce ze svého hradu udělat skladiště, místo toho, aby to byla pevnost připravená k boji proti nám a příbytek pro válečníky. Ano, kdybychom tam mohli dostat své zboží a suroviny, tak počítám, že nám hrad už napůl patří. Kromě toho, jestliže by se nám ho podařilo naplnit takovými věcmi, budou zde před námi při náhlém úderu velitelé jen těžko hledat úkryt. Copak o tom nevíte z přísloví ‚zrádnost

¹ 2 Pt 2:18-21

² Zj 3:17

bohatství dusí slovo³? A znovu „když je srdce zatížené nestřídmostí, opilstvím a starostmi tohoto věku, přijde na ně ten den jako past⁴.“

Navíc, mí lordi,“ dodal, „dobře víte, že pro lidi není snadné naplnit se naším zbožím a nepřijmout přitom do svých domů a služeb některé z Diaboloňanů jako sloužící. Ukažte mi nějakého obyvatele Duše, který je plný světa a nemá za své služebníky a lokaje pana Rozmařilého nebo pana Marnotratného, nebo někoho jiného z jejich bandy Diaboloňanů jako pana Smyslného, pana Účelového, pana Okázalého a jim podobné? Ti pak mohou obsadit hrad v Duši, nebo jej vyhodit do povětří, či z něj udělat příbytek, který už nebude pro Immanuela použitelný – tohle zvládne kdokoli z nich. Ano, pokud vím, tito muži to pro nás mohou udělat mnohem rychleji než vojsko dvaceti tisíc Pochybovačů. Proto, abych skončil tam, kde jsem začal, rádím vám, abychom se tiše stáhli a nepokoušeli se znovu získat hrad silou – tedy alespoň v tomto čase – a začněme uskutečňovat náš nový záměr. Uvidíme, jestli se tak nezničí sami.“

Tomu všichni nadšeně zatleskali. Udusit Duši plností světa a zatížit jí srdce jeho dobrými věcmi považovali všichni Diaboloňané za mistrovský pekelný kousek.

Podívejte se však, jak se všechny události pěkně sešly dohromady. Když skončila diaboloňanská porada, kapitán Víra obdržel dopis od Immanuela, ve kterém stálo, že se s ním třetího dne setká v poli na pláních okolo Duše. „Setkej se se mnou v poli,“ opakoval si velitel, „co tím můj pán myslel? Nevím, co myslí tím, že se se mnou chce setkat v poli.“ A tak vzal vzkaz do ruky a odnesl ho lordu Tajemníkovi, aby se jej zeptal na jeho mínění. Ve věcech, které měly něco společného s králem, či se zdravím a prospěchem Duše, byl lord spolehlivý jako prorok. Kapitán mu tedy ukázal onu zprávu a chtěl vědět, co si o ní myslí, „protože co se mne týká,“ poznamenal kapitán Víra, „tak nevím, co to znamená.“

Lord si vzkaz vzal, přečetl si jej a po krátké odmlce řekl: „Diaboloňané měli dnes proti Duši velikou poradu. Právě dnes, říkám, plánovali úplnou zkázu města. Výsledkem je, že se pokusí Duši svést na cestu, na níž Duše jistě zahyne, pokud se jí vydá. Kvůli tomu se připravují na ústup z města a zamýšlí se znovu usadit v poli a tam tábořit, dokud neuvidí, jestli se jejich záměr zdařil, či ne. Třetího dne už budou v pláních. Buď tedy i s muži svého pána připravený tam na Diabola vpadnout, protože tou dobou bude v poli i princ, ano, za úsvitu, nebo krátce před ním, a s velkým vojskem. On je napadne zepředu a ty zezadu a mezi vámi bude jejich vojsko zničeno.“

Když to kapitán Víra uslyšel, odešel za ostatními veliteli a zpravil je o zprávě, kterou právě dostal od Immanuela. „A to, co mi v ní bylo zakryté,“ dodal, „mi můj pán, lord Tajemník, objasnil.“ Navíc jim řekl, co musí vykonat oni sami, aby se zachovali podle příkazu svého pána. Velitelé se velmi zaradovali a kapitán Víra přikázal, aby všichni královi trubači vystoupili na cimbuří hradu a zde v přítomnosti Diabola a celého města zahráli tu nejkrásnější píseň, jakou dokáže jejich srdce vymyslet.

Trubači učinili, jak jim bylo přikázáno. Vystoupili na vrchol hradu a zde začali hrát. Když to Diabolus uslyšel, zarazil se a řekl: „Co to má znamenat? Netroubí přece k přípravě

³ Lk 8:14

⁴ Lk 21:34-36

do boje a k sedlání, ani na koně a pryč, ani nám nedávají výzvu. Co mají ti šílenci za lubem, že jsou tak veselí a radostní?“ Jeden z jeho mužů odpověděl: „To je z radosti, že se princ Immanuel chystá Duši ulehčit a kvůli tomu se sám postavil do čela vojska, a protože jejich vysvobození už je blízko.“ Lidé v Duši byli melodickým zvukem polnic nesmírně zaujati. Říkali, ano, šeptali jeden druhému: „To určitě netroubí kvůli něčemu zlému, jistě to nebude nic zlého.“ A Diaboloňané se ptali jeden druhého: „Co budeme dělat?“ Na tuto otázku odpovídali, že nejlepší bude odejít z města, „a to můžeme udělat,“ říkal jeden, „jako při provádění příkazů z naší poslední rady. Tak budeme lépe připraveni k bitvě, kdyby na nás mělo přitáhnout nějaké vojsko zvenčí.“

Druhého dne se stáhli z Duše a tábořili na pláních kolem ní – své ležení rozbili před Oční bránou. Kromě důvodů, které probírali na své nedávné poradě, nechtěli přebývat ve městě i proto, že stále ještě neměli ve svém držení pevnost, „a když se utáboříme na otevřené pláni,“ řekli si, „budeme mít více prostoru k boji, a kdyby to bylo třeba, pak také k útěku.“ Kromě toho, město by se jim spíše stalo pastí a jámou, než aby jim pomohlo v obraně, kdyby na ně princ přitáhl a úplně je obklíčil. Navíc když se odebrali do pole, nebyli už v dostřelu praků, které je znepokojovaly po celou dobu, kdy zůstávali ve městě.

Když se přiblížil čas, kdy měli velitelé vpadnout na Diaboloňany, všichni se dychtivě připravili k boji. Tu noc totiž kapitán Víra řekl ostatním velitelům, že se mají zítra setkat v poli se svým princem. Kvůli tomu byli ještě dychtivější utkat se s nepřítelem, protože „zítra se s princem setkáte v poli,“ působilo jako olej přilítý do planoucího ohně – vždyť byl od nich tak dlouho vzdálen! A tak se svému dílu věnovali nesmírně vážně a horlivě.

Jakmile nadešla ta hodina, kapitán Víra se zbytkem válečníků vytáhl před rozedněním z města. Když se všichni připravili, kapitán se postavil do čela vojska a předal zbytku velitelů a jejich důstojníkům a vojákům slova pokřiku. Ten zněl: „Meč prince Immanuela a štít kapitána Víry,“ což je jazyk Duše, Slovo Boží a víra. Pak velitelé vytáhli, začali se stahovat k Diabolovu táboru a prudce jej napadli.

Kapitána Zkušeného nechali ve městě, protože byl ještě zesláblý ze zranění, která mu Diaboloňané způsobili v posledním boji. Ale když zpozoroval, k čemu se velitelé chystají, nechal si poslat pro své berle, vstal a vydal se do bitvy. Řekl: „Cožpak mohu odpočívat, když moji bratři bojují a když se princ Immanuel i se svými služebníky ukáže v poli?“ A když ho nepřátelé uviděli přicházet o berlích, báli se ještě více, „neboť jaký duch je v těchto lidech z Duše,“ třásli se, „že s námi bojují i o berlích!“

Jak jsem řekl, velitelé vpadli na nepřítele, statečně se pustili do boje a za úderů meče stále volali a křičeli: „Meč prince Immanuela a štít kapitána Víry.“ Když Diabolus uviděl, že velitelé vytáhli a tak odvážně obklíčili jeho muže, usoudil, že od nich nemůže čekat nic jiného než údery a rány mečem ostrým na obě strany. A proto se i on se vši svou smrtící silou vrhl na princovo vojsko. Bitva začala.

První, na koho Diabolus v boji narazil, nebyl nikdo jiný, než kapitán Víra a lord Vůlizvolí. Lord Vůlizvolí rozdával rány silné jako údery obra – tak mocná byla jeho paže – a vrhl se na Pochybovače-o-vyvolení (právě oni totiž byli Diabolovou osobní stráží). Zabavil je na

dlouhou chvíli, obratně do nich sekal a bil je. Když kapitán Víra uviděl, jak se lord Vůlizvolí bije, přišel mu proti té bandě na pomoc a uvedli je do velikého zmatku.

Kapitán Naděje se utkal s Pochybovači-o-povolání, což byli všechno tvrdí chlapíci, ale kapitán se jich ani trochu nezalekl. Kapitán Zkušený mu navíc poslal nějaké posily a donutili Pochybovače-o-povolání ustoupit. I zbytek armád se s třeskotem utkal, boj zuřil na všech stranách a Diaboloňané statečně bojovali. Lord Tajemník také přikázal, aby z hradu začaly střílet praky – a jeho muži dokázali vrhat kameny na vlas přesně.

Ale po chvíli se Diaboloňané, které předtím princovi velitelé donutili ustoupit, zase se skupili a nebojácně zaútočili na zadní voj princova vojska. To začalo téměř umdlévat, ale když si připomněli, že dnes mají spatřit tvář svého prince, dodali si znovu odvahy a vzplála tuhá bitva. Pak velitelé zvolali: „Meč prince Immanuela a štít kapitána Víry,“ a na to se Diabolus stáhl, protože si myslel, že přišly posily.

Ale Immanuel se stále ještě neobjevoval a výsledek bitvy byl pořád na vážkách, protože žádná strana nezískala rozhodující výhodu. Když nastala chvíle oddechu, kapitán Víra všemožně povzbuzoval své muže, aby vydrželi, a Diabolus se usilovně snažil o totéž. Kapitán Víra měl ke svým vojákům smělou řeč, ve které řekl asi toto: „Mí vojáci a mí bratři v této bitvě, působí mi radost, když mohu dnešního dne vidět v poli tak chrabrou a statečnou armádu a takové oddané milovníky Duše. Již jste v boji proti diaboloňanským silám mnohokrát ukázali svou smělost a věrnost. Vždyť i přes jejich namyšlenost nemají mnoho důvodů vychloubat se svými úspěchy. Nyní opět seberte svou obvyklou odvahu a ukažte se ještě jednou jako muži, protože tentokrát po několika minutách boje spatříte samotného prince, který se ukáže v poli. Musíme totiž podniknout ještě druhý útok na Diabola a pak Immanuel přijde.“

Velitel ještě ani nestihl dokončit svou řeč, když k němu od prince přišel jistý pan Rychlý, aby mu vyřídil, že Immanuel je nablízku. Když velitelé dostali tyto zprávy, předali je svým důstojníkům a ti svým vojákům a válečníkům. Velitelé a jejich muži pak povstali jako zmrtvýchvstalí, postavili se nepříteli a volali jako předtím: „Meč prince Immanuela a štít kapitána Víry.“ Diaboloňané se také pohnuli a kladli jim odpor, jak jen mohli. V této poslední šarvátce však Diaboloňané ztratili odvahu a mnoho Pochybovačů padlo mrtvých k zemi.

Poté, co bojovali v žáru bitvy hodinu nebo o trochu více, pozvedl kapitán Víra své oči a uviděl Immanuela přicházet. Viděl, jak se blíží s vlajícími prapory, za troubení polnic a nohy jeho mužů se téměř nedotýkají země, spěchali nejvyšší možnou rychlostí k bojujícím velitelům. Tehdy kapitán Víra ustoupil se svými muži k městu a nechal Diabolovi pole. Ale když na něj Immanuel přitáhl z druhé strany a tak sevřeli nepřátele mezi sebou, znovu se na ně vrhli a trvalo jen chvíli, než se Immanuel a kapitán Víra potkali, šlapající po mrtvých, které pobili při svém příchodu.

Když velitelé spatřili, že dorazil princ, vrhli se na Diaboloňany z druhé strany, a jakmile je kapitán Víra a Jeho Výsost sevřeli mezi sebe, zvolali, a volali tak, že se třásla země: „Meč prince Immanuela a štít kapitána Víry.“ Když Diabolus zjistil, že na jeho vojsko tvrdě dotírá princ a jeho armáda, co neudělal, než že i s lordy jámy, kteří byli s ním, utekl, opustil

své vojsko a ponechal je, aby padlo rukou Immanuela a vznešeného kapitána Víry. A jeho vojáci vskutku padali mrtví před princem a jeho královským vojskem, až nakonec nezůstal ani jeden Pochybovač naživu a všude na zemi ležela mrtvá těla, asi jako kdyby tam někdo roztrousil hnůj.

Když bylo po bitvě a v táboře se vše uklidnilo, přišli velitelé a starší Duše zatím sami, bez zbytku společenství, společně pozdravit Immanuela. Pozdravili jej a uvítali s tisícem pozdravů⁵ a radovali se, že zase zavítal k hranicím Duše. On se na ně usmál a řekl: „Pokoj vám.“⁶ Pak se připravili k odchodu do města a společně vyšli k Duši, oni i princ s novými posilami, které s sebou přivedl do války. Brány města se otevřely, aby jej přijaly, neboť se zaradovaly z jeho požehnaného návratu.

A takto vešel do Duše: Za prvé, jak říkám, všechny brány města se otevřely, ano, dokonce i brány hradu. Starší města vyšli osobně k branám, aby jej zde pozdravili, a když se přiblížil, volali: „Brány, zvedněte výše svá nadpraží, výše se zvedněte, vchody věčné, ať může vejít Král slávy.“ A znovu se ptali: „Kdo to je Král slávy?“ a takto sami sobě odpovídali: „Hospodin, mocný bohatýr, Hospodin, bohatýr v boji. Brány, zvedněte výše svá nadpraží, výše je zvedněte, vchody věčné, ať může vejít Král slávy.“⁷

Za druhé, lidé v Duši zařídili, aby po celé cestě od městských bran až k branám hradu hráli Jeho požehnanému Veličenstvu na své nástroje ti nejlepší hudebníci z celého města. Od chvíle, kdy Immanuel vstoupil do města, až do okamžiku, kdy dorazil k branám hradu, provolávali starší Duše i zbytek lidu slávu a zpívali jedni druhým: „Všichni spatřili tvůj průvod, Bože, průvod mého Boha, mého Krále, do svatyně.“ A tak „napřed šli zpěváci, za nimi hudebníci, uprostřed s bubínky dívky.“⁸

Za třetí: Také velitelé – protože bych o nich chtěl též ztratit slovo nebo dvě – podle svého řádu čekali na prince, když vstoupil do bran Duše. Kapitán Víra šel vpředu spolu s kapitánem Nadějí, kapitán Milosrdný šel za nimi se zbytkem svých společníků a kapitán Trpělivý průvod uzavíral. Tak velitelé – jedni po pravici a druhí po levici – doprovodili Immanuela do Duše. Po celou tu dobu vlály prapory, polnice troubily a vojáci neustále hlaholili. Sám princ vjel do města ve své zbroji, která byla z tepaného zlata, a na svém voze, jehož sloupky byly ze stříbra a podvozek ze zlata, potah měl z purpuru a vnitřek byl obložen láskou dcer Duše.

Za čtvrté: Když princ dorazil až ke vstupu do Duše, našel všechny ulice pokryté liliemi a květy, vkusně vyzdobené ratolestmi a větvemi ze zelených stromů, které rostly kolem města. V každých dveřích stáli lidé, kteří zkrášlili štíty svých domů něčím zvláštním, aby ho tím potěšili, když procházel ulicemi. A když je Immanuel míjel, sami od sebe jej vítali voláním a výkřiky radosti a říkali: „Požehnaný princ, jenž přichází ve jménu svého otce Šaddaje.“

Za páté, na branách hradu Immanuela pozdravili starší Duše, to jest lord starosta, lord Vůlizvolí, podřízený kazatel, pan Poznání, pan Mysl a ostatní šlechtici města. Poklonili se

⁵ Pís 8:1

⁶ J 20:19

⁷ Ž 24:7-9

⁸ Ž 68:25-26

před ním a políbili prach u jeho nohou, děkovali mu, žehnali a chválili Jeho Výsost za to, že se nad nimi nepovyšoval pro jejich hříchy, ale slitoval se kvůli jejich bídě a navrátil se k nim s milosrdenstvím, aby Duši chránil a budoval ji až na věky. Tak došel přímou cestou až k hradu, neboť tam byl jeho královský palác a místo, kde měla přebývat jeho čest. Hrad byl již díky přítomnosti lorda Tajemníka a práci kapitána Víry připraven k tomu, aby v něm Jeho Výsost mohla přebývat, a tak princ vstoupil dovnitř.

Za šesté: Tehdy za ním do hradu přišli lidé Duše a rmoutili se, plakali a hořekovali nad svou bezbožností, která ho vyhnala z města. Když dorazili, uklonili se sedmkrát až k zemi, plakali, a plakali nahlas, žádali svého prince o odpuštění a prosili jej, aby zase, jako za starých časů, ukázal Duši svou lásku. Na to slavný princ odpověděl: „Netruchlete a neplačte, ale jděte, jezte tučná jídla a pijte sladké nápoje a posílejte dárky těm, kdo nemají nic připraveno. Vždyť radost z Hospodina bude vaší záštitou.⁹ Vrátil jsem se do Duše s milosrdenstvím a mé jméno tím bude vyvýšeno a oslaveno.“ Také přišel až k měšťanům, políbil je a vzal je do náručí. Navíc dal starším Duše a každému městskému úředníkovi zlatý řetěz a pečetidlo. Též jejich ženám poslal náušnice a klenoty, náhrdelníky a ještě další věci. I všechny rodné děti Duše zahrnul mnoha vzácnými věcmi.

Když princ Immanuel vykonal pro Duši toto vše, řekl jim: „Umyjte svá roucha, vezměte si své ozdoby a pak přijďte za mnou do hradu v Duši.“ Lidé tedy odešli k pramenu, který vytryskl pro Judu a Jeruzalém k obmytí,¹⁰ umyli se a znovu vybělili svá roucha. Pak se vrátili k princovi do hradu a postavili se před něj.¹¹ Po celém městě hrála hudba a tančilo se, protože jim princ znovu dopřál svou přítomnost a světlo své tváře, a tak zvonily zvony a slunce na ně na všechny po dlouhou chvíli milostivě svítilo. Duše se také nyní mnohem důkladněji snažila o zničení všech zbývajících Diaboloňanů, kteří přebývali v hradbách a v doupatech, jež měli po celém městě. Stále totiž zůstali někteří, kteří unikali ruce svých pronásledovatelů. Lord Vůlízvolí se pro ně stal ještě větším postrachem než kdykoli předtím, jelikož jeho srdce se mnohem více zaměřilo na to, aby je hledal, zatýkal a stíhal až k smrti. Pronásledoval je dnem i nocí, až je přivedl do veliké úzkosti, jak ostatně brzy uvidíte.

Když byly záležitosti v Duši uspořádány, požehnaný princ Immanuel vydal rozkaz, aby měšťané bez dalšího prodlení vybrali pár lidí, kteří půjdou na pláň pohřbít mrtvé – ty mrtvé, kteří padli mečem Immanuela a štítem kapitána Víry – nebo by smrad, který z nich vystupuje, mohl zamořit vzduch a tak slavné město trápit.

Kvůli tomu také vydal další rozkaz, to jest, aby pokud to záleží na Duši, lidé odstranili jméno, existenci i vzpomínky na tyto nepřátele z myšlenek Duše a jejích obyvatel. A tak lord starosta – ten moudrý a věrný přítel Duše – přikázal, aby se lidé pustili do této nezbytné záležitosti a že nad tím bude bdít pan Bázeň a jistý pan Čestný. Vybrali tedy několik lidí, kteří se pod jejich vedením pustili do práce a pohřbívali mrtvé ležící na pláni.

A takto byli zaměstnáni: Někteří kopali hroby, jiní pohřbívali mrtvá těla a další procházeli sem a tam pláň a okolí Duše, aby zjistili, jestli tam někde neleží lebka, kost nebo

⁹Neh 8:10

¹⁰Za 13:1

¹¹Zj 7:14-15

i úlomek kosti Pochybovače. Když nějakou našli, měli tam hledači udělat značku, aby ji ti, kdo pohřbívali, našli a pohřbili ostatky tak, aby je Duše už nikdy neviděla, aby jméno i vzpomínky na diabloňanské Pochybovače byly odstraněny zpod nebes a aby děti, které se od nynějška narodí v Duši, pokud možno ani nevěděly, co je to lebka, kost nebo i úlomek kosti Pochybovače.

A tak ti, kdo pohřbívali, spolu s dalšími, kdo byli určeni pro tento úkol, učinili, jak jim bylo přikázáno. Pohřbili Pochybovače i všechny jejich lebky, kosti i úlomky kostí kdekoli je našli a tak vyčistili pláň. Nyní se i pan Pokoj ujal svého úřadu a jednal jako v dřívějších dnech. V pláních kolem Duše pohřbili Pochybovače-o-vyvolení, Pochybovače-o-povolání, Pochybovače-o-milosti, Pochybovače-o-vytrvalosti, Pochybovače-o-vzkříšení, Pochybovače-o-spasení a Pochybovače-o-slávě, jejichž velitelé byli kapitán Zlostný, kapitán Krutý, kapitán Ztracení, kapitán Nenasytý, kapitán Síra, kapitán Utrpení, kapitán Bezúlevy, kapitán Hrobka a kapitán Beznaděj; a starý Nevěřící byl pod Diabolem jejich generál. Jejich vojsko mělo ještě dalších sedm velitelů, kterými byli lord Belzebub, lord Lucifer, lord Legie, lord Apollyon, lord Python, lord Kerberos a lord Belial.

Ale knížata a velitelé, včetně generála, starého Nevěřícího, všichni uprchli, zatímco jejich muži byli pobiti rukama princových vojáků a mužů Duše. K veliké radosti nyní slavného města Duše je pak také pohřbili, jak jsem vám před chvílí vyprávěl. Ti, kdo je pohřbívali, je pohřbili i s jejich zbraněmi, neboť to byly kruté nástroje přímo z pekla. Jejich zbraněmi byly šípy, šipky, kyje, palcáty a podobně. Pohřbili i jejich brnění, barvy a prapory i s Diabolovou vlajkou i cokoli dalšího, co našli a jen trochu to smrdělo diabloňanským Pochybovačem.

Kapitola 17

Ti, kdo prolévají krev

Jakmile Diabolus se svým starým přítelem Nevěřícím dorazili na vrch Pekelná brána, okamžitě sestoupili do doupěte. Tam chvíli hořkovali nad svým neštěstím a nad porážkou, kterou utrpěli v boji proti Duši. Poté v nich ale znovu vzplanul žár a probudila se touha po pomstě za ztráty, jež utrpěli před Duší, a tak neprodleně svolali válečnou poradu, aby se domluvili, co dalšího podniknou proti slavnému městu Duši. Jejich hladová břicha totiž nedokázala počkat na to, jak dopadnou plány podle rady lorda Lucifera a lorda Apollyona, a jejich nenasytnému jícnu, toužícímu naplnit se tělem, duší, masem a kostmi Duše, se každý den zdál jako věčnost. Proto se rozhodli, že podniknou další pokus o dobytí města – tentokráte však se smíšeným vojskem, složeným částečně z Pochybovačů a částečně z Krvežíznivců. Podám vám krátký popis obou:

Pochybovači dostali jméno podle své přirozenosti – jejich povaha jim totiž velí zpochybňovat každou Immanuelovu pravdu. Jejich země se nazývá Zemí Pochybování a leží na nejzazším severu, mezi Zemí Temnoty a Údolím Stínu Smrti. I když se o Zemi Temnoty a Údolí Stínu Smrti občas hovoří, jako by byly jedno a to samé, jsou to dvě rozdílná místa, třebaže jsou od sebe jen co by kamenem dohodil. A přímo mezi nimi se rozkládá Země Pochybování. Právě v této zemi se narodili oni vojáci, kteří s Diabolem táhli zničit Duši.

Krvežíznivci dostali jméno podle své zlomyslné povahy a kvůli zuřivosti namířené proti Duši, která v nich doutná. Jejich země se nachází pod Psí hvězdou a podle ní se řídí ve všech svých duchovních záležitostech. Jméno jejich země je Provincie Nesnáším-dobro a její nejbližší části leží daleko od Země Pochybování, přestože oba kraje hraničí s kopcem nazývaným Pekelná brána. Tito lidé vždy táhnou s Pochybovači za jeden provaz – také totiž zpochybňují víru a věrnost mužů Duše, a tak je jejich kníže považuje za způsobilé mu sloužit.

A právě z těchto dvou zemí Diabolus bubnováním na svůj buben povolal další vojsko proti Duši, celkem dvacet pět tisíc mužů. Do zbraně se postavilo deset tisíc Pochybovačů a patnáct tisíc Krvežíznivců, v čele stálo několik válečných velitelů a starého Nevěřícího znovu ustanovili generálem vojska. Veliteli Pochybovačů se stalo pět z těch sedmi, kdo

vedli poslední diabloňanské vojsko – kapitán Belzebub, kapitán Lucifer, kapitán Apollyon, kapitán Legie a kapitán Kerberos. Z velitelů, které měli předtím, jmenovali ve vojsku některé za poručíky a jiné za vlajkonoše.

Ale Diabolus už při této výpravě nepočítal s Pochybovači jako se stěžejní součástí svého vojska. Když totiž naposledy zkoušel jejich odvahu, obyvatelé Duše s nimi pořádně zametli; vzal je tedy jen proto, aby znásobil množství vojáků a aby trochu pomohli, když bude třeba. Své naděje vkládal do Krvežízniců – to byli všechno protřelí darebáci a už dříve vykonali nejeden odvážný skutek.

Krvežíznicvi měli také své velení – jména jejich velitelů byla kapitán Kain, kapitán Nimrod, kapitán Izmael, kapitán Ezau, kapitán Saul, kapitán Abšalom, kapitán Jidáš a kapitán Papež.

1. Kapitán Kain byl velitelem nad dvěma skupinami, to jest nad horlivými a hněvivými Krvežíznicvi. Jeho vlajkonoš nosil červené barvy a ve znaku měl vražedný kyj.¹

2. Kapitán Nimrod byl velitelem dalších dvou skupin, to jest násilnických a neprávem zasahujících Krvežízniců. Jeho vlajkonoš nosil červené barvy a ve znaku měl velikého krvelačného psa.²

3. Kapitán Izmael byl velitelem nad dvěma skupinami, to jest nad uštěpačnými a pohrdavými Krvežíznicvi. Jeho vlajkonoš nosil červené barvy a v jeho znaku byl ten, kdo se vysmíval Abrahamovu Izákovi.³

4. Kapitán Ezau byl též velitelem nad dvěma skupinami, to jest nad Krvežíznicvi, kteří nesnášejí, když je někdo jiný požehnan, a také nad Krvežíznicvi, kteří chtějí sami vykonat pomstu na ostatních. Jeho vlajkonoš nosil červené barvy a v jeho znaku byl ten, kdo skrytě číhá na Jákoba, aby ho zavraždil.⁴

5. Kapitán Saul byl velitelem nad dvěma skupinami, to jest nad bezdůvodně žárlivými a ďábelsky zuřivými Krvežíznicvi. Jeho vlajkonoš nosil červené barvy a ve znaku měl tři oštěpy vržené po bezúhonném Davidovi.⁵

6. Kapitán Abšalom byl velitelem nad dvěma skupinami, to jest nad Krvežíznicvi, kteří zabijí i otce nebo přítele pro slávu tohoto světa, a nad těmi Krvežíznicvi, kteří budou člověka chlácholit slovy a pak ho rozsekají mečem. Jeho vlajkonoš nosil červené barvy a ve znaku měl syna toužícího po otcově krvi.⁶

7. Kapitán Jidáš velel dvěma skupinám, to jest Krvežíznicům, kteří prodají život člověka za peníze, a také těm, kdo zradí svého přítele polibkem. Jeho vlajkonoš nosil červené barvy a ve znaku měl třicet stříbrných a oprátku.⁷

¹Gn 4:8

²Gn 10:8

³Gn 21:9-10

⁴Gn 27:42-45

⁵1 S 18:10, 19:10, 20:33

⁶2 S 15, 16, 17

⁷Mt 26:14-16

8. Kapitán Papež byl velitelem nad jedinou skupinou, protože se pod ním dali najít muži každého takového ducha. Jeho vlajkonoš nosil červené barvy a ve znaku měl hranici a na ní spravedlivého muže v plamenech.⁸

Diabolus vkládal do vojska Krvežíznivců veliké naděje – právě proto rychle shromáždil novou armádu téměř ihned poté, co byl v poli poražen. Věřil jim ještě více než předchozí armádě Pochybovačů, třebaže i ti mu při upevňování jeho království prokázali veliké služby. Krvežíznivce však již mnohokrát vyzkoušel a jejich meč se málokdy navracel, aniž by se napil krve. Kromě toho věděl, že se jako buldoci vrhnou na kohokoli, na otce, matku, bratra, sestru, prince nebo guvernéra, ano i na prince princů. Navíc už jednou vyhnali Immanuela z království Vesmíru, proč by jej tedy nemohli vyhnat i z Duše?

A tak toto vojsko o síle dvaceti pěti tisíc mužů vytáhlo pod velením vznešeného lorda Nevěřícího směrem k Duši. Jenže pan Vyzvídal, velitel průzkumníků, stále vycházel pravidelně z města, aby pátral, a tak Duši zpravil o jejich příchodu. Město proto zavřelo své brány a připravilo se k obraně proti dalším Diaboloňanům, kteří proti němu vytáhli. Diabolus přivedl své vojsko až k městu a oblehl jej – Pochybovače umístil u Pocitové brány a Krvežíznivci se utábořili před Oční a Ušní bránou.

Jakmile se vojsko Diaboloňanů utábořilo, Nevěřící poslal Duši ve jménu Diabola, ve svém vlastním jménu a ve jménu všech Krvežíznivců, kteří jej doprovázeli, výzvu horkou jako rozžhavené železo. Žádal, aby se podvolila jejich požadavkům, a vyhrožoval, že pokud jim Duše bude stále odporovat, vypálí ji ohněm až do základů. Měli byste vědět, že Krvežíznivci ani tak moc nechtěli, aby se Duše vzdala. Spíš by se jim líbilo, kdyby byla zničena a odstraněna z krajiny živých. Pravda, poslali sice výzvu, aby se měšťané vzdali, ale kdyby tak učinili, stejně by jim podřízli hrdla.⁹ Musí mít totiž krev, krev Duše, nebo zemřou, a právě kvůli tomu dostali své jméno.¹⁰ Proto si Diabolus Krvežíznivce schovával až pro chvíli, kdy by selhaly všechny jeho další plány, jako poslední a zaručenou kartu, kterou proti Duši zahraje.

Když měšťané uslyšeli onu žhavou výzvu, honily se jim chvíli hlavou všelijaké myšlenky. Do půl hodiny se ale všichni shodli, že ji zanesou k princovi, což udělali hned, jak k ní připsali: „Pane, zachraň Duši od krvežíznivých lidí.“¹¹ Princ se na zprávu podíval, zvažil ji a povšiml si i krátké žádosti, kterou k ní lid Duše připsal. Pak si nechal zavolat vznešeného kapitána Víru a vyzval jej, aby šel, vzal s sebou kapitána Trpělivého a postaral se o tu stranu Duše, která byla obležena Krvežíznivci.¹²

Velitelé vyšli a učinili, jak jim bylo přikázáno. Kapitán Víra si k sobě vzal kapitána Trpělivého a oba zajistili tu stranu města, která byla obležena Krvežíznivci. Pak princ nařídil, aby se kapitán Naděje, kapitán Milosrdný a lord Vůlizvolí postarali o druhou stranu města. „A já,“ dodal princ, „vyvěsím svůj prapor na cimbuří vašeho hradu. Vy tři zatím dávejte

⁸ Zj 13:7-8, Da 11:33

⁹ Iz 59:7

¹⁰ Ž 26:9-10, Iz 59:7, Jer 22:17

¹¹ Ž 59:2

¹² Žd 6:12-15

pozor na Diaboloňany.“ Poté nařídil, aby ten statečný velitel, kapitán Zkušený, shromáždil své muže na tržišti a tam je každý den cvičil za přítomnosti lidu Duše.

Obléhání trvalo dlouho a nepřátelé podnikli spoustu zběsilých útoků, především ti z nich, kdo patřili ke Krvežíznicům. Měšťané také museli odolávat nejedné mazané lsti, kterou na ně připravili, zvláště kapitán Sebezapření, který, a to jsem vám měl říci dříve, měl na starosti obranu Oční a Ušní brány proti Krvežíznicům. Kapitán Sebezapření byl sice věkem mladý, ale zato velmi statečný, a stejně jako kapitán Zkušený pocházel z Duše. Immanuel jej po svém druhém návratu do Duše pro dobro společenství ustanovil velitelem nad tisíci.

Tento velitel byl neohrožený chlapík, muž lví odvahy, který se chtěl zasadit o dobro města, a tak čas od času vyrazil proti Krvežíznicům. Mnohokrát je pořádně vyděsil, utkal se s nimi v několika ostrých šarvátkách a také jim způsobil nějaké škody. Ale neměli byste si myslet, že to bylo snadné! Musel přitom překonávat mnohé obtíže a stopy některých z nich měl zapsané v obličejích a i na dalších částech svého těla.

Po nějakém čase, který sloužil jako zkouška víry, naděje a lásky Duše, svolal jednoho dne princ Immanuel své velitele a válečníky a rozdělil je do dvou skupin. Poté jim přikázal, aby v určený čas, velmi brzy za rozbřesku, vyrazili proti nepříteli, a řekl jim: „Polovina z vás půjde proti Pochybovačům a polovina se vrhne na Krvežíznicve. Vy, kdo půjdete proti Pochybovačům, je zabíjejte a ničte a postarejte se, aby jich zahynulo co nejvíce. Ale vy, kdo půjdete proti Krvežíznicům, je nezabíjejte, ale zajměte je živé.“

V určenou hodinu, za časného rána, vytáhli velitelé podle příkazu proti nepříteli. Kapitán Naděje, kapitán Milosrdný a ti, kdo se k nim přidali, jako kapitán Nevinný a kapitán Zkušený, vytáhli proti Pochybovačům a kapitán Víra a kapitán Trpělivý společně s kapitánem Sebezapření a dalšími vytáhli proti Krvežíznicům.

Ti, kdo vytáhli proti Pochybovačům, utvořili před plání formaci a pochodovali do bitvy. Pochybovači si při tom pohledu rychle vzpomněli na svou nedávnou porážku a snažili se ustoupit – ani se nepokoušeli čelit jejich útoku, ale dali se před princovými muži na útěk. Ti je začali pronásledovat a mnoho jich pobili, ale všechny je pochytat nedokázali.

Z těch, kteří unikli, se někteří vrátili domů, ale ostatní táhli krajinou jako tuláci ve skupinách po pěti, devíti nebo sedmnácti a jako barbarští nájezdníci prováděli mnoho svých diaboloňanských kousků lidem, kteří v ní žili a kteří jim ani neodporovali, ale nechali se jimi zotročit. Také se občas objevili před Duší, ale nikdy v ní už trvale nepřebývali, protože pokud se kapitán Víra, kapitán Naděje nebo kapitán Zkušený jen ukázali, strachy utekli.

Ti, kdo vytáhli proti Krvežíznicům, se též zachovali podle příkazu – nesnažili se nikoho zabít, ale pokusili se je obklíčit. Krvežíznicve však rychle zpozorovali, že s nimi v poli není Immanuel, a usoudili, že zůstal v Duši. Proto považovali jednání velitelů, jak tomu oni říkali, za ovoce výstřednosti jejich divokých a bláznivých fantazií a spíše jimi pohrdali, než aby se jich báli. Ale velitelé se odhodlaně soustředili na svůj úkol, a tak Krvežíznicve nakonec zcela obklíčili. Navíc jim přišli na pomoc vojáci, kteří předtím rozprášili Pochybovače, takže po krátkém zápolení je velitelé zajali a přivedli k princovi. Mimochodem, Krvežíznicve by také

utekli, kdyby už nebylo pozdě. I když jsou zlomyslní a krutí, pokud vítězí, všichni Krvežíznivci se chovají jako zbabělci, když jim čelí někdo, kdo je jim roven.

Když je zajali a přivedli před prince, Immanuel se na ně podíval a zjistil, že přestože všichni přišli ze stejné země, pocházejí ze tří různých okrsků. 1. Jedni přišli z hrabství Slepců – ti si neuvědomovali, co udělali.¹³ 2. Druzí vyšli z hrabství Slepé horlivosti a to, co dělali, dělali z pověrčivosti.¹⁴ 3. Třetí pocházeli z města Zášť v okrsku Závisti a vše dělali ze zášti a nesmiřitelnosti.¹⁵

Když první z nich, to jest ti, kdo přišli z hrabství Slepců, uviděli, kde jsou a proti komu bojovali, třásli se a plakali, když se před ně princ postavil. A když jej mnoho z nich žádalo o milost, dotkl se jejich rtů svým zlatým žezlem.¹⁶ Ti, kdo přišli z hrabství Slepé horlivosti, nenásledovali příklad svých spolubojovníků a hájili se, že měli právo tak jednat, protože Duše je město, jehož zákony a zvyky jsou odlišné od jejich. Jen velmi málo z nich nakonec uvidělo špatnost toho, co prováděli, ale těm, kdo ji poznali a žádali o milost, se také dostalo přízně.¹⁷ A ti, kteří přišli z města Zášti v okrsku Závisti ani neplakali, ani se nehádali, ani nečinili pokání, ale když před ním stáli, hryzali se ztrápeně a plní šílenství do jazyka, protože nemohli na Duši vynutit svou vůli.¹⁸

Ty poslední spolu se všemi dalšími Krvežíznivci, kteří upřímně nepožádali o prominutí svých prohřešků, přinutil, aby se zodpovídali svému pánu a králi za všechno, co vykonali zlého proti Duši a jejímu vládci. Zodpovídat se budou na velikém a závěrečném soudním zasedání, které on sám určí pro všechny země a království Vesmíru. Tak byli zavázáni, každý muž sám za sebe, aby přišli, až budou zavoláni a zodpovídali se před svým pánem a králem za to, co udělali. Tolik o tomto druhém vojsku, které Diabolus poslal, aby zničil Duši.

Ale tři z těch, kdo přišli ze země Pochybování, se chvíli toulali krajinou, a poté, co zjistili, že unikli, byli natolik smělí, aby se vrátili zpět do Duše. Věděli totiž, že ve městě jsou ještě stále nějakí Diaboloňané. Řekl jsem tři? Myslím, že byli čtyři. A do kterého domu by měli diaboloňanští Pochybovači zamířit, když ne do domu starého Diaboloňana sídlícího v Duši jménem Zle-se-ptající, zavilého nepřítele Duše?

Jak jsem říkal, tito Diaboloňané zavítali do příbytku pana Zle-se-ptajícího – můžete si být jisti, že měli popis cesty k jeho dveřím – a on je přijal, politoval je v jejich neštěstí a zahrnul je tím nejlepším ze svého domu. Po krátkém seznámení se Zle-se-ptající otázel Pochybovačů, jestli jsou všichni ze stejného města. Věděl totiž, že pocházejí ze stejného království. A oni mu odpověděli, že ne, dokonce ani ne z jednoho hrabství, „protože já,“ řekl jeden, „jsem Pochybovač-o-vyvolení.“ „Já,“ pravil druhý, „jsem Pochybovač-o-povolání,“ a pak řekl třetí: „A já jsem Pochybovač-o-spasení,“ a čtvrtý dodal, že je Pochybovač-o-milosti. „Dobrá,“ řekl ten starý pán, „ať jste z kterého chcete hrabství, jsem přesvědčen, že jste správní chlapíci,

¹³ 1 Tim 1:13-15, Mt 5:44

¹⁴ Lk 6:22

¹⁵ J 16:2

¹⁶ Sk 9:5-6

¹⁷ J 8:40

¹⁸ Zj 9:20-21

přesně podle mého gusta, a že spolu budeme v srdci zajedno. Buďte u mne tedy srdečně vítáni.“

Pochybovači mu poděkovali a byli rádi, že našli v Duši útočiště. Zle-se-ptající se jich potom otázel: „Kolik asi mohlo být mužů v té skupině, která s vámi přišla oblehnout Duši?“ A oni odpověděli: „Celkem tam bylo deset tisíc Pochybovačů, protože zbytek vojska tvořilo patnáct tisíc Krvežízniců. Tihle Krvežíznicci,“ dodali, „hraničí s naší zemí, ale, jak jsme slyšeli, byli ti nebozí muži do jednoho zajati Immanuelovými silami.“ „Deset tisíc,“ povzdechl si starý pán, „to je pěkně kulaté číslo. Ale když vás bylo tolik, jak se potom stalo, že jste zemdleli a neodvážili jste se bojovat se svými nepřáteli?“ Odpověděli mu: „Náš generál byl první, kdo začal utíkat.“ „Prosím vás,“ zeptal se jejich hostitel, „kdo byl ten zbabělec?“ „Kdysi býval lordem starostou v Duši,“ řekli mu, „ale prosíme tě, nenazývej ho zbabělým generálem. Vždyť jen těžko rozsoudíme, jestli od západu až na východ někdo posloužil našemu knížeti Diaboloovi lépe než lord Nevěřící. Ale kdyby ho chytili, jistě by jej oběsili, a takové oběšení je tuze zlá věc.“

Zle-se-ptající na to toužebně pravil: „Přál bych si, aby těch deset tisíc Pochybovačů bylo teď s dobrou výzbrojí v Duši pod mým velením a vidělo by se, co by bylo možné udělat.“ „Ano, to by bylo skvělé,“ odpověděli mu Pochybovači, „ale běda, kam se poděla naše přání?“ A všechna tahle slova říkali docela nahlas. „Dobrá,“ uzavřel starý Zle-se-ptající. „Jen si dejte pozor, ať nemluvíte moc nahlas. Musíte být tiší a nenápadní, a dokud jste tady, dávejte na sebe dobrý pozor, nebo vám zaručuji, že vás chytí.“ „Proč?“ ptali se Pochybovači. „Proč?“ odpověděl starý pán, „přeci proto, že jak princ a lord Tajemník, tak i jejich velitelé a vojáci jsou nyní ve městě, ano, město je jich plné až po okraj. A kromě toho, je tu jeden z nich jménem Vůlizvolí, náš nejkrutější nepřítel, kterého princ ustanovil strážcem bran a přikázal mu, aby se vši pilností pátral po všech družích Diaboloňanů a zničil je. A ten když na vás přijde, pak je s vámi konec, i kdyby vaše hlavy byly ze zlata.“

Ale co se nestalo, jeden z věrných vojáků lorda Vůlizvolí jménem pan Pilný stál celou tu dobu pod okapem u domu starého Zle-se-ptajícího a poslouchal. Slyšel všechno, co se odehrálo mezi ním a Diaboloňany, které přijal pod svou střechu. Tomuto muži lord velmi důvěřoval a vroucně jej miloval, jednak proto, že to byl odvážný člověk, a pak také proto, že neúnavně vyhledával a zatýkal Diaboloňany.

A právě on vyslechl celý rozhovor mezi starým Zle-se-ptajícím a těmi darebáky. Co jiného měl tedy dělat, než že okamžitě odešel ke svému lordovi a vypověděl mu vše, co slyšel. „A víš to jistě, můj věrný?“ otázel se jej lord. „Ano, vím,“ odpověděl Pilný, „a jestli se jeho lordstvu zlíbí mne následovat, nalezněš vše tak, jak jsem vypověděl.“ „A opravdu jsou tam?“ ptal se lord. „Znám Zle-se-ptajícího velmi dobře, protože oba jsme byli v dobách odpadnutí významnými osobami. Nevím však, kde přebývá nyní.“ „Ale já to vím,“ řekl Pilný, „a pokud jeho lordstvo půjde se mnou, ukážu ti cestu do jeho doupěte.“ „Půjdu,“ rozhodl se lord, „to zajisté. Pojď, můj Pilný, vyhledejme je.“

Lord Vůlizvolí a tento muž se vydali přímo k jeho domu. Pilný šel první, aby lordovi ukázal cestu, a šli, dokud nedošli až pod zeď domu starého Zle-se-ptajícího. Tam řekl Pilný:

„Poslouchej, můj pane, poznáš hlas toho starého pána, když ho uslyšíš?“ „Ano,“ odvětil lord, „dobře ho znám, i když jsem ho neviděl po mnoho dní. Ale vím, že je velice vycytrá-lý, a tak doufám, že nám nevyklouzne.“ „Tak mne to nechej provést,“ navrhl jeho služebník Pilný. „Ale jak najdeme vchod dovnitř?“ ptal se lord. „Nechej na mně i to,“ navrhl jeho slu-žebník. A tak vedl lorda Vůlizvolí kolem domu a ukázal mu cestu ke dveřím. Pak lord bez dalšího prodlení vyrazil dveře, vrazil do domu a chytil všech pět pohromadě, přesně tak, jak mu jeho služebník Pilný vypověděl. Okamžitě je zatkl a odvedl pryč a svěřil je do rukou pana Věrného, žalávníka, a přikázal mu, aby je vzal do vazby.

Dalšího rána byl lord starosta seznámen s tím, co lord Vůlizvolí přes noc vykonal. Jeho lordstvo se z těch zpráv velice radovalo, a to nejen proto, že byli zatčeni Diaboloňané, ale především proto, že dopadli starého Zle-se-ptajícího, který už Duši způsobil nemálo těžkos-tí a samotnému lordu starostovi přivodil nejednu bezesnou noc. Často se jej snažili najít, ale až dosud ho nikdo nedokázal chytit.

Pak bylo třeba podniknout přípravy k soudu těch pěti, které lord zatkl a kteří byli nyní v rukou žalávníka, pana Věrného. Byl určen den, svolán soud a vězně předvedli před soudnou stolicí. Lord Vůlizvolí měl sice oprávnění je zabít bez prodlení, hned jak je uviděl, ale tentokrát si myslel, že kvůli princově cti, potěšení Duše a zastrašení nepřítele bude lepší je přivést před veřejný soud.

Ale jak říkám, pan Věrný je přivedl v řetězech před soudce do městské haly, protože právě tam se soud konal. Abych to zkrátil, porota byla sestavena, svědkové vzati do přísahy a vězni souzeni za své skutky. V porotě seděli ti stejní měšťané, kteří soudili pana Bezpravdy, Bezcitného, Nadutého a zbytek jejich kumpánů. Nejprve před soudnou stolicí přivedli samotného Zle-se-ptajícího, protože přijal do domu Pochybovače pocházející z cizokrajné země, ubytoval je a staral se o ně. Vyzvali ho tedy, aby věnoval pozornost obvinění, a řekli mu, že má právo se hájit, pokud by chtěl před soudem něco říci. Pak přečetli jeho obžalobu, ve které stálo toto:

„Pane, jste obviněn pod jménem Zle-se-ptající, jako vetřelec v Duši, neboť jste Diaboloňan od přirozenosti. Také nenávidíte prince Immanuela a pokoušel jste se zničit město. Dále jste obviněn z podpory králových nepřátel i přes mnohé zákony, které to zakazují, protože jste: 1. Zpochybňoval pravdivost učení Duše. 2. Přál jste si, aby v ní bylo deset tisíc Pochybovačů. 3. Přijal jste, ubytoval a povzbuzoval její nepřátele, kteří k vám přišli z jejich vojska. Co odpovíte na svou obžalobu, jste vinen, nebo nevinen?“

ZLE-SE-PTAJÍCÍ: „Můj pane,“ opáčil, „nechápu smysl této obžaloby, neboť já nejsem člo-věk, kterého se týká. Člověk, který zde má stát a na této lavici čelit obžalobě, se jmenuje Zle-se-ptající, což ale není mé jméno, protože já se jmenuji Upřímně-zvídavý. Jedno zní sice jako druhé, ale já se domnívám, že vaše lordstva ví, jak veliký je mezi nimi rozdíl, neboť doufám, že i v nejhorších časech a i mezi těmi nejzkaženějšími lidmi se člověk může upřímně zeptat na stav věcí, aniž by mu za to hrozil trest smrti.“

VŮLIZVOLÍ: Poté hovořil lord Vůlizvolí, protože byl jedním ze svědků: „Můj pane, velectěný soude a soudci Duše, slyšeli jste na vlastní uši, že vězeň před soudnou stolicí zapírá své jméno a myslí si, že tak unikne obžalobě. Ale já vím, že je to právě ten muž, kterého se to týká, a skutečně se jmenuje Zle-se-ptající. Znal jsem ho, můj pane, po celých těchto třicet let, neboť on i já, a je mi hanba o tom jen mluvit, jsme byli dobří známí v době, kdy tyran Diabolus vládl Duši. Dovedu svědčit, že je Diaboloňan od přirozenosti, nepřítel našeho prince a nenávidí požehnané město Duši. V časech vzpoury občas přespával v mém domě, a to nejméně po dvacet nocí. Tehdy jsme spolu hodně hovořili, v podstatě o tom, o čem nedávno mluvil se svými Pochybovači, i když je pravda, že jsem ho už mnoho dní neviděl. Předpokládám, že příchod Immanuela do Duše jej přiměl změnit svůj příbytek, stejně jako ho tato obžaloba přiměla změnit si jméno, ale je to ten pravý muž, můj lorde.“

SOUDCE: Soudce se otázal pana Zle-se-ptajícího: „Máte k tomu co říci?“

ZLE-SE-PTAJÍCÍ: „Ano,“ odpověděl starý pán, „určitě mám, protože to, co tu bylo proti mně řečeno, je pouze z úst jediného člověka. A podle zákona slavného města Duše není spravedlivé odsoudit člověka k smrti na základě svědectví jediného svědka.“

PILNÝ: Tehdy povstal pan Pilný a řekl: „Můj pane, oné noci jsem byl na hlídce ve Zlé ulici a slyšel jsem mumlání z domu tohoto pána, a tak jsem si říkal, co to asi je? Když jsem se tiše připlížil až k domu, abych naslouchal, bylo mi hned jasné, že jsem nejspíše přišel na nějaké shromáždění Diaboloňanů.“

Jak jsem řekl, připlížil jsem se blíž a blíž, a když jsem byl až u zdi, netrvalo dlouho a všiml jsem si, že v tom domě jsou cizinci, ale jejich řeči jsem rozuměl, protože jsem sám dost cestoval. Když jsem slyšel takový jazyk v tak ubohé chatrči, v jaké tento pán přebýval, přiložil jsem své ucho k díře v oknu a slyšel jsem je takto hovořit: Tento Zle-se-ptající se ptal Diaboloňanů, co jsou zač, odkud přišli a co mají v této zemi za lubem. A když mu odpověděli na všechny otázky, přijal je do svého domu. Také se jich ptal, kolik jich celkem bylo, a oni mu řekli, že deset tisíc. Ptal se jich také, proč nepodnikli proti Duši statečnější útok. Oni mu to povyprávěli a on nazval jejich generála zbabělcem za to, že utekl, když měl bojovat za svého knížete.

Dále, na vlastní uši jsem slyšel, jak si starý Zle-se-ptající povzdechl: ‘Kéž by těch deset tisíc Pochybovačů bylo teď v Duši a já jsem jim mohl velet.’ Také je vyzval, aby si dávali pozor a leželi tiše, protože kdyby je zajali, jistě by zahynuli, i kdyby měli hlavy ze zlata.“

SOUDCE: Na to řekl soudce: „Pane Zle-se-ptající, stojí proti vám nyní i druhý svědek a jeho svědectví je úplné. 1. Přísahá, že jste přijal tyto muže do svého domu a staral se o ně, i když jste věděl, že jsou to Diaboloňané a královi nepřátelé. 2. Přísahá, že jste si přál, aby jich bylo v Duši deset tisíc. 3. Přísahá, že jste jim radil,

aby byli tiší a nenápadní, nebo je zajmou královi služebníci. To vše ukazuje, že jste Diaboloňan, protože kdybyste byl králův přítel, jistě byste je zadržel.“

ZLE-SE-PTAJÍCÍ: Zle-se-ptající mu odpověděl: „Na první z toho odpovídám, že muži, kteří přišli do mého domu, byli cizinci a já jsem je pozval dovnitř. Copak je to teď v Duši zločin, když někdo přijme do svého domu cizince? I to, že jsem se o ně staral, je pravda, ale proč bych měl být trestán za svou dobročinnost? A důvod, proč jsem si jich přál v Duši deset tisíc, jsem neřekl ani svědkům, ani jim samotným. Možná jsem si přál, aby je zajali, a tak by mé přání bylo pro Duši prospěšné, jak vám jistě dochází. Také jsem je vyzval, ať si dávají pozor, aby neupadli do velitelových rukou, ale to mohlo být i proto, že nechci, aby byl kdokoli zabit, a ne proto, že jsem chtěl pomoci královým nepřátelům k útěku.“

Lord starosta na to odpověděl, že „i když je to ctnost přijmout do svého domu cizince, přesto je zrada uvítat královy nepřátele. A co se týká toho ostatního, co jste říkal, pouze se snažte pomocí slov pozdržet vykonání rozsudku, nebo se mu vyhnout. Ale i kdyby vám bylo dokázáno jen to, že jste Diaboloňan, musíte za to podle zákona zemřít. Že jste navíc přijal další z nich, ano, další cizácké Diaboloňany, dokonce i takové, kteří přitáhli zdaleka, aby zničili naši Duši, staral se o ně, podporoval je a poskytl jim útočiště, to nemůžeme strpět.“ Zle-se-ptající odtušil: „Vidím, jak bude tahle hra pokračovat. Musím zemřít za své jméno a za svou dobročinnost.“ A tak si zachovával klid.

Pak zavolali před soudnou stolicí cizácké Pochybovače a první, kterého obvinili, byl Pochybovač-o-vyvolení. Přečetli jeho obžalobu, a protože byl cizinec, její podstatu mu musel přeložit tlumočník. Byl obviněn z toho, že je nepřitelem prince Immanuela, nenávidí Duši a odporuje jednomu z jejích nejdůležitějších učení.

Pak se jej soudce zeptal, jestli se bude hájit, ale on řekl jen to, že přiznává, že je Pochybovač-o-vyvolení a že to je náboženství, ve kterém byl od malička vychováván. Navíc dodal: „Pokud musím zemřít pro své náboženství, dobrá, zemřu jako mučedník a nebudu se o to tolik starat.“

Na to mu odpověděli: „Zpochybnovat vyvolení znamená vyvracet veliké učení evangelia, to jest vševědoucnost, moc a svrchovanou vůli Boží, odebrat Bohu volnost v jednání se svým stvořením, ničit víru Duše a učinit spasení závislé na skutcích, a ne na milosti. Také to popírá Slovo a znepokojuje mysl lidí v Duši, a proto podle zákona musí zemřít.“

Pak byl zavolán Pochybovač-o-povolání a přiveden před soudnou stolicí. Jeho obžaloba byla v podstatě totožná s tou předchozí, jen byl obviněn zvláště z toho, že popíral povolání Duše. Soudce se jej také zeptal, jestli chce něco říci na svou obhajobu, a on odpověděl, že nikdy nevěřil, že by existovalo něco takového, jako zřetelné a mocné Boží volání k Duši jiným způsobem než skrze obecný hlas Slova. A ani skrze něj Bůh prý nevolá jinak, než že lidi nabádá, aby se zdrželi od zlého a dělali to, co je dobré, a když tak budou činit, je k tomu připojeno zaslíbení blaženosti.

Soudce mu odpověděl: „Jste Diaboloňan a zapřel jste významnou část jedné z prozkoušených pravd prince Duše, neboť on zavolal a ona uslyšela zřetelné a mocné volání svého

Immanuela. Jím byla obživena, probuzena a obdarována nebeskou milostí, aby toužila po společenství se svým princem, sloužila mu, konala jeho vůli a hledala své blaho jen v jeho milosrdenství. A pro vaše odmítání tohoto dobrého učení musíte zemřít.“

Pak zavolali Pochybovače-o-milosti a přečetli i jeho obžalobu, na kterou odpověděl, že i když je ze země Pochybování, jeho otec byl potomek Farizea, který žil počestně mezi svými bližními. Ten ho učil věřit, a tomu bude věřit i on, že Duše nemůže být nikdy zachráněna zadarmo z milosti.

Na to mu řekl Soudce: „Ale vždyť zákon prince je tak jednoduchý: 1. Záporně, ne ze skutků. 2. Kladně, milostí jste spaseni.¹⁹ A vaše náboženství stojí na tělesných skutcích, protože skutky zákona jsou skutky těla. Kromě toho, když takto mluvíte, okrádáte Boha o jeho slávu a dáváte ji hříšnému člověku. Okradl jste Krista o nutnost jeho závazku i o jeho dostatečnost a obojí jste přiznal tělesným skutkům. Pohrdl jste dílem Ducha Svatého a vyvýšil vůli těla a zákonickou mysl. Jste Diaboloňan, syn Diaboloňana a pro své diaboloňanské zásady musíte zemřít.“

Když soud dospěl až sem, vyzval porotu, která obžalované ihned uznala hodnými smrti. Tehdy povstal zapisovatel a takto promluvil k vězňům: „Vy, vězni před soudnou stolicí, jste byli obviněni a usvědčeni z velikých zločinů proti našemu princovi Immanuelovi a proti blahu slavného města Duše, zločinů, za které musíte společně zemřít.“ Byli tedy odsouzeni ke smrti na kříži. Místo, které určili k jejich popravě, bylo tam, kde Diabolus shromáždil své poslední vojsko do boje proti Duši, jen starý Zle-se-ptající byl oběšen uprostřed Zlé ulice, přesně naproti svým vlastním dveřím.

¹⁹ Ř 3, Ef 2

Kapitola 18

Letmý pohled do ráje

Když se Duše zbavila mnoha svých nepřátel a trapičů, byl neodkladně vydán přísný rozkaz, aby lord Vůlizvolí se svým služebníkem Pilným začal pátrat po Diaboloňanech, kteří v Duši doposud zůstali naživu, a horlivě usiloval o jejich zatčení. Jména některých z nich byla: pan Podvodník, pan Ať-dobro-klopýtne, pan Otrocký-strach, pan Bezlásky, pan Podezřívavý, pan Tělesný a pan Líný.

Také mu rozkázali, aby vzal do vazby děti, které po sobě zanechal pan Zle-se-ptající, a aby strhl jeho dům. Jeho potomci byli tito: Nejstarší syn se jmenoval pan Pochybnost, po něm následoval Zákoník, Nevěra, Špatné-myšlenky-o-Kristu, Zruším-slib, Tělesné-tušení, Žij-z-pocitů a Sebeláska. Ty všechny zplodil s jednou manželkou, příbuznou starého Nevěřícího, která se jmenovala Nedoufající. Nevěřící byl totiž její strýc, a když jí zemřel otec, pan Temný, tak si ji vzal k sobě, vychovával ji a jakmile byla ve věku na vdávání, dal ji starému Zle-se-ptajícímu za ženu.

Lord Vůlizvolí se svým služebníkem Pilným se neprodleně pustili do práce. Pana Podvodníka sebrali na ulici a oběsili ho v aleji Bezrozumu, přímo naproti jeho domu. Právě tento Podvodník chtěl tehdy po Duši, aby vydala kapitána Víru do Diabolových rukou, a sliboval, že poté od města i se svým vojskem odtáhne. Navíc lord Vůlizvolí jednoho dne přistihl pana Ať-dobro-klopýtne, jak obchoduje na tržišti, a podle zákona ho bez odkladu popravil.

V Duši přebýval jeden čestný a chudý muž jménem pan Rozjímavý. V dobách odpadnutí to nebyla žádná významná osoba, ale nyní měl po městě vynikající pověst. Protože jej už dříve chtěli povýšit a pan Ať-dobro-klopýtne v Duši vlastnil nemalé bohatství, které bylo po Immanuelově příchodu zabaveno pro princovy potřeby, předali to vše do rukou pana Rozjímavého, aby se mohl vzdělávat k všeobecnému prospěchu, a po něm jeho synu, panu Dobře-myslí. Tohoto Dobře-myslí měl se svou manželkou, paní Zbožností, dcerou pana zapisovatele.

Poté lord uvěznil pana Zruším-slib, a protože to byl nenapravitelný zločinec (vždyť právě kvůli jeho činnosti bylo zneužito mnoho královských mincí), udělali z něho varovný pří-

klad pro všechny. Byl obviněn a vůbec jako první odsouzen na pranýř, kde ho měly městské děti a služebníci řádně zmrskat. Pak byl oběšen. Někdo se možná bude pohoršovat nad krutostí takového trestu, ale poctiví obchodníci v Duši si dobře uvědomovali, jak velkou škodu může za krátký čas v Duši způsobit jediný člověk, který porušuje své sliby. A i já si myslím, že dalším takovým by mělo být poslouženo úplně stejně.

Lord Vůlizvolí také zadržel pana Tělesné-tušení a uvrhl ho do vězení. Naneštěstí se mu však, a ani nevím, jak se to stalo, podařilo z vězení uprchnout. Ten drzý darebák dokonce ani neutekl z města, ale ve dne se skrýval v diabloňanských doupatech a po nocích strašil jako duch v domech poctivých lidí. Proto na tržišti vyvěsili oznámení, kde se psalo, že pokud někdo vypátrá úkryt pana Tělesné-tušení, zadrží jej a zabije, bude každý den vpuštěn k princovu stolu a navíc ustanoven strážcem pokladu Duše. Mnoho se jich proto snažilo ho nalézt, ale nedokázali jej zatknout a zabít, i když ho poměrně často vypátrali.

Lord Vůlizvolí však aspoň sebral pana Špatné-myšlenky-o-Kristu a uvrhl ho do žaláře, kde po nějaké době zemřel na vleklé souchotiny. Sebeláska byl také zatčen a vzat do vazby, jenže ten měl v Duši nemálo spojenců. Kvůli tomu dokonce odložili jeho soud, až nakonec rozhořčeně povstal pan Sebezapření a pohrozil, že jestli nad takovými bídáky Duše přivře oči, složí svou funkci. Poté ho vytáhl zprostřed davu mezi své vojáky, kde byl nakonec ubit. Někteří lidé v Duši kvůli tomu sice reptali, ale nikdo si nedovolil protestovat otevřeně, neboť Immanuel byl ve městě. Zpráva o statečném jednání kapitána Sebezapření se navíc po čase dostala až k princovým uším. Ten dal pro kapitána okamžitě poslat a ustanovil ho v Duši lordem.

Immanuel také velmi chválil lorda Vůlizvolí za služby, které městu prokázal. Když to viděl lord Sebezapření, sebral odvalu a pustil se spolu s ním do pronásledování Diaboloňanů. Netrvalo dlouho a zajali pana Žij-z-pocitů a Zákoníka a vsadili je do vězení, kde zemřeli.

Ale pan Nevěra byl všemi mastmi mazaný a protřelý chlapík, kterého se jim i přes časté pokusy nikdy nepodařilo dopadnout. Právě on spolu s několika dalšími, těmi nejúskočnějšími Diaboloňany, v Duši stále pobýval – ale jen do té doby, než se Duše odebere pryč z království Vesmíru. Museli se však skrývat ve svých doupatech a dírách, a když se některý z nich ukázal kdekoli v Duši, celé město kvůli nim volalo do zbraně, ba, i malé děti po nich křičely jako po zlodějích a chtěly je ukamenovat.

A tak se v Duši rozhostil poměrně stálý pokoj a klid. Její princ přebýval uvnitř jejích zdí i se svými veliteli, její vojáci věrně vykonávali své povinnosti a Duše se věnovala obchodu se vzdálenými zeměmi a výrobě zboží.¹

Když se Duše konečně zbavila mnoha svých nepřátel a trapičů, určil princ den, ve kterém se chtěl na tržišti setkat se všemi měšťany. Chtěl jim totiž vydat rozkazy týkající se budoucích věcí, jejichž poslušné plnění jistě povede k bezpečí a potěšení města a k ztracení a zkáze všech místních Diaboloňanů.

Pak určený den nastal, měšťané se shromáždili a princ k nim sestoupil ve svém voze, s veliteli po pravici nebo po levici podle jejich stavu. Na chvíli nastalo ticho a po několika vzájemných vyjádřeních lásky začal princ hovořit: „Má Duše, město drahé mému srdci,

¹ Iz 33:17, Fp 3:20, Př 31

nesčetné a nesmírné jsou výsady, kterými jsem tě zahrnul. Oddělil jsem tě od ostatních a vyvolil pro sebe, ne pro tvou hodnotu, ale ze svých vlastních důvodů. Vykoupil jsem tě, a to nejen z hrůzy zákona mého otce, ale i z Diabolovy ruky. To vše jsem učinil, protože jsem tě miloval a protože jsem se v srdci rozhodl, že ti prokážu dobro.

Aby byly z cesty k potěšením ráje odstraněny všechny překážky, složil jsem navíc za tebe a za tvou duši úplné výkupné a koupil jsem tě pro sebe, ne za cenu porušitelných věcí jako stříbro a zlato, ale za cenu krve, své vlastní krve, kterou jsem dobrovolně vylil na zem, abych tě učinil svou. Tak jsem tě smířil, ó má Duše, se svým otcem, a připravil jsem vám u něj příbytky v královském městě, kde jsou věci, jaké lidské oko nevidělo, ba ani na mysl člověku nepřišly.

Kromě toho, ó má Duše, vidíš přece na vlastní oči, co jsem vykonal a jak jsem tě vysvobodil z rukou tvých nepřátel, se kterými ses spolčila proti mému otci a kterými ses tak ochotně nechala ovládat, dokud by tě nakonec nezničili. Přišel jsem za tebou nejprve se svým zákonem a pak s evangeliem, abych tě probudil a ukázal ti svou slávu. A víš, co jsi byla, co jsi tvrdila, co vše jsi dělala a kolikrát ses vzbouřila proti mému otci i proti mně. Přesto jsem tě neopustil, ale přišel jsem k tobě podle tvého obyčeje a čekal jsem na tebe jen ze své milosti a přízně, dokud mne nepřijmeš, a nestrpěl jsem, že bych tě měl ztratit, i když ty sama bys to klidně připustila. Také jsem tě obklíčil a sužoval jsem tě na všech stranách, abych ti znechutil tvé cesty a tvé srdce skrze ponížení přivedl k ochotě přimknout se ke svému štěstí a spokojenosti. A když jsem nad tebou dosáhl úplného vítězství, obrátil jsem je ve tvůj prospěch.

Vidíš také, kolik mužů ze zástupů mého otce jsem umístil na tvém území, velitele a vládce, vojáky a válečníky, válečné stroje a skvělé nástroje k pokoření a podmanění tvých nepřátel, vždyť přece znáš mé úmysly, ó Duše. Oni jsou mými služebníky, ale také tvými, má Duše. Ano, mým úmyslem je, aby tě spravovali, vždyť jejich přirozený sklon je bránit, očistit, posílit a osvěžit tě, ó Duše, a tak tě připravit pro přítomnost mého otce, pro požehnání a slávu, protože ty, má Duše, jsi stvořena právě k tomu.

Dále vidíš, má Duše, že jsem ti prominul tvé odpadlictví a uzdravil jsem tě. Skutečně jsem se na tebe rozhněval, ale odvrátil jsem od tebe svůj hněv, protože jsem tě stále miloval, a můj hněv a rozhořčení se utišilo při zkáze tvých nepřátel, ó Duše. Když jsem pro tvá přestoupení skryl svou tvář a odňal ti svou přítomnost, nebyla to tvá dobrota, co mne přitáhlo zpět k tobě.

Cesta odpadnutí patřila tobě, ale cesta obnovy je má. Já jsem vymyslel prostředky ke tvému návratu, já jsem vystavěl plot a zeď, když ses začínala navracet k věcem, ve kterých nemám zalíbení. Byl jsem to já, kdo udělal tvé sladké hořkým, tvůj den nocí, tvé hladké cesty trnitými a kdo také zmátl všechny, kteří usilovali o tvou zkázu. Já jsem povolal pana Bázeň, aby v Duši plnil svou úlohu. Já jsem roznítil tvé svědomí a porozumění i tvou vůli a pocity po tvém velikém a strašlivém úpadku. Já jsem do tebe vložil život, ó Duše, abys mne hledala a abys mne našla a při svém pátrání našla své vlastní zdraví, štěstí a spásu. Byl jsem to já, kdo i podruhé vyhnal Diaboloňany z Duše, já jsem je porazil a zničil před

tvým zrakem. A nyní, má Duše, vrátil jsem se k tobě v pokoji a tvá přestoupení proti mně jsem hodil za sebe, jako by nikdy nebyla.

Dokonce se nespokojím jen s tím, že bych tě obnovil do dřívější slávy, ale učiním tě lepší, než jsi byla na počátku. Neboť za krátký čas, ó má Duše, poté, co několik let přelétne nad tvou hlavou, strhnu – ale nechvěj se strachem kvůli mým slovům – strhnu toto slavné město až k základům a odnesu jeho kameny, dřevo, zdi, prach i obyvatele do své vlastní země, do království svého otce, a zde je znovu vystavím v takové síle a slávě, jakou nikdo nikdy neviděl v království, kde Duše stojí nyní.

Vystavím ji tam jako příbytek svého otce, neboť právě k tomu účelu byla původně vybudována v království Vesmíru, a učiním ji předmětem údivu, památkem milosrdenství a obdivovatelem milosti, které se jí dostalo. Tam obyvatelé Duše uvidí to, co není k vidění zde, tam budou všichni rovni i těm, kterým zde byli podřízeni. A tam budeš, ó má Duše, mít takové společenství s mým otcem a se svým lordem Tajemníkem, jaké bys nikdy nemohla mít, i kdybys žila v království Vesmíru dalších tisíc let.

Tam, ó má Duše, se už nebudeš muset obávat vrahů ani Diaboloňanů a jejich hrozeb. Už tam nebudou další spiknutí, ani lsti, ani plány proti tobě, ó má Duše. Už tam neuslyšíš žádnou zlou zprávu ani hluk diaboloňanského bubnu. Neuvidíš tam ani diaboloňanské vlajkonoše ani prapor samotného Diabola. Žádný diaboloňanský vynález tam nebude proti tobě použit, ani nebude vztyčeno žádné diaboloňanské znamení, aby tě vystrašilo. Tam už nebudeš potřebovat velitele, stroje, vojáky a válečníky. Nepotkáš se tam s žalem ani se zármutkem a až na věky nebude možné, aby se Diaboloňanům podařilo vloudit se do tvých řad, podrýt tvé hradby nebo se ukázat na tvém území po všechny dny věčnosti. Život tam bude trvat déle, než si vůbec umíš představit, a přesto bude stále sladký a nový a již nepřijdou žádné další překážky. Tam, ó Duše, se setkáš s mnoha dalšími, kdo jsou jako ty a kdo byli podílníky na tvých smutcích, takovými, které jsem vybral, obnovil jsem je a oddělil je tak jako tebe pro dvůr mého otce a královské město. Všichni se z tebe budou radovat a ty, když je uvidíš, se také ve svém srdci zaraduješ.

Jsou věci, ó Duše, a to věci z mého a otcova zaopatření, které nebyly k vidění od počátku světa a které jsou uloženy u mého otce a zapečetěné mezi jeho poklady pro tebe – dokud nepřijdeš, aby ses jich ujala. Řekl jsem ti dříve, že přestěhuji Duši a vystavím ji jinde a tam, kde ji postavím, budou ti, kdo tě milují a kdo se z tebe již nyní radují, ale budou jásat ještě více, až tě uvidí vyvýšenou. Můj otec je pošle, aby tě přinesli, a jejich náruče budou vozy, do kterých vás uloží. A ty, ó má Duše, poletíš na křídlech větru. Přijdou, aby tě přivedli, dopravili a přinesli na místo, kde, až vaše oči uvidí více, bude vaše vytoužené nebe.²

Ukázal jsem ti, ó má Duše, co se bude dít potom, pokud jsi schopná slyšet a porozumět mi, a nyní ti ještě řeknu, co bude tvou povinností v současnosti, dokud si tě nepřijdu odvést k sobě, podle toho, co je psáno v pravdivých Písmech.

Nejprve tě vyzývám, abys udržovala roucha, která jsem ti dal před svým odchodem, ještě bělejší a čistší. Říkám ti: Čiň to, protože v tom bude tvá moudrost. Jsou z bělostného kmentu, ale vy je musíte zachovávat bílá a čistá.

²Ž 68:17

To bude tvá moudrost a tvá čest a bude to i k mé slávě a cti. Když budou vaše roucha bílá, svět vás bude považovat za mé. Také když jsou vaše roucha bílá, pak mám zalíbení ve vašich cestách a vaše vycházení a vcházení bude jako záře blesku, takže ti, kdo to uvidí, si toho budou muset všimnout a jejich oči tím budou oslněny. Vyzdobte se podle mé výzvy a dělejte přímé kroky podle mých nařízení, a tak bude tvůj král toužit po tvé kráse, neboť je to tvůj pán, uctívej jej tedy.

Abyste je dokázali udržovat tak, jak jsem vás vyzval, připravil jsem pro vás podle svého dřívějšího slibu pramen, ve kterém si budete moci svá roucha očistit. Dbejte na to, abyste se často omývali v mém prameni a nechodili v poskvřeném šatu, protože když tak budete chodit, bude to k vašemu nepohodlí a i k mé ostudě a hanbě.³

Ať tedy má roucha, vaše roucha, roucha, která jsem vám dal, nejsou poskvřena nebo pošpiněna tělesností.⁴ Udržujte si je vždy bílá a ať je vaše hlava stále pomazána olejem. Má Duše, mnohokrát jsem tě ochránil od Diabolových záměrů, spiknutí, pokusů a útoků. Za to vše nežádám nic, jen mi neoplácej zlým za dobré, ale přemýšlej o mé lásce, o mé stálé laskavosti k milované Duši, aby tě to vedlo k chození podle tvé míry a podle všech výsad tobě udělených. Od pradávna se totiž oběti přivazovaly až k rohům zlatého oltáře.

Zvaž, co ti říkám, ó má požehnaná Duše. Má Duše, žil jsem, zemřel jsem, žiji a již nikdy nezemřu. Žiji, abys ani ty nezemřela. Protože já žiji, i ty budeš žít. Smířil jsem tě se svým otcem svou krví na kříži, a protože jsi smířena, budeš žít skrze mne. Budu za tebe prosit, budu za tebe bojovat a budu ti stále prokazovat dobro. Nic kromě hříchu ti nemůže ublížit, nic kromě hříchu mne nemůže zarmoutit, nic kromě hříchu tě nemůže pokořit před tvými nepřáteli, proto si dávej pozor na hřích, má Duše.

Cožpak nevíš, proč jsem strpěl, aby ve tvých zdech stále přebývali Diaboloňané, ó Duše? Je to proto, aby tě udržovali bdělou, vyzkoušeli tvou lásku, učinili tě všímavou a způsobili, aby sis cenila mých vznešených velitelů, jejich vojáků a mé milosti. Právě díky tomu si budeš připomínat žalostný stav, ve kterém jsi dříve byla. Tím myslím dobu, kdy ne někteří, ale všichni ti bídáci přebývali nejen ve tvých zdech, ale ve tvém hradu a ve tvých pevnostech, ó Duše. Ó má Duše, kdybych je zde uvnitř všechny pobil, množství těch, kteří jsou stále venku, by si vás nakonec zotročilo, protože kdybych ty, kteří jsou uvnitř, zničil, ti vnější by vás našli spící a tehdy by mou Duši v okamžiku pohltili. Proto je ponechám naživu, ne aby ti ublížili, což zcela jistě udělají, pokud jim budeš naslouchat a sloužit jim, ale aby ti byli k dobrému, což jistě budou, když si na ně budeš dávat pozor a budeš proti nim bojovat. Věz tedy, že k čemukoli tě budou pokoušet, můj záměr není, aby tě odtáhli od mého otce, ale naopak tě k němu přitáhli, učili tvé ruce válčit, učinili prosby k mému otci ve tvých očích žádoucí, a také aby ses stala malou ve svých vlastních očích.

Pilně na to dbej, má Duše. Ukaž mi svou lásku, má Duše, a ať ti, kdo se stále skrývají ve tvých zdech, nikdy neodkloní tvé srdce od toho, kdo obnovil tvou duši. Ano, ať i pohled na Diaboloňana jen upevní tvou lásku ke mně. Přišel jsem jednou, dvakrát i třikrát, abych tě zachránil od jedu šípů, které by jinak jistě znamenaly tvou smrt, stůj tedy při mně, má

³ Za 3:3-4

⁴ Jd 23

přítelkyně, má Duše, a já budu stát za tebou před svým otcem a celým jeho dvorem. Miluj mne i navzdory pokušením a já tě budu milovat i přes tyto slabosti.

Ó má Duše, vzpomeň si, co pro tebe vykonali mí velitelé, mí vojáci a mé válečné stroje. Bojovali za tebe, trpěli pro tebe, snesli mnoho z tvých rukou, aby ti prokázali dobro, ó Duše. Kdybys je neměla, aby ti pomohli, Diabolus by tě jistě zničil. Starej se tedy o ně, má Duše. Když to budeš dělat dobře, oni budou silní, když to budeš zanedbávat, oni budou nemocní, zemdlelí a slabí. Nenechej mé velitele onemocnět, ó Duše, protože když oni budou nemocní, ty nebudeš zdravá, když budou oni slabí, ty nemůžeš být silná, když budou oni umdlévat, ty nemůžeš být smělá a udatná pro svého krále, ó Duše.

Také nesmíš žít podle pocitů, ale musíš žít z mého slova. Musíš věřit, ó má Duše, že jsem na tvé straně, že tě stále miluji a budu tě chovat v srdci až na věky. Pamatuj si tedy, ó má Duše, že jsi má milovaná, a jak jsem tě učil bdít, bojovat, modlit se a válčit proti svým nepřítelům, tak ti nyní nařizuji, abys věřila, že má láska k tobě je stálá. Ó má Duše, podívej se, nyní jsem ti dal své srdce, svou lásku. Pohleď, nevkládám na tebe žádné další břemeno, jen se drž toho, co máš, dokud nepřijdu.“

Obsah

Čtenáři.....	1
Pád.....	6
Vzpouora v Duši.....	13
Královská odpověď	19
První výzvy	26
Obléhání	35
Pochod prince Immanuela	43
Boj o brány.....	52
Milost!	60
Radost pod sluncem odpuštění.....	70
Soud s Diaboloňany	77
Nová smlouva.....	89
Tichý odchod	98
Ďábelské spiknutí.....	106
Stahují se mračna.....	118
V hlubinách beznaděje	129
Meč prince Immanuela a štít kapitána Víry	138
Ti, kdo prolévají krev.....	146
Letmý pohled do ráje.....	156